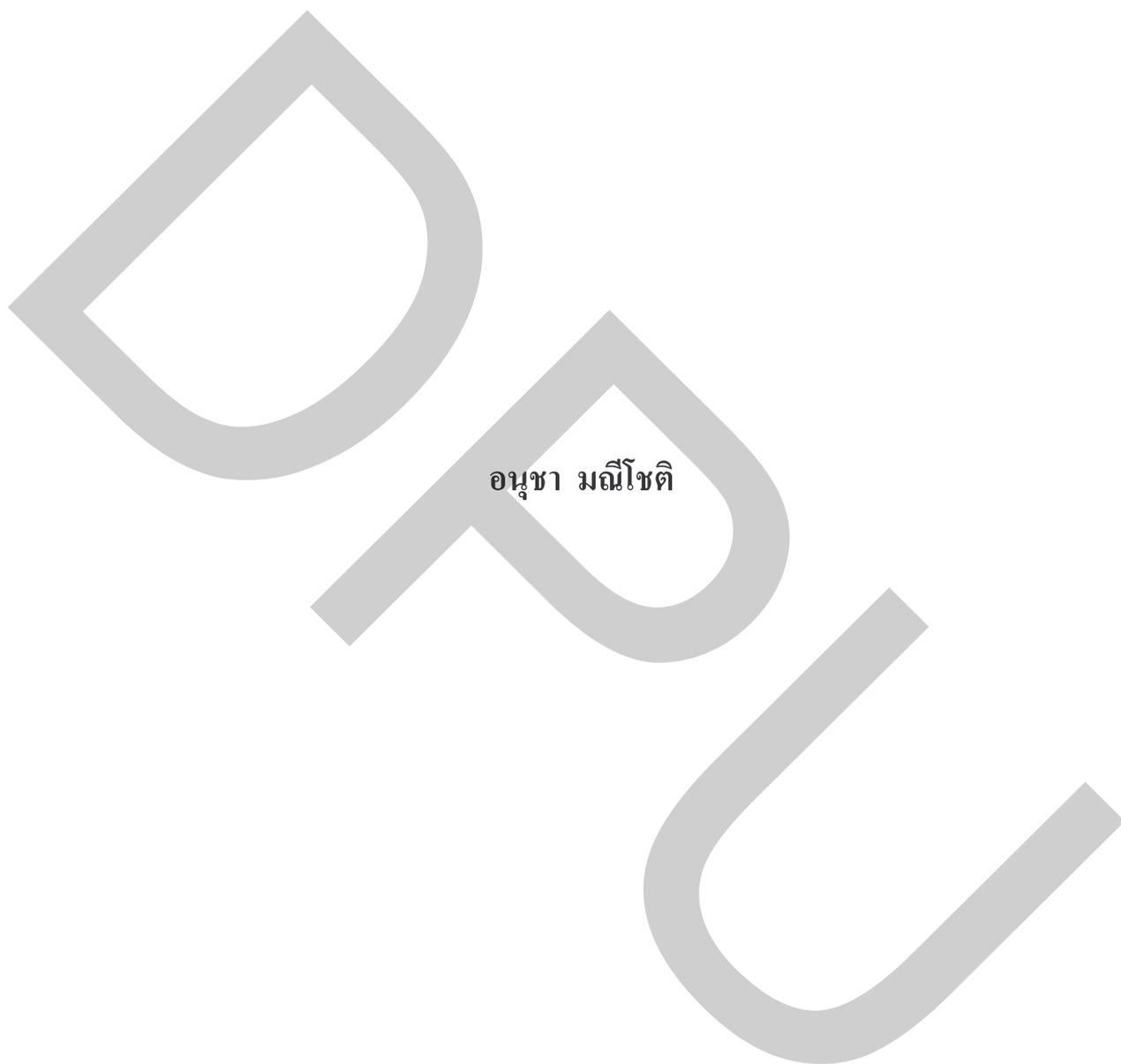

การนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2552

**Presentation of news images of BBTV Channel 7 during the political turmoil of
the occupation of the Suvarnaphumi Airport by the People's Alliance for
Democracy**

Anucha Maneechote

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication)
Department of Business Communication
Graduate School, Dhurakij Pudit University**

2009

กิตติกรรมประกาศ

เป็นรูปเล่ม ร้อยเรียง เป็นงานได้
 อาจารย์อุษา ชี้นะ เป็นภาคตอน
 อาจารย์แจ๊ค ใจดี แวะเวียนช่วย
 แลยังมี เพื่อนๆ ช่วยกันไป
 อุปสรรค รายทาง ผ่านมาได้
 เหนื่อยแค่ไหน ท้อเพียงใด จะคอยเติม
 สอบเปิดเล่ม แทบแยะ ยังจำได้
 เบื่อเซ็งเครียด อยากหนี เลิกเลิกไป
 คำแนะนำ ท้วงติง เพื่อรูปเล่ม
 สมบูรณ์เพราะ กรรมการ ช่วยยื่นมือ
 ขาดไม่ได้ ทุกๆท่าน ที่สัมภาษณ์
 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอ คำหารือ
 ทุกบทความ ทฤษฎี ที่กล่าวอ้าง
 หลักแนวคิด เป็นแนวทาง ที่ถูกควร
 เหนื่อยเลยนะ ทำthesis รูปเล่มนี้
 ขอขอบคุณ ขอขอบคุณครับ จากจิตใจ
 หวังอย่างยิ่ง thesis สร้างประโยชน์
 สื่อน้ำที่ น้ำที่สื่อ สื่อควรเป็น

จารึกไว้ จากใจ ได้คำสอน
 ไล่เรียงสอน จากก้าวเริ่ม ถึงเส้นชัย
 ไม่งั้นม้วย ลงเหวไม่ถึงไหน
 คิดตรงไหน โรจน์นะได้ ยู่ช่วยเติม
 กำลังใจ จากอีฟ มีมาเสริม
 จะคอยเพิ่ม จะคอยเสริม ทั้งกายใจ
 กรรมการให้ ตัดเปลี่ยนแก้ แทบไม่ไหว
 แต่ต้องไว้ หนียังไง ก็ต้องทำ
 ทุกคอมเมนต์ เป็นกรอบ ควรยึดถือ
 ช่วยฝึกปรือ เพื่อราก ฐานแข็งแรง
 ให้โอกาส สร้างความรู้ คู่หนังสือ
 เสริมหนังสือ ให้ควรค่า ค่าคู่ควร
 ช่วยเคียงข้าง ส่งเสริม ไม่ผันผวน
 ทุกสิ่งล้วน มีเหตุผล คู่กัน ไป
 แต่โชคดี คนข้างต้น ช่วยเดินไหว
 ที่ช่วยให้ เสร็จสมบูรณ์ ครบประเด็น
 แนะนำ โทษ เน้นสำคัญ สื่อให้เห็น
 สื่อควรเห็น ความสำคัญ สื่อมวลชน.

อนุชา มณีโชติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำวิจัย	11
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	11
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	11
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
1.6 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	12
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรสื่อมวลชน.....	14
2.2 ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสารโดยสื่อมวลชน.....	17
2.3 แนวคิดเรื่องการผลิตข่าว.....	23
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าวและการประเมินคุณค่าข่าวโทรทัศน์.....	26
2.5 ทฤษฎีสัญญาวิทยา.....	29
2.6 แนวคิดเรื่องผู้รับสาร.....	37
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	45
3.1 หน่วยงานที่จะศึกษา.....	47
3.2 แหล่งข้อมูลในการศึกษา.....	47
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการวิจัย.....	52
3.4 แนวคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูล.....	53
3.5 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล.....	56
3.6 การนำเสนอข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิจัย.....	57
4.1 ตอนที่ 1 กระบวนการนำเสนอภาพข้อความขัดแย้ง ทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยึดสนามบินสุวรรณภูมิ.....	62
4.2 ตอนที่ 2 ความหมายของภาพข้อความขัดแย้ง ทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยึดสนามบินสุวรรณภูมิ.....	68
4.3 ตอนที่ 3 การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมภาพข้อความ ขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยึดสนามบินสุวรรณภูมิ.....	113
5. บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	129
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	129
5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	141
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	147
บรรณานุกรม.....	149
ภาคผนวก.....	152
ประวัติผู้เขียน.....	239

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 โครงสร้างวัตถุประสงค์และความสัมพันธ์ของแนวคิด/ทฤษฎี และวิธีการ.....	46
4.1 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1.....	69
4.2 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2.....	70
4.3 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1.....	71
4.4 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2.....	72
4.5 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1.....	73
4.6 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2.....	75
4.7 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันศุกร์ที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1.....	76
4.8 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันศุกร์ที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2.....	78
4.9 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันเสาร์ที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1.....	79
4.10 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันเสาร์ที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2.....	81
4.11 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอาทิตย์ที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1.....	82
4.12 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอาทิตย์ที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2.....	84
4.13 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันจันทร์ที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 1.....	85
4.14 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันจันทร์ที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 2.....	87
4.15 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอังคารที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 1.....	88
4.16 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอังคารที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 2.....	89
4.17 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพุธที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 1.....	90
4.18 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพุธที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 2.....	92

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 องค์การสื่อมวลชนภายใต้แรงกดดันทางสังคม.....	15
2.1 แบบจำลองการกำหนดวาระข่าวสาร โดยสื่อมวลชน.....	18
2.3 ภาพองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการกำหนดวาระข่าวสาร.....	20
2.4 ภาพแสดงการสื่อความหมายของสัญญาณ.....	31
2.5 ภาพแสดงความหมายของสัญญาณตัวอย่างธงช้าง.....	31
2.6 ตารางแสดงความสัมพันธ์ของภาพที่เป็นตัวกำหนดความหมาย.....	33
2.7 แสดงความหมายของการเรียงลำดับภาพเหตุการณ์กับความหมายที่เปลี่ยนไป.....	35
2.8 แบบจำลองกระบวนการเลือกสรรข่าวสาร.....	40
4.1 ภาพผู้ประกาศรายงานข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7.....	93
4.2 ภาพผู้ประกาศรายงานข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7.....	94
4.3 ภาพผู้ประกาศข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7 คู่กับผู้ ประกาศข่าวภาคสนาม ที่พร้อมรายงานสด.....	95
4.4 ภาพผู้ประกาศข่าวภาคสนาม รายงานสดในพื้นที่.....	96
4.5 ภาพผู้ประกาศข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7 คู่กับ ผู้สื่อข่าวภาคสนาม ที่พร้อมรายงานสดทางโทรศัพท์.....	98
4.6 ผู้สื่อข่าวภาคสนาม รายงานสดทางโทรศัพท์ พร้อมบรรยายเหตุการณ์.....	98
4.7 ภาพผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7 รายงานข่าวด่วน.....	100
4.8 ภาพแถลงการณ์ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล.....	100
4.9 ภาพการประชุมกลุ่มพันธมิตรฯ มีสัญลักษณ์มือตบ(วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน 2551)...	104
4.10 ภาพแสดงบรรยากาศการประชุมทั่วไป(วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2551).....	105
4.11 กลุ่มรักเชียงใหม่ทำร้ายเจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ (วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน 2551)..	107
4.12 ภาพข่าว นปช.ระดมคนป้องกันพันธมิตรฯ (วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2551)	108
4.13 ภาพข่าว เสื้อแดงชุมนุมมีปะทะที่เชียงใหม่(วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน 2551).....	109
4.14 ภาพสถานการณ์การประชุม (วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2551).....	110
4.15 ภาพเหตุการณ์พันธมิตรฯเคลื่อนตัวไปสุวรรณภูมิ(วันอังคารที่25พฤศจิกายน 2551)	110
4.16 ภาพข่าวการ์ด พันธมิตรควบคุมตัวแท็กซี่ เหตุพกด้าพันคอสีแดง.....	111
4.17 ภาพข่าวที่แสดงการสัมภาษณ์.....	112
4.18 ภาพผู้ประกาศรายงานข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7.....	114

ภาพที่	หน้า
4.19 ภาพผู้ประกาศรายงานข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7.....	115
4.20 ภาพผู้ประกาศข่าวจากห้องส่ง คู่กับผู้ประกาศข่าวภาคสนาม ที่พร้อมรายงานสด...	117
4.21 ภาพผู้ประกาศข่าวภาคสนาม รายงานสด.....	118
4.22 ภาพผู้ประกาศข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7.....	
คู่กับผู้สื่อข่าวภาคสนาม ที่พร้อมรายงานสดทางโทรศัพท์.....	118
4.23 ผู้สื่อข่าวภาคสนาม รายงานสดทางโทรศัพท์ พร้อมบรรยายเหตุการณ์.....	119
4.24 ภาพผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7 รายงานข่าวด่วน.....	120
4.25 ภาพแถลงการณ์ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล.....	120
4.26 ภาพข่าว นปช.ระดมคนป้องกันพันธมิตรยึดสถานีวิทยุชุมชนคนแก่กชี้.....	
(วันอังคารที่25 พฤศจิกายน 2551).....	122
4.27 ภาพแสดงบรรยากาศทั่วไปในการชุมนุม.....	123
4.28 กลุ่มผู้ชุมนุมเดินทางไปร่วมชุมนุมที่สนามบิณสูวรรณภูมิ.....	124
4.29 ภาพข่าวรายงานสดการชุมนุมจากสนามบิณสูวรรณภูมิ	
(พลห้สบดีที่ 27 พฤศจิกายน 2551).....	126
4.30 ภาพข่าวแสดงการสัมภาษณ์แหล่งข่าว.....	127

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึด สนามบินสุวรรณภูมิ
ชื่อผู้เขียน	อนุชา มณีโชติ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รศ.ดร.อุษา บิ๊กกินส์
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์ (ธุรกิจ)
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สี
กองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ มี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สี
กองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ 2)
ความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่ม
พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ และ 3) การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อ
การรับชมภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่ม
พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธี
พรรณนา (Descriptive Research) และให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis)
การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary
Analysis) โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ 33 คน ประกอบไปด้วยกลุ่มผู้บริหารฝ่ายข่าวใน
ระดับปฏิบัติการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานข่าว กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านภาพข่าวโทรทัศน์ และกลุ่มผู้ชมที่มีที่พัก
อาศัย หรือที่ทำงานใกล้สถานที่เกิดเหตุการณ์ความขัดแย้ง

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สี
กองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณ
ภูมิ ต้องมีปรับกระบวนการการทำงาน ตั้งแต่กองบรรณาธิการและทีมข่าว การติดตาม ตรวจสอบ
ประเด็น คัดเลือกข่าวและวางแผนการรายงานข่าวอย่างสม่ำเสมอ โดยที่ในบางครั้งกองบรรณาธิการ

อาจสั่งงานของบรรณาธิการเพิ่มเติม ส่วนสายงานที่ปฏิบัติงานข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในช่วงเวลาดังกล่าว จะไม่ได้มีเพียงสายข่าวการเมืองเพียงสาย เดียว มีการผสมผสานทีมข่าวหลายๆสายร่วมกัน โดยดูความเหมาะสมตามสายงาน และสายข่าว เพื่อให้ข่าวที่จะนำเสนอมีความรอบด้าน เจาะลึกมากกว่าข่าวประจำ โดยกระบวนการนำเสนอข่าว ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 แบ่งออกได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ 1)การเลือกเรื่องที่จะทำข่าว 2)การปฏิบัติงานทำข่าว 3)การคัดเลือกประเด็น และการผลิตข่าวออกอากาศ และ4)การออกอากาศ

2. ความหมายของภาพข่าว ความขัดแย้งทางการเมือง ของสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ มี รูปแบบการนำเสนอภาพรายการข่าวจากในห้องส่งของทางสถานี การรายงานสดของทีมข่าว ภาคสนาม และการแทรกข่าวด่วนการแถลงการณ์ ภาพที่ออกอากาศจะเน้นภาพการ ชุมนุมที่แสดงถึงกิจกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมส่วนใหญ่ ซึ่งจะเป็นไปตามประเด็นข่าวจากกอง บรรณาธิการโดยคำนึงถึงองค์ประกอบของข่าว ในด้านความเด่น ความสด มีผลกระทบกระเทือน ต่อคนหมู่มาก หรือเป็นความขัดแย้ง และเรื่องที่น่าสนใจ ส่วนภาพสัมภาษณ์นำเสนอเพื่อ ความน่าเชื่อถือ

3. การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบิน สุวรรณภูมิ มีการรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของช่อง 7 น่าเชื่อถือ แต่บางครั้งก็ดูเรียบไป ไม่ค่อยมีชีวิตชีวา ดูไม่ทันสมัย การรายงานสดภาคสนาม จะทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนอยู่ในสถานที่ นั้นด้วย ทำให้เข้าใจเรื่องราวมากขึ้น แต่การรายงานสดทางโทรศัพท์ผู้ชมจะนึกภาพตามไม่ออก ถึงแม้จะมีภาพประกอบก็ตาม การเข้าข่าวด่วน ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าควรรับรู้เพราะจะมีผลอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นข่าวด่วนเรื่องอะไรก็แล้วแต่อยากรู้ว่าจะมีผลกับชีวิตเราแค่ไหน การตีความหมายภาพ ข่าวของผู้ชมแต่ละคนจะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับความใกล้ชิดที่มีต่อเหตุการณ์ ผู้ชมที่มีความ เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์มากกว่าจะรู้สึกถึงความรุนแรง และผลกระทบที่มีมากกว่า จึงให้ความสนใจ ติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์นั้นๆ

Thesis Title: Presentation of news images of BBTV Channel 7 during the political turmoil of the occupation of the Suvarnaphumi Airport by the People's Alliance for Democracy

Author: Anucha Maneechote

Advising Professor: Assoc.Prof Dr. OUSA Biggins

Department: Business Communication

Academic Year: 2009

Abstract

Analysis of the presentation of BBTV Channel 7 during the political turmoil of the occupation of the Suvarnaphumi Airport by the People's Alliance for Democracy was conducted to study: 1) The process of news presentation of BBTV Channel 7 during the political turmoil of the occupation of the Suvarnaphumi Airport by the People's Alliance for Democracy, 2) The meaning of news images of the political turmoil presented of BBTV Channel 7 during the occupation of the Suvarnaphumi Airport by the People's Alliance for Democracy, 3) The understanding of the receiving audience of news images of the political turmoil presented of BBTV Channel 7 during the occupation of the Suvarnaphumi Airport by the People's Alliance for Democracy.

In this study, the author conducted qualitative research by descriptive research stressing textual analysis, in-depth interviews and documentary analysis. A target group of 33 individuals was used for this study, composed of news reporter support personnel, news reporters, news photographers and viewing audience living near the location of the turmoil.

Conclusions

1) The process of news presentation used of BBTV Channel 7 during the political turmoil of the occupation of the Suvarnaphumi Airport by the People's Alliance for Democracy, must be modified beginning with the editing team and news reporting teams. Researching the news, examination of the facts, selection of the news and presentation planning should be consistent. Occasionally the editing team may increase their work. The reporting teams of

BBTV Channel 7 during the referenced political turmoil should have included more than just the political news reporting teams only. All news teams should have been coordinated and used together as suitable to ensure that the news presented is more circumspective and more in-depth than regular news. The process of news reporting at BBTV Channel 7 can be separated into 4 divisions - 1. Selection of news stories, 2. Going out to get the news, 3. Selection of subjects and editing to prepare for broadcasting, 4. Broadcasting.

2) The news images presented of BBTV Channel 7 during the political turmoil of the occupation of the Suvarnaphumi Airport by the People's Alliance for Democracy were broadcast from station and also from on-scene reporting teams and breaking news stories covering public statements. Broadcast images stressed the activities of the majority of the protesters and followed the news stories as selected by the editorial team which were selected based on sensation, freshness, breadth of impact or conflict and of interest to the population in general. The interviews were designed to increase credibility.

3) The receiving audience of news images of the political turmoil presented of BBTV Channel 7 during the occupation of the Suvarnaphumi Airport by the People's Alliance for Democracy found the reporting credible. However, it was plain, lacked interest and appeared old-fashioned. Live reports made the viewers feel they were actually on-scene and helped them increase their understanding of the events. However, when reporting by telephone, the audience could not envision the events even though fill-in images were shown. During breaking news stories, the viewers felt engaged, regardless of the topic of the news piece, because they felt their lives would be affected. Interpretation of the news images by individual viewers depends on the closeness of the event. Viewers who are affected by the situation have an increased sense of intensity and will follow the news story more closely.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การรับรู้ข่าวสารเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นมากมาย มีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ซึ่งข่าวสารเหล่านี้นำเสนอโดย “สื่อมวลชน” ผู้สังคมเพื่อการรายงานข้อเท็จจริง และประสานส่วนต่างๆของสังคม รวมทั้งช่วยถ่ายทอดมรดกต่างๆทางสังคมให้คงอยู่ต่อไป “สื่อมวลชนเสนอข่าว” เพื่อบอกเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเหตุการณ์ต่างๆเหล่านั้นมีผลกระทบต่อสังคม การเมือง และสาธารณชน

โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทยตั้งแต่ถือกำเนิดจนถึงปัจจุบัน ไม่อาจจะปฏิเสธได้ ประเทศไทยแม้จะพัฒนาด้านการสื่อสารไปในทิศทางใด สื่อโทรทัศน์ยังคงเป็นทางเลือกอันดับที่ 1 ของประชาชนทั่วประเทศก็คงจะเป็น “สื่อโทรทัศน์” นั่นเอง สื่อโทรทัศน์สร้างความแตกต่าง ในเรื่องของความรวดเร็วฉับไว และสมบูรณ์แบบทั้งในส่วนของ ภาพและเสียง ถึงแม้ว่าความคงทนของเนื้อหา จะไม่สามารถเสนอได้อย่างละเอียดด้วยข้อจำกัดเรื่องเวลา เช่นเดียวกับสื่อหนังสือพิมพ์ หรือความสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างอื่นควบคู่ไปด้วยได้ เช่นเดียวกับสื่อวิทยุ

เกิร์บเนอร์ และ คณะ (Gerbner, et al,1980 อ้างถึงใน พิระ จิโรสภณ,2548:79)กล่าวว่า ข่าวสารในสื่อมวลชน โดยเฉพาะในโทรทัศน์ได้ปลูกฝังปั้นแต่งความคิดของผู้รับสารเกี่ยวกับโลกที่แท้จริง โทรทัศน์ในสังคมสมัยใหม่มีอิทธิพลแพร่กระจายเข้าไปสู่ทุกประตูบ้าน ทั้งบนดีกระฟ้าหรือในสลัม เนื้อหาโทรทัศน์มักจะเกี่ยวข้องกับความรุนแรง อาชญากรรม ความขัดแย้ง เรื่องราวทางเพศ ฯลฯ จนทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกที่โลกนี้เต็มไปด้วยความรุนแรง ความขัดแย้ง ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เต็มไปด้วยการดิ้นรนต่อสู้ นอกจากนั้นเนื้อหาในโทรทัศน์ก็มักแสดงให้เห็นว่าตัวเองในละครสามารถมีอำนาจหรือมีชัยชนะเหนือผู้อื่น ได้ก็โดยวิธีการใช้กำลังหรือความรุนแรงเท่านั้น ผู้ชมโทรทัศน์ถูกปลูกฝังให้มีความรู้สึกที่โลกที่เป็นอยู่ในโทรทัศน์คือโลกที่แท้จริงที่เขาต้องเผชิญ

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 หรือ "ช่อง 7 สี" เป็นสถานีโทรทัศน์ที่กองทัพบก กระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าของ ได้รับสัมปทานดำเนินงานโดย บริษัทกรุงเทพโทรทัศน์ และวิทยุ จำกัด ระยะเวลาสัมปทาน 56 ปี (พ.ศ.2510 – 2566) เริ่มแพร่ภาพตามมาตรฐาน CCIR 625 เส้น ระบบ PAL เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ.2510 ด้วยการถ่ายทอดสดการประกวดนางสาวไทยในงานวชิราวุธานุสรณ์จากบริเวณ วังสราญรมย์

ต่อมาในปี พ.ศ.2516 ช่อง 7 สี ได้เริ่มจัดตั้งสถานีถ่ายทอดสัญญาณในต่างจังหวัด และในปีพ.ศ.2521 ได้เริ่มการออกอากาศโดยถ่ายทอดสัญญาณผ่านดาวเทียมจากกรุงเทพมหานครไปสู่ สถานีเครือข่ายในทุกภูมิภาคเป็นสถานีแรกของประเทศไทย ปัจจุบันมีสถานีเครือข่ายถ่ายทอดสัญญาณรวม 37 สถานี แพร่ภาพครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศและชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน

นอกจากนี้ ช่อง 7 สี ยังใช้ดาวเทียมนานาชาติ (International Satellite) หรือเรียกชื่อ ย่อว่า INTELSAT ถ่ายทอดเหตุการณ์จากทั่วทุกมุมโลกมายังประเทศไทย ขณะเดียวกันได้ริเริ่มนำ รถถ่ายทอดสัญญาณดาวเทียมใช้ย่านความถี่สูง (Ku - Band) และรถถ่ายทอดนอกสถานที่ (Outside - Broadcasting Vans) หรือ OB ใช้ย่านความถี่ ทำหน้าที่เป็นสถานีแม่ข่ายชั่วคราวถ่ายทอดงาน ประเพณี กีฬา และเหตุการณ์สำคัญตามสถานที่ต่างๆทั่วประเทศเพื่อทำหน้าที่องค์กรสื่อสารมวลชน ที่สมบูรณ์ ในการถ่ายทอดสาระความรู้ และความบันเทิง ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ชม ได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์ นโยบายเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำ ด้านการเผยแพร่ข่าวสารสู่ ประชาชน

ปัจจุบันรายการข่าวทางช่อง 7 สี นำเสนอข่าวสารแบบเกาะติดสถานการณ์ตลอดทั้งวัน ทั้งข่าวภาคเช้า ข่าวภาคเที่ยง ข่าวภาคค่ำ รวมถึงข่าวเด็ด 7 สี และเด็ดข่าวดี ด้วยทีมงานข่าวคุณภาพ ที่รายงานข่าวอย่างรวดเร็ว นับไว ตรงเที่ยงตรง นอกจากนี้รายการข่าวทางช่อง 7 สี ยังทำหน้าที่เสมือน กระจกเงาสะท้อนถึงปัญหา และสภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคผ่านช่วงข่าวสำคัญ อาทิ สกู๊ปชีวิต ข่าวช่วยชาวบ้าน สกู๊ปด้วยลำแข้ง ของคุณคำรณ หว่างหวังศรี ข่าวเกษตรกร รวมถึง สะเก็ดข่าว ทั้งหมดนี้ล้วนมีเอกลักษณ์ เน้นรูปแบบการทำข่าวใกล้ชิด เข้าถึงชาวบ้านซึ่งถือเป็นผู้ชม กลุ่มใหญ่ เป้าหมายหลัก โดยกลุ่มคนเมือง ที่มีการศึกษาสูง ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายรอง

ช่อง 7 สี ตระหนักถึงความสำคัญในการเผยแพร่ข่าวสารสู่ประชาชนอย่างรวดเร็ว นับไว และเที่ยงตรง พร้อมเน้นความสำคัญของประชาชนในเขตชนบทและภูมิภาคห่างไกล จึงได้ ริเริ่มจัดตั้งศูนย์ข่าวภูมิภาคที่พร้อมด้วยอุปกรณ์ครบครันและเทคโนโลยีทันสมัย เพื่อรายงาน ข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆให้ประชาชนทั่วประเทศได้รับทราบอย่างพร้อมเพรียงกัน และมีศูนย์ ข่าวอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ รวม 9 แห่ง สามารถรายงานข่าวสด หรือส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม ออกอากาศสู่ทุกภูมิภาค ตั้งอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา อุบลราชธานี เชียงใหม่

นครสวรรค์ หาดใหญ่ สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และระยอง

นโยบายการนำเสนอข่าวของช่อง 7 สี จากอดีตกรรมการผู้จัดการ คุณชาติเชื้อ วรรณสุด “สถานีฯ ยังคงยึดมั่นที่จะเสนอความจริง พร้อมกับความงดงามด้านวัฒนธรรมอันล้ำค่า เพื่อสร้างเสริมคุณภาพของประชาชน ทั้งด้านความรู้และคุณธรรม เราจะก้าวต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อผสมผสานเทคโนโลยีสมัยใหม่ ให้ก้าวไปพร้อมกับรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้คงไว้” จากนโยบายของอดีตกรรมการผู้จัดการสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 คุณชาติเชื้อ วรรณสุด นำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ในการรายงานข่าวสารยุคปัจจุบัน ดังนี้

“รายงานข่าวอย่างรวดเร็ว ฉับไว และเที่ยงตรง
มีเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นของตนเอง และเป็นข่าวยอดนิยม
สะท้อนปัญหาและมุมมองของประชาชน”

วิวัฒนาการงานข่าวช่อง 7 สี งานข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในยุคแรก บันทึกภาพด้วยกล้องภาพยนตร์ใช้ฟิล์มขนาด 16 มม. มี 4 กล้องด้วยกัน เป็นกล้องโบเร็กซ์ 3 เลนซ์ 2 กล้อง และกล้องโบรลด์ 2 กล้อง ข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวันจะนำมาไปออกอากาศในคืนเดียวกัน ยกเว้นข่าวที่มาจากต่างจังหวัดจะออกอากาศได้อย่างเร็วที่สุดในวันถัดไป ฟิล์มภาพยนตร์ข่าวส่งไปตัดต่อ 2 ช่วงเวลาคือ 16.00 น. และ 18.00 น. การออกอากาศ จะนำฟิล์มภาพยนตร์ข่าวที่ตัดต่อเสร็จแล้ว ใส่เครื่องเทเลซิน ซึ่งเป็นตัวแปลงภาพยนตร์ 16 มม. ให้เป็นสัญญาณโทรทัศน์เพื่อแพร่ภาพอากาศ

การนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์ ใช้วิธีการอ่านสด โดยไม่เห็นหน้าผู้อ่าน ผู้อ่านข่าวยุคแรก คือ นายราชันย์ ฮูเซ็น และ ขณะเดียวกัน สถานีวิทยุภาค F.M. ได้ออกอากาศข่าวเป็นภาษาอังกฤษไปพร้อม ๆ กับการแพร่ภาพข่าวโทรทัศน์ ซึ่งขณะนั้น นายมีชัย วีระไวทยะ เป็นผู้แปลข่าว การแบ่งสายงานในยุคนั้น ประกอบไปด้วยข่าวในพระราชสำนัก ข่าวการกิจนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี ข่าวสัมมนา ข่าวการประชุม และข่าวกีฬา

จากบทความของนายมงคล วัชรโรบล ที่เขียนไว้ในหนังสือที่ระลึกงานศพของ นายเรวัต เสวตไอยาราม กล่าวไว้ว่า ข่าวแรกที่ฝ่ายข่าวผลิตขึ้น คือ ข่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเปิดงานวชิราวุธานุสรณ์ เมื่อปี พ.ศ. 2511 โดยมีนายมงคล วัชรโรบล เป็นผู้สื่อข่าว และนายเรวัต เสวตไอยาราม เป็นช่างภาพ นับเป็นทีมข่าวทีมแรกของช่อง 7 สี

นโยบายของฝ่ายข่าวตั้งแต่เริ่มแรก จะทำการออกอากาศข่าวประจำวัน เวลา 19.45 น. เริ่มก่อนช่องอื่นๆ ประมาณ 15 นาที เพื่อให้ข่าวจบเร็วกว่า ทำให้ผู้ชมได้มีโอกาสชมภาพยนตร์หลังข่าวก่อนช่องอื่น เป็นการเรียกคนดู

เวลาในการออกอากาศข่าวแต่ละวัน ใช้เวลาประมาณ 20 นาที โดยเป็นภาพยนตร์ข่าวที่ไม่มีเสียงบรรยาย ใช้เพลงประกอบแต่ละข่าวแทน เช่น ข่าวสำนักพระราชวัง ใช้บทเพลงพระราชนิพนธ์บรรเลงประกอบข่าวไปพร้อมๆ กับเสียงผู้อ่านข่าว ดังนั้น ในการนำเสนอข่าวแต่ละข่าวจะมีการเตรียมเพลงประกอบไว้ล่วงหน้า

ในปี พ.ศ. 2511 เป็นครั้งแรกของการไปทำข่าวต่างประเทศ โดยการไปทำข่าวการแข่งขันฟุตบอลโลกเอกราชที่ประเทศมาเลเซีย

ปี พ.ศ.2517 กองภาพยนตร์เสียง เริ่มมีบทบาท ในงานข่าว และมีจำนวน 2 กล้อง โดยได้นำไปใช้กับข่าวในพระราชสำนัก ข่าวภารกิจนายกรัฐมนตรีนางไอกลาส

ปี พ.ศ.2519 เกิดรูปแบบการนำเสนอข่าว แบบการรายงานข่าวจากที่เกิดเหตุเป็นครั้งแรกขึ้นเมื่อนายมานิต ควรขจร ผู้สื่อข่าวไปยื่นรายงานข่าวเหตุการณ์กรณี วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2519 ในสถานที่เกิดเหตุ ต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงระบบบันทึกภาพ จากกล้องภาพยนตร์ มาเป็นกล้องโทรทัศน์โดยจะมีกล้องพร้อมเครื่องบันทึกภาพ (VIDEO TAPE RECORDER) หรือ ที่รู้จักกันในชื่อ PORTABLE มีสายเคเบิลเชื่อมต่อ สำหรับงานข่าวแล้ว กลายเป็นข้อจำกัด ความคล่องตัวในการทำงานของเจ้าหน้าที่กล้องบันทึกภาพ ที่มีเครื่องบันทึกเทปคุณภาพสูง ติดตั้งอยู่ในตัวกล้อง ด้วยระบบเทป 3/4 นิ้ว จึงถูกนำมาใช้ในระบบ U-matic ต่อมาเปลี่ยนเป็น ระบบ BETACAM ซึ่งเป็นระบบที่ใช้ในงานข่าวของสถานีโทรทัศน์ทั่วโลก เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการถ่ายทำนอกสถานที่ และมีคุณภาพของภาพได้มาตรฐานเช่นเดียวกับการถ่ายด้วยกล้องในห้องส่ง

นอกเหนือจากข่าวภายในประเทศ ข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียมและข่าวกีฬาแล้ว ยังมี “ข่าวเกษตรกร” เพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกร อันเป็นอาชีพหลักของประเทศ สถานีฯ ได้ริเริ่มทำข่าวนี้นับตั้งแต่ พ.ศ.2521 และเพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ทุกฝ่ายรับผิดชอบในงานของรัฐ หรืองานของส่วนรวม มุ่งมั่นที่จะจรรโลงสังคม ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นโดยลำดับ ช่อง 7 จึงได้นำเสนอ “ข่าวพัฒนาบ้านเมือง” ขึ้นในปี พ.ศ.2521 เช่นเดียวกัน

กลางปี พ.ศ. 2526 สถานีฯ เพิ่มเวลาการนำเสนอข่าว จาก 45 นาที เป็น 1 ชั่วโมง เพื่อให้ผู้ชมได้รับสาระอย่างเต็มที่ ได้เพิ่มข่าวเศรษฐกิจรายงานความเคลื่อนไหวในวงการธุรกิจ ทั้งในและนอกประเทศ พยากรณ์อากาศ และสารคดีชุด วันนี้อยู่พระ ทุกวันพระ

1 มกราคม พ.ศ.2528 สถานีฯ เพิ่มเวลารายการข่าวอีก 15 นาที ในข่าว 5 ทุ่ม และต่อมาได้มีนโยบายเสนอข่าวเป็นช่วงๆ ตลอดทั้งวัน ในรายการ ข่าวเด็ด 7 สี เพื่อให้การติดตามข่าวสารของผู้ชมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ในช่วงเปลี่ยนรายการ 2-3 นาที

หัวใจของงานข่าว คือ การเสนอข่าวที่น่าสนใจและรวดเร็ว เนื้อหาข่าวถูกต้อง สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 มีความต้องการที่จะเป็นผู้นำทางด้านกรเสนอข่าว และ

ขณะเดียวกัน ก็ได้คำนึงถึงประสิทธิภาพ ของเทคโนโลยีที่นำเอาระบบสื่อสารผ่านดาวเทียมมาใช้ ในการสื่อสาร ติดต่อระหว่างเครือข่าย หรือนอกเครือข่าย เพื่อช่วยให้การนำเสนอข่าวสามารถทำได้ รวดเร็ว ทันเหตุการณ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ.2531 นับเป็นจุดเริ่มต้นของการเสนอรายงานข่าวสด ผ่านดาวเทียม จาก จ.อุบลราชธานี จ.สุราษฎร์ธานี จ.ลำปาง การรายงานข่าวครั้งนั้น มีข่าวเกือบ 30 ชิ้น ที่ได้นำเสนอแก่ผู้ชมทางบ้าน

วันที่ 9 กันยายน พ.ศ.2531 เป็นการรายงานเหตุการณ์จากสถานที่เกิดเหตุ ต่างจากครั้งแรก เมื่อปี 2519 เนื่องจากเป็นการรายงานเหตุการณ์สดจากที่เกิดเหตุ หลังจากที่ทำการเปิดสถานี เวลา 16.30 น. กรณีของ เครื่องบินโดยสารเวียดนามตก ที่ปทุมธานี นายจักรพันธ์ ชุมจินดา เป็น ผู้รายงาน

การพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการรายงานข่าวคือ การนำรถถ่ายทอดนอกสถานที่ (Outside Broadcasting Van) หรือที่เรียกกันว่า “รถโอบี” ซึ่งจุดมุ่งหมายเดิมใช้การถ่ายทอดสด รายการต่างๆ นอกสถานที่ ให้เป็นหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อใช้ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์สำคัญ

ช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2532 กับเหตุการณ์ที่ไม่มีใครคาดคิด คือ ข่าวภัยพิบัติของ ชาวชุมพรและประจวบคีรีขันธ์ เนื่องมาจากพายุเกย์ ซึ่งรุนแรง สร้างความตระหนักให้กับสังคม ผู้คนรับรู้ข่าวสารผ่านการรายงานสด จากหน่วยเคลื่อนที่เร็วช่อง 7 สี

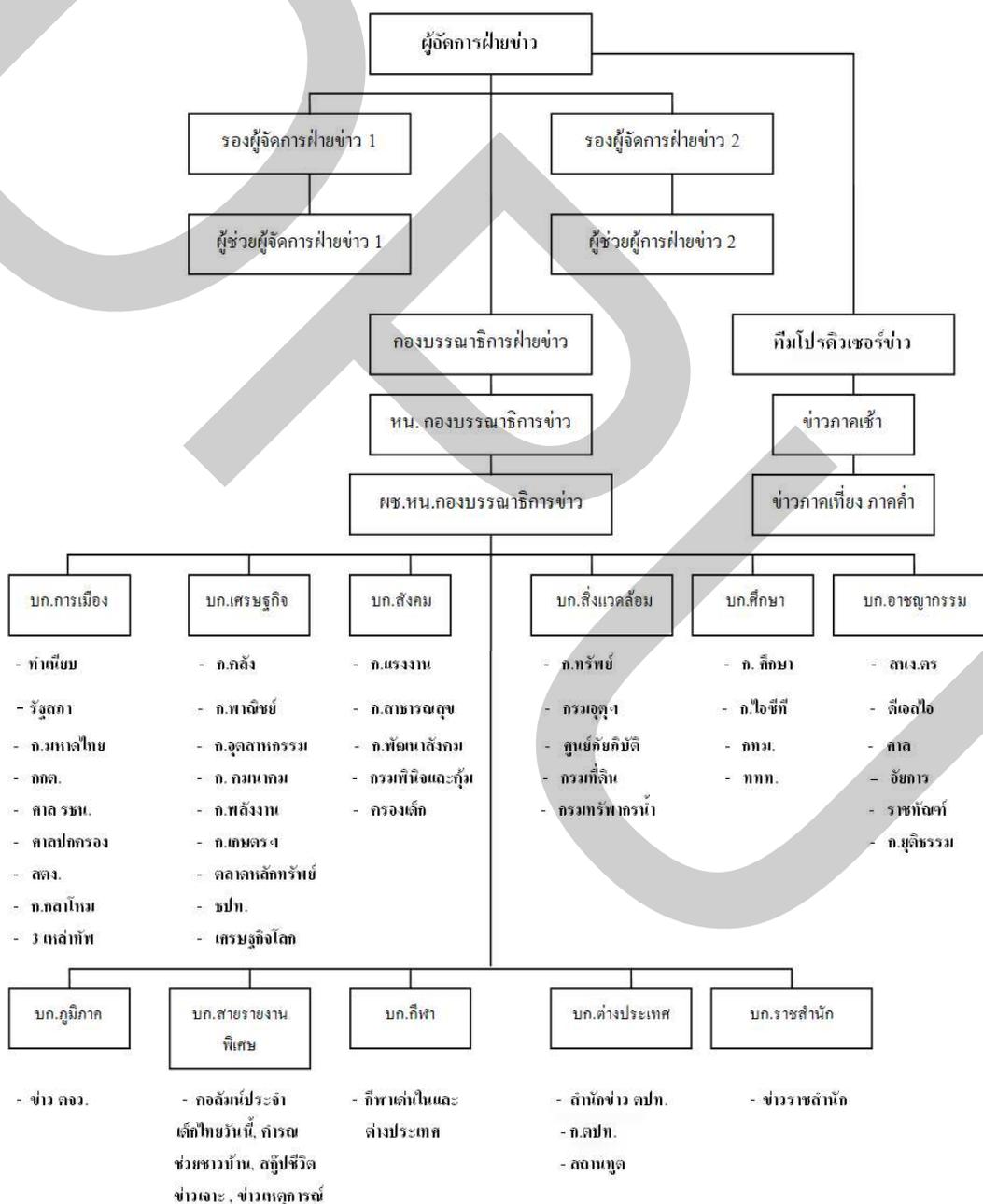
เมื่อเดือน มิถุนายน พ.ศ.2533 เปิดรูปแบบการนำเสนอข่าวแบบใหม่ กล่าวคือ การ รายงานสดระหว่างห้องส่งใหญ่ของสถานีฯ ที่กรุงเทพฯ กับห้องส่งของศูนย์ข่าวภูมิภาคที่จังหวัด เชียงใหม่

วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ.2533 หน่วยเคลื่อนที่เร็วได้เดินทางไปยัง จ.นครราชสีมา เพื่อ รายงานสดสถานการณ์เขื่อนล้นน้ำล้น รั้ว ซึ่งถ้าเขื่อนพัง ความเสียหายก็จะเกิดขึ้นอีกมากมาย ซึ่งไม่มีใครสามารถคาดเดาได้ และเหตุการณ์ก็คลี่คลายไปในทางที่ดี ยังไม่ทันที่หน่วยเคลื่อนที่เร็วจะเดินทาง กลับ วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2533 ได้รับคำสั่งให้ไปรายงานสดเหตุการณ์การค้นหา คนงานใน เหตุการณ์เขาดงมณี ที่โรงโม่หินศิลาชัย จ.สระบุรี มีผู้เสียชีวิต 12 ศพ

จากการปฏิบัติหน้าที่ ในการรายงานข่าวเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเที่ยงตรง ลับไว เป็นข้อพิสูจน์ได้ว่า ฝ่ายข่าวได้ทำการพัฒนาส่วนต่างๆ ขึ้นมาเพื่อให้เกิดมาตรฐาน โดยให้ ความสำคัญกับการครองใจผู้ชมกลุ่มใหญ่ จึงมีการขยายเครือข่าย สถานีส่งสัญญาณกระจายอยู่ตาม ภูมิภาคให้ครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด สอดคล้องกับนโยบายหลัก ประการหนึ่งของสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบก ช่อง 7 สีที่ว่า "งานข่าวถือเป็นงานหลัก เป็นหน้าตาของสถานีฯ จึงต้องกระจายข่าวสาร ให้กับประชาชนทั่วประเทศอย่างทั่วถึง นอกจากนั้นยังต้องการกระจายสื่อไปยังต่างจังหวัด ครอบคลุมทุกพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่นให้มากขึ้น"

โครงสร้างการทำงานฝ่ายข่าว (ข้อมูล 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551) ฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์ สีกองทัพบกช่อง 7 ได้แบ่งการทำงานของกองบรรณาธิการฝ่ายข่าวออกเป็น 11 สายงาน แต่ละสายงานมีบรรณาธิการ และผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบข่าว ทุกชั้นที่ออกอากาศ โดยแบ่งสายงานออกเป็นดังนี้

โครงสร้างฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

ที่มา : ประกาศกรมอบหมายหน้าที่ภายในฝ่ายข่าว 5 มีนาคม 2551

5 มีนาคม พ.ศ.2551 ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ได้ทำการปรับโครงสร้างฝ่ายข่าวใหม่ มีทีมโปรดิวเซอร์ เข้ามาดูแลคุณภาพของข่าว ภาพรวมในแง่เทคนิคการผลิตข่าวเพื่อให้ข่าวมีรูปแบบ สีสัน ดึงดูดผู้ชม เปลี่ยนภาพลักษณ์ข่าวใหม่ทั้งหมด ในช่วงข่าวเช้า ข่าวภาคเที่ยง และ ข่าวภาคค่ำ โดยเน้นให้ฝ่ายข่าวทำงานในลักษณะของกองบรรณาธิการข่าว ขึ้นตรงกับหัวหน้าบรรณาธิการข่าว ซึ่งจะทำหน้าที่ดูแลเรื่องประเด็นข่าวที่นำเสนอในแต่ละวัน

การนำเสนอข่าวทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เป็นการนำเสนอผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อผู้ชมมาก ผู้ชมทั่วทุกภูมิภาค ไม่รู้หนังสือ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ แต่ก็สามารถเข้าใจภาษาสื่อสารที่ส่งผ่าน จอคู่สี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้วยศิลปะในการใช้ภาพ สร้างความเข้าใจร่วมของผู้ทำหน้าที่สื่อวิทยุโทรทัศน์ เพราะด้วยสาเหตุที่ว่าธรรมชาติของประสาทสัมผัสของมนุษย์นั้นการเห็น หรือการใช้ประสาทสัมผัสทางตา เป็นประสาทสัมผัสที่มีประสิทธิภาพมากกว่าประสาทสัมผัสทางอื่นๆ ภาพข่าวโทรทัศน์จึงเป็นตัวกลางของการสื่อสารที่มีผลต่อการรับรู้ และจดจำได้ดี อีกทั้งยังมีประสิทธิภาพในการสื่อความหมาย ดังมีบางคนเคยกล่าวไว้ว่า “ภาพหนึ่งภาพสามารถแทนคำได้นับพันคำ” ภาพจึงเป็นภาษาสากล และไม่มีข้อจำกัดของการรับรู้ในเรื่องภาษาอีกด้วย

ภาพข่าว เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากสำหรับงานโทรทัศน์ เนื่องจากเป็นช่องทางการสื่อสารที่ส่งได้ทั้งภาพและเสียง การดำเนินเรื่องด้วยภาพให้ผู้ชมได้เข้าใจจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของช่องทางการสื่อสารนี้

ภาพข่าวมีประโยชน์ต่อการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์ดังนี้

1. ภาพข่าวทำให้ผู้ชมได้เห็นเหตุการณ์จริงๆ และมีความรู้สึกใกล้ชิดในเหตุการณ์นั้นๆ
2. ภาพข่าวสามารถสื่อความหมายได้ดีกว่าเสียง
3. ภาพข่าวทำให้การรายงานข่าวมีชีวิตชีวามากขึ้น
4. ภาพข่าวช่วยดึงดูดความสนใจ และเพิ่มความน่าสนใจ
5. ภาพข่าวสามารถสร้างความรู้สึกร่วมของผู้ชม
6. ภาพข่าวช่วยส่งเสริมการติดตามชมรายงานข่าว เพราะภาพข่าวสามารถเล่าเรื่องของเหตุการณ์ข่าวนั้นๆ ได้

ภาพข่าวโทรทัศน์ ช่วยอธิบายข่าวนั้นให้ผู้ชมเห็นได้เข้าใจ สภาพความเป็นไปของข่าวนั้นได้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่ข่าววิทยุกระจายเสียง และข่าวหนังสือพิมพ์ ต้องอธิบายให้เกิดความเข้าใจ บรรยายให้เห็นภาพ หรือใช้วิธีเขียนให้เกิดภาพพจน์ ดังนั้นข่าวโทรทัศน์ จึงมีอิทธิพลต่อผู้ชมข่าว เพราะมีภาพข่าวอธิบายในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดีกว่าเหนือกว่าคำอธิบายใดๆ ทั้งยังดึงดูดให้ผู้ชมข่าว สนใจในข่าวติดตามข่าวได้อย่างดีจนกลายเป็นช่องทางการสื่อสารที่ประชาชนให้ความนิยม ใน

การรับชมมาโดยตลอด ซึ่งส่งผลต่อประชาชนให้เกิดการรับรู้การยอมรับหรือปฏิเสธเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น รวมไปถึงเนื้อหาของข่าว ที่สร้างความเป็นจริงให้แก่สังคม สร้างสถานภาพให้แก่บุคคลที่เป็นข่าวได้ เมื่อทางสถานีโทรทัศน์ทั้งหลาย ได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของการนำเสนอภาพข่าว จึงให้ความสนใจที่จะพยายามให้ได้ภาพเหตุการณ์ วิธีการนำเสนอข้อมูล และเนื้อหาของข่าวที่จะบรรยายความเป็นไปของเหตุการณ์ เพราะถือว่าการนำเสนอภาพข่าว ก็คือ ภาพพจน์ และหน้าตาของสถานี

ดังนั้นการนำเสนอภาพข่าวโทรทัศน์จึงมีความสำคัญต่อข่าวนั้นๆมาก การนำเสนอภาพข่าวที่ดีนั้นควรเรียงลำดับภาพข่าวให้ดี เรียงลำดับเรื่องราวให้เข้าใจถูกต้อง มีมุมมองที่สวยงาม ภาพสื่อความหมายที่ดีจะช่วยให้ข่าวนั้นน่าสนใจมากยิ่งขึ้นและประสบความสำเร็จในข่าว ด้วยเหตุนี้การนำเสนอภาพข่าว ควรให้ความสำคัญต่อการถ่ายภาพข่าวด้วยการถ่ายภาพอย่างพิถีพิถันและใช้ฝีมือ ไม่ใช่เพียงแค่ถ่ายภาพมาแล้ว มอบหมายหน้าที่ให้ตัดต่อในการคัดเลือกภาพตามลำดับ หากเป็นเช่นนี้แม้ว่าผู้สื่อข่าวจะเขียนข่าวดีปานใดแต่ภาพที่ถ่ายมาไม่ช่วยสนับสนุนหรือเสริมกัน ข่าวนั้นก็จะไม่สนใจและไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

การนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ก็อาจดูคล้ายเหตุการณ์ครั้งหนึ่งที่ประชาชนรวมพลังกันเพื่อกดดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ไม่ต่างอะไรกับเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 เหมือนๆกับช่วงพฤษภาคม พ.ศ.2535 แต่เมื่อลงไปดูในรายละเอียดของเรื่องราวมีความแตกต่าง และพัฒนาการของวิถีแห่งการแสดงพลังของประชาชนอยู่ค่อนข้างมาก

เปรียบเทียบเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 และ พฤษภาคม พ.ศ.2535 อาจไม่ต่างอะไรกันมากนัก เพราะเป้าประสงค์หลักในการรวมพลังของประชาชนอยู่ที่การต่อต้านการสืบทอดอำนาจของเผด็จการทหาร เพื่อนำไปสู่ประชาธิปไตยที่ให้อำนาจประชาชนผ่านการเลือกตั้ง การหลอหลอมพลังประชาชนอาจจะต่างกัน ที่เมื่อครั้ง 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 เป็นการชักชวนกันปากต่อปาก และทำหนังสือเอกสารถ่ายทอดถึงกัน ขณะที่ในช่วงพฤษภาคม พ.ศ. 2535 เครื่องมือหลักคือโทรศัพท์มือถือ แต่ปรากฏการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยไปไกลกว่านั้นมาก

เรื่องแรกกลุ่มเป้าหมายที่จะล้มล้างเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงไม่ใช่เผด็จการทหาร แต่เป็นรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้ง ซึ่งถูกมองว่าเป็น “เผด็จการรัฐสภา” เป็น “ทุนนิยม” ที่อาศัยกลไกของรัฐธรรมนูญซึ่งการปฏิรูปการเมืองเอื้อให้สร้างขุมกำลังขึ้นมายึดครองอำนาจบริหารประเทศแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ผูกขาดผลประโยชน์ของชาติไว้ที่ตัวเองและพวกพ้อง มอมเมาประชาชนด้วยนโยบาย “ประชานิยม” เพื่อสืบทอดอำนาจทุน

เรื่องต่อมาระดมพลังประชาชนครั้งใหม่ ใช้กลไกสื่อสารมวลชนยุคสื่อเสรีอย่างเต็มที่ ยิ่งไปกว่านั้นการจัดตั้งมวลชน มีการดำเนินอย่างเป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ว่าจะเป็นการระดมทุน หรือการระดมแนวร่วมมวลชน เป็นปรากฏการณ์ที่สะท้อนความเปราะบางของโครงสร้างสังคมไทยที่กระจายไปทั่วทุกกลุ่มคน ไม่ว่าจะเป็กลุ่มทุน กลุ่มอำนาจรัฐ กลุ่มศาสนา จนถึงประชาชนทั่วไป

ปรากฏการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นนี้ต่อเนื่องจากปัญหาวิกฤตการเมืองขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี หลังไม่พอใจที่นายสมัคร รับผิดชอบเป็นหัวหน้าพรรคพลังประชาชนที่สมาชิกส่วนใหญ่มาจากพรรคไทยรักไทยเดิม อีกทั้งการเข้าสังกัดพรรคพลังประชาชนของนายสมัคร ยังเกิดจากการทาบทามของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตหัวหน้าพรรคไทยรักไทย และชนะการเลือกตั้งที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ.2550 ได้เสียงข้างมากและเป็นพรรคแกนนำจัดตั้งรัฐบาลอีกครั้ง หลังรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ หมดวาระการเป็นรัฐบาลชั่วคราวหลังการรัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ.2549

การชุมนุมเพื่อขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ที่ยึดเยื้องตั้งแต่ที่เริ่มจากบริเวณสะพานมัชฌิมรังสรรค์ กระทั่งกลุ่มผู้ชุมนุมเคลื่อนตัวเข้ายึดสถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย หรือ NBT ทำเนียบรัฐบาล โดยแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลจากนายสมัคร มาเป็นนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ แต่การกดดันให้รัฐบาลที่กลุ่มพันธมิตรฯ เห็นว่า เป็นรัฐบาลตัวแทนพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และนำไปสู่การประกาศสงครามครั้งสุดท้ายขับไล่รัฐบาลนายสมชาย ด้วยการบุกยึดทำเนียบฯ ดอนเมือง ทำเนียบรัฐบาลชั่วคราวที่นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ได้หารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องมองหาสถานที่ทำงานชั่วคราวให้กับฝ่ายการเมืองและข้าราชการประจำทั้งหมดของทำเนียบฯ และในระหว่างที่นายสมชาย เดินทางไปปฏิบัติภารกิจที่ประเทศเปรู การบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิกลุ่มพันธมิตรฯ เป็นประเด็นข่าวใหม่ เป็นสถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนและมีความเคลื่อนไหวที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพราะส่งผลกระทบต่อสังคมระดับโลก

การบุกเข้าไปปิดล้อมยึดสนามบินสุวรรณภูมิในตอนค่ำของวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ถึงแม้เป้าหมายจะเพื่อกดดันให้นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ลาออก อับอาย และไม่สามารถเคลื่อนไหวอะไรได้ตามปรารถนา แต่พันธมิตรลี้มไปก็คือ ความเป็นสนามบิน มีความแตกต่างกันอย่างแน่นอน ระหว่างการบุกเข้ายึดทำเนียบรัฐบาลดอนเมืองในตอนเย็นของวันที่ 24 พฤศจิกายน แรงกระทบจากทำเนียบดอนเมือง กับสนามบินดอนเมืองไม่มากนัก ยกเว้นแต่การจราจรบริเวณใกล้เคียงติดขัดเท่านั้น

แต่กรณีสนามบินสุวรรณภูมิ เป็นท่าอากาศยานนานาชาติ เป็นภาพพจน์ของประเทศ ซึ่งมีสายการบิน นานาชาติ บินขึ้นบินลงอยู่ตลอดเวลา ประเด็นนี้คือความละเอียดอ่อนอันเนื่องจาก

ความเคลื่อนไหวที่ขยายกรอบในทางการเมืองเข้าสู่กรอบในทางเศรษฐกิจและมิได้เป็นเพียงเศรษฐกิจในประเทศ หากแต่เป็นเศรษฐกิจระหว่างประเทศด้วย การเสนอข่าวเหตุการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยปิดล้อมยึดสนามบินสุวรรณภูมิ จึงเป็นเหตุการณ์ที่ควรให้ความสนใจ โดยเฉพาะภาพข่าวโทรทัศน์ที่มีอิทธิพลต่อคนในสังคมเป็นจำนวนมาก

การนำเสนอภาพข่าวโทรทัศน์ไปสู่ผู้ชมประกอบการรายงานข่าวอธิบายเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้จะเรียบเรียง และถ่ายทอดในเวลาจำกัดด้วยเงื่อนไขเรื่องเวลาของสถานีโทรทัศน์ จึงมีการนำภาพที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกตามลำดับขั้นตอนเริ่มตั้งแต่ช่วงภาพผู้ที่จับบันทึกภาพเหตุการณ์ที่ได้เห็นบริเวณพื้นที่นั้นๆ โดยการถ่ายทอดเรื่องราวจะไม่เป็นการเก็บบันทึกภาพต่างๆ ไปเพียงอย่างเดียว แต่ภาพเหล่านั้นจะต้องอธิบายความหมายได้ตรงตามที่ช่วงภาพจะสื่อให้ผู้รับชมได้เข้าใจด้วย การคัดเลือกภาพ และการรายงานข่าวของผู้สื่อข่าวก็เช่นเดียวกันที่ จะต้องอธิบายความหมายได้ตรงตามเหตุการณ์ที่จะสื่อให้ผู้รับชมได้เข้าใจด้วย การประสานงานเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างผู้สื่อข่าว และช่วงภาพจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากคิดไม่ตรงกันการสร้างความหมายของภาพเหล่านั้นจะเกิดการผิดพลาด หรือไม่สามรถสื่อให้เข้าใจตรงกัน ได้ผลเสียที่ย่อมจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

ข่าวภาคค่ำแพร่ภาพออกอากาศช่วงแรกตั้งแต่เวลา 17.25 น. ถึงเวลา 17.59 น. ช่วงที่ 2 ตั้งแต่เวลา 19.40 น. ถึงเวลา 20.30 น. จะเป็นช่วงเวลาที่มียุทธศาสตร์มากที่สุด ข่าวที่จะนำออกอากาศจะเป็นการรายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้นล่าสุดในเวลานั้น และจะมีการสรุปเรียบเรียงข่าวที่นำเสนอตลอดทั้งวันเพื่ออธิบายให้ผู้ชมที่ไม่ได้ติดตามสถานการณ์ในรอบวัน ได้รับรู้ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ข่าวที่นำเสนอในช่วงเวลานี้จึงมีการพิจารณา และเรียบเรียงประเด็นการนำเสนอมากกว่าเวลาข่าวช่วงอื่น ประกอบกับเป็นเวลาที่มียุทธศาสตร์มากที่สุดจึงเป็นช่วงการนำเสนอข่าวที่สำคัญอย่างยิ่ง

ดังนั้นการศึกษารายงานการนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ จึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาเพื่อให้เห็นถึงกระบวนการนำเสนอข่าวขององค์กรสื่อโทรทัศน์ที่มุ่งเน้นการรายงานข้อเท็จจริง บอกเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ว่ามีขั้นตอนกระบวนการในการนำเสนอข่าวอย่างไร โดยเฉพาะภาพข่าวที่มีอิทธิพลต่อผู้ชมเป็นจำนวนมากนั้นมีรูปแบบการนำเสนอเพื่อสื่อความหมายบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้อย่างไร ตลอดจนการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองครั้งนี้เป็นอย่างไร

1.2 ปัญหาวิจัย

1. กระบวนการนำเสนอข่าว ความขัดแย้งทางการเมืองของ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ เป็นอย่างไร
2. ความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ เป็นอย่างไร
3. การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ
2. เพื่อศึกษาความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์เชิงเจาะลึก (Dept-Interview) ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ได้แก่บรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าว ตัดต่อข่าว และช่างภาพข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
2. การวิเคราะห์ภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในช่วงข่าวภาคค่ำ ระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551
3. สัมภาษณ์การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในช่วงข่าวภาคค่ำ ระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

2. เพื่อให้ทราบถึงความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

3. เพื่อให้ทราบการรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

1.6 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอข่าว หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ การนำเสนอเนื้อหาเรื่องราว เหตุการณ์ ความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ในช่วงข่าวภาคค่ำ

ภาพข่าว หมายถึง ภาพบันทึกเหตุการณ์ เนื้อหาเรื่องราว บรรยากาศเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ที่แพร่สัญญาณออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในช่วงข่าวภาคค่ำ

ความหมายของภาพข่าว หมายถึง การอธิบายเรื่องราวเหตุการณ์ที่ช่างภาพข่าวได้เลือกบันทึกเป็นภาพเคลื่อนไหวเหตุการณ์ที่จะนำเสนอช่วงหนึ่งช่วงใด ในส่วนไหน และเพื่อถ่ายทอดสร้างความเข้าใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนำเสนอให้ผู้ชมเข้าใจในเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร ผ่านกระบวนการนำเสนอข่าวเพื่อแพร่ภาพออกอากาศไปสู่ประชาชนผู้ชมทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

ความขัดแย้งทางการเมือง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง การโต้ตอบกันในวงสังคม การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย การรวมตัวของกลุ่ม นปช. การแถลงการณ์ของฝ่ายพรรคการเมือง และการแถลงการณ์ของฝ่ายทหาร

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หมายถึง กลุ่มประชาชนที่มารวมตัวกันเพื่อเรียกร้องให้นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ลาออกจากตำแหน่ง พร้อมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองโดยใช้ชื่อว่า “กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” โดยมีแกนนำเป็นผู้นำการ

เคลื่อนไหว เรียกร่องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ซึ่งแกนนำหลักกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประกอบไปด้วย แกนนารุ่นที่1 ได้แก่ นายสนธิ ลิ้มทองกุล พล.ต.จำลอง ศรีเมือง นายสมศักดิ์ โกศัยสุข นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ และนายพิภพ ธงไชย และแกนนำรุ่นที่2 ได้แก่ นายสำราญ รอดเพชร นายศิริชัย ไม้งาม นายสาวิทย์ แก้วหวาน นายศรัณยู วงศ์กระจ่าง และมาลีรัตน์ แก้วก่า

ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ หมายถึง ช่วงเวลาเหตุการณ์ที่กลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรวมตัวกันเดินทางไปปิดล้อมสนามบินสุวรรณภูมิ ตั้งแต่วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 หมายถึง สถานีโทรทัศน์ที่กองทัพบกกระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าของ ได้รับสัมปทานดำเนินงานโดย บริษัทกรุงเทพโทรทัศน์ และวิทยุ จำกัด ระยะเวลาสัมปทาน 56 ปี (พ.ศ.2510 – 2566)

ประเด็นข่าว หมายถึง เรื่องราวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่กองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เห็นว่าสำคัญมีคุณค่าความเป็นข่าว เลือกที่จะนำเสนอสู่ประชาชน

ข่าวภาคค่ำ หมายถึง ข่าวที่ถูกนำออกอากาศเผยแพร่ในช่วงเย็นถึงค่ำ ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ทำการออกอากาศช่วงแรกตั้งแต่วันที่ 17.25 น. ถึงเวลา 17.59 น. ช่วงที่2 ตั้งแต่วันที่ 19.40 น. ถึงเวลา 20.30 น.

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

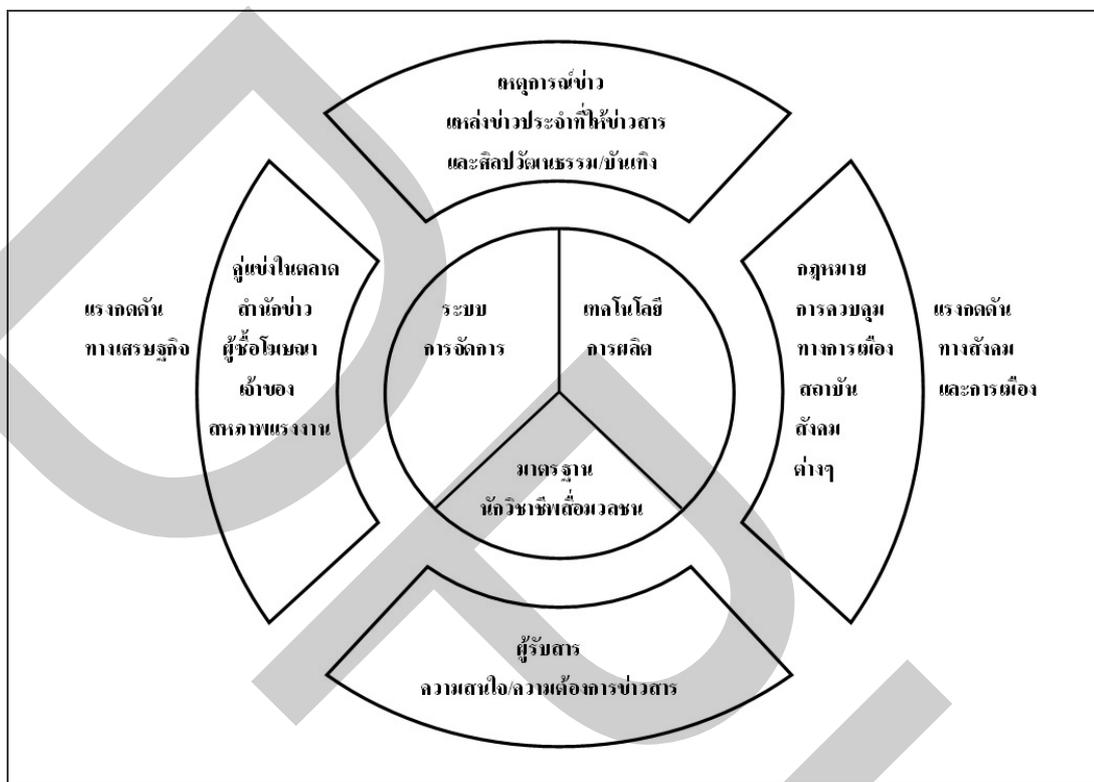
ในการวิจัยเรื่อง การนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์ทีทีทีวี ช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ผู้วิจัยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาอธิบายตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรสื่อมวลชน
- 2.2 ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร โดยสื่อมวลชน (Agenda Setting Theory)
- 2.3 แนวคิดเรื่องการผลิตข่าว
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าวและการประเมินคุณค่าข่าวโทรทัศน์
- 2.5 ทฤษฎีสัญญาวิทยา
- 2.6 แนวคิดเรื่องผู้รับสาร
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรสื่อมวลชน

สื่อมวลชนดำเนินงานเสาะแสวงหา เก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร คัดเลือก ประมวลผลผลิต ข่าวสาร เผยแพร่ และจำหน่ายข่าวสารในแต่ละวัน เกิดขึ้นภายใต้บริบทแวดล้อมทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นแรงกดดันจากรอบด้านในการทำหน้าที่ผลิตข่าวสารสู่สังคม โดยมีปัจจัยแวดล้อมมากมายที่มีอิทธิพลต่อการทำงาน โดยเฉพาะในขั้นตอนการสร้างผลผลิตเนื้อหา ข่าวสารประจำวันสู่สังคม นับตั้งแต่ปัจจัยภายใน เช่น ระบบการจัดการภายในองค์กร ข้อจำกัดของ เทคโนโลยีการผลิต และข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ ตลอดจนถึงปัจจัยภายนอก อาทิ ปัจจัยผู้รับสาร ซึ่งมีความสนใจและความต้องการแตกต่างกันไป ปัจจัยการเมืองและสังคม ซึ่งกำหนดโดยกฎหมายและนโยบายของรัฐ ตลอดจนบรรทัดฐานของแต่ละกลุ่มสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ที่มาจากคู่แข่งในตลาดธุรกิจ จากผู้ซื้อเวลาและเนื้อหาที่โฆษณาซึ่งเป็นผู้อุดหนุนรายได้หลักให้กับสื่อมวลชน รวมทั้งแรงกดดันจากความต้องการของเจ้าของผู้ลงทุนด้านหนึ่ง และจากข้อเรียกร้องของสหภาพแรงงานอีกด้านหนึ่ง รวมทั้งการที่ต้องพึ่งพาสำนักข่าว ต้องลงทุนซื้อเนื้อหา ข่าวสารที่จัดหาและเผยแพร่โดยสำนักงานข่าวเหล่านั้น ปัจจัยปริมาณข้อมูลข่าวสาร จากเหตุการณ์ ข่าวต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบๆตัว ตลอดจนความร่วมมือและการต่อรองของแหล่งข่าวต่างๆ ความ

เพียงพอของข่าวสารด้านศิลปวัฒนธรรม บันเทิงคดีต่างๆ ที่สามารถจะป้อนให้กับการทำงานผลิต เนื้อหาข่าวสารประจำวันของสื่อมวลชนได้โดยไม่ขัดสน ขาดตอน เป็นต้น

ภาพที่ 2.1 องค์การสื่อมวลชนภายใต้แรงกดดันทางสังคม (McQuail, 1987)

ที่มา: ปรัชญา นิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร. (หน้า 132)

พีระ จิตร โสภณ. 2548. กรุงเทพฯ: สุโขทัยธรรมมาธิราช

ปัจจัยภายในองค์กรที่มีผลกระทบต่อการจัดองค์กร และเนื้อหาของสื่อมวลชน ได้แก่

1. ปัจจัยทางการจัดการ (Management) การบริหารจัดการองค์กรการบริหารรายได้ การบริหารบุคลากรขึ้นอยู่กับนโยบายว่าจะมีการกำหนดให้เป็นอย่างไรซึ่งแต่ละองค์กรจะมีความแตกต่างกันไป อาจจะแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะก็คือ องค์กรที่ทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ (Normative) และองค์กรธุรกิจ (Commercial)

2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technical) อุปกรณ์เครื่องมือในการดำเนินการผลิตที่มีส่วนสำคัญขององค์กรใดที่มีอุปกรณ์ครบ มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย โอกาสที่จะเอาชนะองค์กรอื่นๆย่อมมีมาก

3. ปัจจัยด้านบุคลากร (Media Professional) คือผู้ที่ทำหน้าที่ผลิตเนื้อหาขององค์กร เป็นผู้คิดสร้างสรรค์ คัดเลือกเนื้อหาสาร แต่ละคนมีวัตถุประสงค์ของตนเองในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งต้องอาศัยความเป็นมืออาชีพ จึงจะได้งานที่ออกมามีคุณภาพ รวมทั้งการมีอุดมการณ์ในด้านวิชาชีพซึ่งจะช่วยเสริมในบรรดาเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

ส่วนปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีผลกระทบต่อการจัดการองค์กร และเนื้อหาของสื่อมวลชน ได้แก่

1. ปัจจัยทางด้านสังคม และการเมือง (Social and Political Pressures) กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ย่อมมีผลกระทบต่อเนื้อหาการสร้างกฎหมายสื่อมวลชนก็เพื่อใช้ในการควบคุมการทำงานขององค์กรจะสามารถเห็นได้ชัดเจนในองค์กรที่บริหาร โดยรัฐบาล

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Pressures) ประกอบด้วย

2.1 คู่แข่งขัน (Competitors) มีการแข่งขันกันเพื่อสร้างความนิยมแก่ผู้ชม (Consumer Market) องค์กรผู้ผลิตจึงจำเป็นต้องผลิตรายการให้ตรงกับความต้องการของผู้รับให้มากที่สุดสำนักข่าว (News/Information Agencies) ในการผลิตรายการข่าวของสำนักข่าวต่างๆ ต้องมีการแข่งขันกันเพื่อให้ได้มาซึ่งข่าวที่รวดเร็ว เทียบตรง น่าเชื่อถือ ถ้าองค์กรใดสามารถทำได้เช่นนี้ก็จะได้รับความนิยมจากผู้ชม

2.2 ผู้โฆษณา (Advertisers) เอเยนซีโฆษณาคือปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินการผลิตเช่นกัน การที่จะสามารถขายโฆษณาได้นั้นนอกจากจะต้องผลิตรายการที่มีคุณภาพแล้วยังต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับ เอเยนซีโฆษณาด้วยจึงจะสามารถขายโฆษณาได้

2.3 เจ้าของทุน (Owners) ผู้ที่เป็นเจ้าของจะมีอำนาจในการควบคุมการปฏิบัติงาน และมีผลกระทบต่อเนื้อหา ซึ่งอาจจะแบ่งได้เป็น เจ้าของสถานีโทรทัศน์ ผู้สนับสนุนด้านการเงินแก่สถานี

2.4 สหภาพ (Union) เป็นผู้ให้เงินทุน หรือ สนับสนุนรายการ แต่ไม่ต้องการเป็นเจ้าของ (Non – profit Organization) ทางสถานีเป็นผู้ผลิตรายการแต่องค์กรเหล่านี้เป็นผู้สนับสนุนทางการเงินเพียงอย่างเดียว

3. ปัจจัยด้านผู้รับสาร (Audience) ผู้รับสารมีความสนใจเฉพาะเรื่องผู้ผลิตมองว่าผู้รับสารคือลูกค้า จึงต้องผลิตสิ่งที่ตรงกับความต้องการของผู้รับสารให้มากที่สุดเพื่อเป็นการดึงดูดใจให้มาชมรายการ ซึ่งจะนำมาสู่รายได้ให้แก่สถานี

องค์กรสื่อมวลชนประกอบด้วยฝ่ายจัดการฝ่ายผลิตและบุคลากรด้านสื่อมวลชน ซึ่งอาจจะเป็นคนกลุ่มเดียวกัน หรือแยกเป็นฝ่ายก็ได้ โดยมีวัตถุประสงค์ในการรับใช้สังคมและวัตถุประสงค์

ทางธุรกิจ โดยประกอบกิจการอยู่ภายใต้ แรงกดดันจากสังคม คือ เหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม แรงกดดันทางการเมือง โดยการถูกควบคุมโดยกฎหมาย รัฐบาล และสถาบันทางสังคมอื่นๆ รวมถึง แรงกดดันด้านเศรษฐกิจจากคู่แข่ง สำนักข่าว ผู้โฆษณา เจ้าของทุน และสหภาพ ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อการกำหนดเนื้อหาของสื่อมวลชนทั้งสิ้น

ดังนั้นจากแนวคิดเกี่ยวกับองค์กรสื่อมวลชนสามารถศึกษาสร้างความเข้าใจและเป็น กรอบในการศึกษา

- ปัจจัยในการนำเสนอข่าว โดยนำแนวคิดมาศึกษาและอธิบายถึงปัจจัยภายใน และ ภายนอกองค์กรที่จะส่งผลต่อการนำเสนอข่าว ตลอดจนรูปแบบวัฒนธรรมการทำงาน ของ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่มีรูปแบบการจัดการองค์กรสื่อมวลชนที่ชัดเจน และมี ผู้รับผิดชอบในแต่ละฝ่ายในการทำงานข่าว เช่นเดียวกันการทำงานในองค์กรอื่นๆ มีการแบ่งความ รับผิดชอบการจัดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ ให้ความสำคัญกับผู้อาวุโส และมีการใช้อำนาจ ทางผู้วิจัยจึง ใช้แนวคิดนี้เป็นกรอบในการศึกษา

- กระบวนการนำเสนอข่าว โดยนำแนวคิดมาศึกษา และอธิบายถึงรูปแบบโครงสร้าง องค์กรโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 กระบวนการทำงานที่แตกต่างกันออกไป

2.2 ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda – Setting)

การกระทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสาร และความคิดเห็นแก่ประชาชน โดยการคัดเลือกของนักสื่อสารมวลชนในฐานะของผู้เฝ้าประตู (Gatekeeper) นั้นย่อมมีอิทธิพลต่อ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลหรือประชามติของประชาชน

ทฤษฎีบทบาทและผลของสื่อมวลชนในการกำหนดวาระข่าวสารนั้นมีรากฐานมาจาก แนวคิดดั้งเดิมที่กล่าวถึงโดย วอลเตอร์ ลิปป์แมนน์ ในหนังสือ Public Opinion (Lippman ,1922 อ้างถึงใน พิระ จิตรโสภณ,2548:51) ด้วยบทบาทในการสร้างภาพในหัวสมองของคนเรา โดยมนุษย์ ในสังคมมักจะตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆผ่านภาพในหัวสมองที่ถูกเติมแต่งจากการรับรู้ผ่าน ประสบการณ์ทางอ้อมที่นำเสนอโดยสื่อมวลชน โคเฮน (Cohen, 1963) นำแนวคิดของลิปป์แมนมา ใช้ในการวิเคราะห์บทบาท การกำหนดวาระข่าวสารของสื่อมวลชน โดยเขาอธิบายแนวคิดนี้ว่า “หนังสือพิมพ์ (สื่อมวลชน) มีบทบาทความสำคัญมากกว่าการเป็นผู้นำเสนอข่าวสารและความ คิดเห็นเท่านั้น สื่อมวลชนอาจไม่ประสบความสำเร็จมากนักในการบอกให้ประชาชนคิดอย่างไร (What to think) แต่มักจะประสบความสำเร็จอย่างมากในการบอกให้ประชาชน(ผู้อ่าน หนังสือพิมพ์) คิดเกี่ยวกับเรื่องอะไร (What to think about)”

แมกซ์เวลล์ อี แมคคอมบ์ส และ โดแนลด์ แอล ชอว์ (Maxwell E McCombs and Donald L. Shaw) ได้เสนอไว้เมื่อปี ค.ศ.1972 ว่าในบรรดาเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น เรื่องราวหรือเหตุการณ์ใดที่ถูกนำเสนอเป็นข่าวสำคัญและได้รับการนำเสนออย่างต่อเนื่องเรื่องนั้นก็จะกลายเป็นเรื่องสำคัญสำหรับประชาชนตามไปด้วย เพราะประชาชนคิดว่าเรื่องที่สื่อมวลชนนำมาเสนอนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ เรื่องดังกล่าวจึงอยู่ในความสนใจของประชาชน ประชาชนจะพูดคุยกันถึงเรื่องนั้นเป็นส่วนใหญ่ในการพบปะพูดคุยกันในสังคมและชีวิตประจำวัน ทั้งๆที่จริงๆแล้วเรื่องที่สื่อมวลชนนำมาเสนอให้อยู่ในความสนใจของประชาชนนั้นอาจไม่มีความสำคัญมากนักก็ได้

กรณีศึกษาที่สำคัญที่ทาง แมคคอมบ์ส และ ชอว์ ได้นำมาใช้อธิบายการรับรู้วาระข่าวสารของประชาชน นั่นคือ คดีออเตอร์เกตอันอื้อฉาวในสมัยของประธานาธิบดีนิกสัน โดยเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ข่าวอื่นๆ และได้เสนอแบบจำลองที่แสดงถึงบทบาทของสื่อมวลชนกับผลต่อการรับรู้ของสาธารณชนที่เป็นไปในเชิงสอดคล้องกัน คือ เรื่องใดที่สื่อมวลชนให้ความสำคัญมากผู้รับสารก็รับรู้เรื่องนั้นสำคัญมากด้วย ดังภาพตัวอย่างด้านล่าง (ขนาดของความยาวของแท่งแนวนอนแสดงถึงความสำคัญที่สื่อมวลชนกำหนด และขนาดเครื่องหมาย X แสดงถึงความสำคัญที่ผู้รับสารรับรู้)

ประเด็นปัญหา (เหตุการณ์ ข่าวต่างๆ)	การนำเสนอของสื่อมวลชน (ปริมาณมากน้อยโดดเด่นต่างๆกัน)	การรับรู้ที่ตามมาของสาธารณชน (เห็นว่ามีความสำคัญควรให้ความสนใจ มากน้อยต่างๆกัน)
X	<input type="text"/>	X
X	<input type="text"/>	x
X	<input type="text"/>	X

ภาพที่ 2.2 แบบจำลองการกำหนดวาระข่าวสารโดยสื่อมวลชน (McCombs and Shaw, 1974)

ที่มา: ปรัชญา นิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร. (หน้า 52)

พีระ จิตร โสภณ. 2548. กรุงเทพฯ: สุโขทัยธรรมมาธิราช

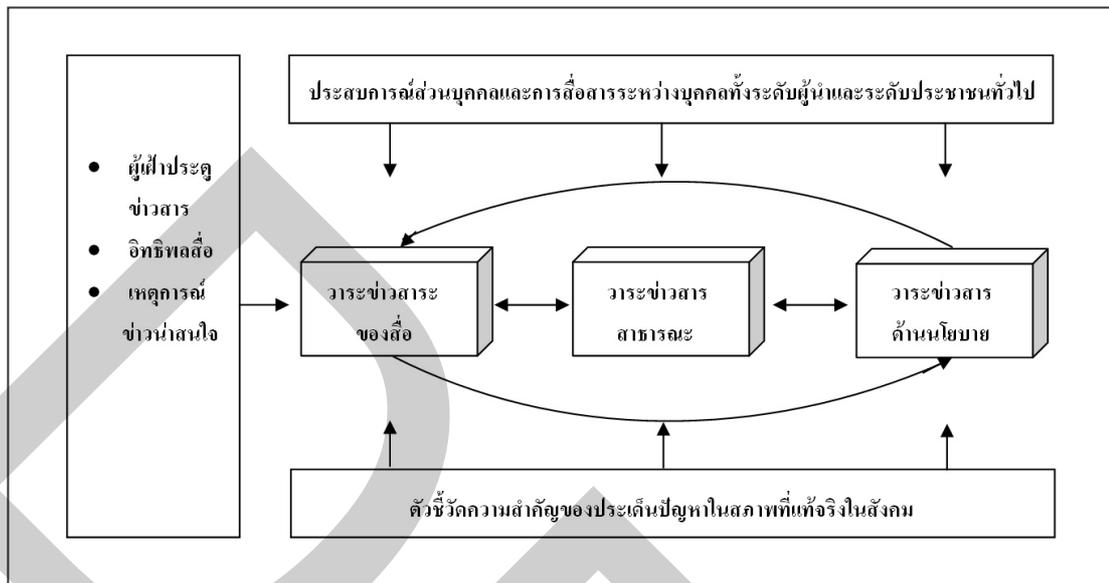
อย่างไรก็ดี กระบวนการกำหนดวาระข่าวสารในสังคมไม่สามารถมองง่ายๆ ตามกระบวนการที่คุ้นเคยเดิมที่เชื่อว่าสื่อมวลชนเป็นตัวกำหนดได้เสมอไป เพราะยังมีประเด็นที่ซับซ้อนที่เป็นข้อพิจารณาเพิ่มเติมอีกหลายประการ

1. แหล่งที่มาของวาระข่าวสาร แม็คควอล (McQuail, 1987, อ้างถึงใน พิระ จิโรโสภณ, 2548:53) ซึ่งกระบวนการกำหนดวาระข่าวสารนั้นเกี่ยวข้องกับวาระที่มาจาก 3 แหล่ง ด้วยกันคือ

- 1.1. วาระเชิงนโยบายของนักการเมือง หรือกลุ่มที่มีบทบาทในสังคม
- 1.2. วาระจากสื่อมวลชนในกระบวนการของการรักษาประตูกึ่งที่คัดเลือกข่าวสาร เหตุการณ์ หรือประเด็นที่มีมูลค่าข่าว (new values) และเป็นที่สนใจของกลุ่มผู้อ่าน
- 1.3. วาระจากสาธารณชนผู้สนใจและรับรู้ว่ามีเรื่องใดสำคัญ ซึ่งอาจจะมาจากประสบการณ์ตรงจากปัญหาในสังคมหรือการรับรู้ผ่านสื่อมวลชน

โรเจอร์สกับเดียร์ริง (Rogers and Dearing, 1988, อ้างถึงใน พิระ จิโรโสภณ, 2548:53) สร้างแบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ของวาระข่าวสาร 3 แหล่ง คือ วาระข่าวสารของสื่อ (media agenda) วาระข่าวสารสาธารณะ (public agenda) และวาระข่าวสารนโยบาย (policy agenda) โดยทั้ง 3 แหล่งที่มาของวาระข่าวสารในสังคมนี้ต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกันในการกำหนดวาระข่าวสาร ดังแสดงด้วยทิศทางของหัวลูกศรในภาพด้านล่าง นอกจากนี้กระบวนการกำหนดวาระข่าวสารนี้ยังได้รับอิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ เช่น

- จากกระบวนการ ของผู้รักษาประตูในองค์กรสื่อมวลชนเองที่คัดเลือกประเด็นข่าวสารตามนโยบายและมูลค่าข่าว
- จากการติดต่อสื่อสาร อภิปราย ถกเถียง หรือมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในระดับต่างๆ ในสังคม
- จากสภาพที่แท้จริงของสังคมว่าขณะนั้นมีเรื่องอะไรที่เป็นวาระสำคัญจำเป็นจริงๆ เช่น เป็นช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ หรืออยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง หรือมีปรากฏการณ์ที่เป็นภัยต่อสวัสดิภาพในสังคม เป็นต้น

ภาพที่ 2.3 ภาพองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการกำหนดวาระข่าวสาร

ที่มา: ปรัชญา นิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร. (หน้า 54)

พีระ จิร โสภณ. 2548. กรุงเทพฯ: สุโขทัยธรรมมาธิราช

2. ประเด็นใครเป็นผู้กำหนดวาระข่าวสาร ตัวสื่อ มหาชนหรือสาธารณะ แมคคอมบ์ส และชอว์ (McCombs and Shaw, 1977, อ้างถึงใน พีระ จิร โสภณ, 2548:54) ได้วิจัยทดสอบเพื่อคลี่คลายประเด็นที่ว่าสื่อมวลชนเป็นผู้กำหนดวาระข่าวสารจริงหรือไม่ เนื่องจากมีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า แท้ที่จริงแล้วสื่อมวลชนมีกระบวนการคัดเลือกข่าวสาร โดยดูที่ความสนใจของสาธารณะ ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลของการทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการของสังคมหรือเพื่อตอบสนองตลาดผู้บริโภคก็ตาม อย่างไรก็ตาม ในการคัดเลือกจะนำเสนอเรื่องใดประเด็นใดของสื่อ นั้น ปัจจัยความต้องการ และความสนใจของผู้รับสารมักจะมีอิทธิพลเสมอ

ดังนั้นในการวิจัยเมื่อปี ค.ศ. 1972 เมืองชาร์ลอตต์ รัฐนอร์ทคาโรไลนา แมคคอมบ์ส และชอว์ ได้ออกแบบการศึกษาสำรวจแบบข้ามช่วงเวลา (Cross lagged Design) แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาของการศึกษาสำรวจซึ่งห่างกัน 4 เดือน โดยแต่ละช่วงเวลาจะศึกษาทั้งการสำรวจวาระข่าวสารที่หนังสือพิมพ์นำเสนอโดยวิธีวิเคราะห์ประเด็นเนื้อหาที่นำเสนอ กับการสำรวจผู้อ่านในการรับรู้ความสำคัญของประเด็นสาธารณะในขณะนั้น จากนั้นจึงมีการหาค่าสหสัมพันธ์ของอันดับความสำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา และจากการรับรู้ของผู้อ่านระหว่าง 2 ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล ทั้งนี้เพื่อหาค่าสัมพัทธ์ที่บ่งบอกถึงความเป็นไปได้ของความเป็นสาเหตุและผลต่อกัน ระหว่างวาระข่าวสารในสื่อ กับวาระข่าวสารที่รับรู้ของผู้อ่าน

ผลการศึกษาแม้พบว่าการเสนอวาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์ในช่วงสำรวจครั้งแรกจะมีความสัมพันธ์ หรือสอดคล้องกับการรับรู้วาระข่าวสารของผู้อ่านใน 4 เดือนต่อมาซึ่งแสดงถึงแนวโน้มของความสัมพันธ์ในเชิงเหตุ และผลตามทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสารจากสื่อมวลชนก็ตาม แต่ปรากฏว่ายังมีข้อมูลขัดแย้งกันอยู่บ้าง ทำให้การสรุปผลที่ชัดเจนยังไม่มีข้อยุติ เช่น ความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ไม่ปรากฏว่าเป็นจริงในการศึกษากับสื่อโทรทัศน์

3. ระดับของวาระข่าวสาร แมคคอมบัส และเอสตราดา (McCombs and Estrada, 1977, อ้างถึงใน พิระ จิร โสภณ, 2548:55) ได้นำเสนอวิธีวิจัยการกำหนดวาระข่าวสาร โดยในการศึกษาได้จำแนกวาระข่าวสารเป็น 2 ระดับ ในระดับแรกหรือระดับปฐมภูมิ (First – level – of agenda) เป็นหัวข้อหรือประเด็นหลักของข่าวสาร เช่น เรื่องเศรษฐกิจ นโยบายต่างประเทศ การจัดระเบียบสังคม สุขภาพของประชาชน เป็นต้น ประเด็นหลักเหล่านี้มีลักษณะเป็นนามธรรม บางครั้งก็กว้างเกินไปที่จะเห็นประเด็นปัญหาจริงๆ เช่น เรื่องเศรษฐกิจ อาจไม่เป็นประเด็นปัญหาใดๆ เรื่องประเด็นปัญหาที่สนใจ และมีความสำคัญขณะนี้ อาจเป็นเรื่อง ปัญหาหนี้สาธารณะ ปัญหาเงินเพื่อปัญหาความไม่สมดุลทางการค้า เป็นต้น

การจำแนกประเด็นที่เฉพาะเจาะจงลงไปทำให้เห็นวาระข่าวสารที่ชัดเจนยิ่งขึ้น วาระข่าวสารที่จำแนกแยกย่อยลงมาจึงเรียกว่าการกำหนดวาระข่าวสารระดับที่ 2 หรือ ระดับทุติยภูมิ

(Second-level of agenda setting) ยกตัวอย่าง ในกรณีวาระข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งผู้นำประเทศ วาระข่าวสารระดับที่หนึ่งก็คือ ผู้นำที่เหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน หากสื่อมวลชนต้องการกำหนดวาระข่าวสารในระดับที่ 2 ของประเด็นนี้ ก็อาจจะกำหนดคุณสมบัติที่สำคัญ เช่น ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ผู้นำที่ตัดสินใจเด็ดขาด รวดเร็ว ผู้นำที่เป็นสากล เป็นต้น ประเด็นเหล่านี้สามารถเป็นวาระในการเจาะจงมากขึ้น

4. บทบาทผู้รับสาร แนวคิดการกำหนดวาระข่าวสารซึ่งเป็นกระบวนการที่สันตติงเดิมมองว่า สื่อมวลชนมีบทบาทเป็นผู้กำหนดวาระข่าวสารให้เกิดขึ้นในความนึกคิดของปัจเจกบุคคล ในกลุ่มสาธารณะต่างๆ มักถูกวิจารณ์ว่าละเลยบทบาทของผู้รับสาร ทั้งนี้เพราะผู้รับสารก็มีความกระตือรือร้น (Active) ไม่ใช่เฉยชา (passive) เสมอไป การกำหนดวาระข่าวสารอาจเกิดขึ้นไม่เท่ากัน ในลักษณะเดียวกันกับทุกคน

วีเวอร์ (Weaver, 1977, อ้างถึงใน พิระ จิร โสภณ, 2548:55) ชี้ว่าปัจเจกบุคคลแต่ละคนมีความต้องการข้อมูลข่าวสารต่างๆกัน ซึ่งน่าจะเป็นตัวแปรกำหนดการรับรู้ของปัจเจกบุคคลว่าอะไรควรสนใจหรือให้ความสำคัญ ซึ่งแต่ละคนไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ ระดับความต้องการข่าวสารของแต่ละคนยังขึ้นอยู่กับปัจจัยความเกี่ยวข้องโดยตรง และความไม่รู้ / ไม่แน่ใจที่แต่ละคนมีต่อประเด็นอื่นๆ ยิ่งเกี่ยวข้องตรงตามต้องการมาก ก็ยิ่งรับรู้ว่าเป็นข่าวสารสำคัญประกอบกับไม่มีความรู้ในเรื่อง

นั้นๆ ด้วย ก็ยังมีความต้องการข้อมูลข่าวสารสูง และนำไปสู่การรับรู้ว่าสิ่งนั้นเป็นวาระข่าวสารของตน เช่น นักธุรกิจที่กำลังตัดสินใจลงทุนมีความไม่แน่ใจสูง มีความต้องการข่าวสารด้านนี้มากจึงย่อมมองเห็นว่าข่าวสารธุรกิจการลงทุนเป็นวาระข่าวสารที่สำคัญของตนเองในขณะนี้ตามไปด้วย

5. วาระข่าวสารกับความเป็นจริง ฟังก์เฮเซอร์ (Funkhouser, 1973, อ้างถึงใน พีระจิร โสภณ, 2548:55) นอกจากจะสนใจความสัมพันธ์ระหว่างการเสนอข่าวของสื่อมวลชนกับการรับรู้ของผู้อ่านแล้ว ยังให้ความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเสนอข่าวสารในสื่อมวลชนกับสิ่งที่ป็นจริงในสังคม (media agenda and reality) จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นเหตุการณ์ข่าวต่างๆ ในนิตยสารของสหรัฐอเมริกา กับเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นจริงในสังคมอเมริกัน โดยดูจากดัชนีชี้วัดต่างๆ ปรากฏว่าสื่อมวลชนยังไม่ได้ให้ภาพที่ถูกต้องแม่นยำนักต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมอเมริกัน ช่วงปี ค.ศ. 1960 เช่น ในเรื่องสงครามเวียดนาม การประท้วงก่อความวุ่นวายในมหาวิทยาลัย และการก่อจลาจลในแถบเมืองใหญ่ๆ เป็นต้น

การชูประเด็น (Priming) และการสร้างกรอบการรับรู้ (Framing) กับการกำหนดวาระข่าวสาร

การกำหนดวาระข่าวสารเป็นแนวคิดเกี่ยวกับผลของสื่อมวลชนในการกำหนดการรับรู้ของเราว่าประเด็นอะไรเป็นเรื่องสำคัญในเวลานี้ การชูประเด็นเป็นบทบาทที่สื่อมวลชนที่เบนความสนใจของเราให้หันเหไปทางใดทางหนึ่ง ประเด็นบางประเด็นที่สื่อมวลชนให้ความสนใจมีอิทธิพลทำให้เราประเมินบุคคลหรือสถานการณ์ใดๆ โดยใช้มาตรฐานจากประเด็นที่รับรู้ผ่านสื่อสารมวลชนขณะนั้น และมองข้ามประเด็นอื่นๆ ไป เช่น การเลือกตั้ง สื่อมวลชนอาจให้ความสำคัญชูประเด็นเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว หรือเรื่องอื้อฉาวของนักการเมือง ทำให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งพิจารณาตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองนี้จากเรื่องส่วนตัวมากกว่านโยบายหรือความสามารถทางการเมืองอื่นๆ

จากงานวิจัยในสงครามอ่าวเปอร์เซีย เมื่อปี ค.ศ. 1990-1991 พบว่าการเสนอข่าวของสื่อมวลชนเกี่ยวกับสงครามครั้งนี้เป็นวาระสำคัญในสังคมอเมริกัน ทำให้การประเมินประธานาธิบดีจอร์จ บุช จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชาวอเมริกันขณะนั้นได้รับคะแนนสูง โดยนโยบายต่างประเทศเรื่องสงครามอ่าวนี้มีน้ำหนักสูงสุด ทั้งๆที่ก่อนเกิดสงครามน้ำหนักด้านการบริหารเศรษฐกิจมีน้ำหนักสูงสุด (Iyengar and Simon, 1993, อ้างถึงใน พีระจิร โสภณ, 2548:56) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านอกจากการกำหนดวาระข่าวสารแล้ว สื่อมวลชนยังมีบทบาทในการเลือกกำหนดความสำคัญในประเด็นต่างๆ ได้ด้วย และส่งผลไปถึงการรับรู้ของประชาชนทั้งในทางบวกหรือลบต่อสิ่งนั้นๆ ได้

เซเวริน และแทนคาร์ด (Serverin and Tankard Jr., 2001, อ้างถึงใน พีระ จิร โสภณ ,2548:56) ได้ให้คำนิยามคำว่า การชูประเด็น (priming) คือ “กระบวนการซึ่งสื่อมวลชนมุ่งให้ความสนใจต่อประเด็นบางอย่างหรือบางเรื่อง แต่ละเลยหรือไม่สนใจด้านอื่นๆ ส่งผลให้มาตรฐานที่ประชาชนใช้ในการประเมินบุคคล (เช่น ผู้สมัครเลือกตั้ง) หรือสิ่งต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปตามที่สื่อให้ความสำคัญ

นอกจากแนวคิดการกำหนดวาระข่าวสารจะเกี่ยวข้องกับการชูประเด็นแล้ว อาจพิจารณาตามแนวคิด Framing หรือการกำหนดกรอบการรับรู้ของสื่อมวลชนได้อีกด้วย การกำหนดกรอบความคิดของสื่อมวลชนนี้เองได้ทั้งมิติของเนื้อหาและรูปแบบ วิธีการนำเสนอ หรือมิติด้านความคิด (cognitive) และมิติด้านความรู้สึก (affective) สื่อมวลชนสามารถกำหนดเนื้อหา และวิธีการนำเสนอว่าจะเบนประเด็นความสนใจไปในหัวข้ออะไร และในหัวข้อนั้นจะให้ความสนใจประเด็นไหน อย่างไร และรู้สึกอย่างไร

แมคคอมบัส และ เอสตราดา (McCombs and Estrada, 1977, อ้างถึงใน พีระ จิร โสภณ ,2548:56) นำบทบาทและอิทธิพลสื่อมวลชนที่เป็นทั้ง Agenda setting, priming และ Framing มาขยายความหมายของการกำหนดวาระข่าวสารจากสารที่โคเฮน (Cohen) เคยกล่าวไว้มาพูดใหม่ว่า “The media may not only tell us what to think about, they also may tell us how and what to think about it, and even what to do about it” นั่นคือสื่อไม่ใช่แค่บอกเราให้คิดเรื่องอะไร แต่ยังบอกให้เราคิดอย่างไร แถมยังแนะให้ว่าเราควรเข้าไปเกี่ยวข้องอย่างไรด้วย

ดังนั้นจากทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร จะเป็นกรอบในการอธิบายถึง

- กระบวนการในการนำเสนอข่าวโดยนำทฤษฎีมาศึกษาและอธิบายการกำหนดวาระข่าวสารของ ว่าวาระข่าวที่นำเสนอมีความสำคัญ มีการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง หรือมีการชูประเด็นหรือพาดหัวข่าวเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนหรือผู้รับสารสนใจในเรื่องใดเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นปัจจัยในการนำเสนอข่าว

2.3 แนวคิดเรื่องการผลิตข่าว

เชลซิงเจอร์ Schlesinger, P. 1978 (อ้างถึงในวรรณรัตน์ นาทิ, 2545:12) ได้ศึกษาถึงกระบวนการทำข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์บีบีซี พบว่า ในการผลิตรายการข่าวประจำวันนั้น รูปแบบของการทำงานในแต่ละส่วนจะถูกกำหนดจากช่วงเวลาในระหว่างการออกอากาศ

จากการศึกษาของเชลซิงเจอร์ ได้แบ่งกระบวนการผลิตข่าวออกเป็นขั้นตอนใหญ่ๆ ได้ดังนี้คือ

การวางแผนรายการข่าวประจำวัน (Planning the bulletin) ในการประชุมของบรรณาธิการจะให้ความสำคัญอยู่ที่การพิจารณาเกี่ยวกับการคัดเลือกข่าว (Selecting), การเรียงลำดับ (Ordering) และการปฏิบัติ (Treatment) เมื่อหมายข่าวประจำวัน รวมทั้งข่าวที่มาจากแหล่งข่าวต่างๆ เช่น ข่าวจากสำนักข่าว หรือข่าวจากสื่อต่างๆ ได้มีการพิจารณาคัดเลือกแล้วนั้น บรรณาธิการก็จะสามารถทำตารางลำดับการรายงานได้ โดยจะประกอบด้วยรายชื่อของหัวข้อข่าวและรายละเอียดต่างๆ ที่จะมอบหมายให้ผู้สื่อข่าวออกไปสื่อข่าว ในข่าวโทรทัศน์เป็นมาตรฐานทางการปฏิบัติของบรรณาธิการ ที่จะต้องทำลำดับการออกอากาศในแต่ละวันก่อนที่จะออกอากาศ บรรณาธิการประจำวันจะต้องมีการเตรียมการคัดเลือกและพิจารณาจากหมายข่าวที่ส่งเข้ามาล่วงหน้า หรือจากการติดตามข่าวจากสื่อต่างๆ ให้อยู่ในกรอบของความคาดหมายเกี่ยวกับคุณค่าข่าวที่สอดคล้องกับกระแสข่าวและการลำดับความสำคัญของข่าว เพื่อคัดเลือกให้มีการออกอากาศต่อไป ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสามารถของบุคลากรและองค์กรข่าวว่า สามารถทำข่าวครอบคลุมได้มากน้อยเพียงไร

กระบวนการตรวจแก้ (the sub-editing process)

เมื่อผู้สื่อข่าวได้ออกไปรายงานข่าวและส่งข่าวกลับมาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข่าว ในกระบวนการตรวจแก้ของข่าวโทรทัศน์มีความซับซ้อนกว่าสื่ออื่นๆ จากการทำงานทั้งในด้านเทคนิคและในส่วนเนื้อหาของข่าวตามแนวทางของห้องข่าว โดยทางด้านเทคนิคผู้ช่วยบรรณาธิการจะให้คำแนะนำในการตัดต่อ การเลือกภาพ การเลือกใช้กราฟิกต่างๆ ที่เหมาะสม รวมทั้งการตัดต่อเสียงจากการสัมภาษณ์ เป็นต้น เพื่อให้ข่าวมีความสมบูรณ์มากขึ้น สำหรับทางด้านเนื้อหาของข่าวผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวจะให้คำแนะนำในการปรับปรุงเนื้อหาของข่าวต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจเนื้อหาของข่าวได้อย่างชัดเจน ในขั้นตอนนี้ผู้ช่วยบรรณาธิการต้องดูแลการเรียงร้อยรูปแบบต่างๆ ในการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์ ภายใต้การควบคุมจากบรรณาธิการ และนำข่าวเหล่านี้ลงไปบรรจุในเวลาดอกอากาศ

กระบวนการทำข่าวให้ทันเหตุการณ์ (The updating process)

ขณะที่ข่าวส่วนใหญ่เกิดจากการคาดคะเนของผู้ผลิตข่าว แต่ข่าวบางส่วนก็ไม่สามารถคาดเดาได้ การปรับข่าวให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอก่อนที่จะออกอากาศจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง โดยในช่วงเวลาก่อนออกอากาศจะเป็นโอกาสสำคัญ ที่บรรณาธิการจะปรับปรุงเนื้อหาของข่าวให้มีความทันสมัยที่สุด ณ ช่วงเวลาที่ออกอากาศ ในการผลิตรายการข่าวประจำวันจะมีโครงสร้างที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาจากกระบวนการนี้ บรรณาธิการข่าวประจำวันและบรรณาธิการอาวุโสต้องติดตามการไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่องของข้อมูลจากแหล่งข่าวต่างๆ และนำมาปรับปรุง

เปลี่ยนแปลงเนื้อหาข่าวในกระบวนการตรวจแก้ไขที่จะทำให้ข่าวมีความทันเหตุการณ์ที่จะนำมา รายงานและความถูกต้องของข่าว ณ ช่วงเวลาที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาก่อนออกอากาศ (The hour before transmission)

เมื่อบรรณาธิการอาวุโสได้ประชุมปรึกษากับบรรณาธิการประจำวันแล้ว ก็จะปรับปรุงแก้ไขการเรียงลำดับข่าวในการออกอากาศ ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นซึ่งมีคุณค่าข่าวสูง ในช่วงเวลาก่อนออกอากาศนี้เป็นช่วงที่สำคัญมากในกระบวนการตรวจแก้ไข ขณะที่กระบวนการทำข่าวให้ทันเหตุการณ์ก็ยังดำเนินต่อไป

บทข่าวจะถูกส่งให้บรรณาธิการอาวุโสหรือหัวหน้าสายข่าวต่างๆ ตรวจเนื้อหาข่าวทั้งในด้านของการเขียนการใช้ภาษาและการรวบรวมประเด็นในข่าว จากนั้นข่าวจะถูกส่งไปยังบรรณาธิการข่าวประจำวันที่อาจจะทำการแก้ไขอีกครั้งตามที่เห็นสมควร ก่อนที่จะนำไปให้ผู้ประกาศข่าว อย่างไรก็ตามรายการข่าวมีพื้นที่และเวลาในการนำเสนอที่จำกัด ขณะที่มีการจำนวนมากที่หลังไหลเข้าสู่ห้องข่าว บรรณาธิการจึงจำเป็นต้องคัดเลือกข่าวว่า ข่าวใดจะนำเสนอและข่าวใดจะถูกตัดทิ้ง กระบวนการตัดสินใจนี้จะมีความยืดหยุ่นหากมีข่าวที่มีความสำคัญกว่าแทรกเข้ามาเมื่อคัดเลือกข่าวที่จะนำเสนอได้แล้ว บรรณาธิการต้องตัดสินใจเรียงลำดับความสำคัญของข่าว เป็นการกำหนดลำดับก่อนหลังในการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์ ซึ่งในกระบวนการคัดเลือกจะเกิดจากการประชุมโต๊ะข่าวเพื่อเลือกว่าข่าวใดมีความสำคัญมากที่สุด และนำมาเป็นหัวข้อข่าวที่สำคัญประจำวันนั้น นอกจากเนื้อหาข่าวแล้ว การทำงานด้านเทคนิคทั้งด้านภาพและเสียงก็ต้องมีการตรวจสอบความสมบูรณ์เช่นเดียวกัน

การออกอากาศ (Transmission)

ในขั้นตอนของการออกอากาศของรายการข่าวโทรทัศน์ จะประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่หลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับรายการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายภาพ ฝ่ายเสียง ฝ่ายแสง ช่างภาพ และผู้ประกาศข่าว โดยผู้ประกาศข่าวจะเป็นผู้ทำหน้าที่นำเสนอข่าวที่ถูกบรรจุอยู่ในรายการข่าว อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงข่าวก็ยังเกิดขึ้นได้ในช่วงนาทีสุดท้ายก่อนการออกอากาศ หรือแม้กระทั่งในระหว่างการออกอากาศ โดยบรรณาธิการข่าวประจำวันจะมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงที่จะเลือกเอาข่าวที่มีความสำคัญกว่าเข้ามาแทรกหรือแทนที่ข่าวอื่นที่มีความสำคัญน้อยกว่า

จะเห็นได้ว่า กระบวนการผลิตข่าวทางโทรทัศน์นั้น เป็นกระบวนการผลิตที่ต้องอาศัยทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายต่างๆ ในองค์กรข่าว ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะขององค์กรข่าวต่างๆ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการที่ไม่สามารถแยกส่วนกัน

ได้อย่างชัดเจน แต่ละขั้นตอนมีการทำงานที่เหลื่อมซ้อนกันอยู่ เป็นกระบวนการที่ถูกจำกัดอยู่ภายใต้เงื่อนไขของเวลาการออกอากาศในแต่ละวัน ทั้งรายการข่าวประจำวันและรายการข่าวสั้นข่าวด่วนต่างๆ การทำงานข่าวจึงเป็นการทำงานที่แข่งกับเวลา โดยในเวลาเดียวกันแต่ละฝ่ายขององค์กรข่าวก็จะทำงานควบคู่สอดคล้องกันไป นอกจากนี้ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งของการผลิตข่าว คือ เป็นกระบวนการที่มีความยืดหยุ่นสูง ไม่ตายตัว สามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์หรือข่าวที่เกิดขึ้นได้ ณ เวลานั้นๆ ได้ตลอดเวลา เพื่อความถูกต้องและความทันเหตุการณ์ของรายการข่าว

ดังนั้นแนวคิดเรื่อง การผลิตข่าวจะนำมาเป็นกรอบในการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการนำเสนอข่าว โดยนำแนวคิดมาศึกษาและอธิบายตั้งแต่ระยะวางแผนเพื่อให้ทีมข่าวออกไปเก็บภาพเหตุการณ์ที่จะเป็นข่าวไปจนกระทั่งขั้นตอนการออกอากาศ

2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าวและการประเมินคุณค่าข่าวโทรทัศน์

การที่สื่อมวลชนจะเลือกสรรเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเพื่อที่นำมาเสนอเป็นข่าวจะต้องมีหลักเกณฑ์พื้นฐานบางประการในการตัดสินใจ ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาเหล่านั้นเรียกว่าคุณค่าข่าว (News Value) หรืออีกนัยหนึ่งก็คือองค์ประกอบของข่าว (News Elements) นั่นเอง

ข่าวของบีบีซี BBC NEW GUIDE,1979 (อ้างถึงในจรัสมงกุฏ พัฒนพัชร,2545:31) สถานีโทรทัศน์ BBC ของอังกฤษ กำหนดเกณฑ์ประเมินคุณค่าข่าวของบีบีซีไว้ 2 หลักเกณฑ์ ได้แก่ ความสำคัญ (Important) และความน่าสนใจ (Interest) ซึ่งหลักเกณฑ์ทั้ง 2 นี้ไม่จำเป็นต้องมีควบคู่กัน อาจจะมีอย่างใดอย่างหนึ่งในข่าวชิ้นเดียวหรือมีทั้ง 2 หลักเกณฑ์ในข่าวชิ้นเดียวกันก็ได้

เทด ไวท์และคณะ (Ted White and Others),1984 (อ้างถึงในจรัสมงกุฏ พัฒนพัชร ,2545:31)กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินคุณค่าข่าวโทรทัศน์ไว้ 4 ประการ ได้แก่ ผลกระทบ (Impact) ความน่าสนใจ (Interest) ข้อมูลข่าวสาร (Information) และการเห็นและได้ยิน (Visual) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลกระทบ (Impact) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อบุคคลหรือวิถีชีวิตของประชาชนจำนวนมาก เช่น ข่าวการขึ้นหรือลดภาษี ข่าวภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง, สงครามในตะวันออกกลาง การเพิ่มขึ้นของอาชญากรรม และการแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นต้น

2. ความน่าสนใจ (Interest) โดยทั่วไปข่าวที่มีความน่าสนใจ จะเป็นข่าวที่ทำให้ผู้ชมหลุดพ้นจากความเครียด เช่น ชีวิตประจำวันที่น่าจืด รวมทั้งเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความหวาดกลัว เช่น ข่าวการเสียชีวิตของดารานักแสดงที่มีชื่อเสียงด้วยโรคมะเร็ง เป็นต้น

3. ข้อมูลข่าวสาร (Information) โทรทัศน์เป็นสื่อที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ชม เช่น การที่ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวสารด้านการแพทย์ สาธารณสุข เพื่อให้ผู้ชมสามารถนำข้อมูลข่าวสารนั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. การเห็นและการได้ยิน (Visual) หลักเกณฑ์ข้อนี้เป็นหลักเกณฑ์สำหรับข่าวโทรทัศน์โดยตรง เนื่องจากโทรทัศน์เป็นสื่อที่ผู้ชมได้เห็นทั้งภาพและเสียง จึงจำเป็นต้องได้ภาพข่าวที่คือนำเสนอแก่ผู้ชม

ฉอาน วุฒติกรรรมรกษา,2536:9-15(อางถึงในจรสมงกฎ พัฒนพัชร,2545:32)กล่าวไว้ใน “หลักการรายงานข่าว” ถึงหลักเกณฑ์การคัดเลือกข่าว (News Judgment) ทั้งของหนังสือพิมพ์วิทยุกระจายเสียงจากวิทยุโทรทัศน์ว่า ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของข่าว หากเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงใดมีคุณค่าทางข่าว (News Value) สูงก็จะได้รับการพิจารณานำมารายงานเป็นข่าว คุณค่าข่าวจึงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. ความสดต่อสมัย (Timeliness) นับได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการเสนอข่าว เพราะผู้อ่านมักให้ความสนใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสดๆ ร้อนๆ หรือเรื่องราวที่ทันสมัย ดังกล่าวที่ว่า “ข่าวต้องสดเหมือนปลา”

2. ความใกล้ชิด (Proximity/Nearness) เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการพิจารณาคุณค่าข่าว เพราะนักจิตวิทยาได้อธิบายถึงนิสัยของมนุษย์ว่า มนุษย์สนใจเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว อันอาจจะส่งผลกระทบต่อตัวเองได้มากกว่า ความใกล้ชิดนี้หมายถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิดต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ

3. ความเด่น (Prominence) หมายถึง บุคคลสำคัญซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี เมื่อบุคคลนั้นๆ เข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ย่อมได้รับความสนใจจากประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งความเด่นนี้รวมถึงสถานที่สำคัญๆ วัตถุล้ำค่าด้วย

4. ความแปลกประหลาด (Oddity/Unusualness) เมื่อมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างผิดปกติหรือผิดปกติในสังคม เหตุการณ์นั้นย่อมก่อให้เกิดความสนใจและมีค่าทางข่าวสูง

5. ผลกระทบกระเทือน (Consequence) ข่าวที่มีผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมากมักจะได้รับการพิจารณาที่จะเสนอเป็นข่าวมากกว่า ข่าวที่ว่าเป็นนี้อาจเป็นผลกระทบกระเทือนทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

6. ความขัดแย้ง (Conflict) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการพิจารณาคุณค่าทางข่าว เพราะความขัดแย้งย่อมเป็นที่สนใจของมนุษย์ทั่วไป อาจเป็นความขัดแย้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

7. ความมีเงื่อนงำ (Suspense/Mystery) บางครั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจมีเบื้องหลัง ลึกลับซับซ้อน สื่อมวลชนมักให้ความสนใจขุดคุ้ยและนำมาตีแผ่เสนอเป็นข่าวติดต่อกันเป็นเวลา หลายๆวัน ซึ่งข่าวประเภทนี้จะได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างกว้างขวางมาก

8. ปุถุชนสนใจ (Human Interest) เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความรู้สึก สะเทือนอารมณ์ (Emotion) ต่อเหตุการณ์หรือมีความรู้สึกร่วมทางอารมณ์กับบุคคลในข่าวด้วย เช่น การเห็นอกเห็นใจ เสรีาโศกเสียใจ กลัว หรือหวาดระแวงว่าสักวันหนึ่งอาจเกิดขึ้นกับตัวเองได้

9. เพศ (Sex) ธรรมชาติของมนุษย์มักสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับเพศ ทั้งเพศเดียวกัน ต่าง เพศ หรือความผิดปกติทางเพศ

10. ความขบขัน (Amusement) ในช่วงเวลาที่บรรยากาศทางเศรษฐกิจและการเมือง กำลังเคร่งเครียด สื่อมวลชนอาจเสนอข่าวขบขันเพื่อผ่อนคลายบรรเทาบรรยากาศได้บ้างชั่ว ขณะหนึ่ง ข่าวขบขันอาจเกิดขึ้นจากการกระทำของดาวตลกเองหรือจากเหตุการณ์อื่นๆ

11. ความเปลี่ยนแปลง (Change) ในสังคมมนุษย์ย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อาจเป็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีหรือในทางที่ไม่ดีก็ได้ การเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นนั้นมนุษย์ ซึ่งเป็นหนึ่งในสังคม ก็จำเป็นต้องให้ความสนใจในการเปลี่ยนแปลงนั้นๆด้วย เพราะการ เปลี่ยนแปลงย่อมกระทบต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

12. ความก้าวหน้า (Progress) มนุษย์มีความพยายามดิ้นรนจะเอาชนะธรรมชาติอยู่ เสมอ มนุษย์จึงได้ค้นคว้าทดลองหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์จึงทำให้ประชาชนทั่วโลกสนใจจึงถือได้ว่ามีคุณค่าทางข่าวสูงเช่นกัน

ก่อนที่เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงต่างๆ จะถูกรายงานเป็นข่าวนั้น นอกจากจะผ่าน ขั้นตอนการพิจารณาการคัดเลือกข่าวโดยคำนึงถึงองค์ประกอบของข่าวดัง ได้กล่าวมาแล้วนั้น ประเมินคุณค่าข่าวเพื่อคัดเลือกข่าวและจัดลำดับความสำคัญของข่าวที่จะเสนอในแต่ละวัน ซึ่งการ ประเมินคุณค่าข่าวนี้นี้เป็นภาระหน้าที่ของกองบรรณาธิการที่ต้องรับผิดชอบ

แม้ว่าศาสตร์ทางการประเมินคุณค่าข่าว (News Evaluation) หรือคุณภาพของข่าว (Quality of News) จะเป็นศาสตร์ที่อยู่ในกรอบการศึกษาเรื่องผู้ส่งสาร หากแต่ผู้รับสารซึ่งผู้วิจัยมี ความเชื่อมั่นว่าเป็นผู้ที่มีความตื่นตัว (Active) และเป็นผู้เลือกสรรข่าวสาร เลือกบริโศกสื่อก็สามารถ ให้ความหมายของคุณค่าข่าวได้ในความหมายที่ไม่แตกต่างกัน

มิเชล วี. ชาร์นลีย์ (Mitchell V. Chamley, 1966 : 22 ,อ้างถึงในจรัสมงกุฏ พัฒนพัชร ,2545:34)ให้ความเห็นว่าในการพิจารณาของสื่อมวลชนที่จะเลือกรายงานเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้น เมื่อพิจารณาจากคุณสมบัติของข่าวว่าเป็นข่าวที่ดีและมีคุณภาพ (Quality of News) จะพิจารณาจาก เกณฑ์ต่อไปนี้

1. ความถูกต้อง (Accuracy) ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องในทุกๆ ข้อความที่เกี่ยวกับ ชื่อ ที่อยู่ วันที่ อายุ ตลอดจนความหมายของข่าว ความถูกต้องยังรวมถึงการเน้นย้ำในการเสนอข่าว บางครั้งนักข่าวอาจนำเอารายละเอียดที่ไม่สำคัญมาเน้นให้เป็นจุดสำคัญของเรื่อง ซึ่งเป็นการบิดเบือนเนื้อหาสำคัญของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ความสมดุล (Balance) ความสมดุลของเนื้อหาข่าวที่เป็นที่เกี่ยวเนื่องกับการเน้นย้ำหรือเจาะจง และความสมบูรณ์ของเรื่องราว ความสมดุลจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสื่อมวลชนนำเอาความสำคัญของข้อเท็จจริงต่างๆ มารายงานให้ได้ทุกแง่มุม

3. ความเป็นกลาง (Object) หมายถึง การรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ โดยปราศจากความมีอคติและความลำเอียงใดๆ ทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม ความเป็นกลางในการเสนอข่าวนั้นเป็นไปได้ยาก เพราะบางครั้งนักข่าวมักใช้อารมณ์ ความรู้สึก และความคิดเห็นส่วนตัวลงไป ประปนในเวลารายงานข่าว ทำให้มีความอคติและความลำเอียงเกิดขึ้น แต่ความยุติธรรมและความเป็นกลางยังเป็นสิ่งที่สื่อมวลชนต้องระลึกและปฏิบัติ

4. ความกะทัดรัดชัดเจน (Clear and Concise) หมายถึง การรายงานข่าวโดยใช้คำธรรมดา ง่ายต่อความเข้าใจและไม่กำกวม รายงานข่าวที่มีประสิทธิภาพจะต้องเป็นการรายงานที่ใช้คำสั้น กะทัดรัด และได้ใจความชัดเจน

5. ความสดและทันเหตุการณ์ (Immediacy of Recentness) หมายถึง ความเป็นความรวดเร็วของเวลาที่เหตุการณ์เกิดขึ้น หรือความรวดเร็วในการรายงานเหตุการณ์นั้นๆ และบางครั้งการรายงานข่าวอาจไม่จำเป็นต้องรอให้มีเหตุการณ์เกิดขึ้น ก็อาจนำมารายงานได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมถูกต้องกับกาลเวลาปัจจุบัน เช่น ข่าวค่าครองชีพ และข่าวผลกระทบของการขึ้นราคาน้ำมัน เป็นต้น

ดังนั้นแนวความคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าวและการประเมินคุณค่าข่าวโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา

- กระบวนการนำเสนอ และปัจจัยในการนำเสนอข่าว โดยนำทฤษฎีมาศึกษา และอธิบายถึงความมีคุณค่าในประเด็นใดประเด็นหนึ่งของเหตุการณ์ที่เหมาะสมจะเป็นข่าวที่น่าสนใจ

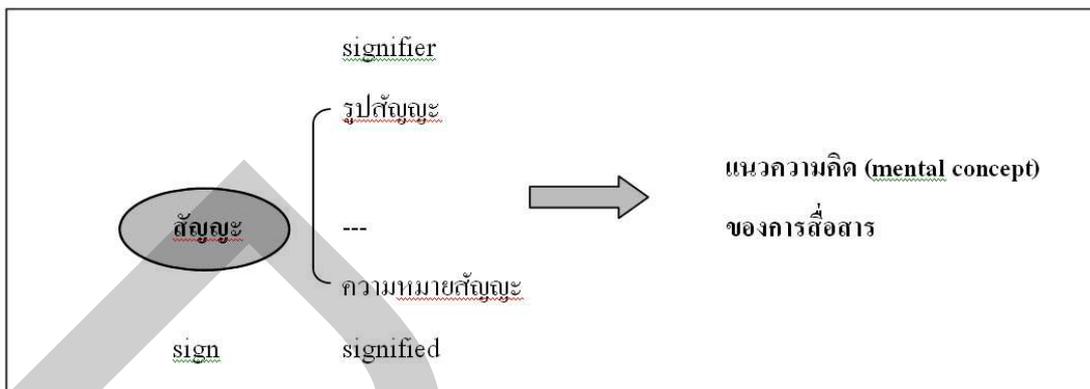
2.5 ทฤษฎีสัญญาวิทยา

การที่ช่างภาพจะเลือกสรรภาพเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเพื่อที่จะนำภาพเหล่านั้นมาเรียงลำดับเสนอเป็นข่าว จะเป็นการสร้างความจริงในความหมายของภาพเหล่านั้น ว่าเกิดเหตุการณ์อะไร ที่ไหน เมื่อไร เกี่ยวข้องกับใคร ทำไม และอย่างไร ซึ่งถือเป็นหลักสำคัญของข่าวโทรทัศน์สื่อมวลชนที่นำเสนอได้ทั้งภาพ และเสียง

สาระสำคัญของทฤษฎีสัญญาวิทยา (semiology) หรือสัญศาสตร์ (semiotics) อันหมายถึงศาสตร์ที่ว่าด้วยสัญญาณ หรือสาขาวิชาที่ศึกษาระบบของสัญญาณ (a system of signs) อยู่ที่การศึกษาระบบของการสร้างความหมาย (signifying system) ของภาษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1.ภาษา (langue) 2.การพูดหรือการใช้ภาษาของแต่ละบุคคล (parole) สัญญาวิทยาเป็นศาสตร์ที่ชี้ให้เห็นอำนาจของภาษาในการควบคุมความคิดและเหตุผลของคน การศึกษาเกี่ยวกับสัญญาวิทยาเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้สามารถวิเคราะห์ว่าในสิ่งที่ภาษา (ภาษาพูด ภาษาภาพ ภาพยนตร์ ตลอดจนภาษาสื่อต่างๆ) สื่อสารอยู่เป็นปกติอันที่จริงแล้วภาษาเหล่านี้มีวิธีการที่ทำให้สิ่งที่ไม่เป็นปกติกลายเป็นสิ่งปกติได้อย่างไร และวิธีการของภาษาและระบบสัญญาณเป็นส่วนหนึ่งที่สื่อสารและต่อยอดเรื่องราวระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และจารีตต่างๆ ของสังคมมาอยู่ในจิตไร้สำนึก (the unconscious) ของเรา ดังนั้นนักสัญญาวิทยาจึงเชื่อว่าภาษาสร้างคน ไม่ใช่คนสร้างภาษา

ทฤษฎีสัญญาวิทยานั้นมีรากฐานมาจากแนวคิดดั้งเดิมที่กล่าวถึงโดย F. De Saussure (1857-1913) นักวิชาการด้านภาษาศาสตร์ชาวสวิส และ C.Peirce (1839-1914) นักปรัชญาด้านภาษาชาวอเมริกัน (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2541:82) ถึงแม้ De Saussure จะทำงานด้านภาษาศาสตร์เช่นเดียวกับนักภาษาศาสตร์อื่นๆ คือศึกษา “ภาษา” ในฐานะระบบสัญญาณอย่างหนึ่ง แต่จุดที่ทำให้ท่านแตกต่างจากนักภาษาศาสตร์ในขณะนั้นก็คือ De Saussure ได้ขยายวัตถุประสงค์ในการศึกษาออกไปให้กว้างขวางกว่า “ภาษา” เขาได้เสนอว่า ยังมีระบบสัญญาณรูปแบบอื่นๆ ที่สามารถจะแสดงความหมายและความคิดของผู้ส่งสารได้ ไม่ว่าจะเป็นภาษาใบ้ พิธีกรรม สัญญาณทหาร อาหาร อาการเจ็บป่วย ฯลฯ กล่าวอย่างง่ายที่สุดก็คือ ทุกสิ่งทุกอย่างสามารถจะเป็นสัญญาณได้ หากถูกนำมาใช้แสดงความหมายได้

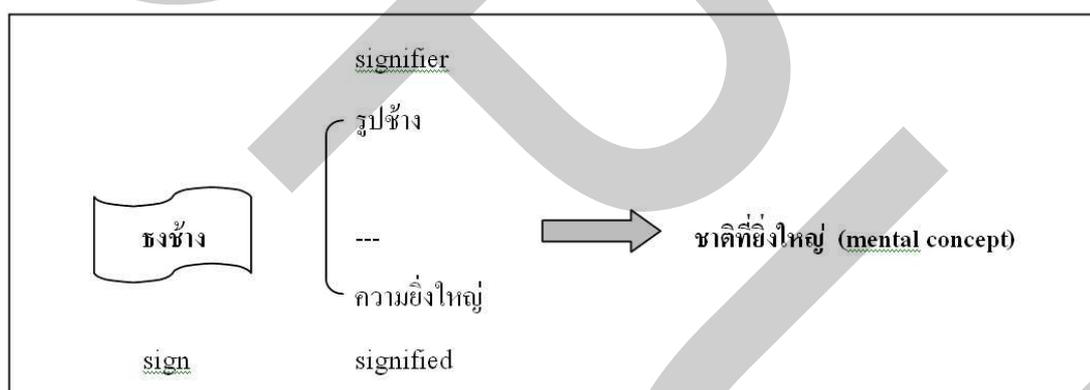
เฟร์ดีนันด์ เดอ โซซูร์ (Ferdinand de Saussure, 1857-1913, อ้างถึงใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2547:533) กล่าวว่า กระบวนการสร้างความหมาย (process of signification) อาศัยองค์ประกอบของสัญญาณ 2 ประการ คือ รูปสัญญาณ (signifier) และความหมายสัญญาณ (signified) รวมกันเข้าเป็นสัญญาณ (sign) โซซูร์ชี้ให้เห็นว่าการนำถ้อยคำ ภาพ หรือ ภาพเคลื่อนไหว มาประกอบเข้ากับแนวความคิดใดแนวความคิดหนึ่ง เช่น ความเศร้า ความยินดี ถ้อยคำ/ภาพนั้นๆ จะกลายเป็นสัญญาณของแนวความคิดนั้น ระบบภาษาจึงเป็นการจัดระบบสัญญาณต่างๆ ขึ้นมา และมีการถ่ายทอดจนเป็นที่รับรู้เข้าใจ และยอมรับในความหมายที่ใช้ มนุษย์ทุกยุคทุกสมัยล้วนมีระบบคิดและมีการสร้างภาษา (ระบบสัญญาณ) ขึ้นมา เพื่อสื่อความคิด/ความหมายต่างๆ ให้เกิดการสื่อสารกันได้

ภาพที่ 2.4 ภาพแสดงการสื่อความหมายของสัญลักษณ์

ที่มา: สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม. (หน้า 534)

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ .2547 :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 2.5 ภาพแสดงความหมายของสัญลักษณ์ตัวอย่างธงช้าง

ที่มา: สื่อสารมวลชนเบื้องต้น:สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม. (หน้า 534)

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ .2547 :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างของธงช้าง (sign) ที่เป็นธงชาติสยามในอดีต มีที่มาจากรูปสัญลักษณ์ (signifier) ภาพช้าง ซึ่งได้ความหมายของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย (signified) ไว้ในรูปสัญลักษณ์นั้น ธงช้างจึงกลายมาเป็นธงชาติ (sign) ซึ่งสื่อให้รู้ว่าไทยเป็นชาติที่มีพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ มาในปัจจุบันมีการใช้ช้างคู่เป็นรูปสัญลักษณ์ (signifier) ที่ผนวกกับความหมายของความยิ่งใหญ่ (signified) เป็นตราสัญลักษณ์ (sign) ของเบียร์ยี่ห้อหนึ่งคือเบียร์ช้าง ช้างคู่จึงสื่อความหมายของความยิ่งใหญ่ของเบียร์ไทยยี่ห้อเบียร์ช้าง ซึ่งแตกต่างไปจากความหมายที่เป็นมาในอดีต การสร้างความหมายในระบบ

สัญวิทยาจึงมีลักษณะที่ไม่แน่นอนตายตัว และไม่มี ความหมายในตัวเอง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปสัญญะกับความหมายสัญญะ เป็นเรื่องของการกำหนดขึ้นมากกว่าจะเป็นไปโดยธรรมชาติ (arbitrary nature of sign) ความหมายที่ได้จึงขึ้นอยู่กับ การเลือกรูปสัญญะมาเข้าคู่กับความหมายสัญญะที่ได้รับการยอมรับจากชุมชนหรือสังคม ความหมายของสัญญะต่างๆ สามารถแปรเปลี่ยนไปได้ตามบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละยุคสมัย การสร้างระบบความหมายด้วยวิธีการทางสัญวิทยาจึงนับว่าเป็นวิธีการทางภาษาที่มีความสำคัญในการสื่อสารความคิดของมนุษย์

นอกจากนี้ De Saussure ได้ให้นิยามของวิชาใหม่ที่เรียกว่า Semiology ว่าเป็นศาสตร์ที่ศึกษาวิถีชีวิตของสัญญะที่อยู่ในบริบทหนึ่งๆ (life of sign) ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น คำถามที่นักสัญวิทยาจะตั้งก็คือ อะไรเป็นตัวสถาปนาสัญญะ (constitute) มีกฎอะไรบังคับอยู่ และสัญญะนั้นผกผันไปได้อย่างไร (สิ้นสุดความหมายหนึ่ง หรือแปรเปลี่ยนไปในอีกความหมายหนึ่ง) ตัวอย่างเช่น คำว่า “จีน” ในภาษาไทย เคยมีความหมายในอดีตอยู่ 2 ประการคือ การเป็นคู่รัก และเป็นลักษณะนามของสิ่งของ แต่ในปัจจุบันคงเหลืออยู่เพียงความหมายเดียว เป็นต้น (De Saussure ได้ทำกายวิภาคแยกแยะระบบสัญญะดังที่ได้กล่าวรายละเอียดในตอนต่อไป)

C.Peirce เนื่องจากสัญญะ (Sign) หนึ่งจะมีองค์ประกอบ 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นตัวหมาย (Signifier) และตัวหมายถึง (Signified) เช่น เมื่อเรายกมือขึ้นพนมระหว่างอก (Signifier) ก็จะมี ความหมายถึงการแสดงความเคารพ (Signified)

เราสามารถนำเอาความคิดเรื่อง Signifier และ Signified มาประยุกต์ใช้กับเรื่องการถ่ายภาพ การจัดมุมกล้อง และการตัดต่อเพื่อให้ได้ความหมายต่างๆกันออกไปดังนี้

Signifier (Shot)	Definition	Signified (meaning)
close-up	ถ่ายแต่ใบหน้า	ความใกล้ชิด (intimacy)
medium shot	ถ่ายส่วนใหญ่ของร่างกาย	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
long shot	ถ่ายฉากและตัวละคร หลายๆตัว	ปริบท, ขอบเขตที่เกิดเหตุการณ์
full shot	ถ่ายร่างกายเต็มตัว	ความสัมพันธ์ทางสังคม
pan down	กล้องถ่ายกวาดแบบกด	อำนาจ ในฐานะที่สูงกว่า
pan up	กล้องถ่ายกวาดช้อนขึ้น	ลักษณะที่ต่ำต้อยกว่า มีอำนาจน้อยกว่า
zoom in	กล้องถ่ายเข้าหา	การสังเกต การให้ความสนใจ
fade in	ภาพในจอค่อยๆสว่างขึ้น	จุดเริ่มต้น
fade out	ภาพในจอค่อยๆจางหายไป	จุดจบ
cut	การย้ายภาพจากภาพหนึ่งไปสู่ อีกภาพหนึ่ง	เหตุการณ์ 2 อย่างที่เกิดในช่วงเวลา ใกล้กัน ความตื่นเต้น
wipe	ภาพค่อยๆถูกกวาดออกไปจจอ	แสดงบทสรุป

ภาพที่ 2.6 ตารางแสดงความสัมพันธ์ของภาพที่เป็นตัวกำหนดความหมาย
ที่มา: การวิเคราะห์สื่อ : แนวคิดและเทคนิค. (หน้า 87)

กาญจนา แก้วเทพ.2541.กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสัมพันธ์ที่บริบทจะเป็นตัวกำหนดความหมายให้แก่ตัวบทอยู่ตลอดเวลา เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับคำบรรยายภาพในโทรทัศน์ ตัวอักษรคำบรรยายได้ภาพในหน้าหนังสือพิมพ์ ตัวอย่างที่เป็นเรื่องจริงก็คือ เมื่อครั้งที่มีการถ่ายภาพของนางคอราซอน อะคิโน ผู้ก้าวขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีของฟิลิปปินส์อย่างไม่มีการคาดคิดมาก่อนและไม่เป็นที่รู้จัก หากการปรากฏภาพครั้งแรกของเขามีคำบรรยายประกอบภาพว่า “นี่เป็นผู้หญิงฟิลิปปินส์คนหนึ่ง” กับ คำบรรยายว่า “นี่คือผู้นำสตรีอีกท่านหนึ่งของโลก” การรับรู้ภาพเดียวกันแต่คำบรรยายที่แตกต่างกัน ย่อมให้ความหมายแตกต่างกันอย่างแน่นอน

การวิเคราะห์ความหมายโดยอรรถและความหมายโดยนัย

De Saussure (1974) (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ,2547:124) ได้แยกแยะประเภทและระดับของความหมายที่บรรจุอยู่ในสัญลักษณ์ออกเป็น 2 ประเภท

ประเภทแรกคือ ความหมายโดยอรรถ (Denotative Meaning) อันได้แก่ ความหมายที่เข้าใจกันตามตัวอักษรเป็นความหมายที่เข้าใจตรงกันโดยส่วนใหญ่ ตัวอย่างที่ชัดเจนก็คือ

ความหมายที่ระบุอยู่ในพจนานุกรม เช่น แม่คือสตรีผู้ให้กำเนิดลูก หมีเป็นสัตว์ 4 เท้า (หรือ 2 เท้า 2 มือ) ประเภทหนึ่ง เป็นต้น

ประเภทสองคือ ความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) ได้แก่ ความหมายทางอ้อมที่เกิดจากข้อตกลงของกลุ่ม หรือเกิดจากประสบการณ์เฉพาะของบุคคล เช่น เวลาพูดถึง “แม่” บางคนอาจจะนึกถึงความอบอุ่น บางคนนึกถึงความเข้มงวด บางคนนึกถึงประสบการณ์อันขมขื่น (เพราะแม่ทิ้งลูกไป)

การวิเคราะห์แบบ Paradigmatic/Syntagmatic

มีคำศัพท์หลายคำที่นักวิชาการแต่ละท่านคิดขึ้นมา เพื่อจำแนกประเภทการวิเคราะห์ระบบสัญญา แต่ล้วนหมายถึงสิ่งเดียวกันคือ

การวิเคราะห์แบบ Diachronic/Syntagmatic หลักของการวิเคราะห์แบบนี้จะเน้นลำดับขั้นหรือช่วงระยะเวลาของเหตุการณ์ หรือการปรากฏของสัญญา

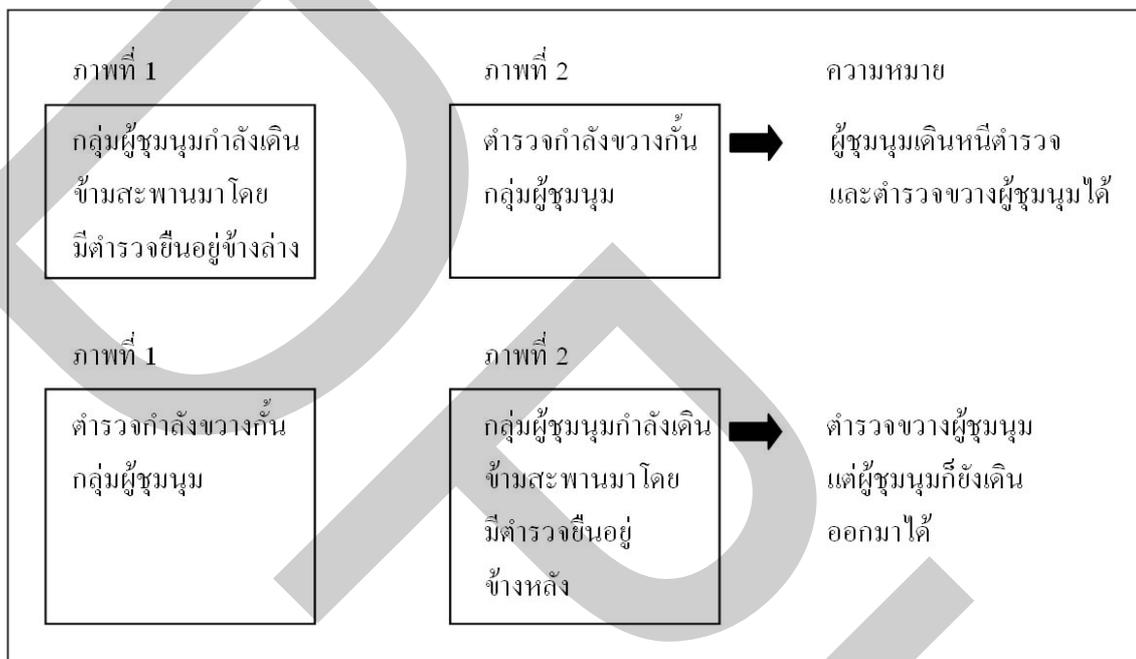
การวิเคราะห์แบบ Synchronic/Paradigmatic

De Saussure (1974) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์ Synchronic เอาไว้ว่า “เป็นการหาแบบแผนที่ซ่อนเร้นของกลุ่มตรงกันข้ามและสร้างความหมายขึ้นมา” (Hidden Pattern of Opposition) ทั้งนี้ เนื่องมาจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ “ความหมาย” ที่ได้กล่าวมาตั้งแต่ต้นแล้วว่า “หากปราศจากความแตกต่าง (Difference) ความหมายก็กลายเป็นสิ่งที่ไม่มีความหมาย” หากปราศจากสีดำ สีขาวก็ไม่มีความหมาย หากไม่มีลักษณะยั่ววนทางเพศของนางผู้ร้าย การรักนวลสงวนตัวของนางเอกไร้ความหมาย

สำหรับ C. Levi-Strauss (1967) (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2547:129) ที่สนใจการวิเคราะห์ Synchronic แบบพิจารณาโครงสร้างเบื้องลึก (Deep Structure) ของตัวบท กล่าวว่า ในการวิเคราะห์ตัวบทนั้น เราต้องแยกแยะระหว่างความหมายที่เปิดเผย (Manifest Meaning) ซึ่งจะเห็นตัวเล่าเรื่องราว ตัวละครทำอะไร มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น กับความหมายแฝงเร้น (Latent Meaning) อันเป็นความหมายที่บ่งบอกว่า แท้จริงแล้วตัวบทนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีความหมายอะไร เพราะฉะนั้นคำถามหลักในการวิเคราะห์ของ C. Levi-Strauss จึงไม่ค่อยสนใจว่าตัวละครทำอะไร (แบบ V.Propp) หากแต่สนใจจะค้นคว้า

ในอีกด้านหนึ่ง การวิเคราะห์แบบ Paradigmatic นั้น ได้แก่ การแสวงหาชุดของสัญญาชุดหนึ่งๆ ที่อยู่ในระบบที่สัมพันธ์กัน และยังสามารถนำมาใช้แปรเปลี่ยนกันได้ โดยยังคงรักษาความหมายเดิมเอาไว้ โดยการนำเอาสัญญาตัวใหม่ๆ มาใช้แทนที่สัญญาตัวเก่า แต่ทว่ายังคงรักษาความหมายเดิมเอาไว้ได้ เช่น การสร้างละครโทรทัศน์ในแบบฉบับของซินเดอเรลล่าพบกับเจ้าชาย หรือหนังสือประเภทต่างๆ

การวิเคราะห์แบบ Syntagmatic จะพบมากในเรื่องของการเล่าเรื่อง (Narration) เนื่องจากโครงสร้างของการเล่าเรื่องนั้น จะต้องกำหนดขั้นตอนของเหตุการณ์เอาไว้อย่างแน่ชัด หากสลับขั้นตอนกันความหมายก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไป ตัวอย่างเช่น การ editing ภาพ 2 ภาพ ซึ่งเป็นภาพเดิม แต่สลับลำดับที่กัน

ภาพที่ 2.7 แสดงความหมายของการเรียงลำดับภาพเหตุการณ์กับความหมายที่เปลี่ยนไป

ประเภทของสัญลักษณ์ (Sign)

ชาร์ลส์ แซนเดอร์ส เพียร์ซ (Charles S. Peirce, 1839-1914) (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ ,2547:107) ได้นำจัดประเภทสัญลักษณ์ออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่

1. ภาพเหมือน/รูปจำลอง (icon) หมายถึง ภาพเหมือนที่ถูกนำมาแสดงแทนของจริง
2. ดรรชนี (index) หมายถึง สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงเชิงเหตุผลไปสู่ความเป็นจริง เช่น ค้อนไฟเป็นดรรชนีที่เชื่อมโยงกับไฟไหม้ เสียงหวูดรถไฟบอกให้รู้ว่ามารถไฟกำลังจะแล่นผ่านมา
3. สัญลักษณ์ (symbol) หมายถึง รูปสัญลักษณ์กับความหมายสัญลักษณ์ (signifier / signified) ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันแต่ถูกนำมาเข้าคู่กันเพื่อสื่อความคิดหรือความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง

	<u>signifier</u> (รูปสัญลักษณ์)	<u>signified</u> (ความหมายสัญลักษณ์)
SIGN {	รูปนกพิราบสีขาว รูปนกเขาสีขาวกับกิ่ง <u>โอลิฟ</u>	เป็นสัญลักษณ์ของเสรีภาพ เป็นสัญลักษณ์ของสันติภาพ

ในทฤษฎีโครงสร้างนิยมมีการมองระบบสัญลักษณ์ว่า มีความหมายหลายระดับด้วยกันจากการที่มีการเข้ารหัสเอาไว้ ได้แก่

ความหมายตรง (Denotative meaning)

เป็นความหมายระดับพื้นผิว (manifest meaning) ไม่ต้องอาศัยการตีความก็เข้าใจได้ทันที เรียกความหมายระดับนี้ว่า ความหมายตรง (denotative meaning) เช่น เมื่อเราเห็นข่าวการชุมนุมหน้าทำเนียบของชาวไร่ฮ้อย จะเข้าใจได้ทันทีว่ามีผู้เดือดร้อนที่เป็นเกษตรกรต้องการมาร้องทุกข์กับรัฐบาล

ความหมายแฝง (Connotative meaning)

เป็นความหมายในระดับลึก (latent meaning) ต้องอาศัยการตีความเฉพาะตัวจึงจะเข้าใจ เรียกความหมายระดับนี้ว่า ความหมายแฝง (connotative meaning) เช่น ความเดือดร้อนของชาวไร่ฮ้อยที่มาชุมนุมหน้าทำเนียบ คนทั่วไปอาจไม่เข้าใจ แต่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร หรือชาวไร่ฮ้อยจะทราบว่าย่อราคาตกมากเป็นประวัติการณ์จึงเกิดการชุมนุม และรัฐบาลไม่มีระบบประกันราคาทำให้เกษตรกรเดือดร้อน

ดังนั้นจากทฤษฎีสัญญาวิทยา ผู้วิจัยจะนำมาเป็นกรอบเพื่อศึกษา

- ความหมายของภาพข่าว การที่สื่อมวลชนจะเลือกสรรภาพเพื่อนำเสนอเหตุการณ์ประกอบการรายงานข่าวให้ผู้ชมได้รู้ และเข้าใจในเรื่องราวที่จะสื่อความหมายโดยนำภาพเหล่านั้นมาเรียงลำดับการนำเสนอให้เข้าใจ ซึ่งทฤษฎีสัญญาวิทยาจะอธิบายความหมายของภาพข่าวที่นำเสนอ และประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นจากภาพข่าวที่ได้มา

2.6 แนวคิดเรื่องผู้รับสาร

คำว่า “ผู้รับสาร” มีความหมายสองระดับ ระดับแรก เป็นความหมายที่เกิดขึ้นในกระบวนการสื่อสารมวลชน ความหมายที่สอง เป็นความหมายที่เกิดขึ้นจากการบริโภคหรือใช้สื่อของผู้คนในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีลักษณะของการรวมกลุ่มทางสังคม

ในกระบวนการสื่อสารมวลชน ผู้รับสารมีความสำคัญยิ่งต่อฝ่ายผู้ผลิต เพราะเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการสื่อสาร การถ่ายทอดข่าวสารข้อมูล ค่านิยมความเชื่อต่างๆ และในระบบอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชน ขนาดและคุณภาพของกลุ่มผู้รับสารก็เป็นเครื่องตัดสินความสำเร็จและผลกำไรของฝ่ายผลิต

คำว่า “ผู้รับสาร” หรือ media audience เป็นคำรวมๆ ที่เกิดขึ้นในยุคที่เทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีหลายประเภท และขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง เป็นคำที่ใช้หมายถึง ผู้อ่าน (readers) เช่น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ ผู้ชม (viewers) เช่น ผู้ชมโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ละครเวที ฯลฯ และผู้ฟัง (listeners) เช่น ผู้ฟังวิทยุ กลุ่มผู้อ่าน ผู้ดู หรือผู้ฟัง เหล่านี้เกิดขึ้นตามตัวสื่อ (media channel) หรือตามเนื้อหาสาระของสื่อ (media content)

ในการพิจารณาผู้รับสารในฐานะกลุ่มผู้บริโภคสื่อที่เกิดขึ้นตามกลุ่มสังคม (social group) หมายความว่ารวมถึงกลุ่มที่รวมตัวกันอยู่แล้วทางสังคมและมีกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน โดยที่มีการบริโภคสื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งในวิถีชีวิตของกลุ่ม เช่น กลุ่มแม่บ้านในชุมชน กลุ่มนิสิตนักศึกษา กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติ กลุ่มบรรณรักประชาธิปไตย ซึ่งร่วมกันดำเนินกิจกรรมทางสังคมและใช้สื่อมวลชนชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นตัวกลางในการเชื่อมประสานกลุ่มเข้าด้วยกัน เช่น การนั่งชมละครที่วิวัฒนาการของกลุ่มแม่บ้านซึ่งนำไปสู่การสนทนาแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับชีวิตและปัญหาประจำวันของผู้หญิง การโทรศัพท์เข้าไปแสดงความคิดเห็นในรายการวิทยุการเมืองทางวิทยุเพื่อแสดงจุดยืนของกลุ่ม เป็นต้น

ผู้รับสารในฐานะผู้ดู ผู้อ่าน ผู้ฟัง และผู้ชม (The audience as spectator , reader , listener , viewer)

ในอดีตกลุ่มคนดูการละเล่นและการแสดงต่างๆ มักต้องรวมตัวกัน ณ สถานที่แห่งเดียวกันในห้วงเวลาเดียวกัน เพื่อดูการแสดง โขน ละคร ลิเก หรือการกีฬาต่างๆ การรวมตัวเกิดขึ้นชั่วขณะที่มีการแสดงเท่านั้น เมื่อการแสดงสิ้นสุดลง กลุ่มคนดูจึงเป็นเพียงผู้ดู (spectator) หรือเป็นฝ่ายรับรู้ (receiver) สิ่งที่ถูกนำมาแสดง ไม่มีส่วนเข้าร่วมในกระบวนการสื่อสารมากไปกว่าการเป็นฝ่ายดูเท่านั้น

ผู้รับสารในฐานะเป็นมวลชน (The audience as mass) แนวคิดที่เห็นผู้รับสารเป็นเพียงผู้ดู (audience as spectator) ที่ติดตามมาถึงยุคของสื่อมวลชนสมัยใหม่ ได้ต่อยอดสถานะ

ของผู้รับสารว่าเป็นมวลชน (mass audience) ที่กลุ่มคนขนาดใหญ่ ไม่รู้จักมักคุ้นกันและกระจายอยู่ทั่วไป แนวคิดนี้มีข้อด้อยในแง่ที่ทำให้กระบวนการสื่อสารกลายเป็นเอกวิถีหรือถูกใช้เป็นสื่อทางเดียว อาจเพื่อประโยชน์ในการควบคุม หรือการโฆษณาโน้มน้าวใจให้เกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายของผู้ผลิตสื่อ

ผู้รับสารในฐานะสาธารณชนหรือกลุ่มสังคม (The audience as a public or social group)

กลุ่มผู้รับสารในประเภทนี้แตกต่างจาก ๒ ประเภทแรก ในแง่ที่การรวมตัวไม่ได้เกิดจากระบบสื่อสารมวลชน แต่เป็นกลุ่มที่มีการรวมตัวกันอยู่แล้วทางการเมืองหรือทางสังคมและอาศัยสื่อมวลชนในการพัฒนาความเชื่อมโยงและมีกิจกรรมต่างๆ อย่างไม่รู้ตัว มิลส์ นักสังคมวิทยาตะวันตก กลับแย้งว่า สื่อมวลชนมักไม่ช่วยในการพัฒนาสังคมแต่ค่อนข้างจะเป็นอุปสรรคสำคัญในการที่สมาชิกสังคมใดสังคมหนึ่งจะรวมตัวกันเข้าเป็นสาธารณชนหรือกลุ่มทางสังคม

ผู้รับสารในฐานะผู้บริโภคสินค้าหรือตลาด (The audience as consumer or market)

พัฒนาการของระบบสื่อสารมวลชนในทางเศรษฐศาสตร์ ได้ก่อให้เกิดแนวความคิดเรื่องผู้รับสารในฐานะเป็นผู้บริโภคหรือเป็นตลาดในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 สืบเนื่องมาจากวิถีทางผลิตแบบอุตสาหกรรมที่ส่งผลให้สื่อผลิตเนื้อหาสาระต่างๆ ออกมาเป็นสินค้าเพื่อขายแก่ผู้บริโภคสื่อ ในสหรัฐอเมริกาซึ่งถือว่าเป็นต้นตำรับแนวความคิดนี้มักมองกลุ่มผู้รับสารว่าเป็นตลาด โดยอาจจำแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ อายุ หรือเพศ หรือการศึกษา (demography) ของผู้รับสาร เช่น สื่อสำหรับผู้รับสารในชนบท สื่อสำหรับเด็ก สื่อสำหรับผู้หญิง หรือสื่อสำหรับผู้มีการศึกษาระดับประถมและมัธยม เป็นต้น

สจวร์ต ฮอลล์ (Stuart Hall, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2544:37) ในการศึกษา โดยมีรายละเอียดของแนวคิดดังต่อไปนี้

สจวร์ต ฮอลล์ มีทัศนะที่ปฏิเสธกลุ่มทฤษฎีการสื่อสารของอเมริกันที่ชื่อ “แบบจำลองการถ่ายทอดข่าวสาร (Transmission model)” หรือแบบจำลอง S-M-C-R อันเป็นแบบจำลองที่เชื่อในการสื่อสารทางเดียวจากผู้ส่งสารผ่านช่องทางหนึ่ง ๆ ไปยังผู้รับสาร เนื่องจากแบบจำลองนี้มีจุดยืนเรื่องการครอบงำความคิดที่ผู้ส่งสารมีอำนาจเหนือผู้รับสาร นอกจากนี้ฮอลล์ยังได้แย้งแนวคิดของทฤษฎีผลกระทบของสื่อต่อผู้รับสาร (Media Impact Theory) ซึ่งเชื่อว่าผู้รับสารมีลักษณะตั้งรับ (Passive) ต่ออิทธิพลของสื่อ และฮอลล์ก็ได้เสนอแนวคิดเรื่อง “การเข้ารหัสและการถอดรหัส

(Encoding/Decoding)” โดยการเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนถึงจุดร่วมและจุดต่างระหว่างแนวคิดของตนเองกับแนวคิดที่มีอยู่ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบรหัสของผู้ส่งสารและผู้รับสาร ฮอลล์มีจุดยืนว่าระบบรหัส (Code system) ของผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่จำเป็นต้องเป็นรหัสการสื่อสารชุดเดียวกันเสมอไป มีเหตุผลมากมายที่จะทำให้รหัสในการส่งความหมายการถอดรหัสระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่ตรงกัน ไม่สอดคล้อง จนถึงขั้นขัดแย้งกัน เช่น ภูมิหลัง ประสบการณ์ การศึกษา อาชีพ เพศ ฯลฯ ซึ่งฮอลล์แบ่งแบบแผนการถอดรหัส (Decoding) ของผู้รับสารเป็น 3 รูปแบบ (กาญจนา แก้วเทพ, 2544:294) คือ

- Preferred code เป็นการถอดรหัสด้วยจุดยืนแบบที่ผู้ส่งสารเข้ารหัสมา เช่น ในการรายงานข่าวว่าการหยุดงานประท้วงเรียกร้องเพิ่มค่าจ้างจะทำให้เกิดเงินเพื่อ ผู้รับสารก็จะคิดตามนั้น

- Negotiated code เป็นการถอดรหัสด้วยจุดยืนที่มีการต่อรองความหมายใหม่ที่แตกต่างไปจากความตั้งใจของผู้ส่งสาร แต่มิได้คัดค้านโดยตรง การถอดรหัสแบบนี้จะทำงานผ่านกลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น สร้างกฎเกณฑ์ขึ้นมาเอง สร้างข้อยกเว้น เช่น แม้ว่าการประท้วงเรียกร้องค่าจ้างเพิ่มจะทำให้เกิดเงินเพื่อ แต่เราก็มีสิทธิ์ที่จะทำได้ตามหลักกฎหมายของกฎหมายแรงงาน (สร้างกฎเกณฑ์มาต่อรอง)

- Oppositional code เป็นการถอดรหัสด้วยจุดยืนที่ต่อต้านหรือขัดแย้งกับความหมายที่ผู้ส่งสารใส่รหัสมา เช่น จากตัวอย่างข้างต้น กลุ่มผู้รับสารที่ใช้การถอดรหัสแบบนี้จะตีความหมายว่า “เราต้องแยกระหว่างผลประโยชน์ของชาติกับผลประโยชน์ทางชนชั้นออกจากกัน” หรือ “เงินเพื่อเกิดขึ้นอยู่เสมอ แม้จะไม่มีการเพิ่มค่าจ้างก็ตาม”

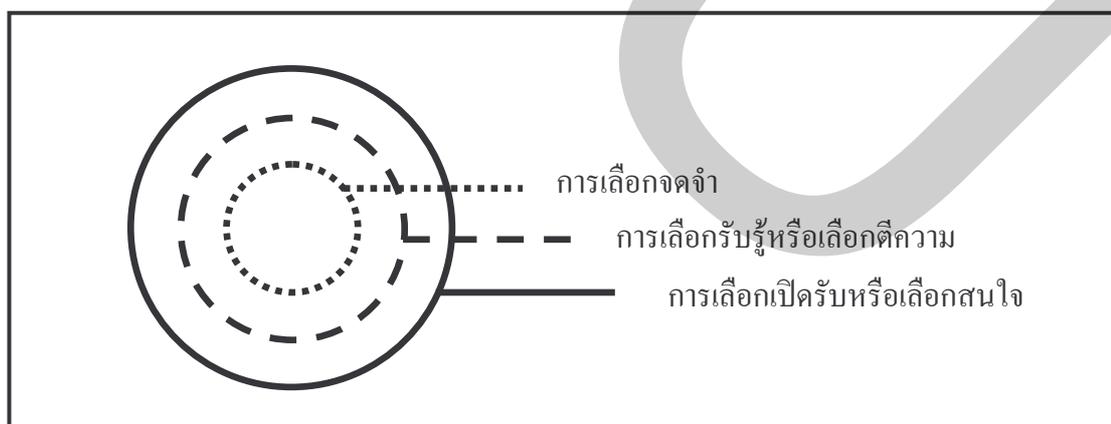
2. ผู้รับสารไม่ใช่กลุ่มคนที่มีลักษณะเนื้อเดียวกันหมด (Homogeneous) นอกเหนือจาก ความแตกต่างระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารแล้ว แม้แต่ในระหว่างกลุ่มผู้รับสารเองก็ยังมี ความแตกต่างกัน ในส่วนที่เกี่ยวกับการถอดรหัสนั้น ฮอลล์มีทัศนะว่าการจับกลุ่มของผู้รับสารจะสัมพันธ์กับรูปแบบและความหมายของสาร (Forms and meaning) ตัวอย่างเช่น ถ้าเนื้อหาสารเป็น ประเด็นเรื่อง “พฤติกรรมเบี่ยงเบน” ผู้รับสารจะจัดเรียงตัวเป็นกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มที่ป้องกัน (ครู) กลุ่มที่คอยลงโทษ (ตำรวจ/ผู้คุม) กลุ่มที่คอยให้อภัย (พระภิกษุ) ฯลฯ จะเห็นว่าแนวคิดเรื่อง การรวมกลุ่มของผู้รับสารมิได้มีลักษณะที่หยุดนิ่ง (Static) หากแต่เป็นการจับกลุ่มอย่างมีพลวัต (dynamic) และแปรเปลี่ยนอย่างสัมพันธ์ไปกับรูปแบบและความหมายของสาร

3. ความสำคัญของการตีความ แนวความคิดที่ให้ความสำคัญกับการตีความนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เชื่อเรื่องการเลือกรับรู้ (Selective perception) ซึ่งกล่าวว่าผู้รับสารนั้นจะมีกระบวนการเลือกรับรู้ตั้งแต่ขั้นตอนของการเลือกเข้าถึง เลือกเปิดรับ เลือกตีความและเลือกจดจำ

ดังนั้น เรื่องการรับรู้จึงมีปัจจัยด้านอัตวิสัย (Subjective capacity) ของผู้รับสารเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก และสิ่งที่ผู้ส่งสารควรจะทำให้ความสนใจมากที่สุดคือเรื่องการเลือกตีความของผู้รับสาร

ในขณะที่สจวร์ต ฮอลล์ ก็มีทัศนะที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านอัตวิสัยของผู้รับสารในเรื่องการตีความเช่นเดียวกัน แต่ความแตกต่างระหว่างฮอลล์กับแนวทาง Selective perception ก็คือ กลุ่ม Selective perception จะให้เหตุผลว่าการที่ผู้รับสารได้ตีความเนื้อหาสารอย่างแตกต่างกันนั้น เนื่องจากภูมิหลังและปัจจัยด้านจิตวิทยาของผู้รับสารแต่ละราย (หน่วยการวิเคราะห์ที่เป็นระดับปัจเจกบุคคล) แต่ฮอลล์ตั้งคำถามว่า ในกรณีที่ผู้รับสารตีความเบี่ยงเบนออกไปจากความตั้งใจของผู้ส่งนั้น เพราะเหตุใดการเบี่ยงเบนดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นแบบเดียวกันอย่างเป็นระบบกล่าวอย่างง่าย ๆ ก็คือเหตุใดจึงมีความเข้าใจผิดเหมือนกันหมดในกลุ่มผู้รับสารบางกลุ่ม ซึ่งฮอลล์ได้ให้คำอธิบายว่า กลุ่ม Selective perception นั้น คิดว่ากระบวนการถอดรหัสจากตัวสารออกมาเป็นความหมายนั้นเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ แต่ฮอลล์คิดว่ากระบวนการนี้เป็นเรื่องที่ถูกสร้างขึ้นจากระบบการสื่อสารในสังคมนั้น ๆ ดังนั้นความหมายที่ถูกตีความหมายอย่างผิด ๆ จึงมิใช่ความหมายที่สะเปะสะปะไปคนละทิศละทาง หากแต่เป็นการตีความหมายอย่างเบี่ยงเบนที่เป็นตัวเลือก (Choices) อยู่ชุดหนึ่ง (ไม่ได้ตีความเป็น (ก) แบบที่ผู้ส่งสารต้องการ แต่ก็ตีความเป็น (ข) (ค) (ง) เท่านั้น) เรียกว่าเป็นกลุ่มของความหมายอันหลากหลายชุดหนึ่ง (Polysemic) นั่นเอง

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบทางด้านสังคม ซึ่งประกอบด้วยสภาพแวดล้อม บทบาทของผู้รับสาร กลุ่มอ้างอิง และวัฒนธรรมประเพณี ก็มีอิทธิพล ทางอ้อมต่อการเลือกเปิดรับด้วยเช่นกัน ซึ่งกระบวนการเลือกสรรประกอบด้วย (พีระ จิโรโสภณ, 2540: 636)

ภาพที่ 2.8 แบบจำลองกระบวนการเลือกสรรข่าวสาร

ที่มา : พีระ จิโรโสภณ.ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน, หน้า 636

1. การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ เช่น ทักษะคิดเดิมของผู้รับสารตามทฤษฎีความไม่ลงรอยของความรู้ ความเข้าใจ (Theory of Cognitive Dissanance) ซึ่งเป็นตัวกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลว ในการส่งสารไปยังผู้รับสาร บุคคลมักจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนับสนุนทัศนคติที่มีอยู่ และหลีกเลี่ยง ข่าวสารที่ขัดแย้งกับความรู้ ความเข้าใจ หรือทัศนคติที่มีอยู่แล้วของตนเอง ทั้งนี้เพราะการได้รับข่าวสาร ที่ไม่ลงรอยกับความเข้าใจหรือความคิดเดิมของตน จะก่อให้เกิดความไม่สมดุลทางด้านจิตใจหรือความ ไม่สบายใจที่เรียกว่า “ความไม่สอดคล้องกันทางด้านความเข้าใจ” ฉะนั้นการหลีกเลี่ยงภาวะดังกล่าว ผู้รับสารจึงแสวงหาข่าวสารหรือเลือกสรรเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดเดิมของตนเอง เมื่อบุคคลได้ตัดสินใจในเรื่องหนึ่งที่มีความได้เปรียบเสียเปรียบก้ำกึ่งกัน ก็จะมีแนวโน้มในการแสวงหา ข่าวสารที่สนับสนุนการตัดสินใจนั้น (Reinforcement Information) มากกว่าที่จะแสวงหาข่าวสารที่ขัด กับสิ่งที่กระทำลงไป

2. การเลือกรับรู้หรือเลือกตีความ (Selective Perception of Selective Interpretation) เป็น กระบวนการกลั่นกรองขั้นต่อมา การเปิดรับข่าวสารอาจไม่เป็นไปตามเจตนาของผู้ส่งสาร เนื่องจากผู้รับสารแต่ละคนอาจตีความหมายข่าวสารขึ้นเดียวกันไม่ตรงกับ ความหมายของข่าวสาร ที่ผู้ส่งสารต้องการ ความหมายของข่าวสารจึงไม่ได้อยู่ที่อักษร รูปภาพหรือคำพูดแต่อยู่ที่ผู้รับสารจะเลือกรับรู้หรือเลือกตีความหมายตามทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความเข้าใจ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจ ตามสภาวะอารมณ์ในขณะนั้นของตน ซึ่งในบางครั้งคนเราอาจจะบิดเบือนสาร เพื่อให้สอดคล้องกับความเชื่อและทัศนคติของตนเองด้วย ฉะนั้นการรับรู้และตีความจึงเป็นลักษณะ จำเพาะทางจิตวิทยาของมนุษย์แต่ละคน

3. การเลือกจดจำ (Selective Retention) เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะ ส่วน ที่ตรงกับ ความสนใจ ความต้องการ ทักษะคิด ความชอบ ความเชื่อ ตลอดจนค่านิยมของตน และมักจะลืมในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่ตรงกับความคิดของตน การเลือกจดจำเปรียบเสมือนเครื่องกรองขั้นสุดท้ายที่มีผลต่อการส่งสารไปยังผู้รับสาร ในบางครั้งข่าวสารอาจถูกปฏิเสธตั้งแต่ขั้นแรกโดยการเลือกที่จะไม่เปิดรับข่าวสาร ในกรณีที่ผู้รับสารหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้รับสาร อาจ จะพยายามตีความข่าวสารที่ได้รับตามความเข้าใจ หรือตามความต้องการของตนเอง หาก ข่าวสารนั้น ไม่เปิดโอกาสให้ตีความหมายแตกต่างได้ ผู้รับสารก็มี โอกาสปฏิเสธข่าวสารนั้นได้อีกเป็นขั้นสุดท้าย โดยเลือกจดจำเฉพาะบางส่วนที่ตนเองสนใจหรือต้องการเท่านั้น ฉะนั้นการเลือก

จดจำเนื้อหาของสารที่ได้รับจึงเท่ากับเป็นการเสริมให้ทัศนคติหรือความเชื่อเดิมของเรามีความมั่นคงยิ่งขึ้น และเปลี่ยนแปลงได้ยาก

ดังนั้นจากแนวคิดเรื่องผู้รับสาร ผู้วิจัยจะนำมาเป็นกรอบเพื่อศึกษา

- การที่สื่อมวลชนจะนำเสนอข่าว สร้างความจริงในความหมายของภาพข่าวเหล่านั้นว่าเกิดเหตุการณ์อะไร ที่ไหน เมื่อไร เกี่ยวข้องกับใคร ทำไม และอย่างไร เพื่อถ่ายทอดความหมายให้ประชาชนผู้รับสารเข้าใจได้รับรู้เรื่องราวที่ต้องการจะถ่ายทอดการเข้าใจลักษณะของผู้รับสารเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งแนวคิดเรื่องผู้รับสารจะอธิบายการรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการนำเสนอภาพข่าว

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณรัตน์ นาที (2545) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการรายงานสดของข่าวโทรทัศน์ไทย โดยเป็นการศึกษากระบวนการคัดเลือกข่าวที่จะนำมารายงานสด และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้วิธีการรายงานสด ตลอดจนศึกษาถึงการนำเสนอการรายงานสดของข่าวโทรทัศน์ไทยโดยศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดเรื่อง การผลิตข่าว การรายงานข่าว และการนำเสนอข่าว แนวคิดเรื่องภาวะวิกฤติ แนวคิดเรื่องบรรณาธิการข่าว และทฤษฎีองค์การ ด้วยการวิเคราะห์การนำเสนอการรายงานสดของข่าวโทรทัศน์ และการสัมภาษณ์เจาะลึกบุคคลากรฝ่ายข่าวจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 อสมท. สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี และสถานีโทรทัศน์เนชั่นแนล

ผลการศึกษาพบว่า ธรรมชาติของเหตุการณ์ที่จะนำมารายงานสด แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ 1. เหตุการณ์ที่รู้ล่วงหน้าแบบมีกำหนดการ 2. เหตุการณ์ที่รู้ล่วงหน้าจากการคาดคะเน และ 3. เหตุการณ์ที่ไม่รู้ล่วงหน้า ด้วยธรรมชาติของเหตุการณ์ทั้ง 3 ลักษณะนั้น มีผลต่อรูปแบบการรายงานสดที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นการให้น้ำหนักประเด็นข่าว วิธีการรายงานสด ตลอดจนความยาวและความถี่ในการออกอากาศ อีกทั้งยังมีผลให้ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการรายงานสดโดยข่าวที่รู้ล่วงหน้า มีกระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน สามารถวางแผนและเตรียมการก่อนการปฏิบัติงานได้จริง ไม่จำเป็นต้องมีบรรณาธิการข่าวภาคสนามทุกครั้ง ขณะที่การรายงานสดเหตุการณ์ที่ไม่รู้ล่วงหน้า เป็นการรายงานข่าวในภาวะวิกฤติ กระบวนการรายงานสดจะมุ่งเน้นไปที่การทันต่อเหตุการณ์ โดยขั้นตอนต่างๆจะดำเนินไปแทบพร้อมๆกันในเวลาอันสั้น และต้องมี

บรรณาธิการข่าวภาคสนามเป็นผู้ตัดสินใจอย่างรวดเร็ว และแม่นยำในพื้นที่ รวมทั้งยังทำหน้าที่ประสานงานกับห้องข่าวในสถานี เพื่อให้การรายงานสดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้วิธีการรายงานสดประกอบด้วย 3 ปัจจัย ดังนี้คือ

1. คุณลักษณะของเหตุการณ์
2. นโยบาย,ความพร้อมขององค์กร และการประเมินความคุ้มค่า
3. สภาพการแข่งขันทางการรายงานข่าวโทรทัศน์

ผู้วิจัยเห็นว่างานวิจัยของวรรณรัตน์ นาที จะช่วยอธิบายเสริมในเรื่องปัจจัยในการคัดเลือกประเด็นข่าว และกระบวนการในการนำเสนอข่าว

นิमित สุขประเสริฐ(2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความเป็นกลางกับการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 โดยเป็นการศึกษา เนื้อหา การนำเสนอข่าวและภาพ การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 การกำหนดวาระข่าวสารของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 และความเป็นกลางในการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 โดยใช้วิธีการสำรวจจากเอกสารและเทปข่าว (Documentary Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ 24 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารงานข่าว, กลุ่มผู้ปฏิบัติงานข่าว กลุ่มนักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มรัฐบาล (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และผู้สนับสนุน) และกลุ่มนักสื่อสารมวลชน

ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นกลางกับการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ได้ทำหน้าที่ในการเสนอข่าวในฐานะสื่อมวลชนไปตามจรรยาบรรณ ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ของบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 แม้จะมีความเป็นอิสระในการทำงาน แต่ยังมีปัญหาในเรื่องของการถูกแทรกแซงจากฝ่ายรัฐบาลในขณะนั้น ทำให้การเสนอข่าวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ไม่สามารถลงลึกไปในเนื้อหาสาระของการชุมนุมมากนัก ขณะที่ข่าวของฝ่ายรัฐบาลจะมีการเสนอข่าวในมุมมองต่างๆ มากกว่า

ผู้วิจัยเห็นว่างานวิจัยของนิमित สุขประเสริฐ จะช่วยอธิบายเสริมในเรื่องปัจจัยในการคัดเลือกประเด็นข่าว และกระบวนการในการนำเสนอข่าวกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ศิริพร วุฒิทวี (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจพฤติกรรมการรับชมและความพึงพอใจของผู้ชมในกรุงเทพมหานครที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำ ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 23-39 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ตั้งแต่ 5,000-10,000 บาท ในส่วนของพฤติกรรมมารับชมข่าวภาคค่ำทาง สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชมรายการข่าวภาคค่ำทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 31.5 และส่วนใหญ่ชมรายการข่าวภาคค่ำช่วงที่สอง โดยใช้เวลาในการชม 15-30 นาที ในส่วนความพึงพอใจที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำ ในด้านประเภทข่าวพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ชมรายการข่าวช่วงแรก มีความพึงพอใจในข่าวอาชญากรรม สก๊ิปข่าว และข่าวกีฬาในระดับมาก , กลุ่มตัวอย่างที่ชมรายการข่าวช่วงที่สอง มีความพึงพอใจข่าวกีฬา สก๊ิปข่าว และข่าวอาชญากรรมในระดับมาก และกลุ่มตัวอย่างที่ชมรายการข่าวทั้ง 2 ช่วง มีความพึงพอใจในสก๊ิปข่าว ข่าวอาชญากรรม และข่าวกีฬาในระดับมาก ผลการวิจัยใน ส่วนความพึงพอใจที่มีต่อข่าวภาคค่ำ ในด้านคุณภาพข่าว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ชมรายการข่าวทั้ง 2 ช่วง มีความพึงพอใจการเขียนข่าวและการใช้ภาพประกอบข่าว ทำให้สามารถเข้าใจประเด็นข่าว เนื้อหาความหมายของข่าวได้ชัดเจน การเสนอข่าวที่รวดเร็วทันเหตุการณ์ เสนอข่าวได้สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการ และเสนอข้อมูลข่าว เช่น ตัวเลข ชื่อ-นามสกุล สถานที่ เวลาการออกเสียงสะกดได้อย่างถูกต้อง เสนอเนื้อหาความหมายข่าวได้ถูกต้อง กระชับรัดกุมเข้าใจได้ง่ายในระดับมาก

ผู้วิจัยเห็นว่างานวิจัยของศิริพร วุฒิทวี จะช่วยอธิบายเสริมในเรื่องปัจจัยในการคัดเลือกประเด็นข่าว และกระบวนการในการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง : การนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สี
กองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยขีตสนามบิณสูวรรณภูมิ เป็นการ
วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีพรรณนา (Descriptive Research) และให้
ความสำคัญกับการวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
และการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Analysis) เพื่อเป็นการสนับสนุนข้อมูลยืนยัน
ประกอบหลักความคิดในการวิจัยศึกษาให้มีน้ำหนักน่าเชื่อถือ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสาร (Documentary Analysis)

ศึกษาข้อมูลทางเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
หนังสือ”ลับ ล้วง ลึก พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” ของกองบรรณาธิการมติชน งานวิจัย
ของนิมิต สุขประเสริฐ(2550) เรื่อง ความเป็นกลางกับการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นในการ
วิเคราะห์บทบาทการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7
ช่วงกลุ่มพันธมิตรขีตสนามบิณสูวรรณภูมิ

2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis)

ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลข่าว และภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สี
กองทัพบกช่อง7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยขีตสนามบิณสูวรรณภูมิ ในช่วงข่าว
ภาคค่ำ ตั้งแต่วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ
(Secondary Data) เพื่อตรวจสอบกระบวนการ และปัจจัยในการนำเสนอข่าว และ ภาพข่าวเพื่อ
นำไปประกอบเป็นข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

จัดเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยกำหนด
ประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ และเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ให้
ข้อมูลที่น่าสนใจเพิ่มเติมได้

ตารางที่ 3.1 โครงสร้างวัตถุประสงค์และความสัมพันธ์ของแนวคิด/ทฤษฎี และวิธีการดำเนินการ

วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ระเบียบวิธีวิจัย	
		กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย	วิธีการวิจัย
1. เพื่อศึกษากระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯ ยึดสนามบินสุวรรณภูมิ	1. ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสารโดยสื่อมวลชน 2. แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าวและประเมินคุณค่าข่าวโทรทัศน์ 3. แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรสื่อมวลชน 4. แนวคิดเรื่องการผลิตข่าว	- ผู้บริหารงานข่าวในระดับปฏิบัติการ - บก.ข่าวช่อง 7 - ผู้สื่อข่าวช่อง 7	- สัมภาษณ์เชิงลึก - ศึกษาเอกสารงานข่าว - วิเคราะห์เทปบันทึกการออกอากาศ
2. เพื่อศึกษาความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯ ยึดสนามบินสุวรรณภูมิ	1. ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสารโดยสื่อมวลชน 2. แนวคิดเรื่องการผลิตข่าว 3. แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรสื่อมวลชน 4. ทฤษฎีสัญญาวิทยา	- บก.ข่าวช่อง 7 - ผู้สื่อข่าวช่อง 7 - ช่างภาพช่อง 7 - ตัดต่อ	- สัมภาษณ์เชิงลึก - วิเคราะห์เทปบันทึกการออกอากาศ
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯ ยึดสนามบินสุวรรณภูมิ	1. แนวคิดเรื่องผู้รับสาร	- ผู้ชมข่าวช่อง 7 ที่มีที่พักอาศัยหรือสถานที่ทำงานใกล้ที่เกิดเหตุ - บรรณาธิการข่าว และช่างภาพ 3 5 9 NBT และไทยพีบีเอส	- สัมภาษณ์เชิงลึก

3.1 หน่วยงานที่ศึกษา

หน่วยงานที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้คือ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เลือกศึกษาเฉพาะข่าวที่ออกอากาศในช่วงข่าวภาคค่ำเพื่อศึกษากระบวนการนำเสนอข่าว รูปแบบการนำเสนอภาพข่าว และความหมายการนำเสนอภาพข่าวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

3.2 แหล่งข้อมูลในการศึกษา

การศึกษาเรื่องการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ได้กำหนดการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลประเภทบุคคล แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มดังนี้คือ

1.1 หัวหน้ากองบรรณาธิการ หรือผู้บริหารฝ่ายข่าวในระดับปฏิบัติการ ซึ่งเป็นผู้รับนโยบายจากฝ่ายบริหารของสถานีโทรทัศน์มาควบคุมดูแลการทำงานด้านข่าวให้เป็นไปตามนโยบายและจุดยืนของสถานีโทรทัศน์นั้นๆ รวมทั้งยังเป็นผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในกระบวนการนำเสนอข่าว ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จำนวน 5 คน คือ

1.1.1 นายคชาทร อัสวจิรัฐดิกรณ์ ประสพการณ์การทำงาน 28 ปี (พ.ศ.2524-2552)

- ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์แนวหน้า 2 ปี (พ.ศ.2524-2526)
- หัวหน้าข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์มติชน 8 ปี (พ.ศ.2526-2534)
- หัวหน้ากองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ 5 ปี (พ.ศ.2534-2539)
- รองหัวหน้ากองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 5 ปี (พ.ศ.2539-2544)
- ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 (พ.ศ.2544-2552)

1.1.2 นายกฤษณะ อนุชน ประสพการณ์การทำงาน 19 ปี (พ.ศ.2533-2552)

- ผู้สื่อข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 2 ปี (พ.ศ.2533-2535)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายอาชญากรรม 3 ปี (พ.ศ.2535-2538)
- หัวหน้าข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายสฎีป 4 ปี (พ.ศ.2538-2542)
- บรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายภูมิภาค 5 ปี (พ.ศ.2542-2547)
- บรรณาธิการกลุ่มข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายสฎีป 4 ปี (พ.ศ.2547-2551)
- หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 (พ.ศ.2551-2552)

1.1.3 นายตะวัน เขียววิจิตร ประสบการณ์การทำงาน 14 ปี (พ.ศ.2538-2552)

- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายสังคม 1 ปี (พ.ศ.2538-2539)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายสฎีป 4 ปี (พ.ศ.2538-2548)
- ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายสังคม 5 ปี (พ.ศ.2548-2551)
- โปรดิวเซอร์สถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ฝ่ายข่าว 1 ปี (พ.ศ.2551-2552)

1.1.4 นายธาดา เศรษฐบุตร ประสบการณ์การทำงาน 16 ปี (พ.ศ.2536-2552)

- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายการเมือง 3 ปี (พ.ศ.2536-2539)
- ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายการเมือง 3 ปี (พ.ศ.2539-2542)
- บรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายการเมือง 9 ปี (พ.ศ.2542-2551)
- กองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 (พ.ศ.2551-2552)

1.1.5 นายชาติชาย ศรีสุวรรณ ประสบการณ์การทำงาน 31 ปี (พ.ศ.2521-2552)

- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายการเมือง 5 ปี (พ.ศ.2521-2526)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายราชสำนัก 6 ปี (พ.ศ.2526-2532)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ฝ่ายเทคนิค 11 ปี (พ.ศ.2532-2537)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายกีฬา 5 ปี (พ.ศ.2537-2542)
- หัวหน้าช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 (พ.ศ.2542-2552)

1.2 ผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ที่มีบทบาทในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวที่จะนำเสนอ ซึ่งคัดเฉพาะผู้ที่ที่ลงพื้นที่เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงเหตุการณ์ดังกล่าว จำนวน 4 คน คือ

1.2.1 นางศศิ ชลาชนเดชะ ประสบการณ์การทำงาน 13 ปี (พ.ศ.2539-2552)

- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ไอทีวี 11 ปี (พ.ศ.2539-2550)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ไอทีวี 1 ปี (พ.ศ.2550-2551)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายรายงานพิเศษ 1 ปี (พ.ศ.2551-2552)

1.2.2 นายอนุวัต เฟื่องทองแดง ประสบการณ์การทำงาน 11 ปี (พ.ศ.2541-2552)

- เขียนบทบริษัทแปซิฟิกอินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด 1 ปี (2541-2542)
- ผู้สื่อข่าว ศูนย์ข่าวแปซิฟิก บริษัทแปซิฟิกคอร์เปอร์เรชั่น จำกัด 2 ปี (2542-2544)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ไอทีวี 6 ปี (พ.ศ.2544-2550)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ไอทีวี 1 ปี (พ.ศ.2550-2551)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 สายการเมือง 1 ปี (พ.ศ.2551-2552)

1.2.3 นายเจษฎา อุปนิ ประสพการณ์การทำข่าว 7 ปี (พ.ศ.2545-2552)

- ผู้สื่อข่าว ศูนย์ข่าวแปซิฟิก บริษัทแปซิฟิกคอร์เปอร์เรชั่น จำกัด 2 ปี (2545-2547)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์เนชั่น 4 ปี (พ.ศ.2547-2551)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายการเมือง 1 ปี (พ.ศ.2551-2552)

1.2.4 นางชมพูนุช ดันตพรเศรษฐี ประสพการณ์การทำข่าว 13 ปี (พ.ศ.2539-2552)

- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ไอทีวี 11 ปี (พ.ศ.2539-2550)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ไอทีวี 1 ปี (พ.ศ.2550-2551)
- ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายโปรดิเวเซอร์ 1 ปี (พ.ศ.2551-2552)

1.3 ช่างภาพของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่ลงพื้นที่เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงเหตุการณ์ดังกล่าว

1.3.1 นายไพบูลย์ สุคนธ์ปัญญา ประสพการณ์การถ่ายภาพข่าว 15 ปี (พ.ศ.2537-2552)

- ช่างภาพสายการเมือง สถานีโทรทัศน์ IBC 3 ปี (พ.ศ.2537-2540)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายอาชญากรรม 11 ปี (พ.ศ.2540-2551)
- ได้รับรางวัลภาพข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม สมาคมช่างภาพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ.2551
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายรายงานพิเศษ 1 ปี

1.3.2 นายวิษณุ รักชุม ประสพการณ์การถ่ายภาพข่าว 16 ปี (พ.ศ.2536-2552)

- ช่างภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 สายราชสำนัก 11 ปี (พ.ศ.2536-2537)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายรายงานพิเศษ 5 ปี (พ.ศ.2537-2552)

1.3.3 นายรวิน คล้ายวงศ์ ประสพการณ์การถ่ายภาพข่าว 6 ปี (พ.ศ.2546-2552)

- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายรายงานพิเศษ 6 ปี (พ.ศ.2546-2552)

1.3.4 นายศักดิ์ดา นิมา ประสพการณ์การถ่ายภาพข่าว 2 ปี (พ.ศ.2550-2552)

- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายอาชญากรรม 2 ปี (พ.ศ.2550-2552)

1.3.5 นายอนุรชต์ เอ็มประณีตร ประสพการณ์การถ่ายภาพข่าว 18 ปี (พ.ศ.2534-2552)

- ช่างภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 สายการเมือง 2 ปี (พ.ศ.2534-2536)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายเศรษฐกิจ 9 ปี (พ.ศ.2536-2545)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายสะเท็ดข่าว 6 ปี (พ.ศ.2545-2551)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายเศรษฐกิจ 1 ปี (พ.ศ.2551-2552)

1.3.6 นายวุฒิ ไพบูลย์กุลกร ประสบการณ์การถ่ายภาพข่าว 7 ปี (พ.ศ.2546-2552)

- ช่างภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 สายบันเทิง 1 ปี (พ.ศ.2546-2547)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์TRUE สายบันเทิง 4 ปี (พ.ศ.2547-2551)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายเศรษฐกิจ 1 ปี(พ.ศ.2551-2552)

1.3.7 นายกิตติพัฒน์ ผลไพฑูรย์ ประสบการณ์การถ่ายภาพข่าว 9 ปี (พ.ศ.2543-2552)

- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์ "Nation Channel" สายการเมือง 6 ปี(พ.ศ.2543-2549)
- ได้รับรางวัลชมเชยภาพข่าวเหตุการณ์ มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ พ.ศ.2547
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สายสังคม 3 ปี(พ.ศ.2549-2552)

1.4 เจ้าหน้าที่ตัดต่อลำดับภาพของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่ปฏิบัติงานในช่วงเหตุการณ์ดังกล่าว

1.4.1 นางศิริพร ชลิตพิบูลย์ ประสบการณ์ลำดับภาพข่าว 17 ปี (พ.ศ.2535-2552)

1.4.2 นายสุรพงษ์ บุญญาภิรมย์ ประสบการณ์ลำดับภาพข่าว 18 ปี (พ.ศ.2534-2552)

1.5 บรรณาธิการข่าว และช่างภาพของสถานีโทรทัศน์ช่อง3,5,โมเดิร์นไนน์,NBT และไทยพีบีเอส

1.5.1 นายกนก รุจิโมระ ประสบการณ์การทำข่าว 18 ปี (พ.ศ.2534-2552)

- ผู้สื่อข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 สายการเมือง 1 ปี (พ.ศ.2534-2535)
- ผู้สื่อข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สายการเมือง 15 ปี (พ.ศ.2535-2539)
- ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สายการเมือง 15 ปี (พ.ศ.2539-2544)
- บรรณาธิการข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สายการเมือง 15 ปี (พ.ศ.2544-2551)
- บรรณาธิการสถานีวิทยุททบ. (พ.ศ.2551-2552)

1.5.2 นางเจริญศิลป์ หงส์ประสงค์ ประสบการณ์การทำข่าว 21 ปี (พ.ศ.2531-2552)

- ผู้สื่อข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 สายการเมือง 1 ปี (พ.ศ.2531-2540)
- หัวหน้าสายข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 สายการเมือง 11 ปี (พ.ศ.2540-2551)
- ข้าราชการดีเด่นสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ปี (พ.ศ.2540)
- หัวหน้าสายข่าวสถานีโทรทัศน์ NBT สายการเมือง (พ.ศ.2551-2552)

1.5.3 นายเฉลิมชนม์ รักษาสัตย์ ประสบการณ์การถ่ายภาพข่าว 15 ปี (พ.ศ.2537-2552)

- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 สายสังคม 15 ปี (พ.ศ.2537-2552)

1.5.4 นายอจินต์ โพธิ์เจริญ ประสบการณ์การถ่ายภาพข่าว 15 ปี (พ.ศ.2537-2552)

- ช่างภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สายการเมือง 15 ปี (พ.ศ.2537-2552)

1.5.5 นายพีระสันต์ บุญปวนิช ประสบการณ์การถ่ายภาพข่าว 10 ปี (พ.ศ.2542-2552)

- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ สายเฉพาะกิจ 10 ปี (พ.ศ.2542-2552)
- ได้รับรางวัลชมเชยภาพข่าวโทรทัศน์ สมาคมช่างภาพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ.2552

1.5.6 นายธนพงษ์ ระภาณุสิทธิ์ ประสบการณ์การถ่ายภาพข่าว 2 ปี (พ.ศ.2549-2552)

- ช่างภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 สายสังคม 1 ปี (พ.ศ.2550-2551)
- ช่างภาพสถานีโทรทัศน์ NBT สายสังคม 1 ปี (พ.ศ.2551-2552)

1.5.7 นายราชา ถิ่นทิพย์ ประสบการณ์ถ่ายภาพข่าว 13 ปี (พ.ศ.2539-2552)

- ช่างภาพข่าวสถานีโทรทัศน์ไอทีวี 11 ปี (พ.ศ.2539-2550)
- ช่างภาพข่าวสถานีโทรทัศน์ไอทีวี 1 ปี (พ.ศ.2550-2551)
- ช่างภาพข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส 1 ปี (พ.ศ.2551-2552)
- ได้รับรางวัลชนะเลิศ ภาพข่าวเหตุการณ์ มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ พ.ศ.2552
- ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ภาพข่าวโทรทัศน์ สมาคมช่างภาพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ.2552

1.6 ผู้ชมข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่มีที่พักอาศัย หรือสถานที่ทำงาน อยู่ใกล้สถานที่เกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง โดยการวิจัย เรื่อง“การนำเสนอภาพข่าว ความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ” จะเน้นในเรื่องการสำรวจภาคสนาม เป็นหลัก โดยจะมีการ กำหนดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถเก็บรายละเอียดของข้อมูลได้ครบถ้วน และครอบคลุม ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

1.6.1 น.ส.ฐติวรรณ แก้วโกมล อายุ 33 ปี ผู้จัดการฝ่ายขายโรงแรมและรีสอร์ทสัปดาห์ เดือน ที่พักอาศัยรังสิต คลอง 4

1.6.2 น.ส.ภัศราพร ค่อมกลาง อายุ 25 ปี เอ็กเซอร์ไซส์โอเปอเรเตอร์ เอเชียทีคเวิลด์ สุวรรณภูมิ

1.6.3 นายชัยชนะ ขุนสูงเนิน นักประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่พักอาศัยรังสิต

1.6.4 นายจิรายุ อิมพร อายุ 34 ปี AM Sales Executive บริษัททอล์คเกอร์ เอ็กซอสท์ (ประเทศไทย) จำกัด กิ่งแก้ว สมุทรปราการ

1.6.5 นายสาโรจน์ ไวยคงคา อายุ 32 ปี นักประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ ที่พักอาศัย ถ.สรงประภา คอนโดเมือง

1.6.6 นางสาววัลย์ สุวรรณ อายุ 45 ปีร้านเสริมสวย วิกาวดี ซอย 5

1.6.7 นางสาวศุภวรรณ บุญธรรม อายุ 24 ปี เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ บริษัทเคจีวิศวกรรมจำกัด สำนักงานการบินไทย สุวรรณภูมิ

1.6.8 นางอรสา ศรีสุวรรณ อายุ 39 ปีเจ้าหน้าที่การเงิน นสพ.ไทยรัฐ

2. ข้อมูลประเภทเทปรายการโทรทัศน์ เป็นเทปบันทึกภาพข่าวที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งเทปบันทึกการออกอากาศที่เลือกมาวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการนำภาพข่าวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์กลุ่มผู้ชุมนุมกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิเริ่มตั้งแต่เข้าเขตพื้นที่สนามบินสุวรรณภูมิ วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 จนกระทั่งยุติการชุมนุมออกนอกพื้นที่เขตสนามบินสุวรรณภูมิ วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในช่วงข่าวภาคค่ำช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพที่นำเทปบันทึกการออกอากาศในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมาประกอบการศึกษา เนื่องจากพบว่าภาพข่าวที่นำเสนอมีผลต่อประเด็นข่าวที่รายงาน เทปบันทึกการออกอากาศดังกล่าวได้นำมาใช้ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนแม่นยำขึ้น

3. ข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่ โครงสร้างสายงานข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ตารางมอบหมายงานข่าว และเอกสารการสำรวจความนิยมของผู้ชมรายการโทรทัศน์ในช่วงเวลา 17:00 -20:30 น. วันที่ 25 พฤศจิกายน 2551 ถึง วันที่ 3 ธันวาคม 2551

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการวิจัย

การศึกษานี้ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยแบ่งคำถามออกตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษาโดยเรียงลำดับการตามกลุ่มและตามเหตุการณ์ เพื่อเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์

เครื่องมือในการวิจัยและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

- 1) แนวคำถามสำหรับสัมภาษณ์และผู้วิจัยใช้ในการสนทนา พุดคุยอย่างเป็นทางการประกอบการสัมภาษณ์
- 2) เทปบันทึกเสียงเพื่อช่วยให้รายละเอียดที่ได้จากการสัมภาษณ์ถูกต้อง ชัดเจน
- 3) สมุดจดบันทึกการสัมภาษณ์ เพื่อบันทึกคำถามและคำตอบ ข้อสงสัย หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมระหว่างสัมภาษณ์และกล้องบันทึกภาพเพื่อนำไปใช้ประกอบในวิทยานิพนธ์

3.4 แนวคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึก

ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วนคือ

1. กลุ่มบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

- ทางสถานีให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิ มากน้อยเพียงใด
- ทางสถานีมีนโยบายเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิ อย่างไรบ้าง
- กระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิ อย่างไรบ้าง
- เหตุการณ์การความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิที่ถูกคัดเลือกขึ้นมาเสนอในข่าวภาคค่ำพิจารณาจากอะไร และมีการเรียงลำดับความสำคัญของข่าวอย่างไร
- เหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯส่วนใหญ่ทางกองบรรณาธิการเป็นผู้กำหนด หรือมาจากทีมข่าวภาคสนาม
- ระยะเวลาในการเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิ มีจำนวนเวลาที่เท่าไร โดยประมาณ มีเกณฑ์การพิจารณาอย่างไร
- มีการเน้นเหตุการณ์ หรือ การสั่งให้ทีมข่าวภาคสนามนำเสนอเรื่องใดเป็นพิเศษหรือไม่ อย่างไร
- รูปแบบแนวคิดการนำเสนอภาพผู้ประกาศในการรายงานข่าวเป็นอย่างไร
- มีการกำหนดลักษณะภาพเพื่อนำเสนอข่าว ตลอดจนการเชื่อมข่าวอย่างไร
- การคัดเลือกภาพข่าว มาเพื่อสร้างประเด็นข่าวมีการพิจารณาอย่างไร

2. กลุ่มผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

- เหตุการณ์การความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิมีการเลือกประเด็นที่นำเสนอในข่าวภาคค่ำพิจารณาจากอะไร และมีการเรียงลำดับความสำคัญของข่าวอย่างไร
- หลักการและนโยบายของสถานีมีผลต่อการกระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองหรือไม่ อย่างไร
- เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองมีกระบวนการทำข่าวอย่างไร

- ข้อจำกัดหรืออุปสรรค ของทางสถานี ในการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ
- มีแนวทางแก้ปัญหที่เกิดขึ้นจากข้อจำกัด หรืออุปสรรคของทางสถานีอย่างไร
- ปัญหาและอุปสรรค ในการทำข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ มีอะไรบ้าง
- เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิที่ถูกคัดเลือกรับมาเสนอในข่าวภาคค่ำพิจารณาจากอะไร และมีการเรียงลำดับความสำคัญของข่าวอย่างไร
- เหตุการณ์การความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิผู้สื่อข่าวเป็นผู้กำหนด หรือเป็นไปตามที่กองบรรณาธิการเป็นผู้กำหนดมอบหมายหรือไม่ อย่างไร
- ภาพข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในแต่ละวันต่างกันอย่างไร
- ภาพข่าวที่ได้มาให้ความหมายตรงตามที่เหตุการณ์ที่ต้องการหรือไม่อย่างไร
- มีแนวทางแก้ไขอย่างไรหากภาพข่าวที่ได้มาให้ความหมายไม่ตรงตามเหตุการณ์ที่ต้องการ

3. กลุ่มช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7

- เหตุการณ์การความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิมีการเลือกประเด็นที่นำเสนอในภาพข่าวพิจารณาจากอะไร และมีการเรียงลำดับความสำคัญของข่าวอย่างไร
- หลักการและนโยบายของสถานีมีผลต่อการกระบวนการนำเสนอข่าวหรือไม่ อย่างไร
- ภาพเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง มีการเลือก หรือลำดับการนำเสนออย่างไร
- ข้อจำกัดหรืออุปสรรค ของทางสถานี ในการบันทึกภาพเหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ มีอะไรบ้าง
- ปัญหาและอุปสรรค ในการบันทึกภาพเหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ มีอะไรบ้าง
- มีแนวทางแก้ปัญหที่เกิดขึ้นจากข้อจำกัด หรืออุปสรรคในการทำข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯอย่างไร

- ภาพเหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ส่วนใหญ่ที่บันทึก ช่างภาพเป็นผู้กำหนด หรือเป็นไปตามที่กองบรรณาธิการเป็นผู้กำหนดมอบหมายอย่างไร
4. เจ้าหน้าที่ที่ติดต่อลำดับภาพของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
- เหตุการณ์การความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯ ยึดสนามบินสุวรรณภูมิมีการเลือกประเด็นที่นำเสนอในภาพข่าวพิจารณาจากอะไร และมีการเรียงลำดับภาพข่าวอย่างไร
 - หลักการและนโยบายของสถานีมีผลต่อการกระบวนการนำเสนอข่าวหรือไม่ อย่างไร
 - ข้อจำกัดหรืออุปสรรค ของทางสถานี ในการติดต่อภาพ มีอะไรบ้าง
 - ภาพเหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ส่วนใหญ่ที่ติดต่อ เลือกภาพเจ้าหน้าที่ติดต่อเป็นผู้กำหนด หรือเป็นไปตามที่กองบรรณาธิการเป็นผู้กำหนดหรือไม่ อย่างไร
5. บรรณาธิการข่าว และช่างภาพของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 5 9 NBT และไทยพีบีเอส
- การนำเสนอภาพการรายงานข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในช่วงกลุ่มพันธมิตรฯ ยึดสนามบินสุวรรณภูมิเป็นอย่างไร
 - จุดเด่นและจุดด้อยในการนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีอะไรบ้าง
 - การนำเสนอภาพข่าวดังกล่าวให้ความหมายถูกต้องตามข้อเท็จจริงอย่างไร
6. ผู้ชมข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
- ความสนใจในการรับรู้ความหมายของภาพข่าวที่นำเสนอ
 - ความเข้าใจในการรับรู้ภาพข่าวผู้ประกาศข่าวในห้องส่งที่ทางสถานีนำเสนอ
 - ความเข้าใจในการรับรู้ภาพข่าวผู้ประกาศข่าวภาคสนามรายงานสด
 - ความเข้าใจในการรับรู้ภาพข่าวผู้สื่อข่าวภาคสนามรายงานสดทางโทรศัพท์
 - ความเข้าใจในการรับรู้ในการนำเสนอข่าวด่วน หรือแถลงการณ์
 - การนำเสนอภาพข่าวในช่วงเหตุการณ์ดังกล่าวได้ข้อมูลตามที่ต้องการหรือไม่ อย่างไร
 - ความเข้าใจในการรับรู้ในการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์ และสัมภาษณ์

3.5 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการออกอากาศ มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา และวิธีการนำเสนอเพื่อศึกษาการนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกมารวบรวมและวิเคราะห์ เพื่อให้เข้าใจถึงภาพรวมของกระบวนการนำเสนอข่าว ปัจจัยมีผลต่อการตัดสินใจการนำเสนอข่าว รวมทั้งการนำเสนอภาพข่าวว่ามีความหมายอย่างไร และมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาข่าว และเรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างไร นอกจากนี้ยังได้นำข้อมูลและข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาแบบบันทึกการออกอากาศ มาประกอบการศึกษาการคัดเลือกภาพข่าวที่จะนำเสนอ และนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ รวมทั้งนำมาใช้เป็นตัวอย่างประกอบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกขึ้น

3. ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านข่าวในองค์กรนำมาประกอบการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านองค์กรว่า มีผลต่อการตัดสินใจในการนำเสนออย่างไร รวมทั้งยังทำให้เข้าใจถึงภาพรวมของการทำงานในองค์กรข่าวของสถานีได้ชัดเจนมากขึ้น

3.6 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลที่สรุปรวบรวมประเด็นจากการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ โดยนำมาเขียนในรูปแบบการพรรณนา และบรรยาย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“การนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ” เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแหล่งข้อมูล การสังเกตการณ์ของผู้วิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารบทข่าวและภาพข่าว การบุกยึดสนามบิน สุวรรณภูมิของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ สีกองทัพบกช่อง 7 ในช่วงข่าวภาคค่ำ ระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 ผลการวิจัยเป็นตอนตามวัตถุประสงค์ดังนี้

4.1 ตอนที่ 1. กระบวนการนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบิน สุวรรณภูมิ

4.2 ตอนที่ 2. ความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

4.3 ตอนที่ 3. การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมือง ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบิน สุวรรณภูมิ

จากการศึกษาข้อมูลทางเอกสารของฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 พบว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 กำหนดรูปแบบการนำเสนอ ไว้ในผังรายการของทางสถานีไว้ 2 ช่วงคือเวลา 17.25 น. ถึงเวลา 17.59 น. ช่วงที่ 2 ตั้งแต่เวลา 19.40 น. ถึงเวลา 20.30 น. ตามนโยบายของทางสถานีเพื่อดึงดูดผู้ชม ซึ่งมีลักษณะค่อนข้างแน่นอนตายตัว และการนำเสนอข่าวแต่ละช่วงจะมีการจัดลำดับได้เรียงตามความสำคัญของประเด็นข่าว อาทิ ข่าว การเมือง เศรษฐกิจ สังคม กีฬา รายงานพิเศษ ข่าวต่างประเทศ และข่าวในพระราชสำนัก โดยการ จัดสรรเวลาร่วมกับข่าวภาคบังคับซึ่งเป็นคอลัมภ์ประจำ ข่าวนันทิง สะเก็ดข่าว สกู๊ปชีวิต ตามทัน เกษตร สุขภาพทั่วหน้า ช่วยชาวบ้าน และจดหมายเหตุกรงศรีฯ

โดยจัดลำดับการนำเสนอข่าวตามลำดับดังนี้

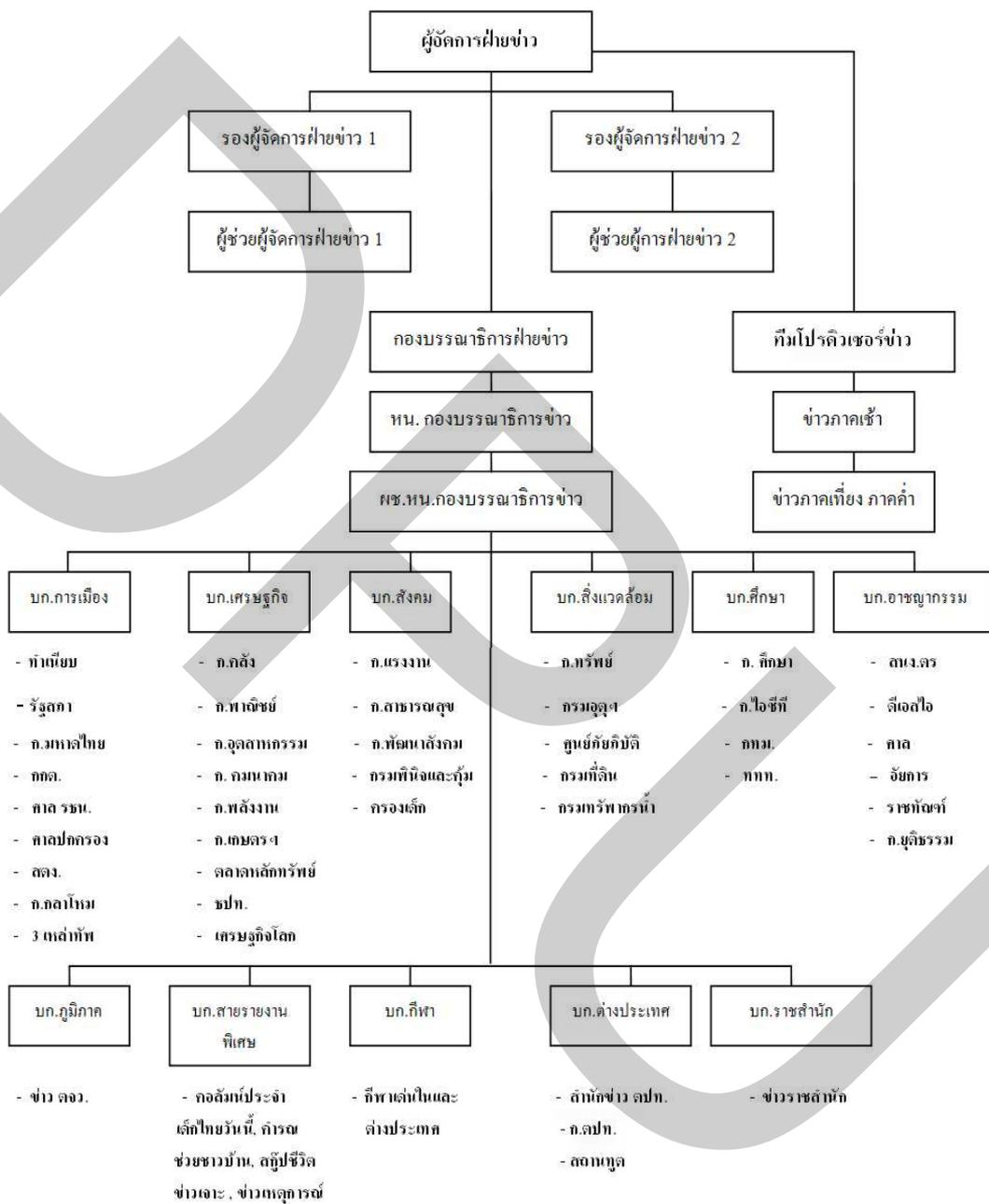
1. ข่าวในประเทศช่วงที่ 1 (17.25 น.)
2. ข่าวต่างประเทศ
3. ข่าวช่วยชาวบ้าน
4. ข่าวกีฬา
5. ข่าวในประเทศ ช่วงที่ 2 (19.40 น.)
6. ตามทันเกษตร
7. สกู๊ปชีวิต
8. ข่าวในพระราชสำนัก
9. จดหมายเหตุกรงศรีฯ
10. เส้นทางบันเทิง
11. สะเก็ดข่าว

จากการสัมภาษณ์ นายกฤษณะ อนุชน หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 ทำให้ทราบถึงเหตุผลของการจัดผังรายการข่าวภาคค่ำประจำวันออกเป็น 2 ช่วง เพื่อแข่งขันการนำเสนอข่าวกับสถานีโทรทัศน์อื่นที่ช่วงชิงช่วงเวลาการออกอากาศ สนองความต้องการของผู้ชมด้านความรวดเร็วและดึงดูดผู้ชมให้มากที่สุดซึ่งเป็นผลทางธุรกิจของทางสถานีโดยตรง

“ช่วงชิงฐานคนดูช่วงนั้น ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของสถานีที่ต้องการนำรายการบันเทิง และละครเข้ามาในช่วงไพรม์ไทม์นี้ แทนที่จะให้ข่าวลากยาวจาก 5 โมงครึ่งไปเพราะตอน 2 ทุ่มต้องมีการเสนอข่าวพระราชสำนัก” (กฤษณะ อนุชน, หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

กระบวนการผลิตงานข่าวของฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ได้แบ่งความรับผิดชอบในการทำงานออกเป็นรูปแบบสายงานข่าวโดยโครงสร้างการทำงานฝ่ายข่าว(ข้อมูล 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551)ฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ได้แบ่งการทำงานของกองบรรณาธิการฝ่ายข่าวออกเป็น 11 สายงาน แต่ละสายงานมีบรรณาธิการ และผู้ช่วยบรรณาธิการข่าว เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบข่าว ทุกชิ้นที่ออกอากาศ โดยแบ่งสายงานออกเป็นดังนี้

โครงสร้างฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

ที่มา : ประกาศกรมออบหมายหน้าที่ภายในฝ่ายข่าว 5 มีนาคม 2551

จากการศึกษาทางเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานข่าวยังพบว่ากระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 แม้จะนำเสนอไปตามข้อเท็จจริง แต่ก็ต้องนำเสนอด้วยความระมัดระวัง เพราะบางเหตุการณ์ที่นำเสนอก็จะกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่มีผลต่อการคัดเลือกรับการนำเสนอข่าว ซึ่งมีทั้งเรื่องปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในที่ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมือง ในสถานการณ์ดังกล่าวดังมีรายละเอียดดังนี้

1. **ปัจจัยภายนอก** จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะไม่มีการแทรกแซงจากภาครัฐกิจโฆษณา ซึ่งต่างจากภาครัฐแม้จะไม่มีอิทธิพลโดยตรง แต่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมการนำเสนอจึงต้องใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบ

“ปัจจัยภายนอกไม่มีการเข้ามาแทรกแซง ในเอกชน ธุรกิจไม่มี แต่ขอโดยซีกรัฐบาล เราต้องยอมรับว่าประเทศไทยเป็นแบบนี้มาโดยตลอด คือไม่เคยปลอดจากการถูกควบคุมแบบร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ หลัง ๆ โฆษณาคงลดลงทุกที่ทุกที่ จะไม่ดังเคียคอย่างอดีต เช่น พฤษภาทมิฬ ยุคนั้นคลี่คลายมาเรื่อย ๆ กระทั่งพันธมิตรยึดสุวรรณภูมิ ไม่ปลอดหรอกแต่จะมีการตีกรอบอยู่บ้าง เช่นต้องนำเสนอข่าวที่ไม่กระทบต่อสถานการณ์ให้เลวร้ายไปกว่านั้น ภาพรุนแรงบางอย่างไม่ควรออกอากาศเหมือนเอาน้ำมันราดเข้าไปในกองไฟ ถ้ามีพันธมิตรถูกเจ้าหน้าที่ถูกจับกุม ซึ่งแน่นอนการจับกุมที่ไหนที่ไม่มีการจับกุมโดยไม่ใช้กำลังถ้าผู้ต้องหาไม่ต่อสู้ หรือไม่มีการจับกุมใดหรือที่ผู้ถูกจับจะไม่มีการต่อสู้ ถ้าภาพเหตุการณ์ใช้กำลังออกไปผ่านสื่อเหตุการณ์เหมือนราดน้ำมันลงบนกองไฟ ไม่ใช่พันธมิตรที่สุวรรณภูมิ แต่เป็นพันธมิตรตามหัวเมืองต่างๆ จะเริ่มถึงความเป็นเดือดเป็นแค้นแทน โอเค ความจริงเป็นสิ่งที่ต้องนำเสนอ แต่ถ้าความจริงถ้าเสนอไปแล้วความขัดแย้งในประเทศไทยชาติจะยิ่งรุนแรงมากขึ้นเราจะเสนอใหม่ เป็นเรื่องที่เราต้องขังใจมาก”(กฤษณะ อนุชน, หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

2. **ปัจจัยภายใน** จากการสัมภาษณ์พบว่า มีหลายปัญหาเข้ามาเกี่ยวข้องและมีผลกระทบบกกับการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะเป็นเรื่องของเวลาเป็นหลัก ส่วนเรื่องของอุปกรณ์จะมีผลเล็กน้อย

“มีมากๆ เรื่องเวลา นี่คือจุดที่เราทำไมต้องแบ่งเวลา นี่คือปัจจัย อย่างช่อง 3 มีเวลา
มหาศาล แต่ช่อง 7 เวลานั้นเราจะทำอะไร ทำให้เสื่อดีงจึงได้เพียง 1 นาที ขณะที่พบ.ทบ.ได้ 5
นาที ความจริงอยากให้เวลาในการนำเสนอมากๆ แต่ปัจจัยเรื่องเวลา ส่วนกำลังคน การชุมนุม
สุวรรณภูมิมีรถ มีผู้ประกาศไปรายงานสด แต่ขณะที่อาจเป็นเสื่อดีงมีแค่การส่งเทป ไม่มีรายงาน
สด คนทั่วไปไม่เข้าใจจะมองว่าลำเอียง แต่ความจริงแล้ววันนั้น รถถ่ายทอดไม่พอมิแค่ 4-5 คัน บาง
ที่ต้องไปฟีดภาพราชสำนัก ที่นราธิวาส อุบลราชธานี ถ่ายทอดกีฬา รถแข่ง มวยที่โน้นที่นี้ ”
(กฤษณะ อนุชน,หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง7,สัมภาษณ์,24
มิถุนายน 2552)

จากปัจจัยภายในองค์กรในเรื่องสัดส่วนเวลาของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ที่มี
เวลาในการนำเสนอข่าวน้อยกว่าสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆ จึงทำให้การพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าว
ในการนำเสนอต้องเป็นไปอย่างรอบคอบ การประกาศข่าวก็จะไม่มีการเติมความคิดเห็นของผู้
ประกาศข่าวลงไปด้วยซึ่งในปัจจัยข้อนี้ก็เป็นจุดเด่น หรือเอกลักษณ์ของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบก
ช่อง 7 ที่รายงานข่าว อย่างรวดเร็ว ด้บไว และเที่ยงตรง

“ช่อง 7 เป็นช่องที่มีสัดส่วนเวลาไม่มาก อาจจะมีแค่ 2 นาที จุดเด่นของช่อง 7 คือใน 2
นาที จะกระชับ และขมวดเรื่องทั้งหมดให้ได้ภายใน 2 นาที จะเป็นประเด็นสั้นๆ ในขณะที่ช่องอื่น
เมื่อมีเวลามาก บางครั้งอาจจะมีการเติมความคิดเห็นเป็นการคุยข่าว แต่ช่อง 7 จะยังยืนหยัดในการ
เสนอข่าวแบบเดิม แบบไม่ปรุงแต่งด้วยความคิดเห็นของผู้อ่านข่าวเข้าไป อาจจะมีปรับไปบ้างด้วย
การในเรื่องลักษณะการนำเสนอเพียงการเชื่อมโยงข่าวให้ดูสบายขึ้น แต่ในระหว่างข่าวจะไม่มีการ
เติมความคิดเห็นของผู้อ่านข่าวลงไป ซึ่งเป็นหลักสำคัญของข่าวที่ทุกคนข่าวจะเรียนรู้ว่าข่าวจะไม่
เติมความคิดเห็นของผู้นำเสนอลงไป ซึ่งช่อง 7 ยังยืนยัน เป็นข่าวที่กระชับ สั้น และได้ใจความ”
(กฤษณะ อนุชน,หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง7,สัมภาษณ์,2
สิงหาคม 2552)

จากรูปแบบโครงสร้างสายงานของฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 รวมถึง
ปัจจัยภายนอก และภายใน ที่มีผลกระทบต่อกรนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองช่วงกลุ่ม
พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อ
คนในสังคมเป็นจำนวนมาก จะได้ผลการวิจัยเป็นตอนตามวัตถุประสงค์ดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 กระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

จากการศึกษาพบว่ากระบวนการนำเสนอข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีกระบวนการนำเสนอผ่านขั้นตอน 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเลือกเรื่องที่จะทำข่าว
2. การปฏิบัติงานทำข่าว
3. การคัดเลือกประเด็น และผลิตข่าวออกอากาศ
4. การออกอากาศ

1. การเลือกเรื่องที่จะทำข่าว

ข่าวความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ถือเป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากปัญหาวิกฤตการเมืองขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี หลังไม่พอใจที่นายสมัคร รับผิดชอบเป็นหัวหน้าพรรคพลังประชาชนที่สมาชิกส่วนใหญ่มาจากพรรคไทยรักไทยเดิม อีกทั้งการเข้าสังกัดพรรคพลังประชาชนของนายสมัคร ยังเกิดการทาบตามของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตหัวหน้าพรรคไทยรักไทย และชนะการเลือกตั้งที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ.2550 ได้เสียงข้างมากและเป็นพรรคแกนนำจัดตั้งรัฐบาลอีกครั้ง หลังรัฐบาลพล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ หมดวาระการเป็นรัฐบาลชั่วคราวหลังการรัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ.2549

การประชุมเพื่อขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ที่ยึดเยื้องตั้งแต่ที่เริ่มจากบริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์ กระทั่งกลุ่มผู้ชุมนุมเคลื่อนตัวเข้ายึดสถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย หรือ NBT ทำเนียบรัฐบาล โดยแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลจากนายสมัคร มาเป็นนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ แต่การกดดันให้รัฐบาลที่กลุ่มพันธมิตรฯ เห็นว่าเป็นรัฐบาลตัวแทน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และนำไปสู่การประกาศสงครามครั้งสุดท้ายขับไล่รัฐบาลนายสมชาย ด้วยการบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิและคอนเมืองในระหว่างที่นายสมชาย เดินทางไปปฏิบัติภารกิจที่ประเทศเปรู ทำให้การบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิกลุ่มพันธมิตรฯ เป็นประเด็นข่าวใหม่ เป็นสถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนและมีความเคลื่อนไหวที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพราะส่งผลกระทบต่อสังคมระดับโลก

กองบรรณาธิการข่าวจึงให้นำหน้าและกำหนดวาระข่าวการยึดสนามบินทั้ง 2 แห่งเป็นข่าวที่ต้องนำเสนอต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่องและจำเป็นต้องมีการรายงานความคืบหน้า ปฏิบัติจากฝ่ายต่าง ๆ และผลกระทบอย่างรวดเร็ว เกาะติดสถานการณ์ด้วยการเสนอข่าวถี่เกือบทุกช่วงข่าวทั้งข่าวเช้า ข่าวเที่ยง ข่าวภาคเที่ยงและข่าวภาคค่ำ ในรูปแบบการรายงานสดจากสถานที่ชุมนุมทำเนียบรัฐบาล สนามบินสุวรรณภูมิและสนามบินดอนเมือง การรายงานสดทางโทรศัพท์ของผู้สื่อข่าวหรือการรายงานข่าวจากห้องออกอากาศของสถานี

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการข่าว พบว่า กองบรรณาธิการข่าวจะประชุมทุกวันในช่วงเช้าในเวลา 08.30 น. เพื่อสรุปประเด็นข่าวที่สำคัญในแต่ละวัน ซึ่งสถานการณ์ที่ต่อเนื่องและต้องคาดเดาสถานการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้ต้องมีปรับกระบวนการการทำงาน ตั้งแต่กองบรรณาธิการและทีมข่าว การติดตาม ตรวจสอบประเด็น คัดเลือกข่าวและวางแผนการรายงานข่าวอย่างสม่ำเสมอ โดยที่ในบางครั้งกองบรรณาธิการอาจสั่งงานของบรรณาธิการเพิ่มเติม เพื่อให้ข่าวที่จะนำเสนอมีความรอบด้าน เจาะลึกมากกว่าข่าวประจำ โดยการปฏิบัติงานพิจารณาดังนี้

1.1 ตารางมอบหมายงานข่าว ซึ่งเป็นตารางแสดงกำหนดการหรือรายละเอียดของเหตุการณ์ที่บรรณาธิการข่าวจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าในช่วงเย็นเป็นประจำทุกวัน โดยหมายงานถือเป็นมอบหมายงานของกองบรรณาธิการข่าว ที่สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา รวมทั้งมอบหมายให้ทีมข่าวปักหลักเฝ้าติดตามสถานการณ์การชุมนุมตลอด 24 ชั่วโมง

1.2 ประเด็นข่าวเพิ่มเติม ที่ประชุมกองบรรณาธิการข่าวในช่วงบ่ายซึ่งเป็นผู้กำหนดคิวข่าวที่จะออกอากาศในช่วงข่าวภาคค่ำ บรรณาธิการข่าวทุกคนจะแลกเปลี่ยนข้อมูล ประเด็นข่าวที่มีการรายงานเข้ามายังบรรณาธิการตลอดวันจากบรรณาธิการข่าวแต่ละสายงาน โดยอาจมีการสั่งประเด็นข่าวที่ต้องการให้ผู้สื่อข่าวติดตามมาเสนอเพิ่มเติม หรืออาจโยกหมายงานแก่ทีมข่าวใหม่ ซึ่งในทางกลับกันทีมข่าว เมื่อทราบหมายงานเพิ่มก็จะแจ้งกลับไปยังบรรณาธิการข่าว เพื่อหาหรือว่าจะโยกทีมข่าวหรือไม่ โดยเฉพาะเมื่อพบประเด็นใหม่ ๆ นอกจากนั้นเนื่องจากบรรยากาศการปราศรัยตามปกติ ซึ่งวิธีนี้ถือเป็นกลยุทธ์การนำเสนอข่าวของฝ่ายข่าวช่อง 7 สี ที่จะสร้างความแตกต่างจากประเด็นที่เกิดขึ้นประจำวันหรือการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์อื่น เช่น การเจาะข่าวหรือจุดประเด็นใหม่ขึ้นมา

“การจัดลำดับข่าวจะขึ้นอยู่กับ ผู้จัดการฝ่ายข่าว หัวหน้า บก. แล้วก็ผู้ช่วยหัวหน้าบก. ก็จะมาประชุมร่วมกับบรรณาธิการข่าวทุกสาย ในช่วงเช้าของทุกวัน จะดูเรื่องของวันนั้นมีข่าวใดที่น่าสนใจบ้าง โดยแต่ละสายจะคัดเลือกหมายงานจากเอกสาร หรือโทรศัพท์ที่แหล่งข่าวแจ้งมา” (ตะวัน เขียววิจิตร, โปรดิวเซอร์ข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

สายงานที่ปฏิบัติงานข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ในช่วงเวลาดังกล่าว จะไม่ได้มีเพียงสายข่าวการเมืองเพียงสายเดียว เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องที่มีความต่อเนื่อง และกระทบกับหลายฝ่าย

“ช่วงนั้นตามสายงานไม่ได้เพราะ แต่ละสายงานต้องมิงงานประจำอยู่การเมืองต้องมิงงานตามนายกฯ ต้องมีข่าวของพรรคการเมืองต่างๆ เศรษฐกิจก็ต้องมีตัวเลขการส่งออก มีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน สังคมเขาต้องมิงงานของเขาอยู่ เด็กและสตรีอะไรต่างๆ แต่ละคนมีสายงานอยู่ ดังนั้นจึงเป็นที่มาที่ไปของ บก.เฉพาะกิจขึ้นมา ว่าคนที่มาอยู่ตรงนี้แล้วก็ไม่ต้องทำงานประจำแล้ว คุณมาอยู่ตรงนี้เพื่อทำงานนี้ มีการจำแนกแจกออกไปทุกวันทุกวัน” (ชาดา เศรษฐบุตร, บรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2552)

การปฏิบัติงานข่าวในเหตุการณ์นี้จะใช้หลักความเกี่ยวข้องของสายงานที่รับผิดชอบแหล่งข่าวที่คุ้นเคย แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้อง เพราะเรื่องความขัดแย้งทางการเมืองในครั้งนี้จะเกี่ยวข้องกับหลายส่วนงาน การชุมนุมก็เป็นเรื่องสังคมมวลชน สถานที่ที่จะส่งผลกระทบต่ออารมณ์และเศรษฐกิจ การดูแลความปลอดภัย การรักษาความสงบก็จะมีหน่วยงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามารับมือด้วย การทำข่าวของทีมข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 จึงมีการผสมผสานทีมข่าวทุกสายร่วมกัน

2. การปฏิบัติงานทำข่าว

จากการสัมภาษณ์พบว่า ทีมข่าวที่ประกอบด้วยผู้สื่อข่าว ช่างภาพ และผู้ช่วยช่างภาพ ที่ต่างมีหน้าที่แตกต่างกันแต่ต้องประสานการทำงานอย่างเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการทำข่าว ที่มีทั้งการสัมภาษณ์แหล่งข่าวตามประเด็นที่ต้องการหรือเสาะหาข่าวในพื้นที่การชุมนุม

ผู้สื่อข่าวที่ออกไปปฏิบัติหน้าที่ จะต้องเตรียมตัวให้พร้อม ซึ่งขั้นตอนในการเตรียมตัวได้แก่ การค้นหาภูมิหลังของข่าว การทำความเข้าใจในประเด็นข่าวกับบรรณาธิการ การจดบันทึกรายละเอียดของข่าวและการตั้งหัวข้อ ประเด็นคำถาม ผู้สื่อข่าวที่ออกไปปฏิบัติงานจะต้องเก็บรายละเอียดของข่าว เพื่อนำมาเขียนเป็นบทข่าวและส่งข่าวให้แก่บรรณาธิการ

ด้านช่างภาพ ต้องเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการถ่ายภาพข่าวให้พร้อม ได้แก่ กล้องถ่ายภาพ แบตเตอรี่กล้อง เทปข่าว ไมโครโฟน ไฟส่อง สายไฟ ขาดังกล้อง ฯลฯ ซึ่งการเตรียมอุปกรณ์เหล่านี้ ช่างภาพจะพิจารณาจากเหตุการณ์ของข่าว และสภาพพื้นที่ที่จะออกไปทำข่าว โดยเฉพาะเมื่อต้องออกไปทำข่าวการชุมนุมที่สนามบิณสูวรรณภูมิ ส่วนใหญ่ตรวจสอบอุปกรณ์เพิ่มปริมาณเทปข่าว หรือแม้กระทั่งการแต่งกายที่จะไม่ทำให้การทำข่าวเกิดปัญหาหรืออุปสรรค อาทิ ไม่สวมเสื้อสีแดง บางครั้งต้องลอกสติ๊กเกอร์สถานีเพื่อความปลอดภัยระหว่างการถ่ายภาพ การ

พิจารณาจากเหตุการณ์ของข่าวจะช่วยให้ช่างภาพตัดสินใจว่าจะนำอุปกรณ์ใดไปเพิ่มเติมหรือไม่ เช่น หากมีการแถลงข่าวสำคัญ ก็จะเตรียมขาตั้งกล้อง ไฟกล้องไปให้พร้อมเพื่อให้การทำงานออกมาราบรื่นสมบูรณ์ที่สุด ในการถ่ายภาพข่าวนั้น โดยทั่วไปช่างภาพจะอาศัยประสบการณ์และความชำนาญในการถ่ายภาพ โดยยึดจากลักษณะของข่าวที่ออกไปทำและสถานที่ถ่ายทำในการกำหนดมุมกล้องตลอดจนลำดับภาพ ในขณะเดียวกันผู้สื่อข่าวหากต้องการจะเน้นจุดใดเป็นพิเศษ ก็จะแจ้งให้ช่างภาพทราบ เช่น ในงานแถลงข่าว การปราศรัยของแกนนำ หากต้องการให้ช่างภาพบันทึกเสียงของผู้แถลงข่าวโดยตลอด ที่เรียกว่า “การลากเสียงยาว” ผู้สื่อข่าวก็จะบอกช่างภาพล่วงหน้า หรืออาจจะต้องส่งสัญญาณบอกว่า ต้องการเสียงช่วงใดเป็นพิเศษ เพื่อจะได้บันทึกเสียงไว้ได้

3. การคัดเลือกประเด็น และการผลิตข่าวออกอากาศ

ในการคัดเลือกข่าวเพื่อออกอากาศในช่วงข่าวภาคค่ำ กองบรรณาธิการข่าวจะเริ่มการประชุมกันอีกครั้งในช่วงเย็นเวลาประมาณ 14.00 นาฬิกา โดยบรรณาธิการกลุ่มจะนำเสนอประเด็นข่าวที่ผู้สื่อข่าวได้ไปติดตามมารวมทั้งข่าวที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมในตอนเช้า ว่ามีประเด็นใดบ้างที่มีความสำคัญ ขั้นตอนนี้เป็นกรสรุปใจความสั้นๆของข่าว เพื่อนำไปสู่การคัดเลือกข่าวและจัดลำดับข่าวเพื่อออกอากาศต่อไป โดยในการประชุมข่าวในตอนเย็นนี้ จะมีการกำหนดเวลาของข่าวไว้ในข่าวแต่ละเรื่องด้วย โดยข่าวที่มีความสำคัญมาก อาจจะได้เวลาประมาณ 1.30 นาที – 2 นาที ข่าวที่มีความสำคัญลดหลั่นกันลงมา ก็จะได้เวลาประมาณ 40–50 วินาที ซึ่งบรรณาธิการข่าวซึ่งทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการข่าวประจำวันจะกำชับให้ทุกคนรักษาเวลาที่กำหนดไป เพราะถือเป็นกติกาที่ตกลงกันไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การคำนวณเวลาข่าวแม่นยำ และการนำเสนอข่าวในช่วงข่าวภาคค่ำสามารถจบลงได้ตามเวลาที่กำหนดไว้

“การจัดลำดับข่าวก็เหมือนเดิมจะขึ้นอยู่กับแกนหลัก เมื่อสักครู่นี้ที่บอก ผู้จัดการฝ่ายข่าว หัวหน้า บก. ผู้ช่วยหัวหน้า บก. และบรรณาธิการข่าวทุกสาย ก็จะมาประชุมร่วมกัน ในช่วงบ่ายๆ ของทุกวัน ประชุมช่วงบ่าย ช่วงเย็นแล้วก็จะดูเรื่องของวันนั้นมีข่าวใดที่น่าสนใจบ้าง หลังจากนั้นก็จะมาเรียงลำดับกัน ข่าวในช่วงที่ 25 พฤศจิกายน – 3 ธันวาคม ก็จะเป็นเรื่องของการเมืองเป็นหลัก ดังนั้นข่าวที่พาดหัว ข่าวที่มาอันดับหนึ่งก็จะเป็นเรื่องของการเมือง ก็จะมีข่าวรองลงมาก็คือ ข่าวที่เกี่ยวข้อง ข่าวที่มีผลกระทบ เรื่องเศรษฐกิจ เรื่องสังคม แต่ก็ยังติดเกี่ยวกับเรื่องการเมืองนั้นอยู่ อันนั้นก็จะเป็นข่าวหลักที่จะเลือกขึ้นมาก่อน โดยที่เลือกลำดับข่าวจะคำนึงถึงภาพด้วย ภาพน่าสนใจไหม บางทีเนื้อหาที่น่าสนใจแต่ภาพไม่น่าสนใจข่าวนั้นก็อาจจะตกไป” (ตะวัน เขียววิจิตร, โพรคิวเซอร์ข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

จากการศึกษาการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ มีการนำเสนอทั้ง 2 ช่วงเวลาข่าวคือ ข่าวภาคค่ำช่วงที่ 1 และข่าวภาคค่ำช่วงที่ 2 โดยช่วงที่ 1 จะสรุป และรวบรวมเหตุการณ์ที่สำคัญทั้งวัน ในขณะที่ข่าวภาคค่ำช่วงที่ 2 จะเป็นการรายงานความคืบหน้า

“เมื่อเรามีเวลานำเสนอข่าว 2 ช่วงเหมือนเรามีเวลาเสนอข่าวเดิมมาเรื่อย ๆ ช่วงกลางวัน ก็ใช้หลักคิดเหมือนกัน คือ ในข่าวช่วงหนึ่ง เราต้องรายงานข่าวในช่วงสถานการณ์นั้น แต่เมื่อเลยมา อีกช่วงหนึ่ง คือเลยมาอีก 1 ชั่วโมง หนึ่งแน่นอนต้องเปลี่ยน แต่เราต้องอับเขตรายงานการณั้ขณะนั้น เราก็จะอับเขตความเคลื่อนไหวหลังจากที่เรารายงานข่าวในช่วงแรกนั้นไปแล้ว”(กฤษณะ อนุชน, หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,24 มิถุนายน 2552)

ขั้นการผลิตข่าวนี เป็นขั้นที่มีความชัดเจนแล้วว่าประเด็นข่าวใดที่กองบรรณาธิการข่าว ประจำวันจะนำเสนอในช่วงข่าวภาคค่ำ โดยจะเรียบเรียงประเด็นข่าว เรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยจะมีการ ตัดทอน คัดเกล้าเนื้อหาให้กระชับ และนำเสนอใจรวมถึงการร้อยเรียงประเด็น ตามเวลาที่กำหนดมา จากกองบรรณาธิการข่าวประจำวัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า บรรณาธิการข่าว ทำหน้าที่เป็นผู้กรองสาร จากนั้นบรรณาธิการกลุ่ม จะตรวจทานความถูกต้องของเนื้อหา และตรวจดูความเหมาะสมอีกครั้ง

“ร้อยรวมข่าว เรื่องต่อเรื่องเช่น ซึกพันธมิตร นปช.จะไม่ร้อยเรียงข่าวเราจะไม่เอามารวมกัน แต่จะร้อยเรียงประเด็นเข้าด้วยกัน ไม่ใช่มีการนำประเด็นข่าวเศรษฐกิจ อาชญากรรม 2-3 ข่าวแล้ว กับมาพันธมิตรแถลงข่าวเราไม่ทำอย่างนั้น เมื่อเราเปิดพันธมิตร เราต้องต่อข่าวที่เกี่ยวข้องของ เหตุการณ์นั้น แต่บางวันแม้จะเป็นช่วงการบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิ เราอาจไม่นำเรื่องของการบุก ยึดเป็นข่าวหนึ่ง แต่นปช.อาจได้เป็นข่าว 1 แทน ถ้า นปช.มีประเด็นข่าวที่น่าสนใจกว่า แต่เนื้อหาต้อง ร้อยเรียงกัน ถ้ามีการเมืองก็ต้องเข้าข่าว 2-3 ต่อเนื่อง”(กฤษณะ อนุชน,หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,24 มิถุนายน 2552)

4. การออกอากาศข่าว

จากการศึกษาเทปบันทึกการแพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในช่วงข่าวภาคค่ำ ระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 พบว่า ก่อนที่จะเข้าเนื้อหาข่าวยานข่าวจะมีการโปรโมทเลือกนำเสนอข่าวที่สำคัญ จากนั้นจะเป็นการ รายงานเนื้อหาข่าวประจำวันจากผู้ประกาศข่าวหลักประจำสถานีรายงานเนื้อหาข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

“เป็นเรื่องที่สุดของวันนั้น การโปรโมทข่าว เป็นทีมโปรดิวเซอร์จะเป็นผู้ เลือก ข่าวที่ เรามารายงานข่าว กองบรรณาธิการจะเป็นคนเลือก” (กฤษณะ อนุชน,หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าว สถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,24 มิถุนายน 2552)

“การโปรโมทข่าวเราจะค่อนข้างให้ความสำคัญค่อนข้างมากเนื่องจากว่าเป็นตัวดึง ความสนใจจากผู้ชม เมื่อคุณภาพข่าวนั้นแล้ว อยากรจะได้รายละเอียดเพิ่มเติมก็ต้องชมในข่าวภาคค่ำ อย่างช่วงที่มีการชุมนุมประท้วง อาจจะมีกรณีความขัดแย้งเกิดขึ้นก็ต้องแสดงให้เห็นภาพความ ขัดแย้งนั้นด้วย มีภาพที่เกี่ยวกับความรุนแรง เราก็จะเสนอให้เห็น แต่มันต้องอยู่ในกรอบว่าจะไม่ไป กระตุ้น ให้ทุกคน หรือคนที่อยู่ในข่าว หรือคนที่ดูข่าวนั้น ได้มีความรู้สึก หรือว่ามีส่วนร่วมในความ รุนแรงนั้นมากเกินไปด้วย ก็คือวางกรอบให้ด้วยเหมือนกัน” (ตะวัน เขียววิจิตร,โปรดิวเซอร์ข่าว สถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,24 มิถุนายน 2552)

จากการศึกษายังพบว่า ในการรายงานข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 นอกจากจะใช้ผู้ประกาศข่าวรายงานจากห้องส่งสถานีแล้ว ยังมีผู้ประกาศข่าวรายงานสดจาก สถานที่เกิดเหตุด้วย ซึ่งการรายงานสดนี้เนื้อหาจะเน้นนำเสนอสถานการณ์ในปัจจุบัน ล่าสุด

“ประกาศจากสถานี จุจรายงานสด จะรายงานจากสถานที่ ณ. เวลานั้นเป็นอย่างไร ใน เหตุการณ์เดียวกัน ก็เป็นการรายงานด้านนอก ในสถานการณ์เดียวกัน เราไม่สามารถโยกรถไปจุด นั้นได้ เข้าไปไม่ถึง ผู้สื่อข่าวจุดนั้นจะรายงานกลับมา” (กฤษณะ อนุชน,หัวหน้ากองบรรณาธิการ ข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,24 มิถุนายน 2552)

“โดยเกณฑ์ที่เลือกก็คือว่า จุดๆนั้นจะมีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา แล้วกำลังอยู่ใน ความสนใจของประชาชน ก็คือง่ายๆ จุดชุมนุม 2 จุดใหญ่ๆ ก็คือที่สนามบิณสุวรรณภูมิ แล้วก็ สนามบิณดอนเมือง” (ตะวัน เขียววิจิตร,โปรดิวเซอร์ข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์,24 มิถุนายน 2552)

การรายงานสดในเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในครั้งนี้ จะสังเกตเห็นการ รายงานทางโทรทัศน์เข้ามามีบทบาทการนำเสนอเนื่องจากปัจจัยความคล่องตัวของทีมข่าว ภาคสนาม และเวลาที่มีจำกัดในช่วงเวลาดังกล่าว

“การรายงานทางโทรศัพท์ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ปัจจัยแรกก็คือ ผู้สื่อข่าว หรือว่าทีมข่าวสามารถที่จะเข้าถึงแหล่งข่าวได้อย่างรวดเร็ว และสามารถโทรศัพท์กลับเข้ามาได้อย่างรวดเร็ว ถ้าเผื่อว่าใช้ทีมข่าวใหญ่ในการรายงานสดนั้นจะต้องใช้คนจำนวนเยอะ 20 – 30 คนขึ้นไปในการเตรียมทีมในการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ต่างๆ อาจจะไม่ทันกับสถานการณ์ข่าวที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงใช้วิธีการโทรศัพท์ที่รวดเร็วที่สุด

ปัจจัยที่สองก็คือ ทีมข่าวอาจจะไม่พอ อาจจะใช้มาแล้วใครไปคนใดคนหนึ่งแล้ว จากการพูดคุยสอบถามสามารถที่จะได้ข้อมูลข่าว หรือเนื้อข่าวมาแล้วก็สามารถรายงานทางโทรศัพท์เข้ามาเลย โดยที่ไม่ต้องใช้บุคลากรช่างภาพอื่นๆ เข้ามา ลักษณะเช่นนี้มันมีข้อจำกัดหลายๆอย่าง แล้วก็เรื่องของเวลาด้วย ถ้าต้องการที่จะได้ข่าวสดๆจริงๆ ภาพไม่สามารถที่จะส่งมาได้ แต่โทรศัพท์สามารถที่จะบรรยายภาพตรงนั้นได้” (ตะวัน เขียววิจิตร, โพรคิวเซอร์ข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

4.2 ตอนที่ 2 ความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนไทยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

จากการศึกษาเทปบันทึกการออกอากาศในช่วงข่าวภาคค่ำ ระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 พบว่าข่าวความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงเวลาดังกล่าวทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ได้ให้ความสำคัญนำเสนออย่างต่อเนื่องในช่วงข่าวภาคค่ำช่วงที่ 1 และข่าวภาคค่ำช่วงที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1

วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<p>-นายกฯเลื่อนการเดินทางกลับจากเปรู</p> <p>พันธมิตรฯประกาศความสำเร็จนายกฯไม่กลับไทย</p> <p>พันธมิตรฯได้รับบาดเจ็บจากวิภาวดี3</p> <p>- รายงานทางโทรศัพท์</p> <p>พันธมิตรฯเคลื่อนตัวไปสุวรรณภูมิ</p> <p>-พันธมิตรฯที่กองบัญชาการกองทัพไทยสลายการชุมนุมเพื่อไปสุวรรณภูมิ</p> <p>-ผู้บังคับการตำรวจจราจร ขอความร่วมมือประชาชนหลีกเลี่ยงเส้นทาง</p> <p>- ขสมก.แนะนำเลี่ยงจราจรวิภาวดี</p> <p>- ผู้นำเหล่าทัพผนึกกำลังควบคุมการชุมนุม</p> <p>- นปช.ระดมคนป้องกันพันธมิตรยึดสถานีวิทยุชุมชนคนแท็กซี่</p>	<p>นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีเลื่อนการเดินทางกลับจากเปรู และยืนยันไม่ลาออก</p> <p>-นายนายพิภพ ชงไชย แกนนำพันธมิตรฯประกาศชัยชนะระดับหนึ่ง ส่วนการที่รัฐบาลย้ายสถานที่ประชุมก็จะทำให้การต่อสู้ครั้งนี้ยาวนานขึ้นอีก</p> <p>-พันธมิตรฯบางส่วนเดินทางมาถูกทำร้ายที่ซอยวิภาวดี 3</p> <p>- กลุ่มผู้ชุมนุมทยอยเดินทางมา อาคารผู้โดยสารสนามบินสุวรรณภูมิ</p> <p>-กลุ่มพันธมิตรฯสลายการชุมนุมที่หน้ากองบัญชาการกองทัพไทยเพื่อไปปักหลักที่สนามบินสุวรรณภูมิรอนายกรัฐมนตรี</p> <p>-จราจรบริเวณถนนแจ้งวัฒนะมีการติดขัดเนื่องจากผู้ชุมนุม และช่วงเย็นจะมีการเลิกงานขอให้ประชาชนหลีกเลี่ยงเส้นทาง</p> <p>ขสมก.ปรับเปลี่ยนเส้นทางจากถนนวิภาวดี ไปใช้พหลโยธินแทนเพื่อความปลอดภัย</p> <p>- การหารือระหว่างปลัดก.กลาโหม,ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และผู้นำเหล่าทัพสรุปว่าจะรักษาสถาบันหลัก</p> <p>-นปช.ระดมคนป้องกันพันธมิตรฯ ระหว่างที่ชุมนุมที่วิภาวดีซอย3 เกิดเหตุปะทะกับกลุ่มพันธมิตรที่ขับรถผ่าน</p>

ตารางที่ 4.2 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2

วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
2	<ul style="list-style-type: none"> - ยิงถล่มกลุ่มแก๊งค์ชนปช. - ดร.ปิดโทเวย์ฝั่งขาออก - ผู้ชุมนุมดอนเมืองยื่นยันค้างคืน - ผลกระทบจากการชุมนุม - พล.ต.มัญญกฤต รูปขจร สส. ประชาธิปัตย์ลาออก 	<ul style="list-style-type: none"> - จากเหตุที่กลุ่มเสื้อแดงไล่ปาหินใส่ผู้ชุมนุมพันธมิตรฯที่วิภาวดีชอย 3 ช่วงเย็นก็มีชายฉกรรจ์สวมเสื้อดำ 50 คน ไล่ทำร้ายกลุ่มเสื้อแดงที่วิภาวดีชอย 3 - ตำรวจสั่งปิดโทเวย์ฝั่งขาออก เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุภายหลังที่นายกฯ ยกเลิกลี้ภัยสุวรรณี - กลุ่มผู้ชุมนุม ยื่นยันค้างคืนต่อไปอีก รอตุลาการ - หลายโรงเรียนที่อยู่ใกล้พื้นที่ชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ก็จะปิดโรงเรียนต่อไปอีก จนกว่าสถานการณ์จะดีขึ้น - พล.ต.มัญญกฤต รูปขจร ลาออกจากความเป็น ส.ส.แบบสัดส่วน โดยให้เหตุผล รัฐสภาแก้ปัญหาของชาติไม่ได้ เพราะความขัดแย้งดังกล่าวใครชนะประเทศชาติก็เสียหาย

ตารางที่ 4.3 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1

วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมร่วมหาแนวทางยุติ - สถานการณ์ได้รับข้อยุติ4ข้อ - รายงานสดจากสุวรรณภูมิ ทำที่ล่าสุดของผู้ชุมนุม - รายงานสดจากดอนเมือง -ผู้ชุมนุมดอนเมืองยังคงทำที่ ผบ.ทบ-เตรียมเคลื่อนผู้ชุมนุม ไปทำอากาศยานทหาร - นายกฯกลับ- ไม่กลับไทย - กลุ่มรักเชียงใหม่ทำร้าย เจ้าหน้าที่จากศาลรัฐธรรมนูญ - หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์รับ เป็นคนกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุม คณะกรรมการติดตามสถานการณ์ร่วม - แถลงการณ์ล่าสุดได้ข้อเสนอแนะ 4 ข้อ 1.ให้ทุกฝ่ายใช้กรอบประชาธิปไตยแก้ไขปัญหา 2.ให้ทุกฝ่ายไม่ใช้ความรุนแรง 3.ให้นายกรัฐมนตรียุบสภา 4.ให้พันธมิตรฯออกจากสุวรรณภูมิ และยุติการชุมนุมทุกพื้นที่ - กลุ่มผู้ชุมนุมที่สุวรรณภูมิ พอใจระดับหนึ่ง แต่ก็ไม่ปักใจ เชื่อจนกว่านายกฯ จะยุบสภา - กลุ่มผู้ชุมนุมที่ดอนเมือง อ้างไม่มีความชัดเจนตาม ข้อเสนอของ ผบ.ทบ. และจะยืนยันเดินทางไปทำอากาศยานทหาร หากนายกฯ จะเดินทางจากเปรมมาทำอากาศยานทหาร - ยังไม่สามารถระบุได้ว่า นายกฯ จะใช้สนามบินใด เดินทางกลับประเทศไทย โดยมีทำอากาศยานอุตะเถา และ เชียงใหม่เป็นทางเลือกล่าสุด - กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 จำนวนมากที่ชุมนุมที่ทำอากาศยาน เชียงใหม่ มีการทำร้ายเจ้าหน้าที่จากศาลรัฐธรรมนูญ ที่ เดินทางเข้าทำอากาศยานเชียงใหม่ - นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้นำฝ่ายค้านรับเป็นคนกลาง เจรจากับทุกฝ่าย ตามข้อเสนอการประชุม 4 ฝ่ายเพื่อยุติ ความรุนแรง

ตารางที่ 4.4 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2

วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
2	<p>- นายฯถึงประเทศไทยแล้ว</p> <p>- เสื้อแดงชุมนุมมีปะทะที่เชียงใหม่</p> <p>- หลายฝ่ายเห็น กองทัพไม่เป็นกลาง</p> <p>- รายงานสดจากสุวรรณภูมิ</p> <p>- พันธมิตรฯยืนยันนายฯต้องลาออก</p>	<p>- นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีกลับจากการประชุมเอเปก ที่ประเทศเปรู โดยลงที่สนามบินเชียงใหม่</p> <p>- กลุ่มคนรักเชียงใหม่ 51 เผชิญหน้ากับกลุ่มเครือข่ายพันธมิตรฯ โดยมีชายคนหนึ่งยิงใส่กลุ่มพันธมิตรฯทำให้มีผู้ถูกยิง 2 คน</p> <p>- การเสนอให้นายกรัฐมนตรียุบสภาของพล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผบ.ทบ. ฉัตรวุฒิ ไส้เกื้อ เชื่อจะไม่ยุบสภาหรือลาออกเพราะมาอย่างถูกต้อง, ด้านนายบรรหาร ศิลปอาชา กล่าวว่าเชื่อได้แก่ไหนถ้านายฯลาออกแล้วพันธมิตรฯจะยุติการชุมนุม, พล.อ.เชษฐา ฐานะจาโรเห็นว่าเป็นข้อเสนอที่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย, พรรคร่วมรัฐบาลแถลงรับไม่ได้กับความไม่เป็นกลาง, กลุ่มพันธมิตรฯพอใจ แต่จะไม่ยุติการชุมนุม จนกว่านายฯจะลาออก</p> <p>- กลุ่มพันธมิตรฯที่ชุมนุมที่สุวรรณภูมิ ประกาศอย่างต่อนื่องว่าจะไม่ไปไหน จนกว่านายฯ จะประกาศลาออก</p>

ตารางที่ 4.5 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1

วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<ul style="list-style-type: none"> - การประชุม ครม.ที่เชียงใหม่ - รายงาน การ ประ ชุม คณะรัฐมนตรี รัฐบาลจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหา + ปฏิเสธปลด ผบ.ทบ. - ประชุมครม.ทางไกลผ่านวิดีโอ - ผบ.ทบ. ยืนยันไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา + เตรียมพร้อมป้องกันปะทะ - อธิการ ม.ธรรมศาสตร์แถลงยอมรับมาตรการ + ยืนยันไม่ได้ให้ท้ายพันธมิตรฯ - กลุ่มเครือข่ายสันติประชาธรรม ไม่ให้พันธมิตรฯอยู่เหนือกฎหมาย - ส.ส. รัฐบาลระดมประชาชนด้านรัฐประหาร - แกนนากลุ่มเสื้อแดงระบุให้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการนำคณะรัฐมนตรีเดินทางมาลงที่ท่าอากาศยานเชียงใหม่พร้อมการประชุมโดยนายฉัฐวุฒิ ใสเกื้อ โฆษก รัฐบาลชี้แจงว่าเป็นการประชุมมาตรการปัญหาการชุมนุม - นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าสถานการณ์ความไม่สงบ ส่งผลต่อประเทศเป็นอย่างมาก รัฐบาลต้องเร่งดำเนินการโดยคณะรัฐมนตรีกำลังเร่งหาทางออก อาจมีการออกพระราชกำหนดฉุกเฉิน โดยนายฉัฐวุฒิ ใสเกื้อ ปฏิเสธไม่มีวาระการปลด ผบ.ทบ. - สำหรับรัฐมนตรีที่ไม่ได้ไปร่วมการประชุมที่เชียงใหม่ก็จะใช้การประชุม วิดีโอคอนเฟอเรนซ์แทน ซึ่งการสื่อสารก็เป็นไปอย่างเรียบร้อย - พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกกองทัพบก แถลงชี้แจงกองทัพบกไม่ใช้ความรุนแรงกับพี่น้องประชาชน หากรัฐบาลยืนยันให้ใช้ความรุนแรง รัฐบาลต้องรับผิดชอบ - นายสุพล นิตติไกรพจน์ อธิการบดี ม.ธรรมศาสตร์แถลงยอมรับมาตรการอารยะขัดขืน กับรัฐบาล - กลุ่มเครือข่ายสันติประชาธรรม แถลง เจ้าหน้าที่รัฐต้องหาทางยุติ สาเหตุที่เกิดเพราะว่า ปล่อยปะละเลย - ส.ส. 6 พรรคร่วมรัฐบาล มีมติให้ระดมประชาชนออกมาต่อต้านทันที หากมีการรัฐประหาร โดยใช้สัดส่วน ส.ส. 1 คน ระดมประชาชน 20,000 คน - แกนนากลุ่มคนเสื้อแดง เสนอให้ ครม. ใช้ พรก.ฉุกเฉิน

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<p>รัฐบาลใช้ พรก.ฉุกเฉิน และ ปลด ผบ.ทบ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาฯ ถก ปิดสนามบิน - สุเทพ เสนอ ให้ ยุบ สภา แก้ปัญหา - ชาวไทยมุสลิมขอความเห็นใจ การเดินทาง ไปนครเมกกะ - พันธมิตรฯ ยืนยัน ใช้สถานที่ สุวรรณภูมิ กัดดัน รัฐบาล - ชาวไทยมุสลิมที่ตกค้าง จะจัดรถไปส่งที่ สนามบิน อุตะเกา + สื่อต่างประเทศ ให้ ความสนใจ - การทำคอนเมือง เตรียม ฟ้อง ศาลแพ่ง ให้ คู่ครอง - ย้าย สนามบิน ไป อุตะเกา - ไทย พิจารณา เลื่อน ประชุม อาเซียน 	<p>ยุติปัญหา รวมทั้ง เสนอ ให้ ปลด ผบ.ทบ. และ ผู้บัญชาการ ตำรวจ แห่งชาติ หาก ไม่ ใช้ อำนาจ ในการ ดูแล และ ควบคุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุม สภา มี ประเด็น การ ปิด ล้อม สุวรรณภูมิ และ คอนเมือง เข้าอภิปราย แต่ ก็ มี การ ถกเถียง จน ต้อง ยุติ การ ประชุม - นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการ พรรค ประชาธิปัตย์ เห็นว่า ข้อเสนอ การ ยุบ สภา เป็น ทางออก ที่ ดี ที่ สุด - นายปรีดา เชื้อผู้ดี กรรมการ กลาง อิสลาม แห่ง ประเทศไทย ส่ง หนังสือ ขอ ความ เห็นใจ ชาวไทยมุสลิม ที่ ไป แสวงบุญ ที่ นครเมกกะ ไม่ได้ ต้อง ตกค้าง - แถลง นำ พันธมิตรฯ มี แนวคิด การ ใช้ สนามบิน สุวรรณภูมิ เป็น สถานที่ หลัก ในการ ชุมนุม เพราะ คุ้ได้ ผล ดี - 415 คน ชาวไทยมุสลิม ที่ ตกค้าง การ ทำ อากาศยาน สุวรรณภูมิ ได้ แก้ ปัญหา โดย จัด รถ ไป ส่ง ที่ อุตะเกา เพื่อ ขึ้น เครื่อง ข่าว การ ปิด สนามบิน สุวรรณภูมิ ได้รับความ สนใจ จาก สื่อ ต่าง ประเทศ โดย คิด ตาม อย่าง ต่อ เนื่อง - การ ทำ อากาศยาน กรุงเทพฯ เตรียม ฟ้อง ศาลแพ่ง ให้ มี คำ สั่ง คู่ครอง ชั่วคราว ให้ พันธมิตรฯ ออกจาก สถานที่ ส่วน กลุ่ม ผู้ ชุมนุม ยืนยัน จะ ชุมนุม ต่อ ไป จนกว่า นาย กฯ จะ ลา ออก - สาย การบิน ทั้ง ไทย และ ต่าง ประเทศ ต่าง ทอย ยไป ลง สนามบิน อุตะเกา - นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ รมว. ต่าง ประเทศ ได้ พุด ถึง รัฐมนตรี ลาว กัมพูชา เวียดนาม ยื่น ข้อเสนอ ให้ เลื่อน การ ประชุม ผู้นำ อาเซียน ว่า จะ ทหาร ือ กับ นาย กฯ ก่อน

ตารางที่ 4.6 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2

วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
2	<ul style="list-style-type: none"> - กรม.ประกาศ พรก.ฉุกเฉิน คอนเมือง กับสุวรรณภูมิ - คนร้ายป่วนที่ประชุม กรม.เชียงใหม่ - รายงานสดจากสุวรรณภูมิ - แกนนำขอให้กลุ่มผู้ชุมนุมหลังรัฐบาลใช้ พรก.ฉุกเฉิน - รายงานสดจากคอนเมือง - ผู้ชุมนุมคอนเมืองเตรียมพร้อมรับมือ หากถูกสลายการชุมนุม 	<ul style="list-style-type: none"> - คณะรัฐมนตรี มีมติให้ พรก.ฉุกเฉินเฉพาะที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ และคอนเมือง ทั้งนี้ให้มีผลทันที - ขณะที่มีการประชุม กรม. มีคนร้ายขับรถตู้ผ่านศาลากลาง ก่อนจะขว้างระเบิดปิงปอง 3 ลูก โชคดีไม่มีผู้ใดได้รับบาดเจ็บ - อนุวัต เพ็ญทองแดง รายงาน - แกนนำพันธมิตรฯ มีให้มติให้ทุกคนเตรียมความพร้อมรับฟังแกนนำเท่านั้น และขอให้ทุกคนต่อสู้จนกว่าจะได้รับชัยชนะ - เจษฎา อุปนิ รายงาน - ผู้ชุมนุมต่างโห่ร้องไม่พอใจภายหลังรัฐบาลออก พรก.ฉุกเฉิน พร้อมจะชุมนุมต่อไป ย้ำหากถูกสลายการชุมนุมจะไปรวมตัวกันต่อที่ทำเนียบรัฐบาล

ตารางที่ 4.7 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันศุกร์ที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1

วันศุกร์ที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<ul style="list-style-type: none"> - ผลประชุมคณะกรรมการแก้ไขสถานการณ์ การปฏิบัติกับผู้ชุมนุมต้องใช้เวลา - ทำที่นายกฯ + ประชุมผู้บริหารระดับจังหวัด ปลัดกระทรวงต่างๆ ย้ำให้ทุกจังหวัดดูแลประชาชน - ปลัดกระทรวงกลาโหม เตือนข้าราชการอย่ากลัวถูกปลด - นครบาลย้ำใช้วิธีเจรจา และใช้วิธีสลายเป็นวิธีสุดท้าย - กลุ่มผู้ชุมนุมพร้อมและระวังตัวตลอดเวลา ภูธรภาค 1 จัดตั้งทีมเจรจา - ตัวแทนสายการบินอิหร่าน แอลง แอลงข่าวหาทางแก้ปัญหา - แกนนำพันธมิตรฯประกาศไม่ทำตาม พรก.ฉุกเฉิน 	<ul style="list-style-type: none"> - พล.ท.พีระพงษ์ มานะแก้ว โฆษกกระทรวงกลาโหม เปิดผลการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉิน ระบุว่า การปฏิบัติ พรก.ฉุกเฉินต้องปฏิบัติตามหลักสากล โดยระบุว่าปิดสนามบินไม่ใช่การก่อการร้าย - ประชุมปลัดกระทรวงและหัวหน้าส่วนราชการ นายกฯ ย้ำให้ทุกจังหวัดดูแลประชาชน และไม่มีมติใช้ความรุนแรงกับประชาชน - พล.อ.อภิชาติ เพ็ญจิตติ ปลัดกระทรวงกลาโหม แสดงความกังวลว่า พรก.ฉุกเฉินไม่สามารถแก้ปัญหาได้ พร้อมบอกข้าราชการอย่ากลัวถูกปลด - พล.ต.ท.สุชาติ เหมือนแก้ว ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล แถลงข่าวว่ารัฐบาลและกองทัพ จะใช้วิธีเบาไปหาหนัก โดยแต่ละขั้นตอนจะแจ้งให้ผู้ชุมนุมรับทราบ - พล.ต.อ.โกวิท วัฒนะ รมว.มหาดไทย เดินทางไปประชุมโดยบอกให้ใช้หลักสากล พร้อมได้ข้อสรุปตั้งทีมเจรจากับทีมพันธมิตรฯ ส่วนบรรยากาศการชุมนุมมีผู้ชุมนุมเดินทางเรื่อยๆ ไม่ยอมย้ายไปไหน - ตัวแทนสายการบินอิหร่าน แถลงข่าว หาแนวทางอย่างเต็มที่เพื่อให้ชาวไทยมุสลิมที่ตกค้าง ได้ไปแสวงบุญที่นครเมกกะ - นายสมศักดิ์ โกศัยสุข ปราศรัย เตรียมความพร้อมตลอด 24 ชั่วโมง หากมีการสลายการชุมนุม ยืนยันไม่เจรจากับรัฐบาล

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ดำเนินรายการความจริงวันนี้ ขอขอบคุณสื่อแดง ไม่ชุมนุม - จำลอง แกลงตั้งแกนนำรุ่นที่ 3 - ผู้นำฝ่ายค้าน ย้ำพันธมิตร กับรัฐบาล ควรเจรจา 	<p>พร้อมติดประกาศวิธีป้องกัน แก๊สน้ำตา ล่าสุดได้มีการนำรั้วรวดหนาม มาจึงปิดทางเข้าออก</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายวิระ มุสิกพงษ์ ผู้ดำเนินรายการความจริงวันนี้ ขอขอบคุณที่กลุ่มคนสื่อแดงไม่ออกมาชุมนุม จะขอให้เป็นมาตรการชุมนุม จะขอเป็นมาตรการสุดท้ายที่คนสื่อแดง จะออกมาแสดงพลัง พล.ต.จำลอง ศรีเมืองเปิดเผยพร้อมตั้งแกนนำรุ่นที่ 3 หากแกนนำรุ่นที่ 1 โคนจับ - นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้นำฝ่ายค้าน เป็นทางเดียวที่จะทำให้เหตุการณ์ไม่รุนแรง

ตารางที่ 4.8 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันศุกร์ที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2

วันศุกร์ที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
2	<ul style="list-style-type: none"> - นายกฯ โยกย้าย ผบ.ตร. เหตุไม่สนองนโยบายรัฐ แก้ปัญหาการชุมนุม - นครบาลแถลงให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ จะดำเนินคดี - ตำรวจยืนยันไม่ใช่กำลังสลายการชุมนุม - การ์ด พันธมิตรฯควบคุมตัวแท็กซี่ เหตุพกผ้าพันคอสีแดง ยูนิเซฟ แถลงห่วงใยเด็ก 	<p>มีคำสั่งสำนักงานนายกรัฐมนตรีโยกย้ายพล.ต.อ.พัชรวาท วงษ์สุวรรณไปปฏิบัติหน้าที่สนง.นายกรัฐมนตรี แต่งตั้ง พล.ต.อ.ปทีป ตันประเสริฐ รักษาการเนื่องจากไม่สนองนโยบายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตำรวจนครบาลแถลงจากคำสั่งศาลแพ่งให้ผู้ชุมนุมออกนอกพื้นที่สนามบิน - พล.ต.ต.ปิยะ ศรีตระกูล รองผบ.ตร.ภาค 1 เปิดเผยว่าจะตั้งทีมเจรจากับตัวแทนพันธมิตรฯ - การ์ด พันธมิตรฯควบคุมตัวคนขับแท็กซี่ และผู้หญิงคนหนึ่ง เพราะตรวจค้นพบผ้าพันคอสีแดง รูปทักซิโด้โดยอ้างมาสังเกตุการณ์ - ยูนิเซฟออกแถลงการณ์แสดงการวิตกที่มีเด็กตามผู้ปกครองไปชุมนุม โดยเรียกร้องให้กลุ่มผู้ชุมนุมดูแลเด็กให้ดีด้วย

ตารางที่ 4.9 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันเสาร์ที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1

วันเสาร์ที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<ul style="list-style-type: none"> - นายกฯ ประกาศพร้อมเจรจา โดยจะไม่ลาออก และยุบสภา - จำลองพร้อมเจรจา แต่นายกต้องลาออก - สนธิ ประกาศผ่าน ASTV พร้อมต่อสู้ - ทักษิณ ให้สัมภาษณ์ว่าการปิดสนามบิน ให้ทหารรัฐประหาร - รัฐบาลสหรัฐ กังวลไม่ควรปิดสนามบิน - ผู้ดำเนินรายการความจริงวันนี้แถลง ตั้งข้อสังเกต คดียุบพรรคอาจมีกลุ่มบุคคลแทรกแซง เรียกร้องให้สื่อแดงชุมนุมสนามหลวง - รายงานทางโทรศัพท์ - พันธมิตรฯรวมกำลังป้องกัน ASTV - นครบาลประชุมออกประกาศฉบับที่ 2 - คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน 	<ul style="list-style-type: none"> - นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีระบุว่าการบุกยึดสนามบินไม่ใช่การชุมนุมแต่เป็นการทำผิดกฎหมาย เพยพร้อมเจรจากับพล.ต.จำลอง - พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ย้ำว่าการเจรจามีได้แต่นายกต้องลาออก - นายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำพันธมิตรฯประกาศผ่านทาง ASTV พร้อมระบุว่าการเคลื่อนไหวของรัฐบาลว่าเป็นการชักใยของพ.ต.ท.ทักษิณ - พ.ต.ท.ทักษิณ ให้สัมภาษณ์ที่ฮ่องกงว่าการปิดสนามบินให้ทหารรัฐประหารจะเกิดการนองเลือด - รัฐบาลสหรัฐ แสดงความกังวลเรียกร้องให้ยุติการปิดสนามบิน - ผู้ดำเนินรายการความจริงวันนี้แถลง ตั้งข้อสังเกต คดียุบพรรคอาจมีกลุ่มบุคคลแทรกแซง เพื่อให้รัฐบาลบริหารประเทศไม่ได้ เรียกร้องให้สื่อแดงชุมนุมสนามหลวง ส่วนผู้ที่ไม่เลือกข้างให้ใส่เสื้อขาว - พันธมิตรฯรวมกำลังป้องกัน ASTV โดยมีการตั้งกำลังหลายจุด มีการติดตาข่ายป้องกันการปะทะ - ตำรวจนครบาลเตรียมออกประกาศฉบับที่ 2 ให้สอดคล้องกับ พรก.ฉุกเฉิน - คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแถลงชี้แจงจุดยืน ว่า

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<p>แห่งชาติแถลงสิทธิ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายงานสดจากสุวรรณภูมิ - พันธมิตรฯไม่เจรจา เพราะกลัวจี้ฉลาก - ผบ.ภาค1 แถลงขอพันธมิตรฯเจรจา - รายงานสดจากคอนเมือง - ผู้ชุมนุมคอนเมืองหวาดระแวง - จับคนแฝงตัว + ไม่เจรจากับตำรวจ - รัฐบาลตั้งจุดเช็คอินที่นักท่องเที่ยว 4 จุด ตามโรงแรมใหญ่ๆ <p>จรรยาภยในอุ้ตะเกาหนาแน่น</p>	<p>คณะกรรมการจะไม่อยู่ในฐานะคนกลาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - แกนนำพันธมิตรฯไม่ส่งตัวแทนไปเจรจากับตำรวจ เพราะกลัวว่าจะจี้ฉลาก โดยตำรวจยืนยันจะไม่สลายการชุมนุมแต่พันธมิตรฯก็ไม่ไว้วางใจ - พล.ต.ท.ฉลอง สนใจ ผบ.ภาค1 แถลงหลักเี่ยงการใช้ความรุนแรง พันธมิตรฯควรส่งตัวแทนมาคุย - การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯเป็นไปอย่างสงบ การรักษาความปลอดภัยเข้มงวด - จับกลุ่มผู้ต้องสงสัยอย่างเป็นทางการนอกเครื่องบินที่เข้ามาปะปน โดยมาเพื่อปล่อยข่าวให้ผู้ชุมนุมหวาดกลัว แล้วออกจากที่ชุมนุม - รัฐบาลตั้งจุดเช็คอินที่นักท่องเที่ยว 4 จุด ตามโรงแรมใหญ่ๆเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ <p>บรรยากาศที่ท่าอากาศยานอุ้ตะเกามีชาวต่างชาติไปรอขึ้นเครื่องบินคนทำให้การจราจรติดขัด</p>

ตารางที่ 4.10 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันเสาร์ที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2

วันเสาร์ที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
2	<ul style="list-style-type: none"> - สหรัฐฯ เรียกร้องให้คืนสนามบิน - หอการค้าทั่วประเทศแถลงให้รัฐบาลยุบสภา และพันธมิตรฯยุติการชุมนุม - รายงานสดจากสุวรรณภูมิ ชาวไทยมุสลิมที่ตกค้างจะรอจนวินาทีสุดท้าย + เรียกร้องให้การทำร้ายผิดชอบ - รายงานสดจากคอนเมือง แกนนำคอนเมืองเตือนผู้ชุมนุมระวังสลาย 	<p>กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐฯ เรียกร้องให้พันธมิตรฯ คืนสนามบิน เพราะเป็นการกระทำที่ไม่สมควร</p> <p>การสัมมนาหอการค้าทั่วประเทศที่ จ.สงขลา สมาชิกหอการค้าต่างเห็นว่รัฐบาลควรยุบสภาเพราะไม่สามารถบริหารประเทศได้</p> <p>ชาวไทยมุสลิม รอดตามจุดต่างๆ ภายในสนามบินยืนยันจะรอจนวินาทีสุดท้าย โดยหวังจะได้ไปประกอบพิธีฮัจญ์</p> <p>ช่วงค่ำเกิดกระแสข่าวสลายการชุมนุม การรักษาความปลอดภัยภายในจึงเข้มงวดขึ้น พร้อมเตือนผู้ชุมนุมให้ช่วยสอดส่องดูแล</p>

ตารางที่ 4.11 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอาทิตย์ที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 1

วันอาทิตย์ที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานสดจากสุวรรณภูมิ - ผู้แสวงบุญเดินทางออกจากสุวรรณภูมิ - ผอ.การทำอาภาศยานขอให้พันธมิตรฯปล่อยเครื่องบิน - พันธมิตรฯยืนยันไม่เคยได้รับการเรียกร้อง - พันธมิตรฯจัดที่อยู่ให้สื่อมวลชน - กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 แถลงพบอาวุธ - ทำอาภาศยานอยู่ตึกแถว - นักท่องเที่ยวแน่น - รายงานสดจากคอนเมือง - แกนนนำพันธมิตรคอนเมืองประกาศไม่เจรจากับรัฐบาล - พันธมิตรฯปิดบ้านรวม.ม.มหาดไทย - จำลองหารีอกับตำรวจให้ตำรวจดูแลพื้นที่การชุมนุม - กองทัพบกชี้แจงกำลังพลที่ไปสุวรรณภูมิเพื่อรักษาความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้แสวงบุญกว่า 400 คนได้เดินทางออกจากสนามบินสุวรรณภูมิโดยรถบัสนำไปขึ้นเครื่องที่อุตะเถา - ผอ.การทำอาภาศยานขอให้พันธมิตรฯปล่อยเครื่องบินทั้งไทย และต่างประเทศ 88 ลำ เพื่อไม่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศ - สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ แกนนนำพันธมิตรฯยืนยันผอ.การทำไม่เคยร้องขอ - พันธมิตรฯจัดให้ การทำงานของสื่อมวลชนเพื่อความ เป็นระเบียบ ไม่วุ่นวาย - กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 แถลงผลการตั้งด่านตรวจพบอาวุธปืน 10 กระบอก กระบอง สนับมือ - บริเวณอาคารผู้โดยสารทำอาภาศยานอยู่ตึกแถวเต็มไปด้วยชาวต่างชาติกว่า 10,000คนรอขึ้นเครื่องกลับประเทศ - นายสมศักดิ์ โกศัยสุข แกนนนำพันธมิตรฯยืนยันไม่เจรจากับตำรวจ และเชื่อว่า จะได้รับชัยชนะอย่างแน่นอน - กลุ่มพันธมิตรฯได้ดาวกระจายไปปิดล้อมบ้านพล.ต.อ.โกวิท วัฒนะ รวม.ม.มหาดไทย - พล.ต. จำลอง ศรีเมือง หารีอกับ พล.ต.ท.สุชาติ เหมือนแก้ว ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลให้ตำรวจเพิ่มมาตรการดูแล และในวันนี้พันธมิตรฯจะรื้อเต็นท์บริเวณราชดำเนิน - พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกกองทัพบกชี้แจง กำลังพลที่ไปสุวรรณภูมิ เพื่อรักษาความปลอดภัย โดยย้ำไม่ใช่

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<p>ปลอดภัย ย้ำไม่สลาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปเหตุระเบิด - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประชุมห้ามตำรวจใช้ความรุนแรง - นครบาลออกข้อกำหนดตามมาตรา 9 - หลายชาติไม่พอใจการประท้วง 	<p>การสลายการชุมนุมอย่างแน่นอน</p> <p>เมื่อคืนเกิดเหตุระเบิดหลายจุด เริ่มจากที่แยงถนนคนร้ายยิงระเบิดใส่กลุ่มพันธมิตรฯภายในทำเนียบ เวลาใกล้กันที่ สนง. ASTV ถ.พระอาทิตย์ จำนวน 2 ลูก ก่อนรุ่งเช้าที่ สนามบินดอนเมือง และตอนเช้าที่ทำการพรรคชาติไทย</p> <p>การประชุมสนง.ตำรวจแห่งชาติ พล.ต.ท.พงศพัช พงษ์เจริญ ผช.ผบ.ตร. แถลง ห้ามปะทะกับผู้ชุมนุมหรือทำร้ายโดยเด็ดขาด</p> <p>กองบัญชาการตำรวจนครบาลออกข้อกำหนดตามมาตรา 9 คือ ห้ามชุมนุมตั้งแต่ 5 คน, ห้ามเสนอข่าวบิดเบือน ห้ามใช้เส้นทางในทำเนียบ ห้ามใช้อาคารหรือเข้าใกล้พื้นที่ชุมนุม และให้ผู้ชุมนุมออกนอกพื้นที่ชุมนุม</p> <p>รัฐบาลออสเตรเลีย ฟิลิปปินส์ จีน สเปน แสดงความกังวลถึงการที่พันธมิตรฯยึดสนามบิน</p> <p>บรรยากาศที่ท่าอากาศยานอุตะเกามิชาวต่างชาติไปรอขึ้นเครื่องบินมีคนทำให้การจราจรติดขัด</p>

ตารางที่ 4.12 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอาทิตย์ที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ช่วง 2

วันอาทิตย์ที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
2	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานสดจากสุวรรณภูมิ พันมิตรฯยอมให้เครื่องบิน 88 ลำ ออกจากสนามบินสุวรรณภูมิ - ความคืบหน้าการชุมนุม - ความเคลื่อนไหวฝ่ายต่างๆ - นายฯสมชาย ไปไหว้พระธาตุพนม - ศูนย์เรนทร รายงานผู้บาดเจ็บ - โฆษกรัฐบาลแถลง อย่าเชื่อข่าวรือนายฯ ถูกจับ - ผู้บัญชาการทหารอากาศ บอกการยุบสภาคือทางออก - แถลงปิดคดีศาลรัฐธรรมนูญ จำลองเชื้อ 3 พรรคจะถูกยุบ - แกนนำ นปช. เชื่อมีการทำรัฐประหารเงียบ 	<p>ในที่สุดกลุ่มพันธมิตรฯยอมให้เครื่องบิน 88 ลำ ออกจากสนามบินสุวรรณภูมิ</p> <p>การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯเป็นไปอย่างต่อเนื่อง กลุ่มเสื้อแดงเชียงใหม่รวมตัวเดินตามถนนรอบเมือง ขับไล่พันธมิตรฯและเรียกร้องให้เปิดสนามบิน, ภาคอีสานเสื้อแดงรวมตัวเดินรณรงค์ต่อต้านรัฐประหาร ภาคใต้พันธมิตรฯรวมตัวกันอย่างสงบ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี รวมตัวหน้า สภ.เมืองเรียกร้องไม่ให้สลายการชุมนุม</p> <p>นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีเดินทางไปไหว้พระธาตุพนม</p> <p>ผู้ได้รับบาดเจ็บจากเหตุระเบิดอาคารปลอดภัยไม่มีผู้เสียชีวิต</p> <p>ณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ โฆษกรัฐบาลปฏิเสธนายรัฐมนตรีถูกควบคุมตัว</p> <p>พลอากาศเอกอิทธิพร สุภวงค์ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ยืนยันการยุบสภาคือการแก้ไขปัญหา</p> <p>ในการแถลงปิดคดีพรรคการเมืองพล.ตจำลอง ศรีเมืองแกนนำพันธมิตรฯเชื้อทั้ง 3 พรรคจะถูกยุบพรรค</p> <p>นายวีระ มุสิกพงษ์ แกนนำ นปช.เชื่อมีการทำรัฐประหารเงียบใช้กลไกทางศาล</p>

ตารางที่ 4.13 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันจันทร์ที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 1

วันจันทร์ที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<p>-นายกฯ ย้ำพร้อมฟังทุกข้อเสนอ</p> <p>-จาตุรนต์เรียกร้องนายกฯ ลาออก</p> <p>-ทำ 3 พรรคร่วมรัฐบาล</p> <p>-ปลัดกระทรวงกลาโหมยืนยันกองทัพยังหนุนรัฐบาล</p> <p>-รายงานสดจากลานคนเมือง</p> <p>-พันธมิตรฯ ยุติกิจกรรมทำเนียบ</p> <p>-รายงานสดจากสุวรรณภูมิ</p>	<p>- เป็นวันที่ 6 ที่นายสมชาย วงษ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ใช้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์บัญชาการ ตอบไม่ได้ว่าเหตุการณ์ชุมนุมจะยุติเมื่อไร พร้อมรับฟังทุกฝ่าย</p> <p>- นายจาตุรนต์ ฉายแสง อดีตรักษาการพรรคไทยรักไทย เสนอให้นายกฯ ลาออก ก่อนศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรค เพราะการตั้งรัฐบาลจะทำได้ยาก</p> <p>- นายสมศักดิ์ ปริศนานันท์กุล แกนนำพรรคชาติไทย เชื่อว่าหัวหน้าพรรคจะให้ข้อมูลข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี} ในส่วนของพรรคร่วมรัฐบาล รอให้มีความชัดเจน ส่วนเรื่องคดียุบพรรค จะเป็นการซ้ำเติมประเทศ</p> <p>- พล.อ.อภิชาติ เพ็ญจิตติ ปลัดกระทรวงกลาโหม จะให้การสนับสนุนรัฐบาลในการติดตามนโยบายอย่างเต็มที่ พร้อมบอกไม่เห็นด้วยกับการสลายการชุมนุม</p> <p>- มีกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงมาชุมนุมเรื่อยๆ พร้อมเชิญชวนผู้สนใจมาฟังคำปราศรัย ด้าน กทม. ก็มีการส่งเจ้าหน้าที่เทศกิจมาดูแลความเรียบร้อย ส่วนตำรวจ เร่งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหลีกเลี่ยงเส้นทางจราจร เส้นที่มีการชุมนุม</p> <p>- พล.ต.จำลอง ศรีเมือง แกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ ประกาศเตือนให้ผู้ชุมนุมออกนอกพื้นที่ทำเนียบรัฐบาล เนื่องจากไม่ต้องการให้การชุมนุมกระทบกิจกรรมเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว</p> <p>- แกนนำประกาศ แม้ว่าจะมีการตัดสินยุบพรรคการเมือง ก็จะไม่ยอมต่อ ตำรวจขอร้องผู้ชุมนุม ให้ชุมนุมปราศจากอาวุธ ,ผอ.การทำอากาศยาน ยืนยันไม่สามารถเปิด</p>

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<ul style="list-style-type: none"> -รายงานสดจากสุวรรณภูมิ (ต่อ) -รายงานสดจากดอนเมือง -ช่วยชาวต่างชาติในประเทศ และคนไทยในต่างประเทศ - รายงานนักท่องเที่ยวเชื่อมั่นไทย - องค์กรสื่อประณาม ควรให้สิทธิสื่อ 	<p>สนามบินได้ เพราะผิดกฎหมายการบินนานาชาติ ที่จะต้องเชิญสายการบินต่างๆ มาตรวจสอบสถานที่ ดำรวจมีการไปรยไบปลิวจากเฮลิคอปเตอร์ เพื่อแจ้งให้ผู้ชุมนุมออกนอกพื้นที่</p> <p>-แกนนำให้เหตุผลที่ไม่ยุติการชุมนุม เพราะเกรงว่าผู้ที่จะมาเป็นนายกรัฐมนตรี จะเป็นคนที่สังคมไม่ให้การยอมรับ ส่วนพื้นที่ดอนเมืองมีการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด</p> <p>- มีการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวต่างชาติ ให้รายละเอียด 2,000 บาท/วัน ส่วนนักท่องเที่ยวที่ตกค้างในประเทศไทย ถ้าป่วยก็จะรักษาฟรี ซึ่งตอนนี้ตกค้าง 300,000 คน</p> <p>- สนามบินอุตะเถา ขาดคนประสานแนะนำข้อมูล จุดบริการแต่ละจุด นักท่องเที่ยวก็เข้าใจในปัญหา และยังคงมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย</p> <p>- องค์กรวิชาชีพสื่อ ออกแถลงการณ์การคุกคาม สิทธิเสรีภาพ และการรับรู้ข่าวสารของประชาชน หลังจากที่มีสื่อมวลชนทุกแขนงถูกกีดกัน</p>

ตารางที่ 4.14 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันจันทร์ที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 2

วันจันทร์ที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
2	<ul style="list-style-type: none"> - สรุปความเสียหาย 3 สถาบันเอกชน - ผลกระทบเศรษฐกิจไทย - ชาวไทยมุสลิมที่ตกค้างขึ้นเครื่องบินแล้ว - อุบัติเหตุรถบัสชนลูกเรื่อนักบินเกาหลี แอร์ไลน์ - หน่วยงานต่างๆ จะไปร่วมตรวจสอบความเสียหายในทำเนียบ - โฆษกรัฐบาลระบุจะหารือที่ประชุมเรื่องความเสียหาย - รายงานสดจากสุวรรณภูมิ ตำรวจยืนยันไม่ใช้ความรุนแรง ขอผู้ชุมนุมอย่าใช้อาวุธ - แกนนำพันธมิตรฯบอกเป็นสัญญาณที่ดีไม่ใช้ความรุนแรง - สื่อมวลชนย้ายสถานที่ ผู้ชุมนุมไม่พอใจ - รายงานสดจากศาลว่าการกทม. - นปช.ไม่ไปศาลรัฐธรรมนูญ 	<ul style="list-style-type: none"> - การหารือระหว่างรัฐบาล กับภาคเอกชนสรุปความเสียหาย ประมาณ 140,000 ล้านบาท - นายสุชาติ ธาดาธำรงเวช รมว.คลัง กล่าวว่าเศรษฐกิจไทยปีหน้าจะมีปัญหา แต่จะไม่วิกฤติเหมือนปี40 - ชาวไทยมุสลิม 460 คนที่ตกค้างขึ้นเครื่องบินสายการบินอิหร่านแล้ว - เกิดอุบัติเหตุกับรถบัสชนลูกเรื่อนักบินเกาหลี แอร์ไลน์ แต่บาดเจ็บพลงเล็กน้อย - สุริยะใส กตะศิลา ผู้ประสานงานกลุ่มพันธมิตรฯเปิดเผยว่าในวันพรุ่งนี้จะมีหลายหน่วยงานร่วมตรวจสอบความเสียหายในทำเนียบรัฐบาล - ฉัฐวุฒิ ใสกึ่ง โฆษกรัฐบาลระบุทรัพย์สินที่เสียหายเป็นสมบัติแผ่นดินจะหารือที่ประชุม - เฮลิคอปเตอร์โปรยใบปลิว ขอให้ชุมนุมปราศจากอาวุธ ตำรวจยืนยันไม่ใช้ความรุนแรง - สิริชัย ไม้งาม แกนนำพันธมิตรฯบอกเป็นสัญญาณที่ดีไม่ใช้ความรุนแรง - มีกลุ่มผู้ชุมนุมเดินทางมากดดันการทำงานของสื่อมวลชน โดยแกนนำบอกไม่มั่นใจความปลอดภัย - วีระ มุสิกพงษ์ แกนนำกลุ่มนปช.กล่าวยืนยันไม่ไปศาลรัฐธรรมนูญ

ตารางที่ 4.15 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอังคารที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 1

วันอังคารที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	- ข่าวด่วนมติแกนนำพันธมิตร ยุติความเคลื่อนไหวทุกจุด	- มีมติจากที่ประชุมแกนนำพันธมิตรฯ แถลงข่าวประกาศ ชัยชนะ โดยวันพรุ่งนี้จะยุติการชุมนุม

ตารางที่ 4.16 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันอังคารที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 2

วันอังคารที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
2	<ul style="list-style-type: none"> - พันธมิตรฯประกาศชัยชนะและยุติการชุมนุม - ความคืบหน้าการชุมนุมปช. - พลังประชาชนแกลงจะไปด้วยกัน - ซาดีไทยแกลงไม่พอใจ - มฉิมาริปไตยยื่นยันเคารพกฎหมาย - พันธมิตรฯเปิดให้หน่วยงานต่างๆตรวจสอบทำเนียบฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - จากการที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำตัดสินให้ยุบ 3 พรรคการเมือง ทำให้นายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำพันธมิตรฯ แกลงยุติการชุมนุม - แกนนำกลุ่มปช.จะหารือระหว่างแกนนำกันก่อนว่าจะทำอย่างไรต่อไป - สส.ที่เหลือของพรรคพลังประชาชนแกลงจะไปด้วยกัน - นายบรรหาร ศิลปะอาชา สั่งเรียกประชุมด่วน โดยให้สส.ของพรรคใส่เสื้อสีดำ - อนงคัวรรณ เทพสุทิน ยื่นยันเคารพคำตัดสินของศาล - นายพิภพ ชงชัย แกนนำพันธมิตรฯพาหน่วยงานหลายหน่วยงานตรวจสอบแต่ละจุด

ตารางที่ 4.17 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพุธที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 1

วันพุธที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยากาศล่าสุดพื้นที่นครฯ ยุติการชุมนุม - รายงานสดสุวรรณภูมิ - นักท่องเที่ยวเดินทางจากภูเก็ตมาสุวรรณภูมิ - คอนเมืองพร้อมเปิดให้บริการพรุ่งนี้ - กระทรวงคมนาคม แถลง 5 ธันวาคม จะให้บริการเต็มรูปแบบ - ชาวไทยมุสลิมไปประกอบพิธีฮัจญ์ได้ - ประชุม ครม. นัดพิเศษรักษาการณ์ - ส.ส.พลังประชาชน ทอยยสมัครพรรคเพื่อไทย - พรรคชาติไทยแต่งชุดดำประท้วง - อนงค์วรรณ เปิดใจ ส.ส.ไม่ไปพรรคอื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - พล.ต.จำลอง ศรีเมือง แถลงนำพันธมิตรฯทำพิธีมอบพื้นที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ, มีการถ่ายรูปร่วมกันล่าละกัน แยกย้ายกันกลับบ้าน ด้านคอนเมืองก็มีการจับมือล้อมวงร้องเพลง และช่วยกันทำความสะอาดพื้นที่ ภายในทำเนียบก็มีการเร่งเก็บสิ่งของเช่นกัน - สายการบินเข้าลำแรก การบินไทยแล่นลงสุวรรณภูมิแล้ว นักท่องเที่ยวอินยันจะกลับมาประเทศไทย เพราะเชื่อว่าเป็นปัญหาการเมือง - นายสุรชัย ธารสิทธิ์พงษ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ยืนยันว่าทำอากาศยานคอนเมืองจะเปิดใช้ภายในประเทศได้ตั้งแต่พรุ่งนี้ - สันติ พร้อมพัฒน์ รมว.คมนาคม ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เปิดเผย 5 ธันวาคมสุวรรณภูมิจะเปิดเต็มรูปแบบ ชาวไทยมุสลิม 136 คนไปประกอบพิธีฮัจญ์ได้หลังกรมการศาสนาช่วยเจรจา นายชวรัตน์ ชาญวีระกูล รักษาการนายกฯ แถลงว่าตนจะทำหน้าที่รักษาการนายกรัฐมนตรี ส.ส.พลังประชาชน ทอยยสมัครพรรคเพื่อไทย โดยยืนยันว่าพรรคเพื่อไทยจะเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล - ส.ส. และสมาชิกพรรคชาติไทยพร้อมใจกันแต่งชุดดำปิดป้ายชื่อพรรค - อนงค์วรรณ เทพสุทิน เปิดเผยว่าส.ส.พรรคยังไม่กำหนดจะไปสังกัดพรรคใด

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
1	<ul style="list-style-type: none"> -ผู้ชุมนุม นปช.คนน้อย - รมว.มหาดไทยเน้นย้ำให้กทม.มีบทบาทมากขึ้นในการดูแลความปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยากาศลานคนเมืองผู้ชุมนุมยังไม่มาก - พล.ต.อ. โกวิท วัฒนะ รักษาการรมว.มหาดไทย ประชุมร่วมกับกท.ย้ำให้กท.มีบทบาทมากขึ้นในการดูแลความปลอดภัย

ตารางที่ 4.18 การนำเสนอข่าวภาคค่ำ วันพุธที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ช่วง 2

วันพุธที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551		
ช่วง	หัวข้อข่าว	รายละเอียด
2	<ul style="list-style-type: none"> - นักท่องเที่ยวดีใจสุวรรณภูมิเปิด - อดีต รมว.ท่องเที่ยว แกลง 6 วันใช้เงิน 400 ล้านบาทฟื้นฟูการท่องเที่ยว - กังวลเศรษฐกิจรัฐบาลรักษาการ - เตรียมลดดอกเบี้ย 1 เปอร์เซ็นต์ - ต่างชาติมองอนาคตไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - นักท่องเที่ยวดีใจสนามบินสุวรรณภูมิจะเปิดบริการได้ตามปกติ - นายวีรศักดิ์ ใ้้วสุรัตน์ อดีต รมว.การท่องเที่ยวกล่าวแสดงความหวังในการฟื้นฟูการท่องเที่ยว พร้อมแกลง 6 วันใช้เงิน 400 ล้านบาท ช่วยนักท่องเที่ยว - นายโอฬาร ชัยประวัติ รักษาการรองนายกฯให้สัมภาษณ์ยอมรับการจัดสรรงบประมาณต้องหยุดรอรัฐบาลใหม่ก่อนไม่สามารถดำเนินการได้ - ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจ และธุรกิจ ม.หอการค้าไทยกล่าวว่า การปรับลดดอกเบี้ยลงจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้ - เลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น เร่งให้ไทยจัดตั้งรัฐบาล ขณะที่สหรัฐบอกให้ชาวอเมริกันชะลอมาไทย ขณะที่สำนักข่าวรอยเตอร์รายงานว่าไทยยังคงตกอยู่ในวงจรไร้เสถียรภาพ มีความเสี่ยงทางการเมืองเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต

ตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 1 รูปแบบการนำเสนอภาพข่าว และส่วนที่ 2 ความหมายการนำเสนอภาพข่าว

ส่วนที่ 1 รูปแบบการนำเสนอภาพข่าว

จากการศึกษาเทปบันทึกการออกอากาศพบว่า รูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ สามารถแบ่งการนำเสนอรูปแบบได้ 3 วิธีดังนี้

1. การนำเสนอรายการจากทางสถานี (Straight Newscast) เป็นวิธีการนำเสนอรายการข่าวตามปกติของการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ทั่วไปที่จะต้องมีผู้ประกาศข่าวอ่านข่าวโดยตรงจากทางสถานี เป็นการรายงานแบบผู้ประกาศข่าวร่วมมีการพูดคุยประกาศและเชื่อมโยงขึ้นข่าวต่างๆ ให้เป็นไปตามบทโทรทัศน์ของการรายงานข่าว เพื่อทำให้ข่าวขึ้นนั้นนำเสนออย่างราบรื่น การนำเสนอข่าวแบบนี้ ผู้ประกาศข่าวนอกจากจะอ่านข่าวจากหน้ากล้องโทรทัศน์ (On camera) แล้ว ก็จะต้องนำเสนอโดยการอ่านข่าวประกอบภาพ (Illustrated Newscast) ด้วย

ภาพที่ 4.1 ภาพผู้ประกาศรายงานข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

ภาพที่ 4.2 ภาพผู้ประกาศรายงานข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7

“รูปแบบการนำเสนอง่ายต่อการจัดการ การกำหนดมุกตลก หลังจากที่เราเชื่อมั่นในรูปแบบการนำเสนอวัดจากผลตอบรับจากผู้ชม การที่ผู้ประกาศ 2 คน เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ให้ประชาชนเข้าใจว่ามีเนื้อหาอะไรมากกว่าในข่าวที่นำเสนอแบบตรงๆ คุณเป็นสีสันในขณะที่ข้อเท็จจริงไม่เปลี่ยน ส่วน 1 คนใส่ข้อเท็จจริง เนื้อหาต่างๆจะตรงตามบทไม่ผิดเพี้ยนควบคุมเวลาตลอด” (ตะวัน เทวอักษร, โปรดิวเซอร์ข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

2. การรายงานข่าวถ่ายทอดสด (Live Program) เป็นวิธีการนำเสนอรายการข่าวที่ออกอากาศสด หรือการถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น เช่น การรายงานสดจากสนามบินสุวรรณภูมิ การรายงานสดจากการทำอากาศยานดอนเมือง โดยมีผู้ประกาศถ่ายทอดเรื่องราวตลอดรายการ และมีการพูดเชื่อมโยงเหตุการณ์กับผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนการนำเสนอความเป็นมาของเรื่องประกอบกับการนำเสนอภาพ การรายงานข่าวด้วยการถ่ายทอดสด ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความสามารถสูง มีปฏิภาณไหวพริบและการตัดสินใจที่รวดเร็ว ถูกต้อง ตลอดจนการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มากกว่าการนำเสนอข่าวโดยตรงจากทางสถานี

การรายงานข่าวถ่ายทอดสดนั้นมุ่งให้ผู้ชมมองเห็นภาพเหตุการณ์เสมือนได้เข้าไปอยู่เหตุการณ์นั้นจริงๆ ความยากของวิธีการนำเสนอรายการประเภทนี้นอกจากเทคนิคการถ่ายทอดสดที่ต้องประสานขั้นตอนกับฝ่ายเทคนิคและช่างภาพแล้ว การบรรยายเหตุการณ์จากสถานที่เกิดข่าวจึงมีส่วนสำคัญ เพราะจะช่วยสร้างให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ และจินตนาการตามได้ ดังนั้นผู้สื่อข่าวที่ทำหน้าที่รายงานสดต้องกำหนดจุดที่เห็นเหตุการณ์ได้ชัดเจนเพื่อช่วยในการบรรยาย มีการเตรียมข้อมูลให้พร้อมอย่างเพียงพอ มีเทคนิคการบรรยาย การใช้ภาษาให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย การรายงานข่าวถ่ายทอดสดมักเป็นการรายงานในเหตุการณ์ฉุกเฉิน

เมื่อจะมีการรายงานข่าวที่ออกอากาศสดผู้ประกาศข่าวจากทางสถานีจะส่งต่อให้ผู้ประกาศภาคสนาม ซึ่งจากเทปพบว่าผู้ประกาศหลักจากในห้องส่งจะพูดแนะนำประเด็นโดยรวมก่อนที่จะเป็นการรายงานสดจากภาคสนาม การเข้าภาพผู้ประกาศข่าวจากทางสถานี จะเข้าภาพพร้อมกัน

ผู้ประกาศที่จะรายงานสดจากภาคสนาม โดยทางสถานีได้ใช้เทคนิคการเข้าภาพแบบแบ่งช่อง หรือบลิ๊อคคู่

ภาพที่ 4.3 ภาพผู้ประกาศข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 คู่กับผู้ประกาศข่าวภาคสนาม ที่พร้อมรายงานสด

“การนำเสนอบล็อกคู่ต้องการสื่อถึงความสดทั้งใน และนอกสตูดิโอ ผู้ชมจะรู้ว่าเป็นการรายงาน การสนทนา เป็นความหมายที่อยากจะสื่อให้ผู้ชมได้ทราบ” (ตะวัน เขียววิจิตร, โพรคิวเซอร์ข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

จากการศึกษาแบบบันทึกการออกอากาศพบว่า ภายหลังจากที่ทางสถานีได้นำเสนอภาพข่าวผู้ประกาศในรูปแบบแบ่งช่อง หรือบล็อกคู่เพื่อให้เห็นความพร้อมในการรายงานข่าวที่ทันเหตุการณ์ และการนำเสนอเหตุการณ์ในเวลานั้นคู่กัน ไปด้วยแล้วก่อนการรายงานสดภาคสนามของผู้ประกาศข่าวทั้งในห้องส่งสถานีกับผู้ประกาศภาคสนามจะมีการพูดคุยโต้ตอบกันเรื่องแนวโน้มสถานการณ์ตลอดจนรายละเอียดในเหตุการณ์เบื้องต้นเพื่อแสดงให้เห็นให้ผู้ชมรู้สึกว่าเป็นการรายงานสดจริงๆ และเพื่อสร้างบรรยากาศเสมือนเป็นตัวแทนผู้ชม ผู้ประกาศข่าวในห้องส่งจะใช้วิจารณญาณในการเลือกคำถามถึงแม้ว่าจะรู้คำตอบแล้วก็ต้องถามแทนผู้ชม แต่ในการพูดคุยโต้ตอบบางครั้งก็มีปัญหาเรื่องเสียงเนื่องจากการเป็นกรายงานที่เกิดขึ้นปัจจุบัน สถานการณ์ในสถานที่นั้นไม่สามารถควบคุมหรือรู้เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้ความผิดพลาดจึงมีโอกาสเกิดขึ้น โดยเฉพาะเรื่องของสัญญาณเสียงในการพูดคุยโต้ตอบทั้งอุปสรรคความดังของเสียงรอบข้าง รวมถึงเรื่องจากระบบเทคนิคในการควบคุมสัญญาณของทางสถานี

“ภาพบล็อกคู่พยายามสื่อความหมายว่าสดจริงๆ พยายามถามข้างนอกเพื่อสื่อความสด แต่บางครั้งเรื่องเทคนิคก็มีขัดข้องหูฟังไม่ชัด หรือในสนามผู้ชมนิยมมีการโห่ร้องเสียงดัง ก็ต้องขอทวนคำถาม” (ศจี ชลาชนเดชะ, ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

ภาพที่ 4.4 ภาพผู้ประกาศข่าวภาคสนามรายงานสดในพื้นที่

การสื่อความหมายของภาพข่าวในรูปแบบรายงานสำคัญที่สุดต้องให้ผู้ชมได้รู้สึกว่าเป็นการนำเสนอข่าวที่ทันเหตุการณ์ ภาพที่ผู้ชมจะได้เห็นต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นล่าสุด บรรยากาศที่ผู้ชมได้เห็นจากการยื่นรายงานข่าวของผู้ประกาศเป็นเวลาเดียวกันกับผู้ชม แต่เป็นบรรยากาศในสถานที่เกิดเหตุ นั่น ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้เป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดที่ทีมข่าวอยากให้ผู้ชมได้รู้สึก ส่วนเรื่องของสถานที่หรือจุดที่ยื่นรายงานก็เป็นภาพที่สามารถสร้างความรู้สึกให้ผู้ชมได้ดีเช่นกัน ทีมข่าวภาคสนามก็พยายามหาตำแหน่งที่เหมาะสม และดีที่สุดเพื่อการรายงาน

“การรายงานสดในที่เกิดเหตุเราต้องการสื่อว่าเราลงพื้นที่จริงๆ เหตุการณ์เป็นแบบนี้จริงๆ อยู่ในพื้นที่ เราสามารถพูดได้หมด ข่าวแข่งกันที่จุดนี้ ทุกช่องต้องแข่งให้รู้ว่าสด การรายงานแบบนี้สำคัญ จะเห็นเหตุการณ์ แบบนี้จริงๆ สดๆ การเลือกจุดจะช่วยกันเลือก เวลาขึ้นในสถานที่จะพยายามสื่อความหมายเราพยายามใช้ภาพสื่อความหมาย แต่เวลารายงานจริงนะเวลานั้นเรากำหนดไม่ได้ตอนแรกถึงไว้จะเห็นเวที เห็นกลุ่มผู้ชุมนุมจำนวนมาก แต่เวลาจริงจะมีผู้ชุมนุมเข้ามาล้อมเลย เห็นแค่ผู้ชุมนุมที่มาล้อม”(ศจี ชลายนเคชะ, ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

“ถ้าเลือกแบล็กกราว ใต้ก็ต้องเลือกข้างหลังต้องเป็นสถานการณ์ แต่ที่ตอนเมืองที่เลือกตรงนี้ เพราะมีปัญหาเรื่องการจัดโอบี การตั้งรถถ่ายทอดระบบไมโครเวฟต้องใช้สัญญาณจากบนตึก ต้องใช้เสาสูง และลากยาว แล้วก็มีการเรื่องความปลอดภัย ตรงจุดนั้นเป็นพื้นที่ปิดรถถ่ายทอดเข้ายาก จะมีปัญหา รายงานถูกใจไม่ถูกใจ”(เจษฎา อุปนิ, ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

ในการลงพื้นที่เพื่อรายงานข่าวทุกครั้งความตั้งใจในการนำเสนอภาพของทีมข่าวคือการมอบความรู้สึกถึงบรรยากาศในสถานที่นั้นกับผู้ชม แต่ด้วยเหตุผลที่ว่าเหตุการณ์ไม่สามารถควบคุมได้ ประกอบกับสถานการณ์รอบข้างที่อาจจะเป็นอันตรายกับทีมข่าวที่รายงาน มาตรการความปลอดภัยจึงถือเป็นสิ่งที่สำคัญ ภาพประกอบการยื่นรายงานของผู้ประกาศภาคสนามที่ออกมาบางทีจึงดูธรรมดาไม่ให้ความรู้สึกเท่าที่ควร

นอกจากรูปแบบการรายงานข่าวความเคลื่อนไหวจากผู้ประกาศภาคสนามที่ส่งสัญญาณทั้งภาพและเสียงสดจากที่เกิดเหตุแล้ว บางสถานการณ์ที่มีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา มีการโยกย้ายสถานที่บ่อยครั้ง การรายงานข่าวที่ส่งสัญญาณทั้งภาพและเสียงสดจากที่เกิดเหตุก็ไม่สามารถทำได้เนื่องจากการเคลื่อนย้ายตำแหน่งแต่ละครั้งเพื่อรายงานจะต้องใช้เวลาในการติดตั้งระบบเพื่อส่งสัญญาณดาวเทียมรายงานสด ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จึงเลือกใช้สื่อโทรศัพท์มาช่วยเสริมการรายงานสถานการณ์ของผู้สื่อข่าวเพื่อความสะดวก สด และรวดเร็ว

ภาพที่ 4.5 ภาพผู้ประกาศข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 คู่กับผู้สื่อข่าวภาคสนาม ที่พร้อมรายงานสดทางโทรศัพท์

ภาพที่ 4.6 ผู้สื่อข่าวภาคสนาม รายงานสดทางโทรศัพท์ พร้อมบรรยายเหตุการณ์

“เป็นการรายงานด้านนอก ในสถานการณ์เดียวกัน เราไม่สามารถโยกกรไปจุดนั้นได้ เข้าไปไม่ถึง ผู้สื่อข่าวจุดนั้นจะรายงานกลับมาทางโทรศัพท์” (กฤษณะ อนุชน, หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

“การรายงานข่าวทางโทรศัพท์ที่เกิดขึ้นช่วงนั้น ต้องการสื่อให้ผู้ชมได้รับทราบข้อมูลที่เกิดขึ้นทั้งหมดโดยเริ่มประมวลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่แรกจนวินาทีล่าสุด ให้สอดคล้องกับภาพเหตุการณ์ที่เรามี แม้ว่าจะไม่สามารถนำเสนอภาพข่าวสดยังที่เกิดเหตุได้ แต่ก็ต้องใช้ความพยายามรวบรวมเหตุการณ์ รายละเอียดต่าง ๆ ให้ครอบคลุมผ่านการสื่อสารทางโทรศัพท์เพื่อให้ผู้ชมคล้อยตามเหตุการณ์มากที่สุด” (มยุรี ไพบูลย์กุลกร, ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

เกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกสื่อโทรศัพท์รายงานสถานการณ์ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ควรมีการรายงานสด ก็คือว่า จุดๆ นั้นจะมีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา แล้วกำลังอยู่ในความสนใจของประชาชน นอกจากจุดชุมนุม 2 จุดใหญ่ๆ ก็คือที่สนามบิณสูวรรณภูมิ แล้วก็สนามบิณดอนเมือง การรายงานทางโทรศัพท์จะขึ้นอยู่กับเหตุฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้น อันนี้ต้องดูว่ามีหลายปัจจัย

“อันดับแรกก็คือ การรายงานทางโทรศัพท์ก็คือว่า เหตุที่เลือกทางโทรศัพท์ก็คือว่า ผู้สื่อข่าว หรือว่าทีมข่าวสามารถที่จะเข้าถึงแหล่งข่าวได้อย่างรวดเร็ว และสามารถโทรศัพท์กลับเข้ามาได้อย่างรวดเร็ว ถ้าเพื่อจะใช้ทีมข่าวใหญ่ในการรายงานสดนั้นจะต้องใช้คนจำนวนเยอะ 20 – 30 คนขึ้นไปในการเตรียมทีมในการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ต่างๆ อาจจะไม่ทันกับสถานการณ์ข่าวที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงใช้วิธีการโทรศัพท์รวดเร็วที่สุด อันนี้คือข้อจำกัดแรก

ข้อจำกัดที่สองก็คือ ทีมข่าวอาจจะไม่พอ อาจจะใช้ม้าเร็วใครไปคนใดคนหนึ่งแล้วจากการพูดคุยสอบถามสามารถที่จะได้ข้อมูลข่าว หรือเนื้อข่าวมาแล้วก็สามารถรายงานทางโทรศัพท์เข้ามาเลย โดยที่ไม่ต้องใช้บุคลากรช่างภาพอื่นๆ เข้ามา ลักษณะเช่นนี้มันมีข้อจำกัดหลายๆอย่าง แล้วก็เรื่องของเวลาด้วย ถ้าต้องการที่จะได้ข่าวสดๆจริงๆ ภาพไม่สามารถที่จะส่งมาได้ แต่โทรศัพท์สามารถที่จะบรรยายภาพตรงนั้นได้” (ตะวัน เขียววิจิตร, โปรดิวเซอร์ข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

การนำเสนอภาพข่าวในรูปแบบการรายงานข่าวถ่ายทอดสดจึงเป็นการรายงานข่าวที่มุ่งให้ผู้ชมได้รู้สึกว่าเป็นเหตุการณ์ในเวลาจริงๆ การแบ่งช่อง หรือบล็อกคู่ รวมถึงการพูดคุยโต้ตอบกันระหว่างผู้ประกาศในห้องส่งกับผู้ประกาศภาคสนามจะเป็นสิ่งโน้มน้าวเพื่อย้ำให้ผู้ชมรู้สึกถึงความสด แต่เนื่องจากความสดปัจจุบันทันด่วนความผิดพลาดอะไรก็เกิดขึ้นได้โดยเฉพาะเรื่องของสัญญาณเสียง บางสถานการณ์ที่มีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา หากจะต้องมีการรายงาน

เหตุการณ์ให้ผู้ชมได้รับรู้ สื่อโทรทัศน์จึงเป็นทางเลือกมาช่วยเสริมการรายงานสถานการณ์ของผู้สื่อข่าวเพื่อความสะดวก สด และรวดเร็ว

3. แฉงการณหรือข่าวด่วน (Bulletin / News Flash) ข่าวสำคัญที่ที่อยู่ในความสนใจของผู้ชมออกอากาศครั้งรายการที่กำลังแพร่ภาพตามปกติ จากการศึกษาพบว่าช่วงเหตุการณ์ดังกล่าว มีการรายงานข่าวด่วนในวันอังคารที่ 2 ธันวาคม 2551

ภาพที่ 4.7 ภาพผู้ประกาศข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 รายงานข่าวด่วน

ภาพที่ 4.8 ภาพแฉงการณของนายสนธิ ลิ้มทองกุล

“การนำเสนอข่าวด่วนเพราะเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนเป็นอย่างมาก ประชาชนควรได้รับรู้โดยเร็วที่สุด สถานการณ์การเมืองในขณะนั้นวุ่นวายมานาน การประกาศยุติการเคลื่อนไหว จึงเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อผู้คน เศรษฐกิจ สังคมการเมือง แค่นั้นข่าวเดียวพอประกาศไปตลาดหุ้นยังขึ้นเลย”(กททท อัครจิวติกรณ, ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

“เป็นข่าวเหตุการณ์สำคัญที่ควรเร่งรายงาน เพราะผลกระทบยิ่งต่อคนหมู่มากควรเร่งรายงานให้เร็วที่สุด”(ชมพูนุช ตันตยาเศรษฐี, ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

การนำเสนอข่าวในรูปแบบข่าวด่วนของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 เป็นการตัดสินใจของกองบรรณาธิการข่าว โดยดูประเด็นของข่าวเป็นหลัก ประเด็นข่าวด่วนที่จะมานำเสนอ นี้จะต้องสำคัญ อยู่ในความสนใจ และมีผลกระทบต่อผู้ชมเป็นอย่างมาก

ส่วนที่ 2 ความหมายการนำเสนอภาพข่าว

จากการศึกษาเทปข่าวพบว่า สถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ได้เลือกใช้ภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง มาประกอบการรายงานข่าวจากผู้ประกาศข่าว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นช่วงที่มีการรายงานสดภาคสนาม คือใช้ภาพที่แสดงให้เห็นการชุมนุม และการขึ้นปราศรัยของแกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ ว่ามีความเคลื่อนไหว ตื่นเต้น น่าสนใจหรือมีความรุนแรงอย่างไร ภาพข่าวภาคค่ำจะถูกเรียบเรียงตัดต่อสรุปนำเสนอตามลำดับเหตุการณ์ ความสำคัญ ในเวลาจำกัดด้วยเงื่อนไขเรื่องเวลาของสถานีโทรทัศน์ โดยการถ่ายทอดเรื่องราวจะไม่เป็นการเก็บบันทึกภาพทั่วไปเพียงอย่างเดียว แต่ภาพเหล่านั้นจะต้องอธิบายความหมายได้ตรงตามที่ทีมข่าวจะสื่อให้ผู้รับชมได้เข้าใจด้วย การสร้างความหมายของภาพข่าว ขึ้นตอนที่ถ่ายทอดเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างทีมข่าวจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากคิดไม่ตรงกันการสร้างความหมายของภาพเหล่านั้นจะเกิดการผิดพลาดหรือไม่สามารถสื่อให้เข้าใจตรงกันได้ผลเสียที่ย่อมจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

ภาพเหตุการณ์ความขัดแย้งที่น่าเสนอจะเป็นการผสมผสานภาพในหลายรูปแบบเพื่อสื่อให้เห็นถึงความหมายว่าความขัดแย้งในช่วงเวลานี้เป็นอย่างไร ความรุนแรงในช่วงเวลานี้มีแค่ไหน ผลกระทบ และสิ่งที่ประชาชนผู้ชมควรรับรู้จะมีอะไรบ้าง โดยการเลือกบันทึกภาพจะคำนึงถึงความหมายของเรื่องที่จะสื่อผ่านการจัดองค์ประกอบภาพ และขนาดภาพตามความสัมพันธ์ของภาพที่เป็นตัวกำหนดความหมาย

“อันดับ 1 สถานที่ กว้างๆ ใหญ่ๆ ถ้าเป็นประเด็นก็ต้องอยู่ที่เนื้อหาว่าต้องการจะไปเอาอะไร ถ้าเขาจะเอาคนตีกัน ก็ต้องไปถ่ายคนตีกันแล้วก็คนมุงดู แล้วก็มีใครเชียร์ไหม มีใครไปห้าม

ไหม มีตำรวจเข้ามาไหม แล้วโดนจับไหม จับขึ้นรถ ดิคคุกอะไรหรือเปล่า” (ยุดิ ไพบูลย์กุลกร, ช่างภาพฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7, สัมภาษณ์, 23 มิถุนายน 2552)

“ภาพกว้างจะเป็นภาพหลักที่ต้องถ่ายเพื่อที่จะให้เห็นบรรยากาศโดยรวมของสถานที่ หลังจากนั้นก็จะจะเป็นภาพที่แคบลงเพื่อจะเน้นถึงเรื่องราวข่าวสารที่เกิดขึ้น ผู้ชุมนุมเป็นกลุ่ม ผู้ชุมนุมคนเดียวที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ ภาพ close-up แคนนำเพื่อเป็นตัวแทนของการถ่ายทอดเรื่องราวที่เกิดขึ้น” (อณูรัชต์ เอ็มประณีตร, ช่างภาพฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7, สัมภาษณ์, 23 มิถุนายน 2552)

จากการศึกษาเทปบันทึกภาพข่าว และการสัมภาษณ์พบว่าภาพมุมกว้างที่เก็บบรรยากาศของเหตุการณ์จะเน้นแสดงให้เห็นว่าสถานที่ที่เกิดเหตุ นั้นว่าเป็นที่ไหน บรรยากาศโดยรวมของเหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร ส่วนลำดับภาพที่จะมีขนาดแคบลงมาไล่เรียงกันไปก็จะแสดงให้เห็นความรู้สึกที่จะสื่อความหมายอธิบายเรื่องราวเหตุการณ์นั้นว่าเป็นอย่างไร การเน้นเรื่องราวก็จะทำให้สิ่งที่จะสื่อภาพนั้นเด่นที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการ close-up หรือการสร้างระยะความชัดของภาพให้สิ่งที่ต้องการจะสื่อความหมายนั้นชัดที่สุด

ในการศึกษาพบอีกด้วยว่า ภาพประกอบที่ถูกเลือกใส่ในบทข่าว ไม่ว่าจะป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะใดก็ตาม สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะเลือกภาพประกอบในลักษณะเดียวกันทั้งหมด ไม่ว่าจะป็นข่าวของกลุ่มพันธมิตรฯ หรือข่าวของฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากอยู่ในช่วงที่ประชาชนสนใจ และถูกจับตามอง เว้นแต่เป็นภาพที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ภาพที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือทำให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายก็จะไม่ถูกเลือกนำมาเสนอ

“ถ้าได้ภาพตำรวจลากเสื้อเหลือง ไซ้มันดิจริง บางที่เราไม่ได้หมายความว่า จะได้ออกอากาศ แต่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นเราต้องบันทึกมาไว้ก่อน ไม่ใช่ตัดสินใจไม่ถ่ายมาถือว่าเป็นการทำงานที่ผิดพลาด ของช่างภาพ เพราะนอกจากเวลานั้นแล้วนอกจากผิดพลาดในหน้าที่ จะอยู่ในจุดนั้นลำบากทันที เพราะเมื่อปิดกล้องหนี เสื้อเหลืองจำนวนมากก็จะมารุมขย้ำ”(กฤษณะ อนุชน, หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

“การเลือกถ่ายภาพ ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับกองบรรณาธิการจะเห็นสมควรที่จะนำออกอากาศแต่โดยส่วนตัวจะต้องถ่ายไว้ก่อน เพราะเป็นหน้าที่ซึ่งถ้ามีความจำเป็นต้องใช้เราอาจจะไม่สามารถย้อนมาเก็บใหม่ได้แล้ว”(ไพบูลย์ สุคนธ์ปัญญา, ช่างภาพฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 23 มิถุนายน 2552)

จากการศึกษาพบว่า การออกปฏิบัติงานของช่างภาพสิ่งที่ได้รับมอบหมาย คือการบันทึกภาพเหตุการณ์เพื่อนำเสนอเป็นภาพข่าว การถ่ายภาพแต่ละครั้งต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกบันทึก เพราะเหตุการณ์ดำเนินอยู่ตลอดเวลา ช่างภาพไม่สามารถบันทึกเหตุการณ์ทั้งหมดทุก

เวลาได้เนื่องจากปัจจัยในเรื่องของเวลาการออกอากาศ การบันทึกภาพในปริมาณมากจะทำให้ขั้นตอนการเลือกภาพของกองบรรณาธิการต้องใช้เวลารวมจนถึงขั้นตอนการตัดต่อข่าวก็ต่อต้องใช้เวลามากขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะช่วงเวลาเร่งด่วนต้องรีบออกอากาศจะไม่สามารถตัดต่อทันได้เลย ช่วงภาพจึงควรเลือกบันทึกภาพที่สำคัญ ซึ่งต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการบันทึกแต่ละครั้งว่าภาพนี้มีคุณค่าในการนำเสนอมากน้อยแค่ไหน ประกอบความหมายที่ว่า “เหตุการณ์ไม่สามารถย้อนกลับได้” การที่จะไม่บันทึกภาพก็ไม่สามารถบันทึกได้อีกแล้วในเหตุการณ์นั้นเพราะเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว

“ภาพเหตุการณ์เราก็ต้องเก็บทั้งหมด เราเป็นผู้ผลิตงานเราก็ต้องเก็บภาพทุกอย่างที่เห็นก็เหมือนเรามอง มองเห็นอะไรก็ต้องเก็บให้หมดมาให้ได้ อย่างเช่นเรื่องที่ว่าจะออกได้ออกไม่ได้เป็นขั้นตอนที่ต้องอยู่ในห้องการตัดต่อ แต่เราเห็นภาพอะไรก็ต้องเก็บไปก่อน ภาพนั้นมันอาจจะสำคัญก็ได้ และมันอาจมีความหมาย” (ชาติชาย ศรีสุวรรณ, หัวหน้าช่างภาพฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 23 มิถุนายน 2552)

“เพราะว่าสถานการณ์บางอย่างไม่ว่าจะเกิดขึ้นยังไง เราก็ต้องบันทึกภาพไว้ก่อนว่าเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นยังไง แล้วภาพล่อแหลมอะไรพวกนี้ ถ้าเกิดเป็นภาพที่รุนแรง หรือภาพหวาดเสียวอะไรหลายๆ เราก็ควรจะถ่ายไว้ด้วย แต่ในการถ่ายเราก็ต้องหาเพื่อจะออกอากาศได้ หรือว่าถ้ามันยังรุนแรงอยู่ก็แล้วแต่นโยบายของข้างในว่าจะออกหรือไม่ออก เพราะว่าจะนำไปสู่ความเสี่ยงกับการที่เกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้นได้” (วิญญู รักชุม, ช่างภาพ ฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 23 มิถุนายน 2552)

นอกจากนั้นยังพบว่าภาพข่าวและเสียงที่ถูกนำมาใช้ในการเสนอข่าวภาคค่ำ ซึ่งบรรณาธิการข่าวภาคค่ำจะเป็นผู้รับผิดชอบในการเลือกประเด็นเสียงสัมภาษณ์ มักจะพิถีพิถันในการคัดเลือกโดยเฉพาะบทสัมภาษณ์ในประเด็นที่สำคัญ เป็นเรื่องใหญ่ที่น่าสนใจ แต่ในบางครั้งเสียงบทสัมภาษณ์อาจไม่ตรงกับเนื้อหาภาพเท่าที่ควร เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านการประสานงาน และเวลา คือทางกองบรรณาธิการข่าวจะเริ่มประชุมในเวลา 14.00 น. และจะสรุปเลือกภาพประเด็นที่ต้องการออกอากาศในเวลา 17.20 น. ดังนั้นภาพและเสียงสัมภาษณ์ที่ถูกเลือกใส่เข้าไปประกอบในบทข่าว จะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว ให้ทันกับปริมาณข่าวที่ถูกคัดเลือกมาออกอากาศในข่าวภาคค่ำ เจ้าหน้าที่ตัดต่อจึงต้องทำงานแข่งกับเวลาในการเลือกภาพที่ดีที่สุดจากช่างภาพที่ได้บันทึกภาพมาทั้งหมด ซึ่งในบางครั้งถ้าเวลาจำกัดไม่ทันจะรับดูภาพทั้งหมด ถ้าไม่มีภาพเสียก็จะส่งออกอากาศเลย

“ถ้ามีภาพเราก็ต้องใส่ เพียงผู้สื่อข่าวเขียนบทอาจไม่เห็นภาพแต่จะเลือกใส่บรรยายภาพทั่วไป เวลาของตัดต่อข่าวจะแข่งกับเวลา เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถเรียงภาพเทพมาตัดต่อจะดูภาพ

แล้วจำคร่าวๆอ่านบทแล้วรู้ภาพอยู่ในสมองอยู่แล้วก็สามารถตัดต่อได้อย่างรวดเร็วไม่กินที่ ถ้าเวลาจำกัดไม่ทันจะรับภาพทั้งหมด ถ้าไม่มีภาพเสียก็จะส่งออกอากาศเลย เวลาตัดช่วงภาพผู้สื่อข่าวไม่ได้นั่งด้วย ผู้สื่อข่าวก็ไม่ได้ดูภาพ”(สุรพงษ์ บุญญาภิรมณ์,เจ้าหน้าที่ตัดต่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,24 มิถุนายน 2552)

จากการศึกษาภาพประกอบข่าวยังพบว่า ในการเสนอข่าวกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง7 มีการเลือกภาพประกอบในหลายรูปแบบ ที่แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศการชุมนุม การเคลื่อนไหวของประธานหรือแกนนำที่ออกมาพูดหรือปราศรัยบนเวที หรือการทำกิจกรรมของผู้มาร่วมชุมนุม โดยจะเป็นลักษณะตัดภาพให้เข้ากับบท ตามที่ผู้เรียบเรียงข่าวหรือผู้สื่อข่าว พิมพ์หรือเขียนเป็นบทข่าวส่งเข้ามา แต่จะไม่เลือกภาพที่เห็นการชูป้ายโจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในลักษณะที่ไม่สุภาพดูรุนแรง

“รับนโยบายของทาง บก. และทางสถานี คือ การนำเสนอข่าว เรามีหน้าที่แค่อ่านบทแล้วพยายามนำภาพเสนอออกไป ส่วนในเนื้อหาเป็นของส่วนผู้สื่อข่าว จะไม่เกี่ยวกับการตัดต่อ การตัดต่อคือการนำเสนอภาพที่ดีที่สุดออกไปเท่านั้น” (สุรพงษ์ บุญญาภิรมณ์,เจ้าหน้าที่ตัดต่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,24 มิถุนายน 2552)

จากการสัมภาษณ์ช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง7 ยังพบว่าในการถ่ายภาพการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ช่างภาพมักจะเลือกถ่ายไปที่ตัวบุคคลที่เป็นแกนนำคนสำคัญของกลุ่มพันธมิตรฯ ภาพมุมกว้าง ภาพบนเวทีการชุมนุม ภาพผู้มาชุมนุม ภาพที่แสดงสัญลักษณ์ของผู้ชุมนุมเช่นกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจะใส่เสื้อสีเหลือง ภาพมือตบจะเป็นสัญลักษณ์การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯอีกเช่นกัน

ภาพที่ 4.9 ภาพการชุมนุมกลุ่มพันธมิตรฯ มีสัญลักษณ์มือตบ(วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน 2551)

ภาพการเคลื่อนไหวในแง่มุมต่างๆที่จะเลือกบันทึก เช่นการปราศรัยบนเวทีของแกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ การดูแลความปลอดภัยของตำรวจ การเคลื่อนการชุมนุม บรรยากาศการจราจรติดขัด ภาพพฤติกรรมของผู้มาร่วมชุมนุม แกนนำคนสำคัญของกลุ่มพันธมิตร มีการถ่ายภาพการชูป้ายประท้วง ที่เขียนข้อความต่างๆมากมายทั้งถ้อยคำที่สุภาพ และถ้อยคำที่หยาบคาย ข้อความสนับสนุนให้กำลังใจ รวมถึงภาพการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ระหว่างถ่ายภาพจะบันทึกเสียงของแกนนำพันธมิตรฯ ที่ขึ้นปราศรัยบนเวทีด้วย เพราะคำพูด คำปราศรัยของแกนนำจะเป็นเสียงตัวแทนมวลชนพันธมิตรฯ การได้เสียงปราศรัยบนเวทีถ้าสร้างประเด็นได้ก็เหมือนกับเสียงสัมภาษณ์เสียงที่ต้องคัดกรองขอสัมภาษณ์เหมือนกัน

“เวลาไปเก็บภาพเนื้อหาสำคัญ หรือศูนย์กลางของข่าวมักจะอยู่ที่แกนนำเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมหลักในการชักจูงผู้ชุมนุม ส่วนภาพผู้ชุมนุมจะเน้นบรรยากาศโดยรวมเพื่อที่สื่อถึงกิจกรรมที่มีในเวลานั้น รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการชุมนุม”(ไพบุลย์ สุคนธ์ปัญญา,ช่างภาพฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,23 มิถุนายน 2552)

ภาพที่ 4.10 ภาพแสดงบรรยากาศการชุมนุมทั่วไป(วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2551)

สำหรับการติดต่อเสียงประกอบข่าว มักจะใช้เสียงบรรยากาศการชุมนุมมาสร้างเป็นจุดสนใจ โดยเปิดเสียงให้พอได้ยินบรรยากาศชุมนุม เช่น การตะโกนโห่ร้องของผู้ชุมนุม ควบคู่ไปกับการรายงานข่าวของผู้ประกาศ เพื่อให้ข่าวดูน่าสนใจมากขึ้น ส่วนการเปิดเสียงแหล่งข่าวมักเปิดเสียงของบุคคลสำคัญ แยกนำในแต่ละฝ่าย รวมทั้งบุคคลที่ทำหน้าที่เป็น โฆษกหรือตัวแทน ก็เลือกที่จะเปิดเสียงสัมภาษณ์ในข่าวภาคค่ำ หากเป็นการพูดในประเด็นใหม่ แต่ถ้ามีถ้อยคำกล่าวพาดพิง หรือใช้ถ้อยคำขี้ขลาด รุนแรง จะไม่ถูกนำมาเสนอในข่าวภาคค่ำเลย

จากการสัมภาษณ์ยังพบว่าเจ้าหน้าที่ติดต่อค่อนข้างระมัดระวังในการเลือกนำภาพข่าวมาใช้ในการออกอากาศ เนื่องจากมีนโยบายจากทางสถานีไม่ให้ใส่ภาพประกอบข่าว ที่ดูแล้วทำให้เกิดความรุนแรง การขี้ขลาด จากการสัมภาษณ์พบว่าหากพนักงานติดต่อพิจารณาภาพข่าวแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะนำเสนอในข่าว ก็จะมีการสอบถามไปยังบรรณาธิการข่าวภาคค่ำเพื่อความชัดเจน และตัดสินใจอีกครั้งว่าจะนำภาพข่าวในลักษณะเช่นนี้มาออกอากาศในข่าวหรือไม่อยู่เสมอ

“ภาพที่มีความรุนแรงมากเกินไปก็ไม่สมควรที่จะนำเสนอ เลือดซัดๆ หรือขึ้นส่วนที่ต้องทำการบังเพื่อไม่ให้ภาพดูอูจาด โดยประมาณคือไม่สามารถให้เห็น ยกตัวอย่างเช่น เลือดซัดๆ ถ้าใกล้ๆ นี้ห้าม เพราะดูแล้วต้องไม่อูจาด มันก็ใช้ได้ทั้งหมดอย่างที่บอก ภาพพวกติดกัน เลือดตกยางออก ภาพความรุนแรง หรือภาพอูจาด ห้ามโดยเด็ดขาด ภาพที่ต้องการออกอากาศเครื่องมือสามารถบังภาพได้ก็ต้องทำการบัง การนำเสนอข่าวพันธมิตรฯ ต้องผ่านทางผู้สื่อข่าว เรามีหน้าที่แค่อ่านบทแล้วพยายามนำภาพเสนอออกไป ส่วนในเนื้อหาเป็นของส่วนผู้สื่อข่าว จะไม่เกี่ยวกับการติดต่อ การติดต่อคือการนำเสนอภาพที่ดีที่สุดออกไปเท่านั้นเอง”(สุรพงษ์ บุญญาภิรมย์, เจ้าหน้าที่ติดต่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

“ถ้าภาพเหตุการณ์ใช้กำลังออกไปผ่านสื่อเหตุการณ์เหมือนราคน้ำมันลงบนกองไฟ ไม่ใช่พันธมิตรฯ ที่สุวรรณภูมิ แต่เป็นพันธมิตรฯ ตามหัวเมืองต่าง ๆ จะเริ่มถึงความเป็นเดือดเป็นแค้นแทน โอเค ความจริงเป็นสิ่งที่ได้นำเสนอ แต่ถ้าความจริงถ้าเสนอไปแล้วความขัดแย้งในประเทศไทยจะยิ่งรุนแรงมากขึ้นเราจะเสนอใหม่ เป็นเรื่องที่เราต้องขังใจมาก ๆ” (กฤษณะ อนุชน, หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

การปฏิบัติงานข่าวนอกสถานที่ของช่างภาพนอกจากจะต้องศึกษาเตรียมความพร้อมในเรื่องที่จะไปถ่าย การเตรียมความพร้อมในเรื่องของเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะต้องใช้อีก เรื่องของสภาพจิตใจก็มีความสำคัญ การมีสติและความอดทนอยู่กับตัวตลอดเวลาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการปฏิบัติงานข่าวจะต้องพบกับสถานการณ์ที่หลากหลาย พบกับข่าวที่ส่งผลกระทบหลายรูปแบบ

ภาพที่ 4.11 กลุ่มรักเชียงใหม่ทำร้ายเจ้าหน้าที่จากศาลรัฐธรรมนูญ (วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน 2551)

“ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานที่ บางทีอุปสรรคที่มีก็คือผู้ชุมนุมที่อยู่ในสถานการณ์ตรงนั้น บางคนเขาอารมณ์เขาค่อนข้างที่จะผิดจากคนธรรมดาไปแล้ว บางทีโดนปลุกกระดม หรือ สึกเหิมไปแล้ว บางทีทำให้เป็นอุปสรรคในการถ่ายภาพ เพราะว่าเขาจะคอย เรียกว่ามาต่อแยะ หรือมาแสดง ปฏิกริยาไม่ดีต่อช่างภาพ หรือพูดจาสื่อเสียดทำให้เกิดการปะทะขึ้นได้ในบางครั้ง เพราะฉะนั้นในการถ่ายกลุ่มผู้ชุมนุม เราควรตั้งสติให้ดี แล้วก็พยายามที่จะทำแต่งงาน อย่าไปหลงกับสถานการณ์ รอบข้างที่เกิดขึ้น” (วิษณุ รักรัชม,ช่างภาพ ฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,23 มิถุนายน 2552)

การปฏิบัติงานในแต่ละสถานที่ สถานการณ์ย่อมแตกต่างกันออกไป นอกจากการสร้าง ความหมายในภาพข่าวเพื่อนำเสนอผู้ชมให้ดีที่สุดแล้ว การวางตัวที่ดีในสถานการณ์นั้นก็สำคัญ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันเพราะแต่ละเหตุการณ์เป็นเรื่องที่ไม่ปกติ อารมณ์ของแหล่งข่าวย่อมแตกต่างกันออกไป การควบคุมอารมณ์ของช่างภาพ และทีมข่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญ

จากการศึกษาในส่วนที่ 2 ความหมายการนำเสนอภาพข่าว ผู้วิจัยได้แบ่งการสื่อ ความหมายการนำเสนอภาพข่าวออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 2.1 ความหมายการนำเสนอภาพข่าว เหตุการณ์ และส่วนที่ 2.2 ความหมายการนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2.1 ความหมายการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์

จากการศึกษาแบบบันทึกการออกอากาศพบว่า การนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์ของ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะเน้นภาพการชุมนุมที่แสดงถึงกิจกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมส่วนใหญ่ ภาพกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้ชุมนุม ซึ่งจะเป็นไปตามประเด็นข่าวจากกองบรรณาธิการ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของข่าว ในด้านความเด่น ความสด มีผลกระทบกระเทือนต่อคนหมู่มาก หรือเป็นความขัดแย้ง และเรื่องที่ประชาชนสนใจ หากภาพเหตุการณ์ใดมีคุณค่าทางข่าวสูงก็จะได้รับการพิจารณานำมารายงานเป็นข่าว

“ต้องมุ่งหวังให้ได้ภาพที่รวดเร็ว เมื่อเกิดเหตุการณ์ต้องภาพเร็ว และต้องเด่นกว่าช่องอื่น” (กฤษณะ อนุชน, หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

ภาพที่ 4.12 ภาพข่าว นปช.ระดมคนป้องกันพันธมิตรฯ (วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2551)

“เวลาอยู่ในเหตุการณ์ต้องคิดว่าต้องการจะไปเอาอะไร ถ้าเขาจะเอาคนตีกัน ก็ต้องไปถ่ายคนตีกันแล้วก็คนมุงดู แล้วก็มิโครเซียร์ใหม่ มิโครไปห้ามไหม มีตำรวจเข้ามาไหม แล้วโดนจับไหม จับขึ้นรถ ดิดคุกอะไรหรือเปล่า”(ยูติ ไพบูลย์กุลกร,ช่างภาพ ฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,23 มิถุนายน 2552)

ภาพที่ 4.13 ภาพข่าว เลื่อนแดงชุมนุมมีปะทะที่เชียงใหม่(วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน 2551)

“ภาพเหตุการณ์เราก็ต้องเก็บทั้งหมด เราเป็นผู้ผลิตงานเราก็ต้องเก็บภาพทุกอย่างที่เห็นก็เหมือนเรามอง มองเห็นอะไรก็ต้องเก็บให้หมดมาให้ได้ อย่างเช่นเรื่องที่ว่าจะออกได้ออกไม่ได้เป็นขั้นตอนที่ต้องอยู่ในห้องการตัดต่อ แต่เราเห็นภาพอะไรก็ต้องเก็บไปก่อน ภาพนั้นมันอาจจะสำคัญก็ได้ และมันอาจมีความหมาย”(ชาติชาย ศรีสุวรรณ,หัวหน้าช่างภาพ ฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,23 มิถุนายน 2552)

“เวลาตัดต่อจะดูให้สอดคล้องกับบท ภาพชุมนุมต่างๆ ไป แต่ถ้าเป็นภาพความรุนแรงจะออกไม่ได้เสนอภาพกลางๆไม่เสนอรุนแรงเกินไป สำหรับเสียงก็ต้องระวังบางที่ตัดไปมันมีเสียงไม่ได้ออกไม่ได้ก็ต้องตัดทิ้งไป เราไม่รู้ว่าคนขึ้นเสียงจะขึ้นดังแค่ไหน เราระวังตั้งแต่ตอนนี้เลยดีกว่า”(สิริพร ชลิตพิบูลย์,เจ้าหน้าที่ตัดต่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,24 มิถุนายน 2552)

การบันทึกภาพของช่างภาพฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7จะเป็นการบันทึกเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในที่เกิดเหตุ หรือเพื่อสร้างเรื่องราวให้ไปยังที่เกิดเหตุที่เกิดขึ้นได้ จะสังเกตได้ว่าการถ่ายภาพผู้ชุมนุมจะเน้นภาพกว้างเพื่อแสดงให้เห็นถึงปริมาณผู้ชุมนุม สลับกับการถ่ายภาพแกนนำที่ขึ้นปราศรัยบนเวที รวมถึงถึงการถ่ายภาพกิจกรรมความเป็นอยู่ของผู้ชุมนุม แต่ก็ต้องระวังตัวอยู่เสมอในการถ่ายภาพ เพราะเป็นสถานการณ์ที่มีการขยับอยู่ตลอดเวลา

ภาพที่ 4.14 ภาพสถานการณ์การชุมนุม (วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2551)

“ถ้าไปข่าวสถานการณ์หรือข่าวมือการประท้วง ส่วนมากช่างภาพผู้สื่อข่าวเป้าหมายหลักคือการถ่ายภาพการชุมนุมอยู่แล้ว การชุมนุมจะมีการพูดบนเวที และการสร้างสถานการณ์บ้างรอบๆเวที เพราะฉะนั้นช่างภาพควรจะตั้งหูไว้ตาไว้ในกาที่จะไปถ่าย เราจะเอาบรรยากาศการปราศรัย หรือการพูดบนเวทีเพื่อมาเป็นภาพประกอบ” (วิญญู รักชุม,ช่างภาพฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,23 มิถุนายน 2552)

ภาพที่ 4.15 ภาพเหตุการณ์พันธมิตรฯเคลื่อนตัวไปสุวรรณภูมิ(วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2551)

“ถ่ายผู้ชุมนุม ถ่ายสถานการณ์ปัจจุบัน ว่าเขาชุมนุมเขาทำอะไรกันบ้าง เขาอยู่กันยังไง”
(ยูติ ไพบูลย์กุลกร,ช่างภาพฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,23 มิถุนายน 2552)

“มันไม่เหมือนข่าวทั่วไป เราไม่สามารถถ่ายได้อิสระ ไปถ่ายเขากินข้าวก็ว่าลูกค้า ไปถ่ายเขานอน ถ่ายการ์ดก็หาว่ากวนประสาท เรื่องรักษาความปลอดภัยอย่าถ่ายหน้า ถ่ายภาพแกนนำบางที่ถ่ายได้ถ่ายไม่ได้” (เจษฎา อูปนิ,ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,24 มิถุนายน 2552)

“ส่วนใหญ่จะเป็นภาพ มุมกว้าง ก่อน แล้วก็หาจุดสนใจอย่างเวทีมีคนปราศรัย สมมติว่ามีภาพเหตุการณ์มีการขัดแย้งหรือประท้วงอะไรกันเราก็มุ่งไปที่จุดเกิดเหตุตรงนั้น” (ไพบูลย์ สุคนธ์ปัญญา,ช่างภาพฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,สัมภาษณ์,23 มิถุนายน 2552)

ภาพที่ 4.16 ภาพข่าวการ์ด พันธมิตรฯควบคุมตัวแท็กซี่ เหตุพกผ้าพันคอสีแดง
(วันศุกร์ที่ 28 พฤศจิกายน 2551)

“เวลาเห็นเหตุการณ์แบบนี้ก็สังสาร แต่เราทำไม่ได้เขามีฟ้าแดงมาขนาดนี้ แล้วถูกกลุ่มเสื้อเหลืองจับไม่รู้จะทำอย่างไร ใจก็รู้ว่ามีการทำไม่ถูกต้อง เราก็ต้องถ่ายต้องนำเสนอ ตอนนั้นก็ยังมีปัญหาเพราะตอนแรกไม่ให้ถ่าย แต่เราก็ต้องพยายามนำมาแล้วเสนอ แต่ก็ต้องระมัดระวังด้วย” (ศจี ชลาชนเดชะ, ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

ส่วนที่ 2.2 ความหมายการนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์

ภาพที่ 4.17 ภาพข่าวที่แสดงการสัมภาษณ์

หลักสำคัญของการนำเสนอข่าว คือความน่าเชื่อถือ การรายงานข่าวอย่างเดียวน่าเชื่อถือ แต่ไม่มีน้ำหนัก การนำเสนอเสียงสัมภาษณ์ การปล่อยเสียงแหล่งข่าวจะช่วยให้ความรู้สึกที่มีต่อข่าวของผู้ชมจะน่าเชื่อถือมากขึ้น การเลือกปล่อยเสียงสัมภาษณ์จะเลือกประเด็นว่าประเด็นไหนน่าสนใจ ทีมข่าวช่อง 7 จะเลือกปล่อยเสียง เพื่อจะได้ยืนยันว่าไม่ได้พูดคนเดียว แหล่งข่าวยืนยันว่าพูดจริงน่าเชื่อถือ แต่ด้วยข้อจำกัดปัจจัยด้านเวลาที่ต้องลำดับความสำคัญของข่าวว่ามีเวลาในการปล่อยเสียงมากน้อยแค่ไหน ส่วนการตัดภาพประกอบเสียงสัมภาษณ์ ต้องดูว่ายาวของเสียงที่ปล่อยจะยาวแค่ไหนถ้ายาวมากบางที่เราต้องนำภาพเหตุการณ์ตัดประกอบ แต่ถ้าภาพที่มาตัดประกอบไม่เข้าคู่ไม่ตรงก็จะปล่อยคนให้สัมภาษณ์ไปอย่างเดียวเลย

“ที่ไปจะเลือกประเด็นว่าประเด็นไหนน่าสนใจใช้เป็นเกณฑ์ การเลือกปล่อยเสียงถ้าเป็นไปได้ก็อยากปล่อยเสียง เพื่อจะได้ยืนยันว่าเราไม่ได้พูดคนเดียว เขายืนยันว่าพูดจริงน่าเชื่อถือ แต่ถ้าเวลาจำกัดเราก็ต้องสรุปประเด็นแล้วเอาเสียงเขามายืนยัน” (เจษฎา อุปนิ, ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

“การทำข่าวต้องนำเชื่อถือ การพูดอย่างเดิวนำเชื่อถือแต่ไม่มีน้ำหนัก จะน่าสนใจขึ้นหากมีเสียงของแหล่งข่าว และการปล่อยเสียงแหล่งข่าวจะช่วยป้องกันการถูกฟ้องร้องหากประเด็นนั้นสัมพันธ์ต่อการพาดพิง” (อนุวัต เฟื่องทองแดง, ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

“การปล่อยภาพสัมภาษณ์ ต้องดูว่ายาวแค่ไหนบางที่เราจะดูก่อนว่ายาวแค่ไหน ถ้ายาวมากบางที่เราก็ต้องนำภาพเหตุการณ์ตัดประกอบ แต่ถ้าภาพที่มาตัดประกอบดูไม่เข้าดูไม่ตรงก็จะปล่อยคนถูกสัมภาษณ์ไปอย่างเดียวเลย” (ศิริพร ชลิตพิบูลย์, เจ้าหน้าที่ตัดต่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2552)

จากการศึกษาพบว่า การให้ความหมายของภาพในข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และเหตุการณ์นั้นๆ ว่าเป็นอะไร หน้าที่ของช่างภาพคือบันทึกภาพโดยภาพนั้นจะเป็นตัวแทนถ่ายทอดเรื่องราวสร้างความหมายให้รู้ถึงเหตุการณ์ว่าเป็นเกิดขึ้นที่ไหนอย่างไร มีใครเกี่ยวข้องบ้าง โดยจะหลีกเลี่ยงภาพที่อุจาด และรุนแรงเกินไป ทั้งนี้การนำเสนอจะอยู่ที่กองบรรณาธิการ และเจ้าหน้าที่ตัดต่อร่วมใช้วิจารณญาณในการเลือกภาพด้วย

ภาพที่นำเสนอส่วนใหญ่จะเป็นภาพแสดงถึงบรรยากาศการประชุม กิจกรรมของผู้ชุมนุม สัญลักษณ์การบอกเล่าเรื่องการประชุม เสื้อเหลือง มือตบ แสดงความเป็นกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เสื้อแดงแสดงความเป็นกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ ภาพรั้วลวดหนามถูกขึง หรือการตรวจคนเข้าออก แสดงถึงความเข้มงวดหวาดระแวง การเน้นภาพตัวบุคคลจะแสดงถึงความหมายถึงการเป็นตัวแทน หรือแกนนำ ในประเด็นข่าวนั้น ส่วนภาพข่าวสัมภาษณ์จะช่วยให้การนำเสนอข่าวมีความน่าเชื่อถือ เพราะบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ทีมข่าวจะให้ความหมายว่าเป็นตัวแทนคำตอบของเรื่องราวที่นำเสนอข่าวสารที่นำเสนอ ประกอบกับการปล่อยเสียงแหล่งข่าวจะช่วยป้องกันการถูกฟ้องร้องหากประเด็นนั้นสัมพันธ์ต่อการพาดพิง

4.3 ตอนที่ 3 การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

การศึกษาในตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากรูปแบบการนำเสนอภาพข่าว ส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าว

ส่วนที่ 1 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากรูปแบบการนำเสนอภาพข่าว

จากการศึกษาพบว่า การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ สามารถแบ่งการรับรู้รูปแบบการนำเสนอได้ 3 วิธีดังนี้

1. การรับรู้ที่เกิดจากการนำเสนอรายการจากทางสถานี (Straight Newscast) จากสัมภาษณ์ผู้ชมข่าวภาคค่ำสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 พบว่าการรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของช่อง 7 จะใช้ผู้ประกาศหลักในห้องส่งรายงานข่าวแบบผู้ประกาศข่าวร่วม ผู้ประกาศข่าวหลักและผู้ประกาศข่าวร่วมมีหน้าที่ประกาศและเชื่อมโยงขึ้นข่าวต่างๆ ให้เป็นไปตามบทโทรทัศน์ของการรายงานข่าว ซึ่งคุณแล้วเป็นเอกลักษณ์ของช่อง 7 คุณเป็นการรายงานข่าวดูน่าเชื่อถือ แต่บางครั้งก็ดูเรียบไปไม่ค่อยมีชีวิตชีวา ดูไม่ทันสมัย

ภาพที่ 4.18 ภาพผู้ประกาศรายงานข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

“คุณเป็นช่อง 7 สีดีเพราะที่คุ้นตาจำได้เห็นแบบนี้ก็รู้ว่าเป็นข่าวช่อง 7 ก็เป็นทางการ เป็นภาพที่คุ้นตามาหลายปี ผู้ประกาศก็นั่งแบบนี้ตลอด ดูเหมาะเป็นรายการข่าวที่เสนอแบบน่าเชื่อถือ” (ศุภวรรณ บุญธรรม, สัมภาษณ์, 2 สิงหาคม 2552)

ภาพที่ 4.19 ภาพผู้ประกาศรายงานข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

“ความรู้สึกขึ้นอยู่กับข่าวที่นำเสนอ ผู้ประกาศที่พูดคล่อง พูดได้ชัดเจนก็จะน่าติดตามและน่าเชื่อถือ”(ลาวัลย์ สุวรรณ,สัมภาษณ์,27 มิถุนายน 2552)

“โดยปกติหลายๆช่องก็ทำแบบนี้ มีความน่าเชื่อถือ มักจะดูที่ผู้ประกาศอ่านข่าวแล้วน่าฟังน่าเชื่อถือ”(ชัยชนะ ขุนสูงเนิน,สัมภาษณ์,28 มิถุนายน 2552)

“เป็นรูปแบบที่ชัดเจน ได้เห็นเหตุการณ์จริงๆในช่วงนั้นทำให้ทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและชัดเจนกว่าฟังจากผู้ประกาศข่าวอยู่ฝ่ายเดียว ซึ่งแถบทุกช่องก็ทำในลักษณะนี้ ทำให้การรับชมก็ยังรู้สึกธรรมดาถ้าเปรียบเทียบกับช่องอื่น”(สาโรจน์ ไวยคงคา,สัมภาษณ์,27 มิถุนายน 2552)

จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการข่าว และช่างภาพสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆพบว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวภาคค่ำสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เป็นรูปแบบที่เป็นมาตรฐานสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ชม แต่ก็ไม่มีจุดเด่นในการนำเสนอ

“องค์ประกอบภาพการรายงานข่าวของช่อง7ก็จะเป็นรูปแบบของข่าวทั่วไป มีการเปลี่ยนหน้าผู้ประกาศมาอ่านแต่ละวันสลับกันไป อ่านใช้ได้แต่ไม่ถึงจุด(เจริญศิลป์ หงส์ประสงค์,หัวหน้าสายข่าวการเมืองสถานีโทรทัศน์ NBT,สัมภาษณ์,4 สิงหาคม 2552)

“ดูแล้วข่าวต้องมีความน่าเชื่อถือ ฟังๆ เรียบๆ จุดด้อยไม่มีก็ดี ไม่ถึงกับเด่น แต่ก็ไม่ได้ดีกว่าช่องอื่น บางทีก็ดูเฉย”(พีรสันต์ บุญปวนิช,ช่างภาพข่าวสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์,สัมภาษณ์,29 มิถุนายน 2552)

“ผู้ประกาศ พิธีกร ความน่าเชื่อถือ คุณเป็นเด็กทำให้ความน่าสนใจของข่าวน้อยลง ไม่มีประสบการณ์ในการทำข่าว ไม่เคยผ่านข่าว ความน่าสนใจน้อยลง ไม่รู้ภูมิหลังที่มาที่ไป ข่าวแบบนี้เลยดูไม่น่าสนใจไม่ได้อรรรถส” (เฉลิมชนม์ รักษาสัตย์,ช่างภาพข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3, สัมภาษณ์,30 มิถุนายน 2552)

การรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของช่อง 7 ในการรายงานข่าวภาคค่ำที่มีผู้ประกาศหลักในห้องส่งรายงานข่าว ผู้ชมจะได้รับความรู้สึกถึงความน่าเชื่อถือของการรายงาน แต่ผู้ชมไม่รู้ถึงความน่าสนใจในการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของรูปแบบที่มีมานานแล้ว ตลอดจนความคาดหวังของผู้ชมที่จะได้รับรู้ถึงความทันสมัย แปลกใหม่กว่าสถานีข่าวอื่นๆ จึงทำให้ความรู้สึกในการรับชมถูกรบกวนไป

2. การรับรู้การรายงานข่าวถ่ายทอดสด (Live Program) หากมีการรายงานสดภาคสนาม ผู้ชมจะรับรู้ได้ถึงเปลี่ยนแปลงของบรรยากาศข่าวที่นำเสนอ การที่ผู้ประกาศข่าวในห้องส่งพูดส่งมอบการรายงานข่าว ให้ผู้ประกาศข่าวร่วมที่อยู่ภาคสนาม หรืออยู่ในพื้นที่การชุมนุมรับช่วงต่อ จะรับรู้ได้ถึงความต่อเนื่อง สด รวดเร็วและน่าสนใจมากขึ้น ผู้ชมจะมีความรู้สึกพร้อมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น เสมือนได้เข้าไปอยู่เหตุการณ์นั้นจริงๆ ภาพข่าวที่ประกอบกรรายงานสดที่ถึงแม้จะเป็นภาพที่ถ่ายมาก่อนหน้านี้ ผ่านการตัดต่อ ลำดับภาพ และเรียบเรียงนำเสนอ แต่เมื่อนำเสนอผ่านการรายงานสด การรับรู้ของผู้ชมจะรู้สึกเสมือนเป็นภาพที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น

“มีผู้สื่อข่าวที่อยู่ในสถานที่จริง ทำให้เรารู้สึกเหมือนอยู่ในสถานที่นั้นด้วย ทำให้เราเข้าใจเรื่องราวมากขึ้น แต่การโต้ตอบกันระหว่างในห้องส่ง บางทีคุณสัญญาขัดข้องบ้างทำให้รู้สึกขาดช่วง คนในสถานีพูดไป แล้วตอบช้า” (ชัยชนะ ขุนสูงเนิน, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2552)

“ดูทันต่อเหตุการณ์ คุณเป็นข่าวฉับไว เหมือนนักข่าวทำงานได้ไว คุณน่าสนใจ เพราะอยากดูสถานที่เกิดเหตุเวลานั้น” (ฐตวรรษ แก้วโกมล, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2552)

จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการข่าว และช่างภาพสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆพบว่า การรายงานสดภาคสนามของข่าวภาคค่ำสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ไม่ได้แตกต่างจากสถานีข่าวช่องอื่น ซึ่งก็มีการนำเสนอการรายงานสดจากสถานที่เกิดเหตุเหมือนกัน มีการบรรยายในรูปแบบเดียวกัน

“การรายงานในภาคสนามดูใช้ได้ การเลือกสถานที่ดูพยายามหาสถานที่เพื่อสื่อให้เห็นว่าคือเหตุการณ์อะไร” (เจริญศิลป์ หงส์ประสงค์, หัวหน้าสายข่าวการเมืองสถานีโทรทัศน์ NBT, สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2552)

“การรายงานเพื่อสื่อให้เห็นพื้นที่จริง ผู้ชุมนุมอยู่ตรงนี้นะหรือมีการมามุง มีส่วนร่วมเพื่อบรรยากาศที่ดูสมจริง แต่บางที่ถ้ามากเกินไปก็ดูไม่ดี(กนก รุจิโมระ, บรรณาธิการศูนย์ข่าววิทยุททบ. ,สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2552)

“ผู้ประกาศยื่นรายงานสดภาคสนาม ดูแล้วก็น่าเชื่อถือมีคนไปเกาะพื้นที่ รายงานเข้ามาการคุยกับผู้ประกาศในสถานีมีการโต้ตอบ ดูรวมๆก็ดี แต่ไม่เด่นกว่าช่องอื่นๆ ไม่ด้อยกว่าช่องอื่นทุกช่องเหมือนกัน” (พีรสันดี บุญปวนิช, ช่างภาพข่าวสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์สัมภาษณ์, 29 มิถุนายน 2552)

“เป็นการยื่นรายงานที่พยายามจะสื่อให้เห็นถึงบรรยากาศดี บางครั้งน่าจะมีทีมงานคอยช่วยกันคนมามุงบ้าง เพราะการมุงของคนจะทำให้ไม่เห็นบรรยากาศของสถานที่เท่าที่ควร”(อาจินต์ โพธิ์เจริญ, ช่างภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สัมภาษณ์, 29 มิถุนายน 2552)

ภาพที่ 4.20 ภาพผู้ประกาศข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 คุยกับผู้ประกาศข่าวภาคสนาม ที่พร้อมรายงานสด

ภาพที่ 4.21 ภาพผู้ประกาศข่าวภาคสนาม รายงานสด

การรายงานข่าวความเคลื่อนไหวจากผู้ประกาศภาคสนาม บางจุดที่รายงานก็มีการใช้สื่อโทรศัพท์เพื่อความสะดวก สด และรวดเร็ว เป็นการรายงานสถานการณ์ ในเวลานั้น ถ้าต้องการที่จะได้ข่าวสดๆจริงๆ ภาพไม่สามารถที่จะส่งมาได้ แต่โทรศัพท์สามารถที่จะบรรยายภาพตรงนั้นได้

ภาพที่ 4.22 ภาพผู้ประกาศข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 คุยกับผู้สื่อข่าวภาคสนาม ที่พร้อมรายงานสดทางโทรศัพท์

การบรรยายภาพ บรรยายเหตุการณ์ที่เกิดเหตุบางครั้งก็เป็นปัญหาเนื่องจากสัญญาณโทรศัพท์ สัญญาณเสียงที่รายงานจากสถานที่เกิดเหตุที่ทางสถานีไม่อาจควบคุมได้ บางทีสัญญาณอาจขาดหาย ผู้สื่อข่าวภาคสนามได้ยินเสียงจากผู้ประกาศในสถานีไม่ชัด มีการถามย้อนไปมา เสียงรอบข้างในที่เกิดเหตุก็ดังเกินไปฟังการรายงานไม่ชัด

“บางครั้ง นึกเหตุการณ์ไม่ค่อยออก และสัญญาณอาจไม่ชัดเจนทำให้เสียรรถรสในการรับชมไปได้ ส่งผลให้การรับชมเป็นไปในรูปแบบที่ธรรมดา”(สารโรจน์ ไวยคงคา,สัมภาษณ์,27 มิถุนายน 2552)

ภาพที่ 4.23 ผู้สื่อข่าวภาคสนาม รายงานสดทางโทรศัพท์ พร้อมบรรยายเหตุการณ์

ภาพที่ใช้ประกอบการรายงานจากผู้สื่อข่าวภาคสนามที่รายงานทางโทรศัพท์จะให้ความรู้สึกว่าเป็นภาพเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว ผู้รับชมไม่รู้ว่าผ่านมานานแค่ไหนทำให้การรายงานสดทางโทรศัพท์ที่ทีมข่าวจะสื่อให้เห็นถึงความฉับไวดูค่อยไป

“ดูทีวีก็อยากดูภาพเวลานั้นมากกว่า เหมือนไม่ได้ดูเหตุการณ์นั้นจริงๆ ไม่ให้ความรู้สึกนึกเหตุการณ์นั้นไม่ออก เช่นพอบอกผู้ชุมนุมเยอะ ก็นึกไม่ออกว่าเยอะแค่ไหน เป็นอย่างไร (ฐิตวรรณ แก้วโกมล,สัมภาษณ์,27 มิถุนายน 2552)

“เวลารายงานทางโทรศัพท์ดูดีอยู่ แต่ก็พอรับได้แต่อยากเห็นผู้สื่อข่าวอยู่ในสถานที่มากกว่าไม่รู้สึกร่วม ไม่รู้สึกกับผู้สื่อข่าวอยู่ในเหตุการณ์เท่าไร เราไม่รู้ภาพนั้นเกิดขึ้นเมื่อไร ว่าเป็นภาพเก่าแน่ๆ ถึงแม้จะไม่รู้ว่าใหม่แค่ไหน แต่รู้ว่าผ่านมาแล้วเราไม่รู้ว่าเป็นเหตุการณ์หรือเปล่า” (ชัยชนะ ขุนสูงเนิน, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2552)

3. การรับรู้แถลงการณ์หรือข่าวด่วน (Bulletin / News Flash) การรายงานข่าวด่วนจะรับรู้ได้ถึงความรู้สึกที่น่าติดตาม ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าควรรับรู้เพราะจะมีผลอย่างยิ่ง การเข้าข่าวด่วนจะรับรู้ได้ถึงความสำคัญของเหตุการณ์ที่ทางสถานีเลือกนำเสนอ ถึงแม้จะไม่รู้ว่าเป็นเหตุการณ์อะไร แต่ผู้ชมจะรับรู้ว่าจะรับรู้ และรับชมเป็นอย่างยิ่ง

ภาพที่ 4.24 ภาพผู้ประกาศข่าวจากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 รายงานข่าวด่วน

ภาพที่ 4.25 ภาพแถลงการณ์ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล

“ข่าวคว่นที่น่าติดตามเพราะถ้าไม่คว่นก็คงไม่แทรกเข้ามาก็จะให้ความสนใจพิเศษ อยู่ดูไม่เปลี่ยนไปช่องไหน จะฟังให้จบ ไม่ว่าจะเป็นข่าวคว่นเรื่องอะไรก็แล้วแต่อยากรู้ว่าจะมีผลกับชีวิตเราแค่ไหน” (นายชัยชนะ ขุนสูงเนิน, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2552)

“เวลาข่าวคว่น หรือสถานการณ์ฉุกเฉิน ก็อยากรู้ว่าเป็นอย่างไร คว่น่าติดตาม ตื่นเต้นมากกว่า” (ภัสราพร ค้อมกลาง, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2552)

“ข่าวคว่นต้องดู จะได้ว่าเกิดอะไร พอบอกพันธมิตรยุติการชุมนุมก็เป็นข่าวดี จะได้เสียบๆไป ไม่ต้องไปกลัวเวลาไปไหนมาไหน” (ลาวัลย์ สุวรรณ, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2552)

การรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของช่อง 7 ในการรายงานข่าวภาคค่ำ จะรับรู้ได้ถึงความน่าเชื่อถือ ในความเป็นข่าวที่น่าเสนอ การรายงานสดในพื้นที่เหตุการณ์ก็แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของทีมข่าว ส่วนการรายงานทางโทรศัพท์ที่ไม่สามารถสร้างภาพความหมายให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงเหตุการณ์เท่าที่ควร และรูปแบบความหมายของข่าวคว่นจะคว่น่าติดตามแสดงคุณค่าของข่าวออกมาได้อย่างเด่นชัดสำหรับผู้ชม โดยรูปแบบทั้งหมดนี้ผู้ชมจะให้การยอมรับถึงความเป็นข่าว แต่ในความคิดของผู้ชมยังอยากรับรู้ถึงความแปลกใหม่ที่รูปแบบการนำเสนอที่ทางสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 จะมอบให้ได้มากกว่านี้

ส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าว

จากการศึกษาในส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าว ผู้วิจัยได้แบ่งการรับรู้ของผู้รับสารออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 2.1 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์ และส่วนที่ 2.2 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์

2.1 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์

จากสัมภาษณ์ผู้ชมข่าวภาคค่ำสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 พบว่าการรับรู้ถึงการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์ของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ที่จะเน้นภาพการชุมนุมที่แสดงถึงกิจกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมส่วนใหญ่ ภาพกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้ชุมนุม รวมจนถึงภาพที่แสดงออกถึงความขัดแย้งถึงขั้นรุนแรง

ภาพที่ 4.26 ภาพข่าว นปช.ระดมคนป้องกันพันธมิตรฯยึดสถานีวิทยุชุมชนคนแก่ทึชี่ (วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2551

“เห็นภาพบางภาพอย่างวิภาวดีชอย 3 ชูรุนแรงเกินไป ไม่น่ามานำออกเลย บางที่เด็กดูไม่ควรนำมาเสนอถึงขนาดนี้ เพราะเดี๋ยวนี้คนเรียนแบบกันเยอะ ไม่อยากให้มีภาพแบบนี้” (ภัสราพร ค่อมกลาง, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2552)

“อย่างวิภาวดีชอย 3 เป็นเหตุการณ์ที่สร้างความอันตราย มีการทำลายทรัพย์สิน ข้างป่า สิ่งของ ปิดถนน เป็นเส้นทางที่คุ้นเคย เวลาผ่านก็จะมองแล้วนึกอยู่เรื่อยๆ จะทำอะไรเวลาผ่าน แล้วเกิดเหตุเหมือนความอันตรายอยู่ใกล้ๆ ตัว เห็นภาพแล้วไม่อยากผ่านไปแถวๆ นั้น จะหลีกเลี่ยง” (ฐิตวรรณ แก้วโกมล, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2552)

“เห็นภาพแล้วรู้สึกกลัว มันเกิดขึ้นใกล้บ้านเรา เราไปบ่อยไปซื้อของ พอเห็นภาพแบบนี้แล้วเราไม่อยากไปเลย มันใกล้ตัวเราเกินไป แต่ก็ควรได้รู้เพราะถ้าไม่รู้เกิดออกไปอาจจะโดนลูกหลงเมื่อไหร่ก็ได้” (ลาวัลย์ สุวรรณ, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2552)

จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการข่าว และช่างภาพสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆ พบว่า ภาพเหตุการณ์ของข่าวภาคค่ำสถานีโทรทัศน์สีทองที่พบกช่อง 7 จะนำเสนอภาพที่แสดงถึงบรรยากาศโดยรวม ภาพที่นำเสนอจึงดูไม่ดึงดูดผู้ชมเท่าที่ควร

“การนำเสนอคุณภาพลวยทั่วไปไม่ค่อยเน้น ว่าเกิดอะไรขึ้น ไม่เจาะลึก จะเป็นในลักษณะภาพประกอบเนื้อหาข่าว” (กนก รุจิโมระ,บรรณาธิการศูนย์ข่าววิทยุททบ.,สัมภาษณ์,4 สิงหาคม 2552)

“คุณภาพแล้วมีความรู้สึกตื่นเต้นไปกับเหตุการณ์ การจับจ้องหะภาพดูเน้นบรรยากาศโดยรวมเป็นหลักเพื่อเก็บเหตุการณ์ให้มากที่สุด แต่บางครั้งคุณภาพลวยนำเสนอมุมเดียวเท่านั้น”(ธนพงษ์ ฐานะานุสิทธิ์,ช่างภาพสถานีโทรทัศน์ NBT,สัมภาษณ์,1 กรกฎาคม 2552)

“การนำเสนอเหตุการณ์ยังไม่ครอบคลุม ต้องมีอะไรหลากหลายมากกว่านี้ ภาพต้องมีองค์ประกอบหลากหลายกว่านี้ เหตุการณ์อาจจะต่อเนื่องมากกว่าเวลาที่นำเสนอ อย่างที่เห็นเหตุการณ์ที่วิภาวดี ซอย3 เสื้อแดงปาหินใส่รถเสื้อเหลืองแค่คันเดียว แล้วรถอีกคันหละ คันต่อไปมีมาตรการป้องกันไหม มีการแสดงอารมณ์ของเสื้อเหลือง ซึ่งหลังจากนั้นเสื้อเหลืองก็มาอีกคันซึ่งผมก็ไม่เข้าใจว่าทำไมช่อง 7 ถึงไม่ได้ภาพ” (ราชา ถิ่นทิพย์,ช่างภาพข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส,สัมภาษณ์,30 มิถุนายน 2552)

ภาพข่าวเหตุการณ์เป็นภาพที่ผู้ชมคาดหวังจากทางสถานีข่าวที่จะนำเสนอให้รับรู้ แต่การรับรู้ถึงความหมายในภาพข่าวของผู้ชมแต่ละคนย่อมแตกต่างกันออกไป ภาพที่ดูรุนแรงเมื่อนำเสนอให้ผู้ชมที่มีความรู้สึกใกล้ชิดต่อเหตุการณ์นั้น หรือเป็นสถานที่ที่คุ้นเคย ใกล้ที่พักอาศัยจะทำให้ความหมายสื่อออกมาถึงความรุนแรงมากกว่าผู้ชมที่อยู่ไกลออกไป

ภาพที่ 4.27 ภาพแสดงบรรยากาศทั่วไปในการชุมนุม

“เห็นการรายงานแล้ว จะได้วางแผนเพราะต้องผ่านคอนเมืองเห็นภาพแล้วเราไม่รู้ว่าจะจริงแค่ไหน จากที่ไปทำงานแล้วเขย่งหลังช่วงนั้นไปทำงานจะต้องผ่านเส้นนั้นจะบนหรือล่างก็ต้องระวังตัวเองดูแล้วรู้สึกว่าจะไม่ปลอดภัยในชีวิต ช่วงเหตุการณ์ที่ผ่านมาดูรายงานแล้วไม่รู้ว่าจะฝ่ายไหนเป็นฝ่ายไหน” (ชัยชนะ ชุนสูงเนิน, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2552)

“ค่อนข้างมีผลกระทบเพราะภาพที่เสน่อออกมาดูมีผู้ชุมนุมจำนวนมาก มีการเคลื่อนพล การเดินทางมีผลกระทบ คุนากลัว คุนเส้นทางการจราจรเป็นหลัก เพราะต้องเดินทางผ่านคอนเมือง ทุกเข้าปกติก็รถติดอยู่แล้วยิ่งมาเจอเหตุการณ์แบบนี้แย่เลย ต้องหลีกเลี่ยงไม่ยอมมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ เพราะกลัวจะเป็นอันตราย” (ฐิตวรรณ แก้วโกมล, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2552)

ภาพที่ 4.28 กลุ่มผู้ชุมนุมเดินทางไปร่วมชุมนุมที่สนามบินสุวรรณภูมิ

“เห็นภาพสุวรรณภูมิ แล้วดูว่าเหมือนกันเลย เหมือนกับที่ออกอากาศ บางคนก็นอน บางคนก็ประกาศไป เราอยู่ตรงนี้ก็ต่อรอดูว่าเกิดอะไรขึ้น ตอนที่เกิดเหตุอยู่ด้านใน ก็รอดูสถานการณ์ไปด้วยว่าด้านนอกไปถึงไหนแล้ว ช่างในไม่มีอะไรเลย เราต้องติดตามสถานการณ์ตลอดเพื่อจะได้รู้มันเกี่ยวกับสถานที่ทำงานเราเราก็อยากรู้เป็นธรรมดา” (ภัสราพร ค่อมกลาง, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2552)

“การรายงานข่าวมีประโยชน์ต่อผู้รับสารน่าติดตาม ทันทต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้รับสาร เช่นการเดินทางบ้าง และจุดใหญ่คือภาพลักษณะของการท่องเที่ยวไทย” (สาโรจน์ ไวยคงคา, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2552)

จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการข่าว และช่างภาพสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆพบว่า ภาพเหตุการณ์ของข่าวภาคค่ำสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะเป็นการนำเสนอแบบราบเรียบตามสถานการณ์ทั่วไปไม่ได้โดดเด่นกว่าสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆ การให้ความสำคัญของภาพยังน้อยเกินไป

“ภาพทั่วไปพยายามสื่อแต่ไม่ค่อยเน้น ภาพบางภาพออกไปดูไม่เหมาะสมก็มีการหลีกเลี่ยงไม่ออกเพราะกลัวผลกระทบ” (กนก รุจิโมระ, บรรณาธิการศูนย์ข่าววิพทูททบ., สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2552)

“การนำเสนอช่อง 7 จะไม่นำเสนอหรือชี้หน้าความรุนแรง ถ้าเทียบกับช่องอื่นๆที่ขายภาพมากกว่านี้ ช่อง 7 ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับภาพ ภาพเดิมๆไม่ให้ความสำคัญกับมุมภาพเท่าไร ไม่ใช่ขาดกล้อง จะให้ความสำคัญกับภาพน้อยไปนิดนึง น้อยไปเยอะเลยแหละ” (ราชา ถิ่นทิพย์, ช่างภาพข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2552)

“ภาพที่เห็นจะเป็นภาพทั่วไป เน้นแกนนำพูด คนนั่งฟัง แกนนำว่าอะไรจบ แต่รายละเอียดมากกว่านั้นไม่มี เหมือนกันไปหมด ไม่มี ความแตกต่าง” (เฉลิมชนม์ รักษาสัตย์, ช่างภาพข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2552)

“เป็นการภาพโดยรวมไม่ได้เน้นอะไรเป็นพิเศษ เป็นบรรยากาศแสดงความคืบหน้าของเหตุการณ์เท่านั้น” (ชนพงษ์ ระภาณุสิทธิ์, ช่างภาพสถานีโทรทัศน์ NBT, สัมภาษณ์, 1 กรกฎาคม 2552)

ภาพที่ 4.29 ภาพข่าวรายงานสดการชุมนุมจากสนามบินสุวรรณภูมิ
(พฤษภาคมที่ 27 พุทธศักราช 2551)

“เราได้รับข้อมูลมาจากสื่ออื่นๆมาก่อนเช่นจากโทรศัพท์ พอดูภาพทีก็จะทำให้เราเข้าใจ และมีรายละเอียดข่าวมามากขึ้น แต่ไม่รู้สึกรู้ว่าน่าไวเหมือนสมัยก่อน ภาพที่รายงานบางทีก็ไม่ว่าช้าหรือเร็ว แต่ก็รอดูเพราะอยากที่จะเห็นภาพว่าเป็นอย่างไร เกิดอะไรแค่ไหน” (จรรยา อัมพร ,สัมภาษณ์,27 มิถุนายน 2552)

2.2 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์

การนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในความรับรู้ของผู้ชมจะทำให้ข่าวที่นำเสนอมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น นักข่าวไม่ได้เขียนข่าวเองฝ่ายเดียว การยืนยันความเป็นจริงจากเสียงสัมภาษณ์เป็นรูปแบบที่สร้างความรู้สึกในเหตุการณ์ได้ดี

ภาพที่ 4.30 ภาพข่าวแสดงการสัมภาษณ์แหล่งข่าว

“การที่จะสัมภาษณ์ไม่ใช่เรื่องง่าย สนใจเสียงที่เขาพูดสัมภาษณ์ อยากให้ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ พุดยังง้อออกมาอย่างนั้น ได้อารมณ์ ใจเลย ฟังจากน้ำเสียงทีละที่ออารมณ์ ว่าเป็นเรื่องจริงมากกว่าผู้สื่อข่าวรายงาน อยากให้ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ดูไม่บิดเบือน” (ชัยชนะ ขุนสูงเนิน, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2552)

“ทำให้ข่าวคุณ่าเชื่อถือมากขึ้น เนื้อหาที่ได้ดูมีน้ำหนัก เพราะได้รับข้อมูลจากคนที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องนั้นจริงๆ” (ฐิตวรรณ แก้วโกมล, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2552)

จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการข่าว และช่างภาพสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆพบว่าภาพข่าวสัมภาษณ์ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะให้ความสำคัญเพียงแก่เสียงที่จะสื่อความหมายและภาพในการอธิบายความเป็นผู้สัมภาษณ์เท่านั้น การสื่อความหมายถึงสถานที่ และเหตุการณ์ประกอบภาพลงไปด้วยยังน้อย

“ภาพสัมภาษณ์ครึ่งตัวเพื่อให้เห็นสีหน้า จะถ่ายทอดได้ดีจะสื่ออะไร เป็นหลักการถ่ายภาพเพื่อเน้นอธิบายเนื้อหาเสียงที่จะสื่อ(กนก รุจิโมระ, บรรณาธิการศูนย์ข่าววิทยุททบ., สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2552)

“มุมมองสัมภาษณ์เหมือนทุกๆช่องเพราะสัมภาษณ์พร้อมๆกันแต่ภาพจะดูสั้นบ้างเพราะช่างภาพไม่ได้เน้นการนำข่าวดังกล้อมมาช่วย” (ชนพงษ์ ระภาณุสิทธิ, ช่างภาพสถานีโทรทัศน์ NBT, สัมภาษณ์, 1 กรกฎาคม 2552)

“มุมมองสัมภาษณ์ของช่อง 7 ไม่ค่อยเน้น แบ็คกราวจากหลังเลย จากหลังไม่ใช่ชัตเตอร์ไม่มีเบลค ไม่มีฟุ้ง ไม่มีอะไรเลย บางครั้งก็หน้ามิดบ้าง หน้ามิดข้างนึง” (ราชา ถิ่นทิพย์, ช่างภาพข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2552)

“ก็เป็นการถ่ายภาพสัมภาษณ์ทั่วไปที่พยายามเน้นเสียงที่ให้สัมภาษณ์ การจะสื่อความหมายมากกว่านี้ในภาพก็ดูจะยาก แต่ก็เข้าใจว่าเป็นภาพเฉพาะหน้าที่บางครั้งเลือกสถานที่ไม่ได้ (อาจินต์ โพธิ์เจริญ,ช่างภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5,สัมภาษณ์,29 มิถุนายน 2552)

จากการศึกษาพบว่า การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีการตีความหมายภาพข่าวของผู้ชมแต่ละคนย่อมแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับความใกล้ชิดที่มีต่อเหตุการณ์ ผู้ชมที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์มากกว่าจะรู้สึกถึงความรุนแรง และผลกระทบที่มีมากกว่า จึงให้ความสนใจติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์นี้

การนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ผู้ชมมีการรับรู้ที่ไม่ต่างอะไรกับความหมายภาพข่าวที่สถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆได้นำเสนอ ทั้งภาพการชุมนุม กิจกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุม ภาพการโต้ตอบกันของแต่ละฝ่าย และภาพการให้สัมภาษณ์ ที่ทุกช่องให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

บทที่ 5

บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “บทบาทการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้มีการวิจัยเนื้อหาจากเอกสารข่าว และสำเนาเทปที่ออกอากาศ ในช่วงภาคค่ำทางสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. ฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายค้าน ตั้งแต่วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ซึ่งเป็นวันแรกที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเดินทางไปชุมนุมที่สนามบินสุวรรณภูมิ ไปจนถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 ซึ่งเป็นวันที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเดินทางออกจากสนามบินสุวรรณภูมิ นอกจากนี้ยังได้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิ และผู้ชมที่ได้รับชมการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มหัวหน้ากองบรรณาธิการ หรือผู้บริหารฝ่ายข่าวในระดับปฏิบัติการ, กลุ่มผู้สื่อข่าว, ช่างภาพ และ เจ้าหน้าที่ตัดต่อลำดับภาพของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ที่ปฏิบัติงานในช่วงเหตุการณ์ดังกล่าว รวมถึงช่างภาพของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 5 9 NBT และไทยพีบีเอส เพื่อวิเคราะห์บทบาทการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

5.1 สรุปผลการวิจัย

สถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง 7 หรือ "ช่อง 7 สี" เป็นสถานีโทรทัศน์ที่กองทัพบกกระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าของ ได้รับสัมปทานดำเนินงานโดย บริษัทกรุงเทพโทรทัศน์ และวิทยุ จำกัด ระยะเวลาสัมปทาน 56 ปี (พ.ศ.2510 – 2566) ปัจจุบันรายการข่าวทางช่อง 7 สี นำเสนอข่าวสารแบบเกาะติดสถานการณ์ตลอดทั้งวัน ทั้งข่าวภาคเช้า ข่าวภาคเที่ยง ข่าวภาคค่ำ รวมถึงข่าวเด็ด 7 สี และเด็ดข่าวดึก

ตอนที่ 1.กระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

จากการศึกษาสรุปได้ว่าสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีรูปแบบการนำเสนอข่าวภาคค่ำ ด้วยการแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือตั้งแต่เวลา 17.25 น. ถึงเวลา 17.59 น. ช่วงที่ 2 ตั้งแต่เวลา 19.40 น. ถึงเวลา 20.30 น. โดยมีละครแทรกหลังจบข่าวช่วงที่ 1 เพื่อดึงดูดผู้ชมละครให้ดูข่าวภาคค่ำต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการช่วงชิงเวลาการออกอากาศ สนองตอบความต้องการของผู้ชมด้านความเร็ว และดึงดูดผู้ชม ซึ่งเป็นเรื่องธุรกิจของทางสถานีโดยตรง และจากการศึกษาในช่วงวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 ซึ่งเป็นช่วงการบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิและคอนเมือง พบว่ากระบวนการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 แบ่งออกได้เป็น 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเลือกเรื่องที่จะทำข่าว
2. การปฏิบัติงานทำข่าว
3. การคัดเลือกประเด็น และการผลิตข่าวออกอากาศ
4. การออกอากาศ

1. ขั้นตอนการเลือกเรื่องที่จะทำข่าว

การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเพื่อขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ที่ยึดยึดตั้งแต่เริ่มชุมนุมที่บริเวณสะพานมัจฉาวนรังสรรค์ กระทั่งเคลื่อนการชุมนุมด้วยการบุกยึดสถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย หรือ NBT และทำเนียบรัฐบาล แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลจากนายสมัคร สุนทรเวช มาเป็นนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ แต่การชุมนุมยังมีอย่างต่อเนื่อง จนนำไปสู่การประกาศสงครามครั้งสุดท้ายขับไล่รัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ด้วยการบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิและคอนเมืองในระหว่างที่นายสมชาย เดินทางไปปฏิบัติภารกิจที่ประเทศเปรู ทำให้ประเด็นข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตร เป็นที่สนใจของสังคมอย่างมากอีกครั้ง สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จึงติดตามรายงานข่าวที่ต่อเนื่อง มีความถี่สูงกว่าปกติ เหมือนกับสถานีโทรทัศน์อื่น

กองบรรณาธิการข่าวให้คุณค่าและน้ำหนักการกำหนดวาระข่าวการยึดสนามบินทั้ง 2 แห่งเป็นข่าวที่ต้องนำเสนอต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง รอบด้าน ทั้งความลับหน้าและผลกระทบที่ตาม ด้วยการเสนอข่าวถี่เกือบทุกช่วงข่าว ทั้งช่วงข่าวเช้า ข่าวเด็ด ข่าวภาคเที่ยงและข่าวภาคค่ำ ทุกวันในช่วงเช้าเวลา 08.30 นาฬิกา บรรณาธิการข่าวจะประชุมเพื่อสรุปประเด็นข่าวที่สำคัญในแต่ละวัน และประเมินสถานการณ์เพื่อปรับกระบวนการทำข่าว วางแผนการรายงานข่าว โดยที่ในบางครั้ง

กองบรรณาธิการอาจสั่งงานของบรรณาธิการเพิ่มเติม เพื่อให้ข่าวที่จะนำเสนอมีความรอบด้าน
ละเอียดมากกว่าข่าวประจำวันในสถานการณ์ปกติ

2. ขั้นตอนการปฏิบัติงานทำข่าว

ทีมข่าวที่ประกอบด้วยผู้สื่อข่าว ช่างภาพ และผู้ช่วยช่างภาพ ที่ต่างมีหน้าที่แตกต่างกัน แต่ต้องประสานการทำงานอย่างเป็นหนึ่งเดียว ถือเป็นหัวใจสำคัญของการทำข่าว ที่มีทั้งการ สัมภาษณ์แหล่งข่าวตามประเด็นที่ต้องการหรือเสาะหาข่าวในพื้นที่การประชุม

การปฏิบัติหน้าที่ของทีมข่าวข้างต้นต้องเตรียมตัวและเตรียมคำถามในการสัมภาษณ์ให้ พร้อมในการทำข่าวที่ต้องทราบถึงภูมิหลังข่าว ชักซ้อมประเด็นข่าวกับบรรณาธิการ

ด้านช่างภาพต้องเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการถ่ายภาพข่าวให้พร้อม ประกอบด้วย กล้องถ่ายภาพ แบตเตอรี่ กล้อง เทปข่าว ไมโครโฟน ไฟส่อง สายไฟ ขาดังกล้อง ฯลฯ การเตรียมอุปกรณ์เหล่านี้ ช่างภาพจะพิจารณาจากเหตุการณ์ของข่าวและสภาพพื้นที่ที่จะออกไปทำ ข่าว การเพิ่มปริมาณเทปข่าว การแต่งกายที่จะไม่ทำให้การทำข่าวเกิดปัญหาหรืออุปสรรค อาทิ ไม่สวมเสื้อสีแดง การลอกสติกเกอร์โลโก้สถานี เพื่อความปลอดภัยระหว่างการถ่ายภาพ เพื่อให้การทำงานออกมาราบรื่นสมบูรณ์ที่สุด

3. การคัดเลือกประเด็น และการผลิตข่าวออกอากาศ

กองบรรณาธิการข่าวจะเริ่มการประชุม เพื่อคัดเลือกข่าวเพื่อออกอากาศในช่วงข่าวภาค ค่ำในเวลาประมาณ 14.00 นาฬิกา ที่เน้นไปที่การกำหนดประเด็น เวลาและลำดับข่าวของการ นำเสนอโดยข่าวที่สำคัญจะได้เวลาของการนำเสนอประมาณ 1.30 - 2 นาที ซึ่งมากกว่าข่าวอื่น ๆ ที่ จะได้เวลาในการนำเสนอเพียงประมาณ 40-50 วินาที แล้วจึงลดหลั่นตามลำดับของคุณค่าข่าว ที่ บรรณาธิการข่าวกำหนด โดยเฉพาะการรักษาเวลาข่าว เพราะจะมีผลต่อการคำนวณเวลาข่าวรวม ที่ อาจผิดพลาด ไม่แม่นยำ ทำให้เลื่อนล้ำเวลารายการอื่นของสถานี

4. ขั้นตอนการออกอากาศข่าว

การแพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในช่วงข่าวภาคค่ำ จะมีการ โพรโมทเลือกนำเสนอข่าวที่สำคัญ จากนั้นจะเป็นการรายงานเนื้อหาข่าวประจำวันจากผู้ ประกาศข่าวหลักประจำสถานีรายงานเนื้อหาข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

ในการรายงานข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 นอกจากจะใช้ผู้ ประกาศข่าวรายงานจากห้องส่งสถานีแล้ว ยังมีการรายงานสดจากสถานที่เกิดเหตุด้วย ซึ่งการ

รายงานสดเนื้อหาจะเน้นนำเสนอสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่วนการรายงานทางโทรศัพท์เข้ามา มีบทบาทการนำเสนอเนื่องจากปัจจัยความคล่องตัวของทีมข่าวภาคสนามและเวลาที่จำกัด

ตอนที่ 2 ความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

ความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย 1 รูปแบบการนำเสนอภาพข่าว และ 2 ความหมายการนำเสนอภาพข่าว

ส่วนที่ 1 รูปแบบการนำเสนอภาพข่าว

รูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ สามารถแบ่งการนำเสนอรูปแบบได้ 3 วิธีดังนี้

1. การนำเสนอรายการจากทางสถานี (Straight Newscast) เป็นวิธีการนำเสนอรายการข่าว ตามปกติของการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ทั่วไปที่จะต้องมีผู้ประกาศข่าวอ่านข่าวโดยตรงจากทางสถานี เป็นการรายงานแบบผู้ประกาศข่าวร่วม 2 คน ที่จะประกาศและเชื่อมโยงขึ้นข่าวต่างๆ ให้เป็นไปตามบทโทรทัศน์ของการรายงานข่าว เพื่อให้ข่าวชิ้นนั้นนำเสนออย่างราบรื่น การนำเสนอข่าวแบบนี้ ผู้ประกาศข่าวจะอ่านข่าวตามบทข่าวประกอบภาพ (Illustrated Newscast)

ซึ่งรูปแบบการนำเสนอจัดการจัดการ การกำหนดมุมกล้อง การที่ผู้ประกาศ 2 คน เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นพูดคุยสร้างสรรค์ให้ประชาชนเข้าใจว่ามีเนื้อหาอะไรมากกว่าในข่าวที่นำเสนอแบบตรงๆ ดูเป็นสีสนั่นในขณะที่ข้อเท็จจริงไม่เปลี่ยน ส่วน 1 คนใส่ข้อเท็จจริง เนื้อหาต่างๆจะตรงตามบทไม่คิดเพี้ยนสามารถควบคุมเวลาได้

2. การรายงานข่าวถ่ายทอดสด (Live Program) จากสนามบินสุวรรณภูมิ การรายงานสดจากการทำอากาศยานดอนเมือง โดยมีผู้ประกาศถ่ายทอดเรื่องราวประกอบภาพ การรายงานข่าวถ่ายทอดสดจากสถานีที่มุ่งให้ผู้ชมเห็นภาพเหตุการณ์ที่สด ทันสถานการณ์และฉับไว โดยผู้ประกาศข่าวจากทางสถานีจะส่งต่อให้ผู้ประกาศภาคสนามและมีการพูดคุยถามความคืบหน้าเล็กน้อยเพื่อสื่อให้ผู้ชมรู้สึกถึงความสดในการนำเสนอ การเลือกยื่นรายงานในสถานีที่จึงพยายามใช้ภาพสื่อ

ความหมาย แต่เวลารายงานจริงนะเวลานั้นกำหนดได้ยากเนื่องจากเป็นเหตุการณ์ปัจจุบันที่อะไรจะเกิดก็ได้

นอกจากการรายงานข่าวความเคลื่อนไหวจากผู้ประกาศภาคสนามที่จะส่งสัญญาณภาพ และเสียงสดจากที่เกิดเหตุแล้ว บางจุดที่รายงานก็มีการใช้สื่อ โทรศัพท์เพื่อความสะดวก สด และรวดเร็ว โดยเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกสื่อโทรศัพท์รายงานสถานการณ์ จากสถานที่ใดสถานที่หนึ่งควรมีการรายงานสด โดยเกณฑ์ที่เลือกก็คือว่า จุดๆนั้นจะมีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาแล้ว กำลังอยู่ในความสนใจของประชาชน

แต่เหตุบางครั้งก็เป็นปัญหาเนื่องจากสัญญาณ โทรศัพท์ สัญญาณเสียงที่รายงานจากสถานที่เกิดเหตุที่ทางสถานีไม่อาจควบคุมได้ บางทีสัญญาณอาจขาดหาย ผู้สื่อข่าวภาคสนามได้ยินเสียงจากผู้ประกาศในสถานีไม่ชัด มีการถามย้อนไปมา เสียงรอบข้างในที่เกิดเหตุก็ดังเกินไปฟังการรายงานไม่ชัด

ภาพที่ใช้ประกอบการรายงานจากผู้สื่อข่าวภาคสนามที่รายงานทางโทรศัพท์จะให้ความรู้สึกว่าเป็นภาพเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว ผู้รับชมไม่รู้ว่าผ่านมานานแค่ไหนทำให้การรายงานสดทางโทรศัพท์ที่ทีมข่าวจะสื่อให้เห็นถึงความฉับไวดูค่อยไป

3. แถลงการณ์หรือข่าวด่วน (Bulletin / News Flash) ข่าวสำคัญที่อยู่ในความสนใจของผู้ชมออกอากาศครั้งรายการที่กำลังแพร่ภาพตามปกติ การรายงานข่าวด่วนจะให้ความรู้สึกที่น่าติดตามสำหรับผู้ชม เป็นรูปแบบการนำเสนอที่น่าติดตาม การเข้าข่าวด่วนจะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าควรรับรู้เพราะจะมีผลอย่างยิ่ง เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนเป็นอย่างมาก ประชาชนควรได้รับรู้โดยเร็วที่สุด สถานการณ์การเมืองในขณะนั้น วุ่นวายมานาน การประกาศยุติการเคลื่อนไหว จึงเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อผู้คน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง

ส่วนที่ 2 ความหมายการนำเสนอภาพข่าว

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ได้เลือกใช้ภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง มาประกอบการรายงานข่าวจากผู้ประกาศข่าว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นช่วงที่มีการรายงานสดภาคสนาม คือ ใช้ภาพที่แสดงให้เห็นการชุมนุม และการขึ้นปราศรัยของแกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ ว่ามีความเคลื่อนไหว ตื่นเต้น น่าสนใจหรือมีความรุนแรงอย่างไร ภาพข่าวจะถูกเรียบเรียงตัดต่อ และในเวลาจำกัดด้วยเงื่อนไขเรื่องเวลาของสถานีโทรทัศน์ โดยการถ่ายทอดเรื่องราวจะไม่เป็นการเก็บบันทึกภาพต่างๆ ไปเพียงอย่างเดียว แต่ภาพเหล่านั้นจะต้องอธิบายความหมายได้ตรงตามทีทีมข่าวจะ

สื่อให้ผู้รับชมได้เข้าใจด้วย การสร้างความหมายของภาพข่าว ขั้นตอนที่ถ่ายทอดเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างทีมข่าวจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง

การเลือกบันทึกภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะมีหลากหลายรูปแบบ ขนาดภาพองค์ประกอบ ทั้งนี้เพื่อสื่อสารถ่ายทอดให้ผู้ชมได้เข้าใจถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้น ภาพมุมกว้างจะเป็นภาพหลักที่ต้องถ่ายเพื่อที่จะให้เห็นบรรยากาศโดยรวมของสถานที่ ของเหตุการณ์จะเน้นแสดงให้เห็นว่าสถานที่ที่เกิดเหตุณั้เป็นที่ไหน บรรยากาศโดยรวมของเหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร ส่วนลำดับภาพที่จะมีขนาดแคบลงมาไล่เรียงกันไปก็จะแสดงให้เห็นความรู้สึกที่จะสื่อความหมายอธิบายเรื่องราวเหตุการณ์นั้นว่าเป็นอย่างไร การเน้นเรื่องราวก็จะทำให้สิ่งที่สื่อภาพนั้นเด่นที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการ close-up หรือการสร้างระยะความชัดของภาพให้สิ่งที่ต้องการจะสื่อความหมายนั้นชัดที่สุด

ในการศึกษาพบอีกด้วยนโยบายการนำเสนอภาพข่าวจะต้องต้องมุ่งหวังให้ได้ภาพที่รวดเร็ว เมื่อเกิดเหตุการณ์ต้องภาพเร็ว และต้องเด่นกว่าช่องอื่น ภาพประกอบที่ถูกเลือกใส่ในบทข่าว ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะใดก็ตาม สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะเลือกภาพประกอบในลักษณะเดียวกันทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นข่าวของกลุ่มพันธมิตรฯ หรือข่าวของฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากอยู่ในช่วงที่ประชาชนสนใจ และถูกจับตามอง เว้นแต่เป็นภาพที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ภาพที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือทำให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายก็จะไม่ถูกเลือกนำมาเสนอ

การออกปฏิบัติงานของช่างภาพสิ่งที่ได้รับมอบหมาย คือการบันทึกภาพเหตุการณ์เพื่อนำเสนอเป็นภาพข่าว การถ่ายภาพแต่ละครั้งต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกบันทึก เพราะเหตุการณ์ดำเนินอยู่ตลอดเวลา ช่างภาพไม่สามารถบันทึกเหตุการณ์ทั้งหมดทุกเวลาได้เนื่องจากปัจจัยในเรื่องของเวลาการออกอากาศ การบันทึกภาพในปริมาณมากจะทำให้ขั้นตอนการเลือกภาพของกองบรรณาธิการต้องใช้เวลารวมจนถึงขั้นตอนการตัดต่อข่าวก็ต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะช่วงเวลาเร่งด่วนต้องรีบออกอากาศจะไม่สามารถตัดต่อทันได้เลย ช่างภาพจึงควรเลือกบันทึกภาพที่สำคัญ ซึ่งต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการบันทึกแต่ละครั้งว่าภาพนี้มีคุณค่าในการนำเสนอมากน้อยแค่ไหน ประกอบความหมายที่ว่า “เหตุการณ์ไม่สามารถย้อนกลับได้” การที่จะไม่บันทึกภาพก็ไม่สามารถบันทึกได้อีกแล้วในเหตุการณ์นั้นเพราะเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว

นอกจากนี้ยังพบว่าภาพข่าวและเสียงที่ถูกนำมาใช้ในการเสนอข่าวภาคค่ำ ซึ่งบรรณาธิการข่าวภาคค่ำจะเป็นผู้รับผิดชอบในการเลือกประเด็นเสียงสัมภาษณ์ มักจะพิถีพิถันในการคัดเลือกโดยเฉพาะบทสัมภาษณ์ในประเด็นที่สำคัญ เป็นเรื่องใหญ่ที่น่าสนใจ แต่ในบางครั้งเสียงบทสัมภาษณ์อาจไม่ตรงกับเนื้อหาภาพเท่าที่ควร เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านการประสานงาน และ

เวลา คือทางกองบรรณาธิการข่าวจะเริ่มประชุมในเวลา 14.00 น. และจะสรุปเลือกภาพประเด็นที่ต้องการออกอากาศในเวลา 17.20 น. ดังนั้นภาพและเสียงสัมภาษณ์ที่ถูกเลือกใส่เข้าไปประกอบในบทข่าว จะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว ให้ทันกับปริมาณข่าวที่ถูกคัดเลือกมาออกอากาศในข่าวภาคค่ำ เจ้าหน้าที่ที่ติดต่อจึงต้องทำงานแข่งกับเวลาในการเลือกภาพที่ดีที่สุดจากช่างภาพที่ได้บันทึกภาพมาทั้งหมด ซึ่งในบางครั้งถ้าเวลาจำกัดไม่ทันจะรับรูปภาพทั้งหมด ถ้าไม่มีภาพเสียก็จะส่งออกอากาศเลย

ในการเสนอข่าวกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีการเลือกภาพประกอบในหลายรูปแบบ ที่แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศการชุมนุม การเคลื่อนไหวของแกนนำที่ออกมาพูดหรือปราศรัยบนเวที หรือการทำกิจกรรมของผู้มาร่วมชุมนุม การดูแลความปลอดภัยของตำรวจ การเคลื่อนย้ายการชุมนุม บรรยากาศการจราจรติดขัด ภาพพฤติกรรมของผู้มาร่วมชุมนุม มีการถ่ายภาพการชูป้ายประท้วง ที่เขียนข้อความต่างๆมากมายทั้งถ้อยคำที่สุภาพ และถ้อยคำที่หยาบคาย ข้อความสนับสนุนให้กำลังใจ รวมถึงภาพการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ระหว่างถ่ายภาพจะบันทึกเสียงของแกนนำพันธมิตรฯ ที่ขึ้นปราศรัยบนเวทีด้วย โดยจะเป็นลักษณะตัดภาพให้เข้ากับบท ตามที่ผู้เรียบเรียงข่าวหรือผู้สื่อข่าว พิมพ์หรือเขียนเป็นบทข่าวส่งเข้ามา

สำหรับการตัดต่อเสียงประกอบข่าว มักจะใช้เสียงบรรยากาศการชุมนุมมาสร้างเป็นจุดสนใจ โดยเปิดเสียงให้พอได้ยินบรรยากาศชุมนุม เช่น การตะโกนโห่ร้องของผู้ชุมนุม ควบคู่ไปกับการรายงานข่าวของผู้ประกาศ เพื่อให้ข่าวดูน่าสนใจมากขึ้น ส่วนการเปิดเสียงแหล่งข่าวมักเปิดเสียงของบุคคลสำคัญ แกนนำในแต่ละฝ่าย รวมทั้งบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นโฆษกหรือตัวแทน ก็เลือกที่จะเปิดเสียงสัมภาษณ์ในข่าวภาคค่ำ หากเป็นการพูดในประเด็นใหม่ แต่ถ้ามีถ้อยคำกล่าวพาดพิง หรือใช้ถ้อยคำขู่ขู่ รุนแรง จะไม่ถูกนำมาเสนอในข่าวภาคค่ำเลย

การปฏิบัติงานข่าวนอกสถานที่ของช่างภาพจะต้องศึกษาเตรียมความพร้อมในเรื่องที่จะไปถ่าย รวมถึงการเตรียมความพร้อมในเรื่องของเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะต้องใช้แล้ว เรื่องของสภาพจิตใจก็มีความสำคัญ การมีสติและความอดทนอยู่กับตัวตลอดเวลาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการปฏิบัติงานข่าวจะต้องพบกับสถานการณ์ที่หลากหลาย พบกับข่าวที่ส่งผลกระทบหลายรูปแบบ

จากการศึกษาในส่วนที่ 2 ความหมายการนำเสนอภาพข่าว ผู้วิจัยได้แบ่งการสื่อความหมายการนำเสนอภาพข่าวออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่

2.1 ความหมายการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์ และส่วนที่

2.2 ความหมายการนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2.1 ความหมายการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์

การนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะเน้นภาพการชุมนุมที่แสดงถึงกิจกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมส่วนใหญ่ กิจกรรมของผู้ชุมนุม สัญลักษณ์การบอกเล่าเรื่องการชุมนุม เสื้อเหลือง มือตบ แสดงความเป็นกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เสื้อแดงแสดงความเป็นกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ ภาพรั้วลวดหนามถูกขึง หรือการตรวจคนเข้าออก แสดงถึงความเข้มงวดหวาดระแวง การเน้นภาพตัวบุคคลจะแสดงความหมายถึงการเป็นตัวแทน หรือแกนนำ ซึ่งจะเป็นไปตามประเด็นข่าวจากกองบรรณาธิการ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของข่าว ในด้านความเด่น ความสด มีผลกระทบกระเทือนต่อคนหมู่มาก หรือเป็นความขัดแย้ง และเรื่องที่ประชาชนสนใจ หากภาพเหตุการณ์ใดมีคุณค่าทางข่าวสูงก็จะได้รับการพิจารณานำมารายงานเป็นข่าว

ในการศึกษาพบอีกด้วยว่า ภาพประกอบที่ถูกเลือกใส่ในบทข่าว ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะใดก็ตาม สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะเลือกภาพประกอบในลักษณะเดียวกันทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นข่าวของกลุ่มพันธมิตรฯ หรือข่าวของฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากอยู่ในช่วงที่ประชาชนสนใจ และถูกจับตามอง เว้นแต่เป็นภาพที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ภาพที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือทำให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายก็จะไม่ถูกเลือกนำมาเสนอ

การให้ความหมายของภาพในข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และเหตุการณ์นั้นๆว่าคืออะไร หน้าทีของช่างภาพคือบันทึกภาพโดยภาพนั้นจะเป็นตัวแทนถ่ายทอดเรื่องราวสร้างความหมายให้รู้ถึงเหตุการณ์ว่าเป็นเกิดขึ้นที่ไหน อย่างไร มีใครเกี่ยวข้องบ้าง โดยจะหลีกเลี่ยงภาพที่อุจาด และรุนแรงเกินไป ทั้งนี้การนำเสนอจะอยู่ที่กองบรรณาธิการ และเจ้าหน้าที่ตัดต่อร่วมใช้วิจารณญาณในการเลือกภาพด้วย

การเก็บบันทึกภาพเหตุการณ์ของช่างภาพต้องคิดอยู่เสมอว่าต้องการจะไปเอาอะไร โดยช่างภาพของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะได้รับนโยบายมุ่งหวังให้ได้ภาพที่รวดเร็ว เมื่อเกิดเหตุการณ์ต้องภาพเร็ว และต้องเด่นกว่าช่องอื่น ภาพเหตุการณ์ก็ต้องเก็บทั้งหมด ต้องเก็บภาพทุกอย่างที่เห็น ก็เหมือนการมอง มองเห็นอะไรก็ต้องเก็บให้หมดมาให้ได้ อย่างเช่นเรื่องที่ว่าออกได้ ออกไม่ได้ เป็นขั้นตอนที่ต้องอยู่ในห้องการตัดต่อ แต่เห็นภาพอะไรก็ต้องเก็บไปก่อน ภาพนั้นมันอาจจะสำคัญก็ได้ และมันอาจมีความหมาย

การถ่ายภาพการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยของช่างภาพสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่างภาพมักจะเลือกถ่ายไปที่ตัวบุคคลที่เป็นแกนนำคนสำคัญของกลุ่มพันธมิตรฯ ภาพมุมกว้าง ภาพบนเวทีการชุมนุม ภาพผู้มาชุมนุม และภาพการเคลื่อนไหวในแง่มุมต่างๆ เช่นการปราศรัยบนเวทีของแกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ การดูแลความปลอดภัยของตำรวจ

การเคลื่อนการชุมนุม บรรยายการจราจรติดขัด ภาพเหตุการณ์ของผู้มาร่วมชุมนุม แกนนำคนสำคัญของกลุ่มพันธมิตรฯ มีการถ่ายภาพการชูป้ายประท้วง ที่เขียนข้อความต่างๆมากมายทั้งถ้อยคำที่สุภาพ และถ้อยคำที่หยาบคาย ข้อความสนับสนุนให้กำลังใจ รวมถึงภาพการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ระหว่างถ่ายภาพจะบันทึกเสียงของแกนนำพันธมิตรฯ ที่ขึ้นปราศรัยบนเวทีด้วย ส่วนฝ่ายรัฐบาลก็ใช้วิธีปฏิบัติเช่นเดียวกัน แต่มักจะถ่ายภาพ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในหลายแง่มุมมากกว่าแหล่งข่าวอื่น เนื่องจากดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การตัดต่อจะดูให้สอดคล้องกับบท ภาพชุมนุมต่างๆ ไป แต่ถ้าเป็นภาพความรุนแรงจะออกไม่ได้เสนอภาพกลางๆ ไม่เสนอรุนแรงเกินไป สำหรับเสียงก็ต้องระวังบางที่ตัดไปมันมีเสียงไม่ได้ออกไม่ได้ก็ต้องตัดทิ้งไป นอกจากนั้นยังพบว่าภาพข่าวและเสียงที่ถูกนำมาใช้ในการเสนอข่าวภาคค่ำ ซึ่งบรรณาธิการข่าวภาคค่ำจะเป็นผู้รับผิดชอบในการเลือกประเด็นเสียงสัมภาษณ์ มักจะพิถีพิถันในการคัดเลือกโดยเฉพาะบทสัมภาษณ์ในประเด็นที่สำคัญ เป็นเรื่องใหญ่ที่น่าสนใจ แต่ในบางครั้งบทข่าวอาจไม่ตรงกับเนื้อหาภาพเท่าที่ควร เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านการประสานงาน และเวลา คือทางกองบรรณาธิการข่าวจะเริ่มประชุมในเวลา 14.00 น. และจะสรุปเลือกภาพประเด็นที่ต้องการออกอากาศในเวลา 17.20 น. ดังนั้นภาพและเสียงสัมภาษณ์ที่ถูกเลือกใส่เข้าไปประกอบในบทข่าวจะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว ให้ทันกับปริมาณข่าวที่ถูกคัดเลือกมาออกอากาศในข่าวภาคค่ำ เจ้าหน้าที่ตัดต่อจึงต้องทำงานแข่งกับเวลาในการเลือกภาพที่ดีที่สุดจากช่วงภาพที่ได้บันทึกภาพมาทั้งหมด

ส่วนที่ 2.2 ความหมายการนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์

หลักสำคัญของการนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์ คือความเป็นตัวบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ และเนื้อหาใจความของเสียงที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยทั้งหมดนี้จะต้องแสดงความหมายของข่าวๆ นั้น การรายงานข่าวอย่างเดิวน่าเชื่อถือแต่ไม่มีน้ำหนัก การนำเสนอเสียงสัมภาษณ์ การปล่อยเสียงแหล่งข่าวจะช่วยให้ความรู้ลึกที่มีต่อข่าวของผู้ชมจะน่าเชื่อถือมากขึ้น และช่วยป้องกันการถูกฟ้องร้องหากประเด็นนั้นสัมพันธ์ต่อการพาดพิง

การนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์ ภาพที่สื่อออกมาผู้ที่ให้สัมภาษณ์จะต้องเด่นที่สุดขององค์ประกอบในภาพนั้นเพื่อสื่อให้เห็นถึงความสำคัญ และความมีตัวตนที่เป็นอยู่ในข่าวนั้น โดยเป็นตัวแทนคำตอบของเรื่องราวที่นำมาเสนอ การเลือกบรรยากาศสถานที่ของเหตุการณ์มาประกอบภาพจะสื่อให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงความรู้สึกในเหตุการณ์ข่าวนั้นๆ ซึ่งความชัดเจนของเสียงที่บันทึกเป็นสิ่งสำคัญที่จะแสดงถึงเนื้อหาใจความของข่าวที่ต้องการ การเลือกปล่อยเสียงสัมภาษณ์จะเลือก

ประเด็นว่าประเด็นไหนน่าสนใจ ทีมข่าวช่อง 7 จะเลือกปล่อยเสียง เพื่อจะได้ยืนยันว่าไม่ได้พูดคนเดียว แหล่งข่าวยืนยันว่าพูดจริงน่าเชื่อถือ แต่ด้วยข้อจำกัดปัจจัยด้านเวลาที่ต้องลำดับความสำคัญ

ตอนที่ 3 การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 1 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากรูปแบบการนำเสนอภาพข่าว ส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าว

ส่วนที่ 1 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากรูปแบบการนำเสนอภาพข่าว

การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ สามารถแบ่งการการรับรู้รูปแบบการนำเสนอได้ 3 วิธีดังนี้

1. การรับรู้ที่เกิดจากการนำเสนอรายการจากทางสถานี (Straight Newscast) ผู้ชมข่าวภาคค่ำสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีการรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของช่อง 7 จะใช้ผู้ประกาศหลักในห้องส่งรายงานข่าวแบบผู้ประกาศข่าวร่วม ผู้ประกาศข่าวหลักและผู้ประกาศข่าวร่วมมีหน้าที่ประกาศและเชื่อมโยงขึ้นข่าวต่างๆ ให้เป็นไปตามบทโทรทัศน์ของการรายงานข่าว ซึ่งดูแล้วเป็นเอกลักษณ์ของช่อง 7 ดูเป็นการรายงานข่าวดูน่าเชื่อถือ แต่บางครั้งก็เรียบไปไม่ค่อยมีชีวิตชีวา ดูไม่ทันสมัย ส่วนในเรื่องของผู้ประกาศ พิธีกร ความน่าเชื่อถือยังน้อย ด้วยภาพลักษณ์ที่เป็นคนรุ่นใหม่ ไม่มีประสบการณ์ในการทำข่าว ความน่าสนใจจึงน้อยลง ไม่รู้ภูมิหลังที่มาที่ไป ข่าวแบบนี้เลยดูไม่น่าสนใจ ไม่ได้อรชรต

2. การรับรู้การรายงานข่าวถ่ายทอดสด (Live Program) หากมีการรายงานสดภาคสนาม ผู้ชมจะรับรู้ได้ถึงการเปลี่ยนแปลงของบรรยากาศข่าวที่นำเสนอ การที่ผู้ประกาศข่าวในห้องส่งพูดส่งมอบการรายงานข่าว ให้ผู้ประกาศข่าวร่วมที่อยู่ภาคสนาม หรืออยู่ในพื้นที่การชุมนุมรับช่วงต่อ จะรับรู้ได้ถึงความต่อเนื่อง สด รวดเร็วและน่าสนใจมากขึ้น ผู้ชมจะมีความรู้สึกร่วมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น เสมือนได้เข้าไปอยู่เหตุการณ์นั้นจริงๆ ภาพข่าวที่ประกอบกรการรายงานสดที่ถึงแม้จะเป็นภาพที่ถ่ายมาก่อนหน้านี้ ผ่านการตัดต่อ ลำดับภาพ และเรียบเรียงนำเสนอ แต่เมื่อ

นำเสนอผ่านการรายงานสด การรับรู้ของผู้ชมจะรู้สึกเสมือนเป็นภาพที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น ส่วนการเลือกสถานที่ขึ้นรายงาน การจัดองค์ประกอบภาพจะให้ความรู้สึกถึงการเชื่อมโยงเหตุการณ์

การรายงานทางโทรศัพท์การบรรยายภาพ บรรยายเหตุการณ์สัญญาณเสียงที่รายงานจากสถานที่เกิดเหตุที่ทางสถานีไม่อาจควบคุมได้ บางทีสัญญาณขาดหาย ผู้สื่อข่าวภาคสนามได้ยินเสียงจากผู้ประกาศในสถานีไม่ชัด มีการถามย้อนไปมา เสียงรอบข้างในที่เกิดเหตุก็ดังเกินไปฟังการรายงานไม่ชัด ภาพที่ใช้ประกอบการรายงานจากผู้สื่อข่าวภาคสนามที่รายงานทางโทรศัพท์จะให้ความรู้สึกว่าเป็นภาพเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว ผู้รับชมไม่รู้ว่าผ่านมานานแค่ไหนทำให้การรายงานสดทางโทรศัพท์ที่ทีมข่าวจะสื่อให้เห็นถึงความฉับไวคู่ด้อยไป ไม่ให้ความรู้สึก ผู้ชมนึกเหตุการณ์นั้นไม่ออก

3. การรับรู้แถลงการณ์หรือข่าวด่วน (Bulletin / News Flash) การรายงานข่าวด่วนจะให้ความรู้สึกที่น่าติดตามสำหรับผู้ชม เป็นรูปแบบการนำเสนอที่น่าติดตาม การเข้าข่าวด่วน ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าควรรับรู้เพราะจะมีผลอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นข่าวด่วนเรื่องอะไรก็แล้วแต่อยากรู้ว่าจะมีผลกับชีวิตเราแค่ไหนแค่ไหน

การรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของช่อง 7 ในการรายงานข่าวภาคค่ำ จะรับรู้ได้ถึงความน่าเชื่อถือ ในความเป็นข่าวที่น่าเสนอ การรายงานสดในพื้นที่เหตุการณ์ก็แสดงให้เห็นถึงความฉับไวของทีมข่าว ส่วนการรายงานทางโทรศัพท์ไม่สามารถสร้างภาพความหมายให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงเหตุการณ์เท่าที่ควร และรูปแบบความหมายของข่าวด่วนจะดูน่าติดตามแสดงคุณค่าของข่าวออกมาได้อย่างเด่นชัดสำหรับผู้ชม โดยรูปแบบทั้งหมดนี้ผู้ชมจะให้การยอมรับถึงความน่าเชื่อถือ แต่ในความคาดหวังของผู้ชมยังอยากรับรู้ถึงความแปลกใหม่ที่รูปแบบการนำเสนอที่ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะมอบให้ได้มากกว่านี้

ส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าว

จากการศึกษาในส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าว ผู้วิจัยได้แบ่งการรับรู้ของผู้รับสารออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 2.1 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์ และส่วนที่ 2.2 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์

2.1 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์

การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 มีการตีความหมายภาพข่าวของผู้ชมแต่ละคนจะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับความใกล้ชิดที่มีต่อเหตุการณ์ ผู้ชมที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์มากกว่าจะรู้สึกถึงความรุนแรงและผลกระทบที่มีมากกว่า จึงให้ความสนใจติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์นี้

การนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะทำให้ข่าวที่นำเสนอมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้ชมสนใจเสียดังที่เขาพูดสัมภาษณ์ อยากให้ปล่อยเสียงสัมภาษณ์พูดคุยใจออกมอย่างนั้นได้อารมณ์ ทำให้ข่าวที่น่าเชื่อถือมากขึ้น เนื้อหาที่ได้ดูมีน้ำหนัก เพราะได้รับข้อมูลจากคนที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องนั้นจริงๆ แต่มุมมองสัมภาษณ์ของช่อง 7 ไม่ค่อยเน้นให้เห็นถึงบรรยากาศของเหตุการณ์ สถานที่ จะสื่อความหมายเฉพาะผู้ให้สัมภาษณ์ และข้อความที่สัมภาษณ์เท่านั้น

การนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ผู้ชมมีการรับรู้ที่ไม่ต่างอะไรกับความหมายภาพข่าวที่สถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆ ได้นำเสนอ ทั้งภาพการชุมนุม กิจกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุม ภาพการโต้ตอบกันของแต่ละฝ่าย และภาพการให้สัมภาษณ์ ที่ทุกช่องให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

ส่วนที่ 2.2 การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์

การนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในความรับรู้ของผู้ชมจะทำให้ข่าวที่นำเสนอมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น นักข่าวไม่ได้เขียนข่าวเองฝ่ายเดียว ยืนยันความเป็นจริงจากเสียงสัมภาษณ์เป็นรูปแบบที่สร้างความรู้สึกในเหตุการณ์ได้ดี ผู้ชมรับรู้ถึงความเป็นข่าวที่น่าเชื่อถือมากขึ้น เนื้อหาที่ได้ดูมีน้ำหนัก เพราะได้รับข้อมูลจากคนที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องนั้นจริงๆ แต่การสื่อความหมาย และภาพในการอธิบายความเป็นผู้สัมภาษณ์เท่านั้น การสื่อความหมายถึงสถานที่ และเหตุการณ์ประกอบภาพลงไปด้วยอย่างน้อย

การรับรู้ข่าวสารที่เกิดจากความหมายการนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 มีการตีความหมายภาพข่าวของผู้ชมแต่ละคนย่อมแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับความใกล้ชิดที่มีต่อเหตุการณ์ ผู้ชมที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์มากกว่าจะรู้สึกถึงความรุนแรงและผลกระทบที่มีมากกว่า จึงให้ความสนใจติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์นี้

การนำเสนอภาพข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ผู้ชมมีการรับรู้ที่ไม่ต่างอะไรกับความหมายภาพข่าวที่สถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆ ได้นำเสนอ ทั้งภาพการชุมนุม กิจกรรมของ

กลุ่มผู้ชุมนุม ภาพการโต้ตอบกันของแต่ละฝ่าย และภาพการให้สัมภาษณ์ ที่ทุกช่องให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการวิจัยเรื่อง“การนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ” พบว่ากระบวนการนำเสนอภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 แม้จะนำเสนอไปตามข้อเท็จจริง แต่ก็ต้องนำเสนอด้วยความระมัดระวัง เพราะบางเหตุการณ์ที่นำเสนอ ก็จะกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่มีผลต่อการคัดเลือกการนำเสนอข่าว

ตอนที่ 1 กระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

กระบวนการเสนอข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ที่เป็นทั้งข่าวภาคค่ำ ช่วงที่ 1 และ ช่วงที่ 2 พบว่า มีปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเสนอข่าวที่สามารถแบ่งออกเป็นปัจจัยภายในองค์กร ประกอบด้วยเทคโนโลยีการผลิตที่มีรถถ่ายทอดสดนอกสถานที่จำกัด จากการที่ทางสถานีมีการบันทึกภาพการแข่งขันกีฬา ส่งสัญญาณข่าวพระราชสำนัก รวมทั้งมีเวลาจำกัดในการนำเสนอข่าวไม่มาก รวมถึง ปัจจัยภายนอก คือ ผู้รับสารและข่าวสถานการณ์การชุมนุม ประเด็นข่าวอื่น อาทิ ข่าวสังคม เศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับองค์กรสื่อมวลชนที่ว่าด้วยข่าวสารในแต่ละวัน เกิดขึ้นภายใต้บริบทแวดล้อมทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นแรงกดดันจากรอบด้านในการทำหน้าที่ผลิตข่าวสารสู่สังคม

จากปัจจัยภายในองค์กรในเรื่องสัดส่วนเวลาของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่มีเวลาในการนำเสนอข่าวน้อยกว่าสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆ จึงเป็นแหล่งที่มาของวาระข่าวสารที่จะนำเสนอตามแนวคิดของ McQuail การพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าวในการนำเสนอต้องเป็นไปอย่างรอบคอบพิจารณาว่าเรื่องไหนเป็นเรื่องสำคัญในเวลานี้ควรให้ความสนใจ (Priming) แต่การประกาศข่าวก็จะไม่มีการเพิ่มความคิดเห็นของผู้ประกาศข่าวลงไปด้วยเพื่อยังคงคุณสมบัติของข่าวที่ดีและมีคุณภาพ (Quality of News) ตามแนวคิดของ Mitchel V. Chamley ที่พิจารณาจากความเป็นกลางในการรายงานข้อเท็จจริง ซึ่งในปัจจัยข้อนี้ก็เป็นจุดเด่น หรือเอกลักษณ์ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่รายงานข่าว อย่างรวดเร็ว ฉับไว และเที่ยงตรง

ปัจจัยแวดล้อมมากมายที่มีอิทธิพลต่อการทำงาน โดยเฉพาะเรื่องของสายงาน การปฏิบัติงานข่าวในเหตุการณ์นี้จะใช้หลักความเกี่ยวข้องของสายงานที่รับผิดชอบ แหล่งข่าวที่คุ้นเคย

แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้อง เพราะเรื่องความขัดแย้งทางการเมืองในครั้งนี้จะเกี่ยวข้องกับหลายส่วนงาน การชุมนุมก็เป็นเรื่องสังคมมวลชน สถานที่ที่จะส่งผลกระทบต่อการคมนาคมและเศรษฐกิจ การดูแลความปลอดภัย การรักษาความสงบก็จะมีหน่วยงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามารับผิดชอบด้วยการทำข่าวของทีมข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จึงมีการผสมผสานทีมข่าวทุกๆสายร่วมกัน

ขณะที่การศึกษา กระบวนการเสนอข่าวการบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิ กองบรรณาธิการข่าวและทีมข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีความเป็นอิสระปลอดจากการควบคุมโดยตรงจากรัฐบาลน้อยกว่า การรายงานข่าวของการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อปี พ.ศ.2549 จากการศึกษา เรื่อง ความเป็นกลางในการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 ของนิมิต สุขประเสริฐ ที่ศึกษาไว้เมื่อปีพ.ศ.2550 พบว่า เนื้อหา การกำหนดวาระการนำเสนอข่าว ภาพข่าวของการชุมนุม การปฏิบัติหน้าที่ของบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ยังมีปัญหาการถูกแทรกแซงจากฝ่ายรัฐบาล มากกว่า ทำให้การเสนอข่าวกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ไม่สามารถลงลึกไปในเนื้อหาสาระของการชุมนุมมากนัก

กระบวนการนำเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองช่วงกลุ่มพันธมิตรฯ ยึดสนามบินสุวรรณภูมิของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่ข่าวภาคค่ำมีรูปแบบการนำเสนอที่แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ตามนโยบายของสถานีที่ต้องการตอบสนองผู้ชมด้านความเร็วและช่วงชิงเวลาการออกอากาศ โดยข่าวช่วงที่ 1 ระหว่างเวลา 17.25 น.-17.59 น. ช่วงที่ 2 ระหว่าง 19.40 น.-20.30 น. โดยมีลำดับกำหนดประเด็นการทำข่าว การปฏิบัติงาน คัดเลือกประเด็นและการผลิตเพื่อออกอากาศ เป็นไปตามแนวคิดการผลิตข่าวของ เซลซิงเจอร์ ที่แบ่งกระบวนการผลิตข่าว ออกเป็นขั้นตอน การวางแผนรายการข่าวประจำวัน (Planning the bulletin) ในการประชุมของบรรณาธิการจะให้ความสำคัญอยู่ที่การพิจารณาเกี่ยวกับการคัดเลือกข่าว (Selecting) การเรียงลำดับ (Ordering) และการปฏิบัติ (Treatment) เนื่องบรรณาธิการข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะมีการประชุมร่วมกันเป็นประจำทุกวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงการบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กองบรรณาธิการนอกจากจะมีการประชุมร่วมกันในตอนเช้าและบ่ายตามปกติ ระหว่างวันบรรณาธิการข่าวจะมีการติดตามความเคลื่อนไหวของประเด็นข่าวอย่างใกล้ชิดจากทีมข่าวที่ลงพื้นที่การชุมนุมทุกจุดทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด รวมทั้งประเด็นข่าวอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนและปรับรูปแบบการทำข่าวเพื่อให้ข่าวที่จะเสนอในช่วงข่าวภาคค่ำทันสถานการณ์ ต่างต่าง เป็นที่สนใจของผู้ชม

กระบวนการนำเสนอข่าวที่สำคัญ คือ ขั้นตอนการกำหนดวาระข่าวสาร บรรณาธิการข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ถือเป็นการเสนอข่าวตามกระบวนการของการรักษาประตูที่คัดเลือกข่าวสารเหตุการณ์หรือประเด็นที่มีมูลค่าข่าว (News Value) และเป็นที่สนใจของกลุ่มผู้อ่านตามทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda - Setting) ของ McQuail ที่ชี้ว่ากระบวนการกำหนดวาระข่าวนั้นเกี่ยวข้องกับตัววาระที่มาจาก 3 แหล่งด้วยกัน ประกอบด้วย การกำหนดวาระข่าวเชิงนโยบายของนักการเมือง กลุ่มที่มีบทบาทในสังคมและสาธารณชน รวมทั้งผู้สนใจและรับรู้ ว่าเรื่องใดสำคัญ

การรับรู้ผ่านสื่อมวลชน ด้วยการชูประเด็น (Priming) และการสร้างกรอบการรับรู้ (Framing) ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับผลของสื่อมวลชนในการกำหนดการรับรู้ของเราว่าประเด็นอะไรเป็นเรื่องสำคัญในเวลานี้เพื่อเบนความสนใจของประชาชนให้หันเหไปในทิศทางที่ชูประเด็นให้เกิดการรับรู้และนำมาซึ่งประสบการณ์ตรงแก่ประชาชน โดยการกำหนดกรอบความคิดของกระบวนการเสนอข่าวสถานการณ์การบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิดังกล่าวนี้ได้ สร้างมิติของเนื้อหา รูปแบบ มิติด้านความคิด (cognitive) และมิติด้านความรู้สึก (affective) วิธีการนำเสนอทำให้ประชาชนทราบข่าวความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันต่อสถานการณ์ข่าวที่มีผลกระทบกับสังคมโดยรวม

นอกจากนี้ กระบวนการเสนอข่าวการบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิ กองบรรณาธิการข่าวและทีมข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ได้ยึดหลักเกณฑ์เพื่อเลือกข่าวในการนำเสนอโดยมุ่งเน้นคุณค่าข่าว ที่เป็นไปตาม ไวท์และคณะ (Ted White and Others) กำหนด ทั้งผลกระทบต่อสังคม (Impact) ความน่าสนใจของประเด็นข่าวที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน (Interest) ผ่านภาพข่าวและการรายงานเนื้อหา และเสียงประกอบข่าว รวมทั้งเป็นไปตาม “หลักการรายงานข่าว” หรือ “หลักเกณฑ์การคัดเลือกข่าว” (News Judgment) ของ น.อ.อาน วุฑฒิกกรรมรักษา โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของข่าว ด้านความสอดคล้อง เป็นประเด็นข่าวความขัดแย้ง (Conflict) เพราะความที่ประชาชนให้ความสนใจ ถูกต้องและเป็นกลาง

การศึกษายังพบว่า กระบวนการเสนอข่าวการบุกยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ด้วยการรายงานสดจากสถานที่การชุมนุมของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สอดคล้องกับผลการศึกษาของวรรณรัตน์ นาที ที่ศึกษาเรื่องกระบวนการรายงานสดของข่าวโทรทัศน์ไทย ที่มุ่งศึกษากระบวนการคัดเลือกข่าวที่จะนำมารายงานสดและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้วิธีการรายงานสดเมื่อปี 2545 ที่ขั้นตอนต่างๆ จะดำเนินไปพร้อม ๆ กันของบรรณาธิการข่าวภาคสนาม ซึ่งเป็นผู้ที่ต้อง

ตัดสินใจด้วยความแม่นยำ ลับไว ร่วมกับเจ้าหน้าที่ประสานงานภายในห้องข่าวของสถานีเพื่อให้การรายงานสด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว

โดยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการรายงานสดนั้น เหมือนกันคือ 1. สถานการณ์ 2. นโยบายองค์กรและคุณค่าข่าว และ 3. การแข่งขันรายงานข่าวโทรทัศน์

ตอนที่ 2 ความหมายของภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

รูปแบบการรายงานข่าวในห้องส่งสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 นำเสนอสื่อถึงให้เห็นความสำคัญของผู้ประกาศข่าวเป็นหลัก เนื่องจากการรายงานข่าวในห้องส่ง ผู้ประกาศสามารถใช้ความสามารถของตนเอง และอุปกรณ์ที่ใช้ในการนำเสนอรายการออกไปตามรูปแบบของสถานีโทรทัศน์ และภาพข่าวในการนำเสนอเรื่องนั้นๆ ถึงแม้ผู้ประกาศข่าวจะเป็นคนรุ่นใหม่มา รายงานข่าวก็ยังได้รับความเชื่อถือในการรายงาน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แบบ Paradigmatic เป็นสัญญาณแสวงหาชุดของสัญญาณชุดหนึ่งๆ ที่อยู่ในกระบวนทัศน์เดียวกัน และยังสามารถนำมาใช้แปรเปลี่ยนกันได้ โดยยังคงรักษาความหมายเดิมเอาไว้ โดยการนำเอาสัญญาณตัวใหม่ๆ มาใช้แทนที่สัญญาณตัวเก่า แต่ทว่ายังคงรักษาความหมายเดิมเอาไว้ได้ เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนตัวผู้ประกาศก็จะไม่มีผลต่อความน่าเชื่อถือในการรายงานข่าว

การรายงานข่าวถ่ายทอดสด เป็นการนำเสนอในรูปแบบการรายงานสด ที่ผู้ประกาศอยู่ในเหตุการณ์จริงด้วย ความรู้สึกจึงแตกต่างกับการรายงานข่าวจากทางสถานีอย่างสิ้นเชิง เนื่องจากสิ่งแวดล้อมรอบข้างทำให้ผู้ที่ทำหน้าที่รายงานข่าว สามารถเกิดสัญญาณจากสิ่งต่างๆ รอบตัวได้ตลอดเวลา ซึ่งสามารถรายงานข่าวสร้างความรู้สึกสื่อเพิ่มให้ผู้ชมได้ เป็นการสื่อความหมายระดับพื้นผิว (manifest meaning) ไม่ต้องอาศัยการตีความก็เข้าใจได้ทันที เรียกความหมายระดับนี้ว่า ความหมายตรง (denotative meaning) โดยเฉพาะการรายงานสดทางโทรศัพท์ที่ผลความพึงพอใจในการรับสารของผู้ชมแตกต่างจากความตั้งใจของของทีมงานอย่างเห็นได้ชัด ก็เป็นการเลือกรับรู้หรือเลือกตีความ (Selective Perception of Selective Interpretation) เป็น กระบวนการกลั่นกรองชั้นต่อมา การเปิดรับข่าวสารอาจไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้ส่งสาร เนื่องจากผู้รับสารแต่ละคนอาจตีความหมายข่าวสารชั้นเดียวกัน ไม่ตรงกับความหมายของข่าวสาร ที่ผู้ส่งสารต้องการ ความหมายของข่าวสารจึงไม่ได้อยู่ที่อักษร รูปภาพหรือคำพูดแต่อยู่ที่ผู้รับสารจะ เลือกรับรู้หรือเลือก

ตีความหมายตามทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความเข้าใจ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจตามสภาวะอารมณ์ในขณะนั้น

การแถลงการณ์ หรือข่าวคว่น ข่าวสำคัญที่อยู่ในความสนใจของผู้ชมออกอากาศสั้น รายการที่กำลังแพร่ภาพตามปกติ การรายงานข่าวคว่นจะให้ความรู้สึกที่น่าติดตามสำหรับผู้ชมเป็นการสื่อสัญลักษณ์ความหมายโดยอรรถ (Denotative Meaning) อันได้แก่ ความหมายที่เข้าใจกันตามตัวอักษรเป็นความหมายที่เข้าใจตรงกัน โดยส่วนใหญ่ การเข้าข่าวคว่นจะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าควรรับรู้ เพราะจะมีผลอย่างยิ่ง เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนเป็นอย่างมาก ประชาชนควรได้รับรู้โดยเร็วที่สุด สถานการณ์การเมืองในขณะนั้น วนวายนาน การประกาศยุติ การเคลื่อนไหว จึงเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อผู้คน เศรษฐกิจ สังคมการเมือง

ความหมายของการนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์ เป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้รับสาร ดังนั้น ในการทำหน้าที่คัดเลือกภาพเหตุการณ์ชุมนุมของผู้สื่อข่าวจึงจำเป็นที่จะต้องเป็นไปตามความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การคัดเลือกข่าว (News Judgment) ได้แก่ ความสด ความใกล้ชิด ความเด่น ความแปลกประหลาด กระแทกกระเทือน ความขัดแย้ง ความมีเงื่อนงำ ปุณชนสนใจ ความเปลี่ยนแปลง ซึ่งจากปัจจัยดังกล่าวล้วนแล้วมีความสำคัญต่อการคัดเลือกข่าวเหตุการณ์ อย่างภาพการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ก็จะเป็นภาพประชาชนที่ใส่เสื้อเหลืองมานั่งชุมนุมซึ่งเป็นการสื่อสัญลักษณ์แบบความหมายตรง (Denotative meaning) เป็นความหมายระดับพื้นผิว (manifest meaning) ไม่ต้องอาศัยการตีความก็เข้าใจได้ทันที เรียกความหมายระดับนี้ว่า ความหมายตรง ส่วนการสื่อภาพมือตบของกลุ่มผู้ชุมนุมก็เป็นสัญลักษณ์ (symbol) หมายถึงรูปสัญลักษณ์กับความหมายสัญลักษณ์ (signifier / signified) ที่แสดงความเป็นเครื่องมือของกลุ่มพันธมิตรฯ ส่วนการลำดับภาพเหตุการณ์เหล่านี้ย่อมส่งผลต่อการรับรู้ ความรู้สึก การลำดับการเล่าเรื่องจึงเป็นสิ่งที่สำคัญของคุณลักษณะข่าวเพื่อไม่ให้ความหมายผิดจากความเป็นจริงซึ่งตรงกับทฤษฎีแบบ Syntagmatic เนื่องจากโครงสร้างของการเล่าเรื่องนั้น จะต้องกำหนดขั้นตอนของเหตุการณ์เอาไว้อย่างแน่ชัด หากสลับขั้นตอนกันความหมายก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไป ของผู้ทำหน้าที่คัดเลือกภาพข่าวเหตุการณ์ เนื่องจากภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ย่อมแตกต่างกันไป ส่งผลให้ความหมายของภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เกิดความหลากหลาย ทำให้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับภาพข่าวเกิดความหมาย เกิดสัญลักษณ์ในสิ่งต่างๆมากมายตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ความรู้สึกที่เกิดขึ้นของผู้ทำหน้าที่ของสถานีก็ย่อมแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสัญลักษณ์ในการรับรู้ที่แตกต่างกันออกไป

ความหมายของภาพข่าวสัมภาษณ์ เนื่องจากผู้ถูกสัมภาษณ์ ในเหตุการณ์ย่อมแตกต่างกันออกไป ส่งผลต่อความหมายของภาพที่เกิดขึ้น ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปด้วยทั้ง เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ นอกจากนี้รวมไปถึงน้ำเสียงที่ทำให้การสัมภาษณ์ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งสำคัญ

ที่ทำให้ภาพข่าว เกิดความหมายที่แตกต่างกันออกไป แต่เป้าหมายหลักของสถานีในการนำเสนอภาพเหตุการณ์สัมภาษณ์ เพียงเพื่อต้องการสื่อให้เห็นถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรูปแบบที่ทันต่อเหตุการณ์ และมีสิ่งที่สนับสนุนเพิ่มเติมจากบทสัมภาษณ์ทำให้การสัมภาษณ์ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นประเด็นหลักที่ส่งผลต่อเนื่องไปถึงผู้รับสารเช่นกัน ดังนั้นในการรับรู้ ความหมายของภาพ การสัมภาษณ์จึงเป็นสิ่งที่ผู้ทำหน้าที่ ทางสถานีโทรทัศน์ต้องการสื่อให้มีความสำคัญไม่แพ้กับการนำเสนอข่าวในรูปแบบอื่นๆ ได้อีกเช่นกัน

ตอนที่ 3 การรับรู้ของผู้รับสารที่มีต่อการรับชมภาพข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่วงกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยึดสนามบินสุวรรณภูมิ

การรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของช่อง 7 ในการรายงานข่าวภาคค่ำที่มีผู้ประกาศหลักในห้องส่งรายงานข่าว ผู้ชมจะได้รับความรู้สึกถึงความน่าเชื่อถือของการรายงาน แต่ผู้ชมไม่รู้ถึงถึงความน่าสนใจในการนำเสนอดูเรียบไปไม่ค่อยมีชีวิตชีวา ดูไม่ทันสมัย ส่วนในเรื่องของผู้ประกาศ พิธีกร ความน่าเชื่อถือยังน้อย ด้วยภาพลักษณ์ที่เป็นคนรุ่นใหม่ ไม่มีประสบการณ์ในการทำข่าว ความน่าสนใจจึงน้อยลง ไม่รู้ภูมิหลังที่มาที่ไป ข่าวแบบนี้เลยดูไม่น่าสนใจ ไม่ได้อรรถรสตลอดจนความคาดหวังของผู้ชมที่จะได้รับรู้ถึงความทันสมัย แปลกใหม่กว่าสถานีข่าวอื่นๆ จึงทำให้ความรู้สึกในการรับชมดูธรรมดาไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดแนวความคิดที่ให้ความสำคัญกับการตีความนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เชื่อเรื่องการเลือกรับรู้ (Selective perception) ซึ่งกล่าวว่าผู้รับสารนั้นจะมีกระบวนการเลือกรับรู้ตั้งแต่ขั้นตอนของการเลือกเข้าถึง เลือกเปิดรับ เลือกตีความ และเลือกจดจำ ดังนั้น เรื่องการรับรู้จึงมีปัจจัยด้านอัตวิสัย (Subjective capacity) ของผู้รับสารเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก และสิ่งที่ผู้ส่งสารควรจะทำให้ความสนใจมากที่สุดคือเรื่องการเลือกตีความของผู้รับสารซึ่งในที่นี้ก็คือผู้ชมข่าวทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

การรายงานสดภาคสนามที่มุ่งให้ผู้ฟังมองเห็นภาพเหตุการณ์เสมือนได้เข้าไปอยู่เหตุการณ์นั้นจริงๆ ทำให้เข้าใจเรื่องราวมากขึ้น ผู้ชมรู้สึกเหมือนอยู่ในสถานที่นั้นด้วย ทำให้เข้าใจเรื่องราวมากขึ้นกว่าการรายงานในห้องส่ง จะมองเห็นภาพเหตุการณ์เสมือนได้เข้าไปอยู่เหตุการณ์นั้นจริงๆ ซึ่งตรงกับแนวคิดการเลือกจดจำ (Selective Retention) เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะส่วน ที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทักษะคิด ความชอบ ความเชื่อ ตลอดจนค่านิยมของตน และมักจะลืมในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ

การรายงานทางโทรศัพท์ บรรยายเหตุการณ์สัญญาณเสียงที่รายงานจากสถานที่เกิดเหตุที่ทางสถานีไม่อาจควบคุมได้ บางทีสัญญาณขาดหาย ผู้สื่อข่าวภาคสนามได้ยินเสียงจากผู้ประกาศ

ในสถานีไม่ชัด มีการถามย้อนไปมา เสียงรบกวนในที่เกิดเหตุก็ดังเกินไปฟังการรายงานไม่ชัด ภาพที่ใช้ประกอบการรายงานจากผู้สื่อข่าวภาคสนามที่รายงานทางโทรศัพท์จะให้ความรู้สึกว่าเป็นภาพเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว ผู้รับชมไม่รู้ว่าผ่านมานานแค่ไหนทำให้การรายงานสดทางโทรศัพท์ที่ทีมข่าวจะสื่อให้เห็นถึงความฉับไวดูด้อยไป ไม่ให้ความรู้สึก ผู้ชมนึกเหตุการณ์นั้นไม่ออก สอดคล้องกับสจวร์ต ฮอลล์ ที่ว่าระบบรหัส (Code system) ของผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่จำเป็นต้องเป็นรหัสการสื่อสารชุดเดียวกันเสมอไป มีเหตุผลมากมายที่จะทำให้รหัสในการส่งความหมายการถอดรหัสระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่ตรงกันไม่สอดคล้อง จนถึงขั้นขัดแย้งกัน เช่น ภูมิหลัง ประสบการณ์ การศึกษา อาชีพ เพศ ฯลฯ

การรายงานข่าวด่วนจะให้ความรู้สึกที่น่าติดตามสำหรับผู้ชม เป็นรูปแบบการนำเสนอที่น่าติดตาม การเข้าข่าวด่วน ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าควรรับรู้เพราะจะมีผลอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นข่าวด่วนเรื่องอะไรก็แล้วแต่อยากรู้ว่าจะมีผลกับชีวิตเราแค่ไหน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดแมกซ์เวลล์ อีแมคคอมบ์ส และ โด널ด์ แอล ชอว์ (Maxwell E McCombs and Donald L. Shaw) ได้เสนอไว้เมื่อปี ค.ศ.1972 ว่าในบรรดาเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น เรื่องราวหรือเหตุการณ์ใดที่ถูกนำเสนอเป็นข่าวสำคัญและได้รับการนำเสนออย่างต่อเนื่องเรื่องนั้นก็จะเป็นเรื่องสำคัญสำหรับประชาชนตามไปด้วย เพราะประชาชนคิดว่าเรื่องที่สื่อมวลชนนำมาเสนอนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ

การรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวของช่อง 7 ในการรายงานข่าวภาคค่ำ จะรับรู้ได้ถึงความน่าเชื่อถือ ผู้ชมที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์มากกว่าจะรู้สึกถึงความรุนแรง และผลกระทบที่มีมากกว่า จึงให้ความสนใจติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์นี้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดคิวเวอร์ ชีว่าปัจเจกบุคคลแต่ละคนมีความต้องการข้อมูลข่าวสารต่างๆกัน ซึ่งน่าจะเป็นตัวแปรกำหนดการรับรู้ของปัจเจกบุคคลว่าอะไรควรสนใจหรือให้ความสำคัญ ซึ่งแต่ละคนไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ ระดับความต้องการข่าวสารของแต่ละคนยังขึ้นอยู่กับปัจจัยความเกี่ยวข้อง

การนำเสนอภาพข่าวสัมภาษณ์ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จะทำให้ข่าวที่นำเสนอมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้ชมสนใจเสียงที่เขาพูดสัมภาษณ์ อยากให้ปล่อยเสียงสัมภาษณ์พูดคุยยังงอกออกมาอย่างนั้นได้อารมณ์ ทำให้ข่าวที่น่าเชื่อถือมากขึ้น เนื้อหาที่ได้ดูมีน้ำหนัก เพราะได้รับข้อมูลจากคนที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องนั้นจริงๆ แต่มุมมองสัมภาษณ์ของช่อง 7 ไม่ค่อยเน้นให้เห็นถึงบรรยากาศของเหตุการณ์ สถานที่ จะสื่อความหมายเฉพาะผู้ให้สัมภาษณ์ และข้อความที่สัมภาษณ์เท่านั้น

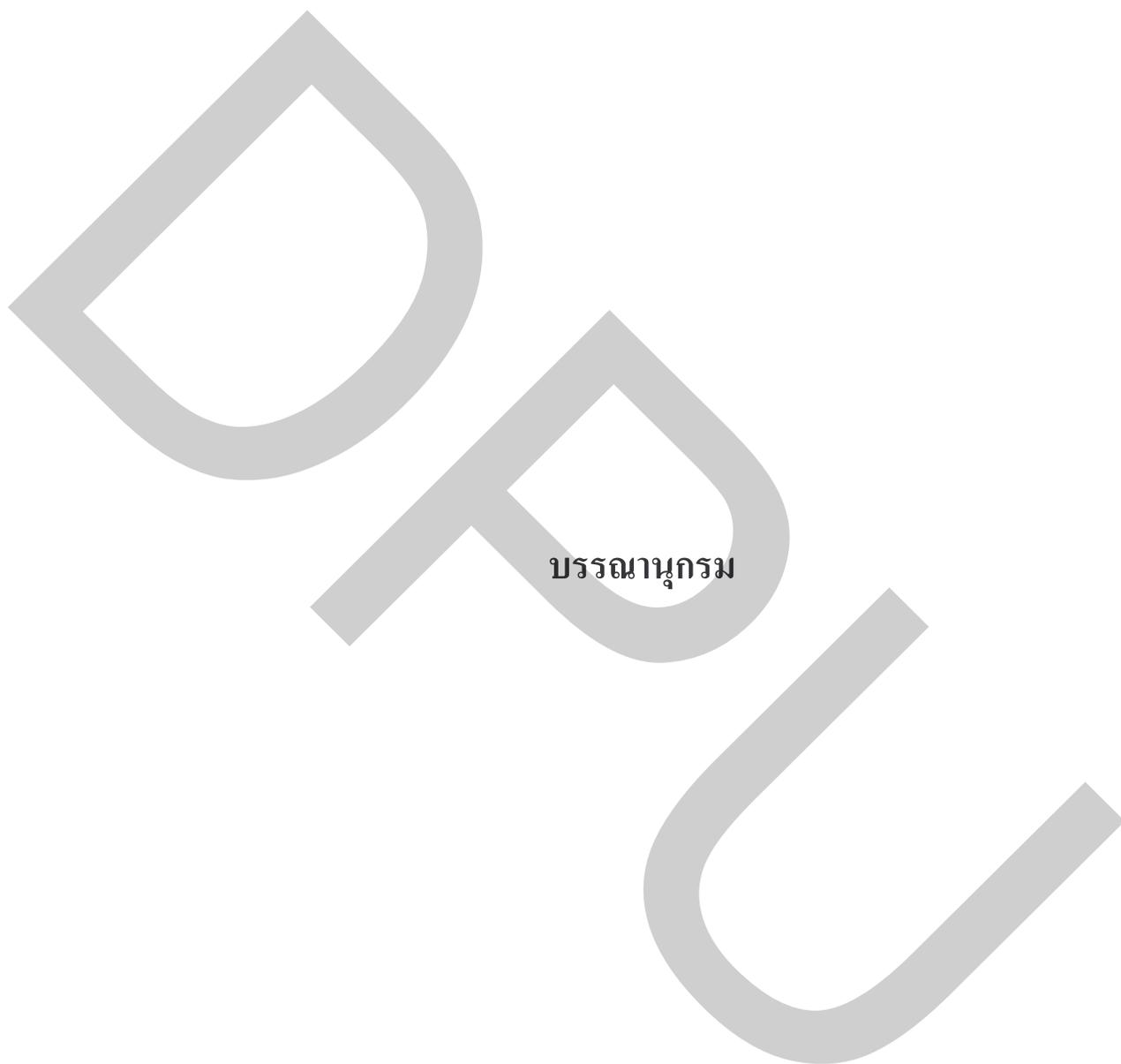
5.3 ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) ที่มุ่งศึกษากระบวนการนำเสนอข่าว ความหมายภาพข่าว และการรับรู้ของผู้รับสารที่อาศัย หรือทำงานอยู่ใกล้สถานที่เกิดเหตุเป็นหลัก หากมีการศึกษาในเชิงปริมาณกับการรับรู้ของผู้รับสาร จะทำให้ทราบถึงภาพรวมที่มีต่อความหมายภาพข่าวที่นำเสนอเด่นชัดมากขึ้น

2. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อการทำหน้าที่การนำเสนอข่าวของทีมข่าวที่ประกอบไปด้วย ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ผู้ประกาศข่าว เพื่อนำไปสู่แนวทางของการป้องกัน ขจัดอุปสรรค อาทิ ความไม่ปลอดภัย การถูกข่มขู่ คุกคาม และความพร้อมเพื่อการทำข่าวและการรายงานข่าวที่สะท้อนข้อเท็จจริง รายงานปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างถูกต้องตรงไปตรงมาและเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างแท้จริง

3. สถานีโทรทัศน์ซึ่งเป็นผู้กระแสหลัก จะมีกระบวนการพัฒนาการรายงานข่าว รวมถึงการนำเสนอภาพข่าวอย่างไร เพื่อการแข่งขันสื่ออื่น ๆ ที่มีการนำมาใช้สื่อสารในสังคมได้อย่างรวดเร็ว ทำหน้าที่เฝ้าระวังสังคม รู้เท่าทัน ไม่ให้ถูกโน้มน้าว ชักจูง ในภาวะที่มีความขัดแย้งทางการเมือง

4. ทบทวนบทบาทของสื่อโทรทัศน์ ว่ายังเป็นสื่อที่ทรงอิทธิพล ในการรับรู้ข่าวสาร เชื่อถือในการรายงานข่าวที่มีความขัดแย้งอย่างไร โดยอาจศึกษาเปรียบเทียบกับสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีทั้งภาพและเสียง สามารถเลือก กำหนดเวลาในการเข้าชมรายการได้ รวมทั้ง สื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ที่เข้ามามีบทบาทในการสื่อสารทางการเมืองมากขึ้นในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กองบรรณาธิการมติชน.(2551).ลับ ล้วง ลึก พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย.กรุงเทพ :

สำนักพิมพ์มติชน.

กาญจนา แก้วเทพ.(2547).การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์.กรุงเทพ : บริษัท แบรินด์เองจำกัด

.....(2547).การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดทางเทคนิค.กรุงเทพ : บริษัท แบรินด์เอง จำกัด.

.....(2541).การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดทางเทคนิค.กรุงเทพ : บริษัทอินฟินิตี้เพรสจำกัด

.....(2547).สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา.กรุงเทพ : บริษัทแบรินด์เอง

จำกัด.

กิตติมา สุรสนธิ.(2548).ความรู้ทางการสื่อสาร.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นอาน วุฑฒิกกรรมรักษา.(2536).หลักการรายงานข่าว.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก.

ประมะ สตะเวทิน.(2539).การสื่อสารมวลชน.กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

พีระ จิร โสภณ.(2548).ประมวลสาระชุดวิชาปรัชญา นิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร.หน่วยที่ 1- 7.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พีระ จิร โสภณ.(2548).ประมวลสาระชุดวิชาปรัชญา นิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร. หน่วยที่ 8-15.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์.(2547).สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อมวลชน วัฒนธรรมและสังคม.กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์

จรัสมงกุฎ พัฒนพัชร.(2545).สภาพปัญหาในการรายงานข่าวของผู้สื่อข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์ใน

ประเทศไทย.วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขา นิเทศศาสตร์.กรุงเทพฯ.

มหาวิทยาลัยเกริก

ชิตาวรรณ กองสาร.(2535).การศึกษาเปรียบเทียบกรณีสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 และช่อง 9

อ.ส.ม.ท.วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขา นิเทศศาสตร์.กรุงเทพฯ.

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

นิมิต สุขประเสริฐ.(2550).ความเป็นกลางกับการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชน
เพื่อประชาธิปไตยทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง9.วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขา
นิเทศศาสตร์.กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

วัฒนา อนุวัฒน์นันทเขตต์.(2541).การวิเคราะห์เนื้อหารายการ “สะกิดข่าว” สถานีโทรทัศน์
กองทัพบกช่อง7.วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิเทศศาสตร์.กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

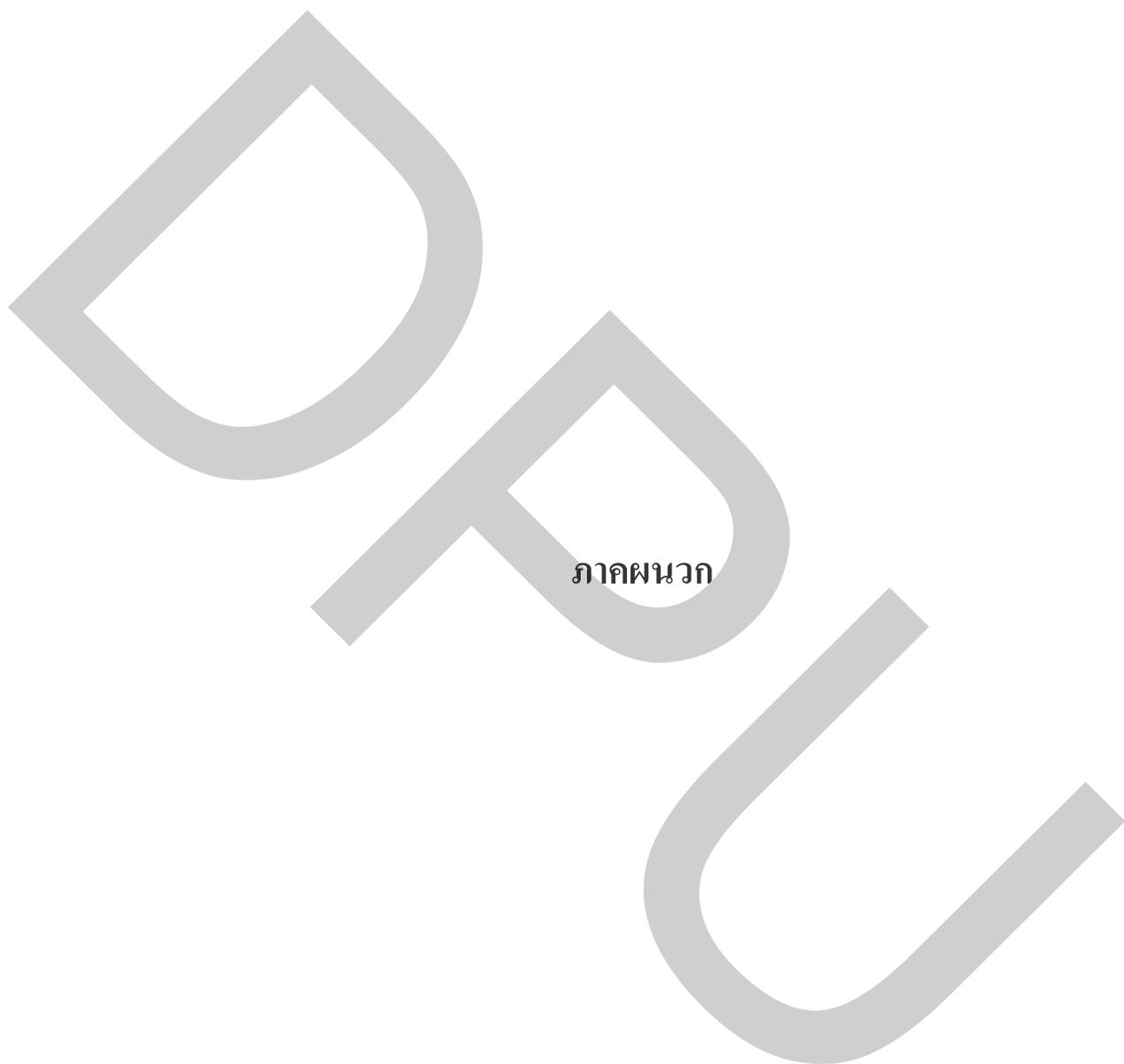
วรรณรัตน์ นาทิ.(2545).กระบวนการรายงานสดของข่าวโทรทัศน์ไทย.วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท สาขาวิชานิเทศศาสตร์.กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

วิโรจน์ ประกอบพิบูล.(2541).แนวคิดและการทำงานของสรรพสิริ วิริยศิริ ในงานข่าวโทรทัศน์ไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิเทศศาสตร์.กรุงเทพฯ.
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ศิริพร วุฒิทวี. (2542). การสำรวจพฤติกรรมการรับชมและความพึงพอใจของผู้ชมใน
กรุงเทพมหานครที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำ ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน.กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชนิดดา หาญกำจร แฮร์ริส (2552). การถ่ายภาพข่าวโทรทัศน์. สืบค้นเมื่อ 7 มีนาคม 2552, จาก
www.tv5korat.net/camera01.aspx

ภาคผนวก

วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง 1
ข่าวที่ 1 นายกษเลื่อนการเดินทางกลับจากเปรู

นายกฯ เลื่อนกลับไทย
มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมภาคใต้และอ่าวไทย

นายกฯ เลื่อนกลับไทย
ภาคใต้และอ่าวไทย และหย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมภ

นายกฯ เลื่อนกลับไทย
หนักบางแห่ง ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย จ.ชุมพร สุราษฎร์

นายกฯ เลื่อนกลับไทย
จ.ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี

นายกฯ เลื่อนกลับไทย
อาจเกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก ในช่วง 3 วันนี้ สั

นายกฯ เลื่อนกลับไทย
ภัย โคน้ำเกินกว่า 3,000 ตัว เริ่มขาดอาหารแล้ว

ข่าวที่ 2 รายงานสดจากคอนเมือง

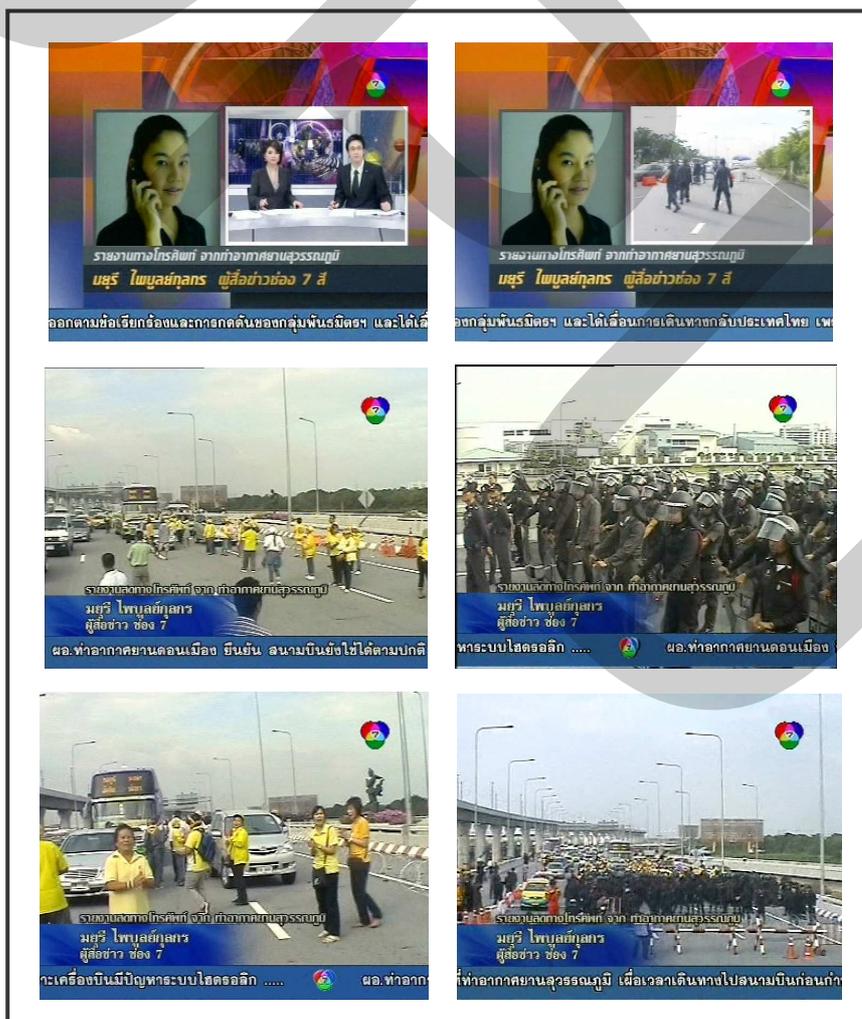
- พันธมิตรฯประกาศความสำเร็จนายฯไม่กลับไทย

-พันธมิตรฯ ได้รับความเจ็บจากวิกฤติ 3

ข่าวที่ 3 รายงานทางโทรศัพท์ พันธมิตรฯ เคลื่อนตัวไปสุวรรณภูมิ

ข่าวที่ 4 รายงานทางโทรศัพท์ พันธมิตรฯที่กองบัญชาการกองทัพไทยสลายการชุมนุมเพื่อไป
สุวรรณภูมิ

ข่าวที่ 5 ผู้บังคับการตำรวจจราจร ขอความร่วมมือประชาชนหลีกเลี่ยงเส้นทาง

- ขสมก.แนะเลี่ยงจราจรวิภาวดี

ข่าวที่ 6 ผู้นำเหล่าทัพผนึกกำลังควบคุมการชุมนุม

ข่าวที่ 7 ตำรวจประเมินสถานการณ์

ข่าวที่ 8 นปช.ระดมคนป้องกันพันธมิตรฯยึดสถานีวิทยุหุมชนคนแก่กซี

วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง 2

ข่าวที่ 1 ยิงถล่มกลุ่มแท็กซี่ขึ้นปช.

นพรัตน์ ปาฐกพฤษย์ ศศิณา วิมุศตานนท์

ยิงถล่มกลุ่มแท็กซี่ นปช.

ยิงถล่มกลุ่มแท็กซี่ นปช.

ยิงถล่มกลุ่มแท็กซี่ นปช.

ยิงถล่มกลุ่มแท็กซี่ นปช.

ยิงถล่มกลุ่มแท็กซี่ นปช.

ข่าวที่ 2 ตร.ปิดโทรวีย์ฝั่งขาออก

- นายกษสมชาย ยกเลิกกลับทางสุวรรณภูมิ

- ผู้ชุมนุมดอนเมืองยื่นยื่นค้ำคืน

ข่าวที่ 3 ผลกระทบจากการชุมนุม

ข่าวที่ 4 พล.ต.มนูญกฤต รูปขจร ส.ส.ประชาธิปไตยลาออก

นายชัยยา สะสมทรัพย์ ลาออก

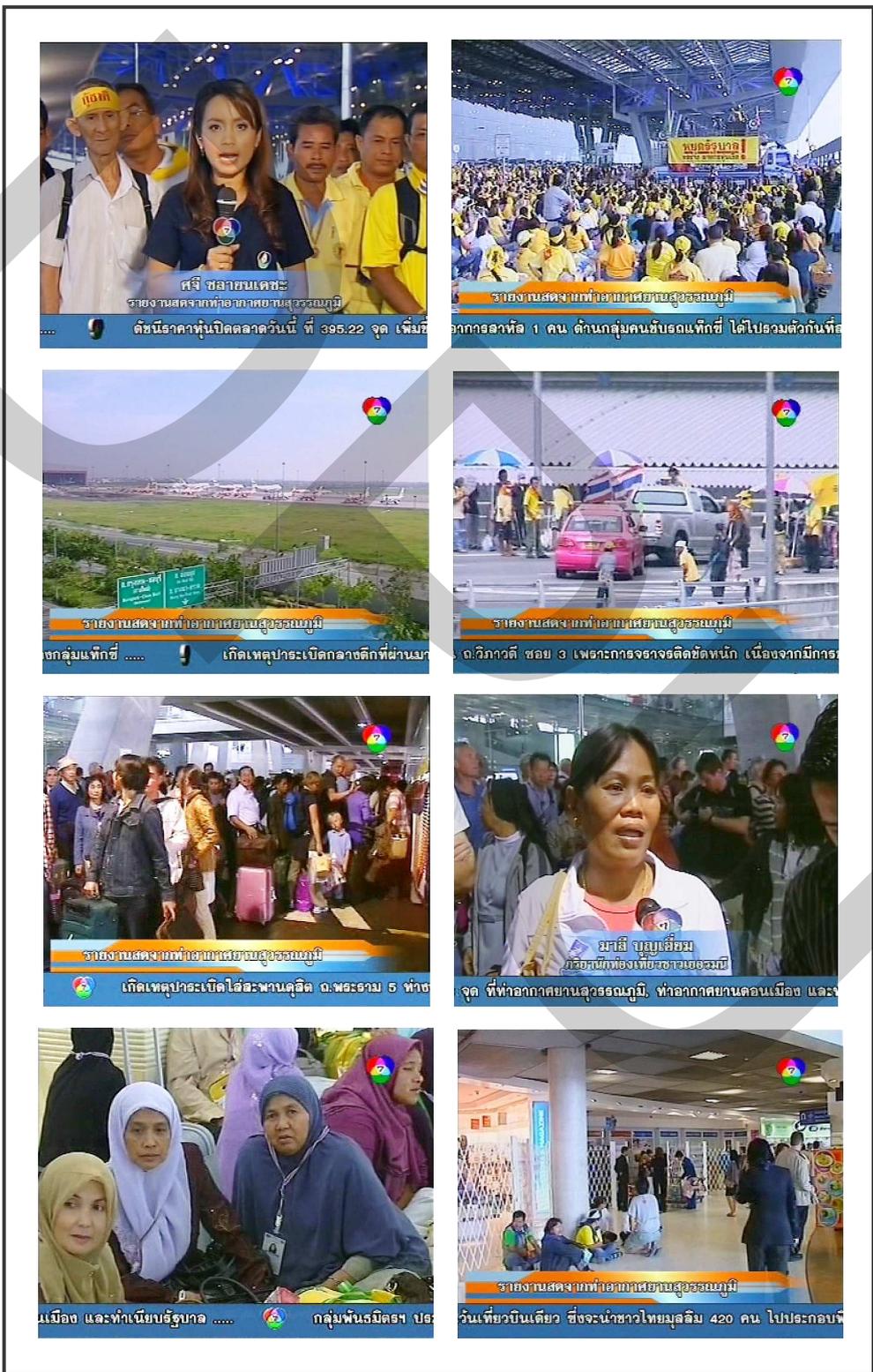

วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง1

ข่าวที่ 1 ประชุมร่วมหาแนวทางยุติสถานการณ์ได้รับข้อยุติ4ข้อ

ข่าวที่ 2 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ ท่าที่ล่าสุดของผู้ชุมนุม

ข่าวที่ 3 รายงานสดจากคอนเมือง ผู้ชุมนุม เตรียมเคลื่อนผู้ชุมนุมไปท่าอากาศยานทหาร

ข่าวที่ 4 นายกษกกลับ- ไม่กลับไทย

ข่าวที่ 5 กลุ่มรักเชียงใหม่ทำร้ายเจ้าหน้าที่จากศาลรัฐธรรมนูญ

วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง 2

ข่าวที่ 1 นายกฯถึงประเทศไทยแล้ว

ข่าวที่ 2 เสื้อแดงชุมนุมมีปะทะที่เชียงใหม่

ข่าวที่ 3 หลายฝ่ายเห็น กองทัพไม่เป็นกลาง

ข่าวที่ 4 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ พันธมิตรฯยื่นยื่นนายกฯต้องลาออก

วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง1
ข่าวที่ 1 การประชุม ครม.ที่เชียงใหม่

ข่าวที่ 2 รายงานสดทางโทรศัพท์ การประชุมคณะรัฐมนตรี

ข่าวที่ 3 ประชุมกรม.ทางไกลผ่านวิดีโอ

ข่าวที่ 4 ผบ.ทบ. ยืนยันไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา + เตรียมพร้อมป้องกันปะทะ

ข่าวที่ 5 อธิการบดี ม.ธรรมศาสตร์แถลงยอมรับมาตรการ + ยืนยันไม่ได้ให้ท้ายพันธมิตรฯ

ข่าวที่ 6 กลุ่มเครือข่ายสันติประชาธรรม ไม่ให้พันธมิตรฯอยู่เหนือกฎหมาย

ข่าวที่ 7 ส.ส.รัฐบาลระดมประชาชนด้านรัฐประหาร

ข่าวที่ 8 แกนนากลุ่มเสื้อแดงระบุ ให้รัฐบาลใช้ พรก.ฉุกเฉิน และปลด ผบ.ทบ.

ข่าวที่ 9 สภาฯถก ปิดสนามบิน + สุเทพเสนอให้ยุบสภาแก้ปัญหา

ข่าวที่ 10 ชาวไทยมุสลิมขอความเห็นใจ การเดินทางไปนครเมกกะ

ข่าวที่ 11 รายงานสดสนามบินสุวรรณภูมิ

- พันมิตรฯยื่นยื่นใช้สถานที่สุวรรณภูมิกดดันรัฐบาล

- ชาวไทยมุสลิมที่ตกค้าง จะจัดรถไปส่งที่สนามบินอู่ตะเภา + ล้อต่างประเทศให้ความสนใจ

ข่าวที่ 12 รายงานสด จากคอนเมือง การทำคอนเมือง เตรียมฟองศาลแพ่งให้คุ้มครอง

ข่าวที่ 13 ย้ายสนามบินไปอยู่ตะเกา

ข่าวที่ 14 ไทยพิจารณาเลื่อนประชุมอาเซียน

วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง 2

ข่าวที่ 1 ครม.ประกาศ พรก.ฉุกเฉิน ดอนเมือง กับสุวรรณภูมิ

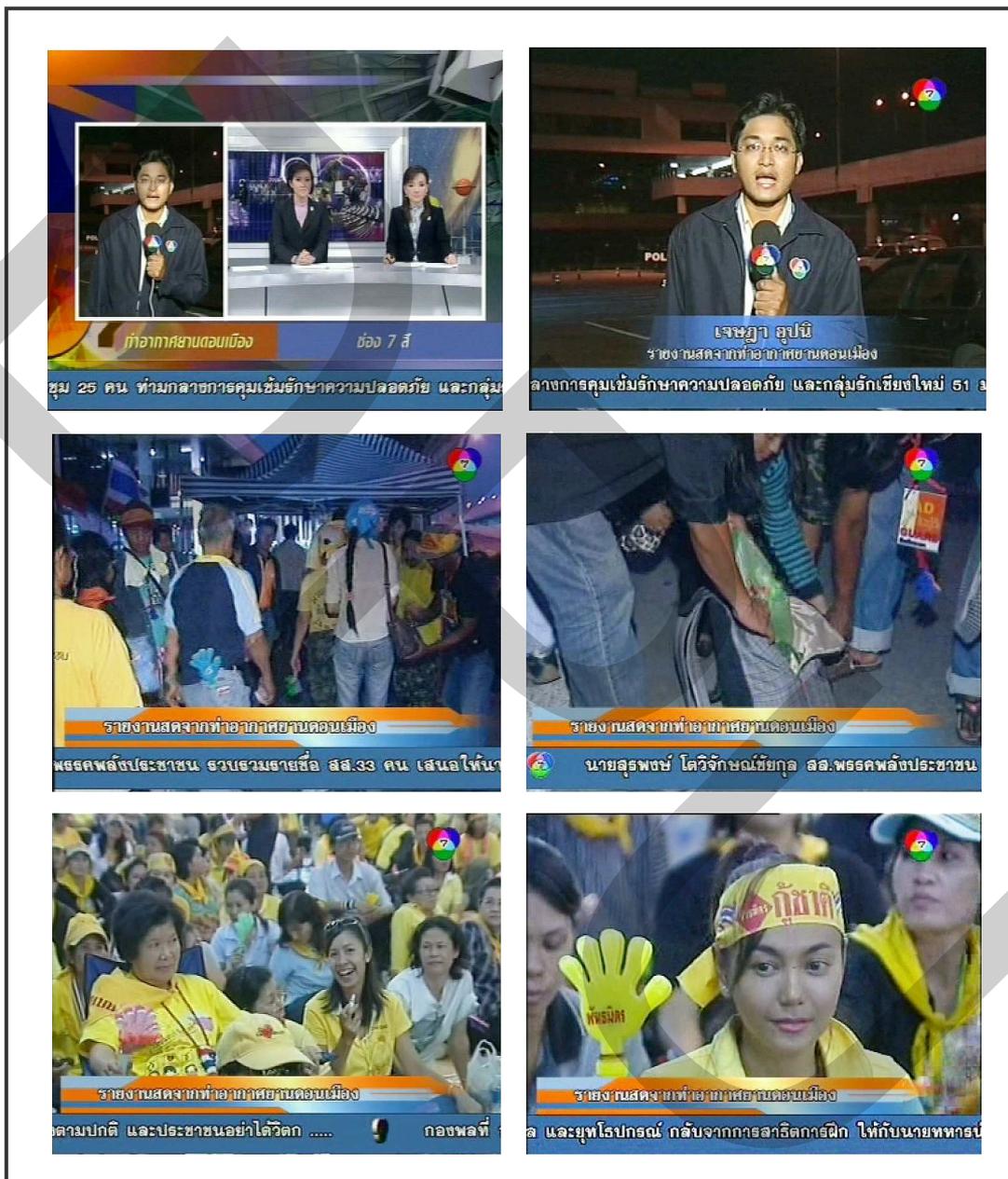
ข่าวที่ 2 คนร้ายป่วยที่ประชุม ครม.เชียงใหม่

ข่าวที่ 3 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ แคนนำขอให้กลุ่มผู้ชุมนุมระวังตัวหลังรัฐบาลใช้ พรก.ฉุกเฉิน

ข่าวที่ 4 รายงานสดจากคอนเมือง ผู้ชุมนุมคอนเมืองเตรียมพร้อมรับมือ หากถูกสลายการชุมนุม

วันศุกร์ที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง1

ข่าวที่ 1 ผลประชุมคณะกรรมการแก้ไขสถานการณ์ การปฏิบัติกับผู้ชุมนุมต้องใช้เวลา

ข่าวที่ 2 ทำที่นายกฯ + ประชุมผู้บริหารระดับจังหวัด ปลัดกระทรวงต่างๆ ย้ำให้ทุกจังหวัดดูแลประชาชน

ข่าวที่ 3 ปลัดกระทรวงกลาโหม เตือนข้าราชการอย่ากลัวถูกปลด

ข่าวที่ 4 นครบาลย้ำใช้วิธีเจรจา และใช้วิธีสลายเป็นวิธีสุดท้าย

ข่าวที่ 5 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ ภูธรภาค 1 จัดตั้งทีมเจรจา

-ตัวแทนสายการบินลี้หนีร้าน แกลงแกลงข่าวหาทางแก้ปัญหา

ข่าวที่ 6 รายงานสดจากคอนเมือง แกนนำพันธมิตรฯประกาศไม่ทำตาม พรก.ฉุกเฉิน

ข่าวที่ 7 ผู้ดำเนินรายการความจริงวันนี้ ขอบคุณเสื่อแดง ไม่ชุมนุม

ข่าวที่ 8 จำลอง แกลงตั้งแกนนำรุ่นที่ 3

ข่าวที่ 9 ผู้นำฝ่ายค้าน ย้ำพันธมิตรฯ กับรัฐบาล ควรเจรจา

วันศุกร์ที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง2

ข่าวที่ 1 นายกฯ โยภย้าย ผบ.ตร. เหตุไม่สนองนโยบายรัฐ แก้ปัญหาการชุมนุม

ข่าวที่ 2 นครบาลแถลงให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ จะดำเนินคดี

ข่าวที่ 3 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ
- ตำรวจยื่นยันไม่ใช่กำลังสลายการชุมนุม

- การ์ดพันธมิตรฯควบคุมตัวแท้ก็ชี้ เหตุพกฟ้าพันคอสีแดง

ข่าวที่ 4 ยูนิเซฟ แกลงห่วงใยเด็ก

วันเสาร์ที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง 1

ข่าวที่ 1 นายฯ ประกาศพร้อมเจรจา โดยจะไม่ลาออก และยุบสภา

ข่าวที่ 2 จำลองพร้อมเจรจา แต่ นายฯ ต้องลาออก

ข่าวที่ 3 สนธิ ประกาศผ่าน ASTV พร้อมต่อสู้

ข่าวที่ 4 ทักษิณ ให้สัมภาษณ์ว่าการปิดสนามบิน ให้ทหารรัฐประหาร

ข่าวที่ 5 รัฐบาลสหรัฐ กังวลไม่ควรปิดสนามบิน

ข่าวที่ 6 ผู้ดำเนินรายการความจริงวันนี้แถลง เรียกร้องให้เสียดงชุมนุมสนามหลวง

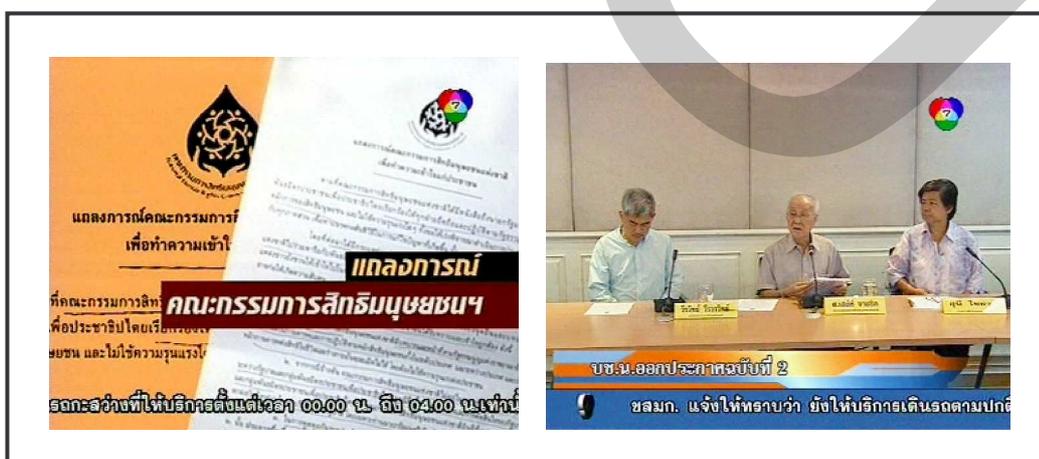
ข่าวที่ 7 รายงานทางโทรศัพท์ พันธมิตรฯรวมกำลังป้องกัน ASTV

ข่าวที่ 8 นครบาลประชุมออกประกาศฉบับที่ 2

ข่าวที่ 9 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแถลงสิทธิ

ข่าวที่ 10 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ ผบ.ภาค1 แฉลงขอฟันหมิตรฯเจรจา

ผบ.ภาค1 แฉลงขอฟันหมิตรฯเจรจาพันธมิตรไม่เจรจา เพราะกลัวจี้ฉลาก

ข่าวที่ 11 รายงานสดจากคอนเมือง

-ผู้ชุมนุมคอนเมืองหาวะแวง

-จับคนแฝงตัว + ไม่เจรจากับตำรวจ

ข่าวที่ 12 รัฐบาลตั้งจุดเช็คอินนักท่องเที่ยว 4 จุด ตามโรงแรมใหญ่ๆ

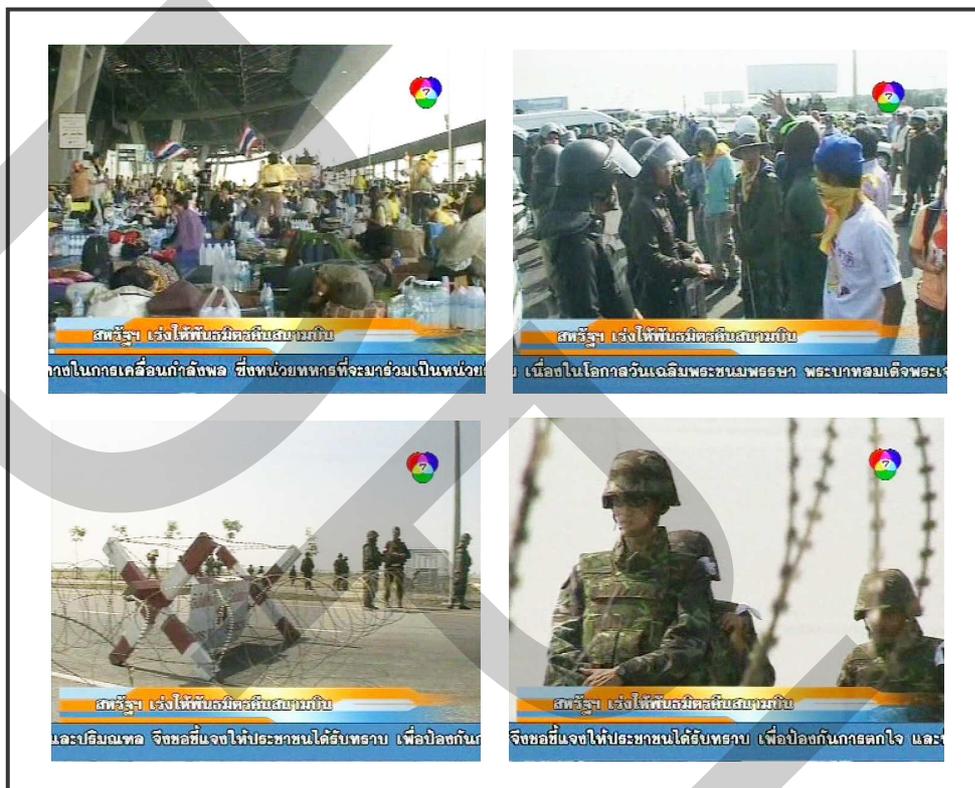

ข่าวที่ 13 จราจรภายในอุตะเภานาแน่น

วันเสาร์ที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง 2

ข่าวที่ 1 สหรัฐฯ เรือกรังให้คืนสนามบิน

ข่าวที่ 2 หอการค้าทั่วประเทศแถลง ให้รัฐบาลยุบสภา และพันธมิตรฯยุติการชุมนุม

ข่าวที่ 3 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ ชาวไทยมุสลิมที่ตกค้างจะรอจนวินาทีสุดท้าย + เรียกร้องให้การ
ทำรับผิดชอบ

ข่าวที่ 4 รายงานสดจากคอนเมือง แขนงนำเดือนผู้ชุมนุมระว่างสลาย

วันอาทิตย์ที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง 1

ข่าวที่ 1 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ

- ผู้แสวงบุญเดินทางออกจากสุวรรณภูมิ

- ผอ.การทำเรียกเครื่องบินให้ปล่อยเครื่องบิน

- พันธมิตรฯ ยืนยัน ไม่เคยได้รับการเรียกร้อย

- พันธมิตรฯ จัดที่อยู่ให้สื่อมวลชน

- กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค1 แดงพบอาวุธ

ข่าวที่ 2 รายงานสดจากคอนเมือง

- แขนงนำพันธมิตรฯคอนเมืองประกาศไม่เจรจากับรัฐบาล

- พันธมิตรฯปิดบ้านรวม.มหาดไทย

ข่าวที่ 3 ท่าอากาศยานอุ้งทะเภานักท่องเที่ยวแน่น

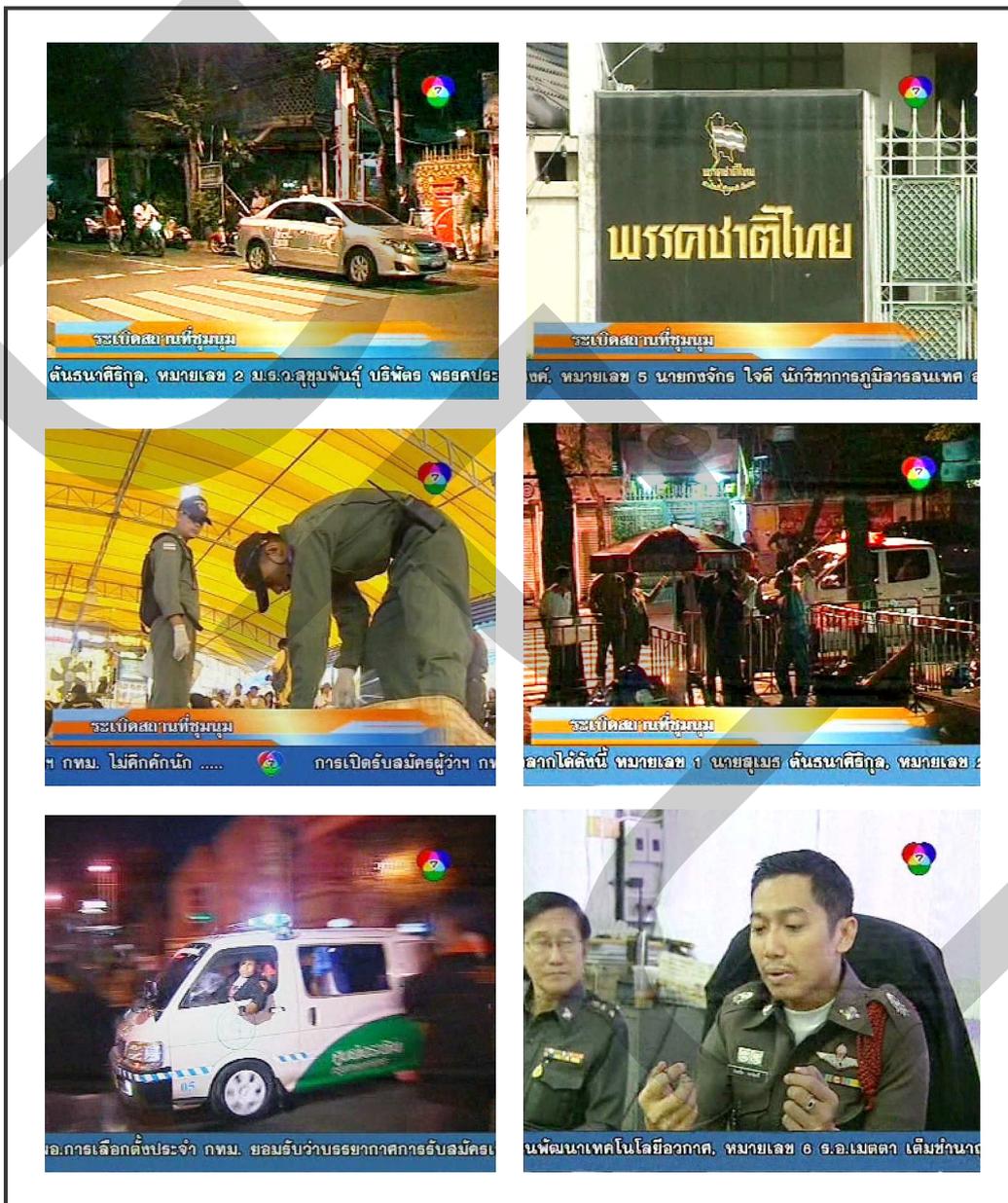
ข่าวที่ 4 จำลองहारือกับตำรวจ ให้ตำรวจดูแลพื้นที่การชุมนุม

ข่าวที่ 5 กองทัพบกชี้แจง กำลังพลที่ไปสุวรรณภูมิ เพื่อรักษาความปลอดภัย ย้ำไม่สลาย

ข่าวที่ 6 สรุปเหตุการณ์

ข่าวที่ 7 สำนักงานตำรวจแห่งชาติประชุมห้ามตำรวจใช้ความรุนแรง

ข่าวที่ 8 นครบาลออกข้อกำหนดตามมาตรา 9

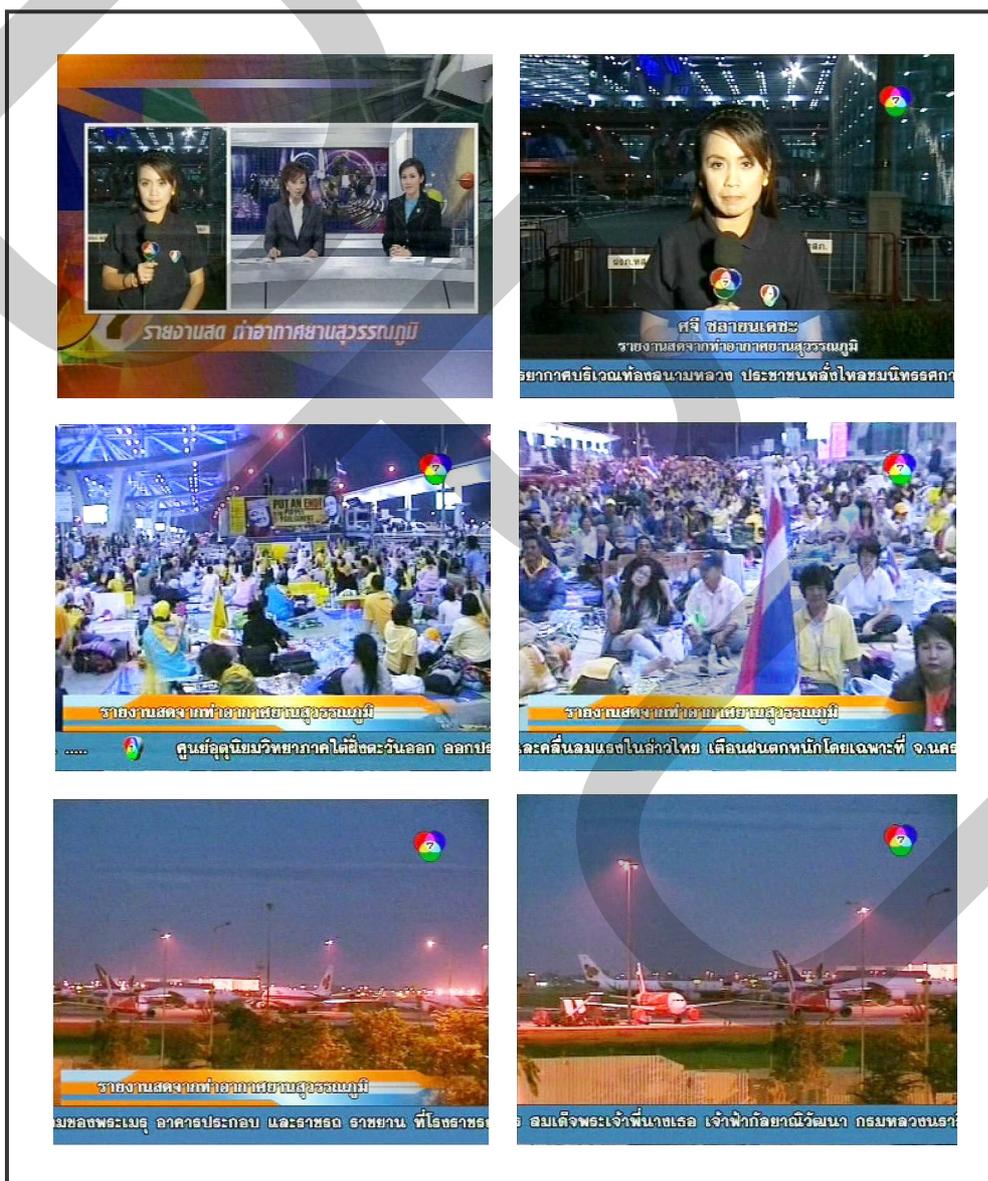
ข่าวที่ 9 หลายชาติไม่พอใจการประท้วง

วันอาทิตย์ที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ช่วง2

ข่าวที่ 1 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ ความคืบหน้าการชุมนุม

พันธมิตรฯยอมให้เครื่องบิน 88 ลำ ออกจากสนามบินสุวรรณภูมิ

ข่าวที่ 2 ความเคลื่อนไหวฝ่ายต่างๆ

- นายกฯสมชาย ไปไหว้พระธาตุพนม

ข่าวที่ 3 ศูนย์เรนทร รายงานผู้บาดเจ็บ

ข่าวที่ 4 โฆษกรัฐบาลแถลง อย่าเชื่อข่าวลือนายกฯ ถูกจับ

ข่าวที่ 5 ผู้บัญชาการทหารอากาศ บอกการยุบสภาคือทางออก

ข่าวที่ 6 แดงปิดคดีศาลรัฐธรรมนูญ จำลองเชื้อ 3 พรรคจะถูกยุบ

ข่าวที่ 7 แกนนำ นปช. เชื่อมีการทำรัฐประหารเงียบ

วันจันทร์ที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2551 ช่วง 1

ข่าวที่ 1 รายงานสดจากศูนย์ข่าวเชียงใหม่ นายกษัยพร้อมฟังทุกข้อเสนอ

ข่าวที่ 2 จาตุรนต์เรียกร้องนายกฯลาออก

ข่าวที่ 3 ท่าที่ 3 พรรคร่วมรัฐบาล

ข่าวที่ 4 ปลัดกระทรวงกลาโหมยืนยันกองทัพอากาศยังหนุนรัฐบาล

ข่าวที่ 7 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ พันธมิตรฯยื่นยื่นชุมนุมต่อ แม่ศาลจะตัดสินยุบพรรค

ตำรวจขอร้องผู้ชุมนุมปราศจากอาวุธ

การทำฯยื่นยื่นยังไม่สามารถเปิดได้

ข่าวที่ 8 รายงานสดจากคอนเมือง แคนนำยังไม่ยืนยันยุติการชุมนุม

ข่าวที่ 9 ช่วยคนไทยในต่างประเทศ

ข่าวที่ 10 องค์กรสื่อประณาม ควรให้สิทธิสื่อ

ข่าวที่ 11 รายงานนักท่องเที่ยวยุโรป

วันจันทร์ที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2551 ช่วง 2

ข่าวที่ 1 สรุปความเสียหาย 3 สถาบันเอกชน

ข่าวที่ 2 ผลกระทบเศรษฐกิจไทย

ข่าวที่ 3 ชาวไทยมุสลิมที่ตกค้างขึ้นเครื่องบินแล้ว + แรงระบายผู้โดยสารที่ตกค้าง+อุบัติเหตุรถบัส
ขนลูกเรือนักบินเกาหลี แอร์ไลน์

ข่าวที่ 5 หน่วยงานต่างๆ จะไปร่วมตรวจสอบความเสียหายในทำเนียบฯ

ข่าวที่ 6 โฆษกรัฐบาลระบุจะหาวิธีที่ประชุมเรื่องความเสียหาย

ข่าวที่ 7 รายงานสดจากสุวรรณภูมิ

- ดำรวจยืนยันไม่ใช่ความรุนแรง ขอผู้ชุมนุมอย่าใช้อาวุธ

- แกนนำพันธมิตรฯบอกเป็นสัญญาณที่ดี ไม่ใช่ความรุนแรง

- สื่อมวลชนย้ายสถานที่ชุมนุมไม่พอใจ

ข่าวที่ 8 รายงานสดจากศาลาว่าการ กทม. - นปช. ไม่ไปศาลรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2551 ช่วงค่ำ

รายงานทางโทรทัศน์ จากถนนพระอาทิตย์ มติแกนนำพันธมิตรฯยุติความเคลื่อนไหวทุกจุด

วันอังคารที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2551 ช่วง 2

ข่าวที่ 1 รายงานสดจากศาลาว่าการ กทม. พันธมิตรฯประกาศชัยชนะ และยุติการชุมนุม

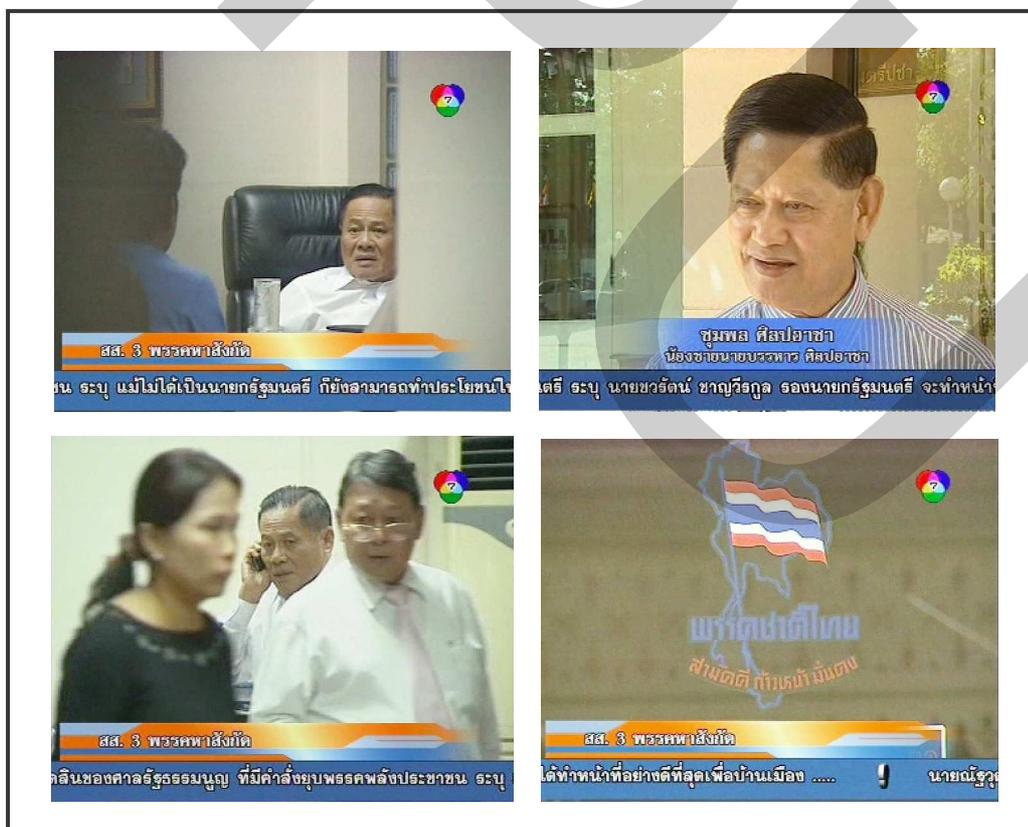
- ความคืบหน้าการชุมนุมปช.

ข่าวที่ 2 พลังประชาชนแดงจะไปด้วยกัน

ข่าวที่ 3 ชาติไทยแดงไม่พอใจ

ข่าวที่ 4 มลิมาริปไตยยื่นยันเคารพกฎหมาย

ข่าวที่ 5 พันธมิตรฯเปิดให้หน่วยงานต่างๆตรวจสอบทำเนียบฯ

วันพุธที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 ช่วง1

ข่าวที่ 1 บรรยากาศล่าสุดพันธมิตรฯยุติการชุมนุม

ข่าวที่ 2 รายงานสดสุวรรณภูมิ

- นักท่องเที่ยวเดินทางจากภูเก็ตมาสุวรรณภูมิ

- คดีพันธมิตรฯ

ข่าวที่ 3 คอนเมืองพร้อมเปิดให้บริการพ่วงนี้

ข่าวที่ 4 กระทรวงคมนาคม แถลง 5 ธันวาคม จะให้บริการเต็มรูปแบบ

ข่าวที่ 5 ชาวไทยมุสลิมไปประกอบพิธีฮัจญ์ได้

ข่าวที่ 6 ประชุม ครม.นัดพิเศษรักษาการ

"ขั้วรีตน์" รักษาการนายกฯ

..... นายโสภณ ชาร์มย์ มินฮัน จะไม่เปลี่ยนตัวไป

คณะรัฐมนตรีรักษาการ

- **ไฉ่ฟาร์ ไชยประวัติ** รักษาการรองนายกฯ
ดูแลกระทรวงพาณิชย์
- **วรวิจน์ เอื้ออิกญกุล**
รักษาการ รมว.วัฒนธรรม
ดูแลกระทรวงศึกษาธิการ
- **พล.อ.เอกชาติ เพ็ญทิตติ** ปลัดกระทรวงกลาโหม
ดูแลกระทรวงกลาโหม ตามกฎหมาย

.....

คณะรัฐมนตรีรักษาการ

- **ชวรัตน์ ชาญวีรกูล** รักษาการนายกรัฐมนตรี
ดูแลกระทรวงการต่างประเทศ
- **พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์**
รักษาการรองนายกฯ
ดูแลงานกระทรวงการท่องเที่ยว / กระทรวงเกษตรฯ
- **พล.ต.อ.ประชา พรหมนอก**
รักษาการรองนายกฯ / รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
ดูแลกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

.....

ข่าวที่ 7 ส.ส.พลังประชาชน ทอยสมัครพรรคเพื่อไทย

ที่ที่พรรคร่วมรัฐบาล

กล่าวว่า ยังจับตาดูความเคลื่อนไหวของแกนนำพันธมิตรฯ แล

ที่ที่พรรคร่วมรัฐบาล

มรุนแรงทางการเมืองอาจหยุดลงเพียงชั่วคราว

ข่าวที่ 8 พรรคชาติไทยแต่งชุดดำประท้วง

ข่าวที่ 9 อนงค์วรรณ เปิดใจ ส.ส.ไม่ไปพรรคอื่น

ข่าวที่ 10 รายงานสด ลานคนเมือง กทม.

-ผู้ชุมนุม นปช.คน้อย

- รวบรวมหาคนไทยเน้นย้ำให้กทม.มีบทบาทมากขึ้นในการดูแลความปลอดภัย

วันพุธที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 ช่วง 2
ข่าวที่ 1 นักท่องเที่ยวดีใจสุวรรณภูมิเปิด

ข่าวที่ 2 อดีต รมว.ท่องเที่ยว แถลง 6 วัน ใช้เงิน 400 ล้านบาทฟื้นฟูการท่องเที่ยว

ข่าวที่ 3 กังวลเศรษฐกิจรัฐบาลรักษาการ

ข่าวที่ 4 เตรียมลดดอกเบี้ย 1 เปอร์เซ็นต์

ข่าวที่ 5 ต่างชาติมองอนาคตไทย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

อนุชา มณีโชติ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2540 ปริญญาตรี

คณะวิทยาการจัดการ เอกนิเทศศาสตร์

ตำแหน่งและประวัติการทำงาน

สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

พ.ศ.2540 ช่างภาพสายสะเท็ดข่าว

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

รางวัลหรือทุนการศึกษา

พ.ศ.2548 รางวัลรองชนะเลิศ ภาพข่าวโทรทัศน์

สมาคมช่างภาพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย

พ.ศ.2550 ทุนศิลปินและสื่อมวลชน ระดับปริญญาโท

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ.2551 รางวัลข่าวโทรทัศน์ชมเชย

มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์